

323 X 2, 17.
10

406 140 - 318

35. —

W 796

Biblioteca Valenciana

31000005279894

visita Neroni, Imperatoris, ad
Trajanum, obiit 128 post. Alu. natu
cul sub Domitianus, Part. 2. p. 11
libro 1. auctor. in. 1. 1. 1. 1. 1. 1.
sub. 1. 1. 1. 1. 1. 1.

M. Eichenfiedt

1861

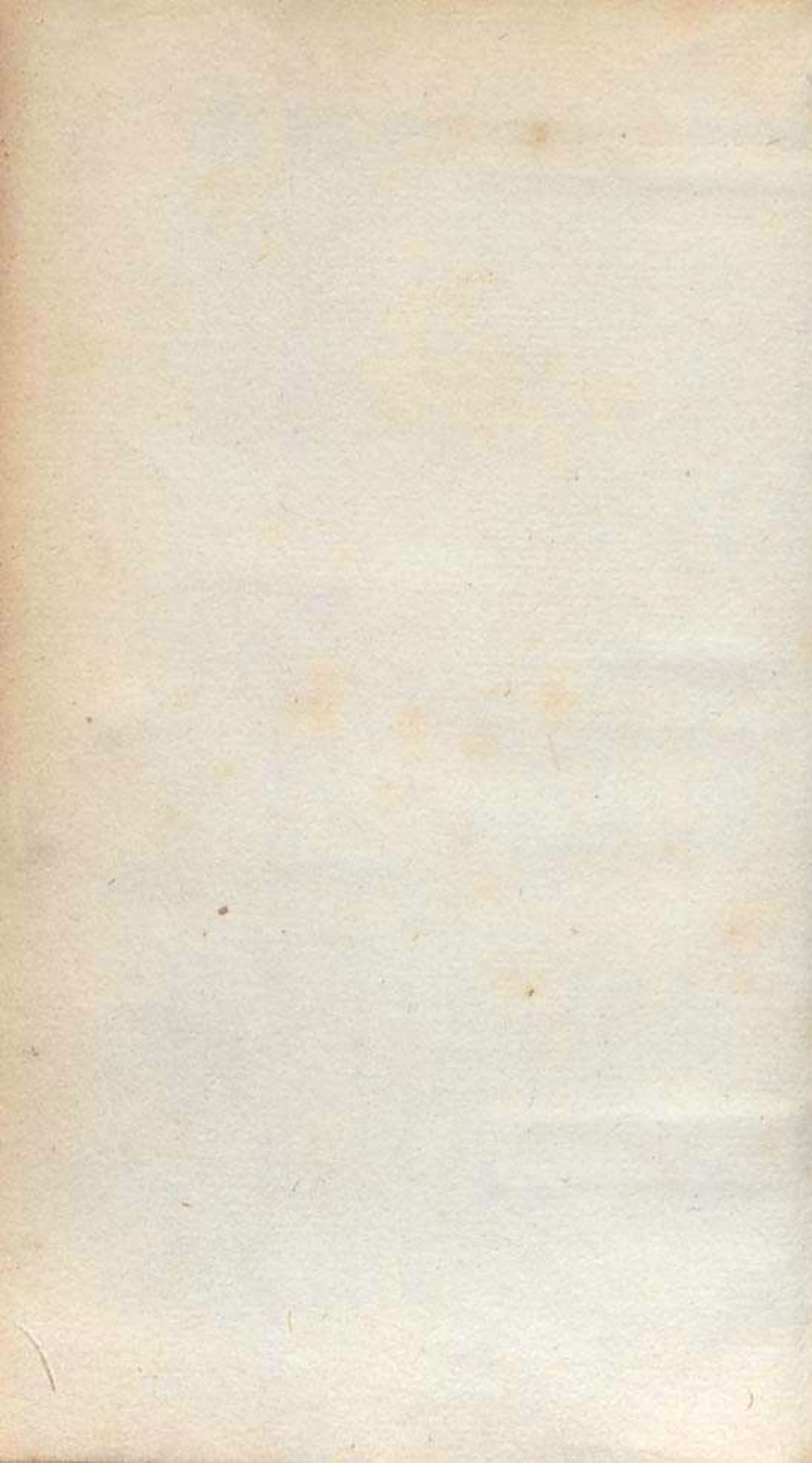
XVU

1151

D. IVNII
IVVENALIS
et
AVLI PERSII
Flacci
SATYRÆ
Cum Annotationibus
THOMÆ FARNABII.

Amsterodami,
Apud Ioannem Ianssonium
Anno . 1662.

THE
HISTORY
OF
THE
CITY

OF
NEW-YORK

BY
J. H. M.

AD ILLUSTRISSIMUM
 D. D. HENRICUM
 MAGNÆ BRITANNIÆ
 PRINCIPEM.

Πισον μὲν ὕδωρ, ὃ δὲ
 Χρυσός, αἰθόμυλον πύργ
 αἶτε διαπρέπει νυ-
 κτῆ, μέγανος ὁ ἔξοχα πλέτευ.

Quænam hæc (Lyrici) aqua optima? Philosophia. Quis-
 nam hic ignis rutilus? eadem Philosophia. Ignis quem Mi-
 nervæ adminiculo, hoc est, indagatrice ingenii ala subve-
 ctus Prometheus à cœlo detulit, eoque rudes hominum
 animos à terrena ignorantia face excoxit. Aqua, quæ è
 Musarum fonte hausta scædas vitiorum maculas lustrat,
 eluit, expurgat. E qua purissima scaturigine cum triplex
 profuât rivulus, Dialecticis illis Mæandris, ignotisque
 Physici Nili fontibus, Ethicum Alpheum optimo pratu-
 lerint jure quibus sanior mens, qui ut mare Siculum sub-
 terlabi dicitur ad suam Arethusam sine admixtione aqua-
 rum: ita vere aureus hic fluvius per affectuum Oceanum
 intaminatus ad proprium felicitatis fontem remeat. Hu-
 jus antistites cum ubique summa animi propensione co-
 lantur, tum adprime Poëtæ, qui non (Græcarum hoc cre-
 pidarum pace dixerim) ut tetrica illa Medis illita porticus
 severa ingerunt monita, sed cum illecebra quadam adole-
 scentum animos irrepunt, quodque peritissimi faciunt
 Medici, qui vitioso stomacho amara catapotia melle mi-
 scent: ita & hi juvenum animis propter ætatis defectum,
 voluptatisque affectum austeræ hæc, sed salubria respuenti-
 bus pharmaca, lac caprarum, quas tamen lentisco pascunt,
 propinant; juxta severiorem mandragoram latas vites se-
 runt, & quod ait Venusinus vates:

*Dum prodesse volunt & delectare poëtæ;
 Et jucunda simul dicunt & idonea vita.*

Atque universo poëtarum choro cum laurus sua hederæ-
 que ex merito deferantur, tum iis maxime, qui virtutis ve-
 ræ rigidi satellites censoria supercilia adversus vitia destrin-

EPISTOLA DEDICATORIA.

gentes Satyrico aceto noxios perfundunt, qui Philosophiam *δυσματικὴν* & *παρανετικὴν παραδειγματικὴν* illustrant, hoc est, jejunis Decretis austerisque Præceptis aculeos & vitam exemplorum addunt. Ex his (illustrissime Princeps) quum Flaccus suam vel lancem vel canistellum primitiis futurum Celsitudini Tuæ obtulerit: Et isti duo, ut integrum habeas Satyricum chorum, & (ut ita dicam) triumviratum, præfidentius asperis obscuritatis sylvis egressi, T. Cels. patrocínio tectos, æquis ac iniquis se commendatos experunt. In quorum condignas laudes, post tot antiquorum & recentium, (qui Aristotelis Ethicis præferre, ipsis Senecæ & Epicteti moralibus unius Juvenalis Satyras adæquare non dubitarunt) encomia discurrere, esset frigide laudare, quo satius fuisset (teste Phavorino Gelliano) acerbius vituperasse: multo minus deceret me homulum è trivio, quid ad *ἠθικὴν*, quid ad *πολιτικὴν*, conferant, præcipere. melius hoc illi facient, qui tibi ad manum, imò ad mentem Phœnices. Tu verò, qua es progenie, quo genio, quo ingenio, tibi optime. Hanc itaque Philosophici ignis particulam, hanc Pierii laticis cotylam (quandoquidem per se haud satis articulate vocales sint isti Satyri, neque, ut sint, è dignitate tamen & libertate eorum esset gratiam ambire) rudis ego Hermes, nec tam ipsorum mentis interpretes, quam infantia mea proditor, tibi (Princeps illustrissime) consecro, abunde mea in his qualicunque operæ gratulaturus, si quid inesse sensero quod læta aspicias fronte, quodque dum undique literarum copiam colligis, quam invicem per totum terrarum orbem dispergas, studiis tuis dignum sit. Quæ ut feliciter succedant in tuam, publicam, divinam gloriam, Deum Opt. Max. serio precor, cui Principum rerumque publicarum salus semper curæ.

Cels. Tuæ

Officiose addictissimus

THOM. FARNABIUS.

A D L E C T O R E S.

QUæ pudibunda & subtimida primum in publi-
 cum processit ¹ nympha, candoris vestri (Lectores
 humanissimi) sole irradiata, faventia vestra E-
 pithalamio animata, posito jam flammeo, meliore
 cum sui fiducia, in vulgus rursus hac vice prodit.
 Per vos, dexteras admissivas, ab Oriente bonas aves,
 præpetes oscines quæ consuadetis. & consieri jubetur,
 Impertitum est, inauguratum est. Neque institu-
 tum hoc multoties repetita editionis ruperunt male
 aves, bubo ² rudens, grus. quæ recinunt noctivola,
 & in claro meridie lucem desiderant. Iis quippe ceu
 innato stupore gravatis, ceu malitia gratuita præpe-
 ditu, non placent Luciferi hi, oclifera hæc, & quæ
 tempori parcunt, ingenium acuunt, refricant memo-
 riam, judicium exercent, faciunt quæ ut sibi quodam-
 modo inventa gratuletur, lector, hypomnemata: sed
 requirunt, si diis placet, illa ad tedium usque &
 nauseam toties repetita, Ordo est, Sensus est. At-
 que hinc luxuriantis aliquis & supini ocii magistrel-
 lus (cui pro cerebro Iovis est ³ verbulus ista, quæ con-
 ceptus quasi syllabus & litteris præit, constructio ec-
 phrasæus probat & longos commentarios, in Persium
 maxime, quasi vero Sibyllæ sint oracula vel ⁴ Hera-
 cliti mystica Satyræ ipsius. Cum revera (idque ma-
 gni illius ⁵ Scaligeri iudicio magno) ostentator tan-
 tum sit febriculosa eruditionis, cujus stylus mo-
 rosus, ut & ipse ineptus, &c. Et quem si diligens
 Horatii lector furtivus nudarit plumis (cui rei præ-
 luxit doctiss. Casauboni opera in imitationibus.
 Horatianus ad Persium) apparebunt reliqua inaniis
 (ut loquitur ⁶ illa) oppleta atque araneis. Cujus de-
 nique omnibus Satyris vel unica præferatur pagella
 Juvenalis ⁷ acuti, candidi, ac Satyrorum facile prin-
 cipis, qui versu melior, phrasi mollior, sententiis acrior
⁸ ardet, instat, jugulat, dum Persius tumide insultat,
 Horatius albis tantum dentibus ridet. Atq; utinam
 moderatius in vitra invehens abstinuisset à nudis vo-
 cibus! de quibus velandis ceu prorsus prætervehendis
 (ne vel mihi necesse sit ⁹ pallio operire caput, quod in
 parum pudica oratione fecisse Socrates fertur; vel
⁸ Idem l. 3. Poët. c. 98. ⁹ Referente Antonio Juliano apud A.

¹ Editio v-
 traque prior
 quæ nova
 nupta quæ
 v. q. a. b. t. o. E. u.
 stath. ad Ho.
 Odyss. as
 quæ prius
 v. t. o. d. i. d. o. m. o. v.
 p. a. r. a. t. u. r. i. t. a.
 m. i. u. n. d. u. r. a.
 e. p. y. a. d. v. i. t. a.
 p. o. l. u. x. p. u. o. s.
 A. p. p. o. d. i. t. u. s.
 Hæliod. l. p. y.
 β.

² Non nauti-
 ca illa ex
 versu Gram-
 maticali in
 Propria quæ
 maribus no-
 ta atque do-
 ctissime ver-
 sa à Cablero-
 re: verum O-
 nocrotalus
 avis de qua
 Plin. l. 10. c.
 47. & Gillius
 ad Elian. hi-
 stor. Animal.
 16 lib. 4. c.
 Cui nomen
 ab asini ru-
 ditu, neque
 enim cedit
 Luciani Lu-
 cio sive οἶο
 μίγ' οὐκ ἔγνω-
 μένο κ' ἔμυσ-
 φα μιν ὄσαυτα
 3 ———

⁴ Diogen.
 Laërt. in Hæ-
 racl. vita.
⁵ In Hyper-
 critico seu
 lib. 6. Poët-
 ces cap. 6.
⁶ Staphyla
 apud Plaut.
 in Aulularia.
⁷ Jul. C.
 Scal. Poëti-
 ces lib. 6. c. 6.
 Gel. l. 19. c. 9.

AD LECTORES.

10 Plutarch.
de Auditio-
ne.

11 I. C. Sca.
344. Exercit.
4. sect.
12 Otho ap-
ud Tacit.
Hist. 1.
13 Fab.
Quintil. 1. 1.
cap. 14.

14 Epist.
200.

15 Ælian.
var. hist. 1. 2.
c. 26.

16 Petron.
Arb. Sat.

17 Meique
adeo, cur
enim me ex-

cludam,
quem in
eandem

molam tru-
fatilem de-
truxit Deus?

18 Cicero-
nis citat

idem Petron.

19 Bion, vel
ut alii, Dio-
genes, de

Grammati-
cis.

20 Horat.
Sermon. 10.

lib. 1.

vobis opus sit ²⁰ follibus, quibus aures muniatis ad-
versus verba minus casta) quoniam mihi manet
mens eadem, consilium idem: manebunt certe ratio-
nes atque verba eadem. Quorsum enim illa interpre-
teris, quæ neminem scire convenit? atque uti in Phy-
sics ²¹ suberit occulta natura, quæ homini ignota,
sapienti haudquaquam investiganda erit; ut ¹² in
Politicis & Polemicis tam nescire quædam cives ac
milites quæ scire decet; ita ¹³ inter virtutes Gram-
matici habebitur quædam nescire. Censuram vero
meam hanc de ipsis poetis, curam hanc ad ipsos cen-
suræ vestræ & curæ commendo. vobis, bonis ac mul-
tis scripsi hæc ad fructum, non paucis illis ac malis
ad calumniam: vobis cordatis, qui vel ab hoc indice
Mercuriali commonstrati & commonefacti, ritus,
mores, historias recordamini; non oculatis istis, qui
nihil, nisi quod ante oculos est, vident, intelligunt, sa-
piunt. Animis denique (ut ¹⁴ Seneca ut ar verbis)
ista scripsi non auribus, & (quod idem, sed alia in
re) mores non verba composui. Obstupescant alii
¹⁵ Annicer in illum, qui cursus plurimos in orbem sic
confecit, ut, cum per eandem orbitam sæpius agita-
verit, in impresso vestigio semper insisterit: vos cum
Platone judicabitis non posse eum, qui in re tam te-
nui adhibet curam, de rebus magnis sollicitum esse.
Censebitis vos cum lepidissimo illo Arbitro, ¹⁶ nihil
esse homini magnificum, quod pueris placet: vos
denique miserescet ¹⁷ eorum ¹⁸ qui, dum dicunt quæ
adolescentuli probent, soli in scholis relinquuntur,
¹⁹ Ulyssis inquirentes mala, sua non animadverten-
tes. Vobis (animæ candidæ, doctæ, amicæ)

————— ²⁰ hæc qualiacunque

Arridere velim: doliturus si placeant spe
Deterius nostra, Demetri, teque Tigelli
Discipulorum inter jubeo plorare cathedras.

Valete.

T. F.

7

D. JUNII JUVENALIS
AQUINATIS

* SATYRA I.

Deliberanti Poëtae jamque in animo habenti tempo-
ris sui Poëtis tragœdias recitantibus vicem referre,
& pantheram (quod ajunt) leone remunerare, oc-
currunt urbis Romanæ scelera, quæ ipsum ab infi-
luta Tragœdia ad Satyram abducant.

Semper ego auditor tantum? nunquamne reponam,
Vexatus toties rauci Theſeide Codri?

Impune ergo mihi recitaverit ille togatas,
Hic elegos? impune diem conſumpſerit ingens
Telephus? aut ſummi plena jam margine libri

Scriptus, & intergo, nec dum finitus, Oreſtes?

* Nota magis nulli domus eſt ſua, quam mihi ¹⁰lucus
Martis, & ¹¹Æoliis vicinum rupibus ¹²antrum
Vulcani, quid agant venti, quas ¹³torqueat umbras

¹⁴Æacus, ¹⁵unde alius furtivæ devehat aurum ¹⁰
Pelliculæ, quantas jaculetur ¹⁶Monachus ornos,

¹⁷Frontonis ¹⁸platani, ¹⁹convulſaque marmora
²⁰clamant

ſolventes vota primitiis omnis fructuum generis reſertam offerrebant.
1 Scribam, recitabo, vel vicem iis referam, eor eadem ſcribendi recitandi-
que moleſtia obtundens, quo illi me? 2 Recitando rauci, vel clamofi. 3 Re-
citatione illius poëmatſ de Theſei geſtis à Codro vili Poëta ſcriptis. 4 Nec
par pari referam? 5 Comœdias Latinas à toga Romanorum habitu dictas,
ut & Græcæ palliatæ dicebantur à Græcorum palliis. 6 Lugubres vel ama-
torios. 7 Longa tragœdia de Telepho rege Myſiæ, cui *vulnus & auxilium*
Pelias baſta tulit. 8 In averſa charta ab exteriori parte, al. à tergo. 9 Trag-
ri culpam poëtarum, ſi velim, quod illi faciunt, Principibus adulari, aut fa-
mæ meæ recitando velificari, taxarique hic videtur Val. Flacc. vide Jæc.
Parrhaſi 2. epift. 10 Hiſtoria Romuli & Remi, quos peperit Rhea in luo-
rum, qui à luci deſcriptione colorum artſ petunt. alii ferunt locum fuiſſe
Romæ in Appia, in quo recitabant Poëtae. vide Bapt. Egnarii racemationum
cap. 6. 11 Septem inſulis Liparæis in mari Tyrrheno. 12 Ætna, 13 Exami-
pa, unus è tribus apud inferos judicibus. 14 Ut è Colchis Jaſon furtim Me-
gna Centaurorum cum Lapithis. 15 Julii Frontonis, nobilis & docti viri, in
cujus ædibus recitabant Poëtae. 16 Porticus, quam adumbrant platani.
17 Frequentia auditorum vel recitatoris clamore, ruptæ columnæ marmo-
ræ. Sic Sat. 7. v. 35. cum fregit ſubſellia verſu Statius. 20 Reſonant, vel
affidua recitatione jam edoctæ clamant, quid agant venti, quas torqueat,
&c. & eſt Pathos.

* Poëma va-
rium, non-
nullis di-
ctum à Sa-
tyris, quo-
rum cachin-
nos & deri-
ſiones hoc
carminis ge-
nus imita-
tur. J. C.
Scaligero
1. Poëtices.
I. e. A cani-
tellis omni-
pomorum
genere ple-
nis, quibus
prodeuntes
Satyri Nym-
phas allicie-
bant. H. Ca-
ſaub. 2. lib.
de Satyra.
à ſatura lan-
ce, quam an-
tiqui diis
lugi annua

21 Ego itaq; Grammaticorum ferulis & Rhetorum declamationibus valedixi.
 22 Ficto themate declamatorio suasi Syllæ ut deposita dictatura privatus alium dormiret.
 23 Cui si ego pepercero, alia tamen manu peribit. v. l. peritura, cum aliorum Poëtarum chartis. v. l. etiam si nihil ei inferibatur, peritura.
 24 Hoc studio & studio hoc poema vis genere. i. e. Satyra.
 25 Lucilius ex Aurunca

*Semper, & assiduo rupta lectore columna.
 Expectes eadem à summo minimoque Poëta.
 Et nos ergo manum ferula subduximus, & nos 15
 22 Consilium dedimus Syllæ, privatus ut altum
 Dormiret. stulta est clementia, cum tot ubique
 Vatribus occurras, 23 peritura parcere chartæ.
 Cur tamen hoc libeat potius decurrere 24 campo,
 Per quæ magnus equos 25 Aurunca flexit alūnus; 20
 Si vacat, & placidi rationem admittitis, edam.
 Cum tener uxorem ducas 26 spado, 27 Mævia 28 Tuscum
 29 Figat aprum, & nuda teneat venabula mamma:
 Patricios omnes opibus cum 30 provocet unus, 24
 31 Quo tondente gravis juveni mihi barba 32 sonabat:
 Cum 33 pars 34 Niliacæ plebis, cum verna 35 Canopi
 36 Crispinus 37 Tyrias humero 38 revocante lacernas
 39 Ventilat 40 æstivum digitis sudantibus aurum,
 Nec sufferre queat majoris pondera 41 gemma:
 Difficile est satyram non scribere. nam quis iniqua 30
 Tam patiens urbis, tam ferreus, ut 42 teneat se?
 Causidici 43 nova cum veniat lectica 44 Mathonis
 45 Plena ipso, & post hunc 46 magni delator amici,
 Et cito rapturus de nobilitate 47 comesa
 Quod superest, quem 48 Massa timet, quem munere
 palpat. 35*

Rutulorum civitate natus, Latinæ Satyræ primus autor, unde & Turnus Satyrographus, cujus meminere Martialis l. 7. ep. 96. & l. 11. ep. 11. Sidonius eam 9 & Probus Grammaticus. Stylum direxit. 26 Spado dicitur, cui testes evulsi sunt, aut nervi è quibus testes dependent. Castratus, cui colis & testes. vide Sat. 6. 366 v. 27 Mulier. Synecdochicè. Namq; foeminas in arenam descendisse, autores sunt Suetonius Nero c. 11. Xiphil. in Nerone & Tito. Tacit. An. 35. Martialis epigr. 6. l. spect. 28. Ferociorem, utpote è Tuscia. 29 In Theatro. 30 Adæquer, divitiis cum ipsis certet. 31 Cinnamus, de quo Martialis lib. 7. alii Licinium Augusti libertum & tonsorem intelligunt. 32 Sub forfice sonanti eadebat. 33 Servus è plebe. 34 Ægyptiæ, à Nilo Ægypti fluvio. 35 Civitatis in Ægypto, duodecim miliaribus ab Alexandria distantis, fano Serapidis celebris, Strab. 17. l. omnium libidinum atque impuritatum domicilii. 36 E servo factus magister equitum Neronis. 37 Purpureas, à Tyro Sat. 10. v. 38. 38 Rev. lac. quæ vel mollitie vel pondere defluxere, vel quæ rejectæ sunt in humeros. *Suam qui undantem chlamydem quassando facit.* Plaut. Epidicus. 39 Ad refrigerium, vel jactando ostenter. 40 Annulum tenuis bractæ & levem. 41 Inclusæ in annulo hyberno. 42 Temperet sibi ne scribat. 43 Novi hominis, vel nuper ex quadruplatorio lucro coempta, vel simpliciter nova, namque & hinc splendor; sic Martialis epigr. 57. l. 2. *Sella recens.* 44 Ex advocato delatoris facti. 45 Ut qui crassus fuerit, vel delicatus & superbus 46 M. Regulam hic intelligi volunt, cum suis & imperatoris amicis, cum ipsis quadruplatoribus formidabilem veri, similis autem est dici Hellodorum Stoic. phil. quo deferente occisi sunt. 47 Per delationes interempta. 48 Massa mortis & Carus nimus, Neronis liberti, delatores nequissimi.

48 *Carus, & à trepido* 49 *Thymele* 50 *summissa Latino.*
Cum te 51 *summoveant, qui testamenta merentur*
 52 *Noctibus*, 53 *in cœlum quos evehit optima summi*
Nunc via processus, vetula 54 *vesica* 55 *beatæ.*
 56 *Unciolam* 57 *Proculejus habet, sed* 57 *Gillo* 58 *de-*
uncem:

Parteis quisque suas, 59 *ad mensuram inguinis heres.*
Accipiat sane mercedem 60 *sanguinis, & sic*
Palleat, ut nudis prebit qui calcibus anguem,
Aut 61 *Lugdunensem rhetor ducturus ad aram.*

Quid referam, quanta siccum jecur ardeat ira 45
Cum populum gregibus comitū premat hic spoliator
Pupilli 62 *prostantis? at* 63 *hic damnatus* 64 *inani*
Judicio (quid enim salvis infamia nummis?)
Exul 65 *ab octava Marius bibit & 66 fruitur diis*
Iratis: at tu victrix provincia 67 *ploras.*

Hæc ego non credam 68 *Venusina digna* 69 *lucerna?*
Hæc 70 *ego non agitem? Sed quid magis* 71 *Heracleas,*
Aut 72 *Diomedæas, aut* 73 *mugitum Labyrinthi,*
Aut mare percussum 74 *puero* 75 *fabrumque volant e?*
Cum 76 *leno accipiat mœchi bona, 77 si capiendi* 55
Ius nullum uxori, doctus 78 *spectare lacunar,*
Doctus & ad calicem vigilant: stertere naso.

49 *Mima* uxor Latini mimi, cui inditum videtur nomen à *ἴμιμι*, quod est, *pulpitum* ceu *ara* theatri, quod hæc vel prima vel optima fuerit saltatrix. Sed negat Angel. Politianus 7 lib. ep. *Thymelem* fuisse uxorem Latini. 50 *Uc* vel usu corporis vel blanditiis propitium Latino redderet Heliodorum seu Regulum, vel generaliter uxor à marito missa de precatrice ad delatoré :

cujusmodi aliquid in Mimo representavit Latinus cum Thymele. 51 Hæreditate. 52 Nocturni concubitus opera. 53 Ad opes & dignitatem. 54 Pars ea qua mulier est. 55 Divitiis. 56 Duodecimam hæreditatis partem, cum hæreditas ut libra divideretur in duodecim partes ceu uncias. 57 Adulter. 58 Undecim partes. 59 Ad penis utriusque proportionem. 60 Coitu exhausti. 61 Instituit Caligula certamina facundie Lugduni in Gallia, in quibus oratores victos spongia linguave scripta sua delere oportebat, nisi ferulis obrujgari aut flumine mergi maluissent: hoc metuentes oratores dicturi ad aram, quæ Lugduni insignis erat, pallebant. Sueton. Calig. 20 c. 62 Spoliati & eo redacti, ut prosteret, victum corpore meriturus. 63 Marius Priscus, ab Afris, quos proconsul spoliatus, accusatus est: cui 700 nummum in ærarium inferre damnato Italia interdictum. Plin. epist. l. 2. 64 Pecunias provincie non restituente. 65 Qui Romæ ante nonam non decubuit. 66 Voluptatem capit ex ira deum, retinens magnam spoliationis partem, & sibi in exilio lautius quam antea indulgens. 67 Non restituta pecunia. Cornutus enim Tertullus Consul designatus, censuit septuaginta millia, quæ acceperat Marius, ærario inferenda. Plin. l. 2. epist. 11. 68 Horatii Venusini. 69 Satyra elucubrata. 70 Annon hæc potius insecter, quam fabuler? 71 De Herculis ærumnis fabulas. 72 Fabulas de Diomede ab uxore non recepto & sociis in aves versis. 73 Fabulam de Theseo & Minotauro in labyrintho mugiente. 74 Icaro cadenti. 75 Dædalum. 76 Maritus leno, Gallicè, *un Ruffien*. 77 Probrosi fœminis læticæ usum, jusque capiendi legata aut hæreditates ademit Domitianus. Suet. 8. c. 78 In obsequium adulteri rursum spectare, & velut ebrium simulare profundum somnum rancifono naso.

79 Sophronius Tigellinus, qui per vitia præfectorum prætorii sub Nerone adeptus est: Tacit. 1. hist. vel
 80 Flaminia: 81 puer Automedon nam lora tenebat,
 82 Ipse 83 lacernatæ cum se jaçtaret amicæ.
 Nonne libet medio 84 ceras implere capaces
 Quadrivio: cum jam 85 sexta ceruice feratur
 Hinc atque inde patens, ac 86 nuda pene cathedra, 87
 Et multum referens de Mæcenate 87 supino
 88 Signator, falso qui se lautum atque beatum
 * Exiguis tabulis & 89 gemma fecerat uda?
 Occurrit matrona potens, qua molle Calenum
 Porrectura viro miscet sitiente 90 rubetam, 70
 Instituitque rudes 91 melior Locusta propinquas
 92 Per famam & populum 93 nigros efferre maritos.
 Aude aliquid 94 brevibus Gyaris & carcere dignum,
 Si vis esse 95 aliquis. Probitas laudatur & alget.

81 Viam à Ca. Flaminio stradam.
 81 Fuscus

auriga Neronis, ut Automedon Achillis. 82 Cum ipse Nero blanda gestulatione se ingereret & commendaret lacernatæ amicæ. Tacit. Sueton. Dio, Zonaras, Suidas. Neque enim, quod nonnullis placere audio, Acten hic dici puto, neque in sententiam Baiffi. c. 16. de re vest. ire lubet, ex hoc loco probatum euntis, sceminas lacernis usas. Erant enim lacernæ *Munimenta togæ*, ut noster habet, Sat. 9. quibus usi spectaculis potissimum operam sedentariam præstabant, Martial. epig. 2. l. 4 & 137. epig. 1. 14. Ubi autem Festus Pompejus lacernam dicit *capitio* minorem, dissentio ab iis qui breviorum quam *capitium* esse intelligunt, cucullionemque fuisse putant; atque arbitror fuisse penulam capitio carentem, penulam vero & lacernam confundi ab autoribus video. 83 Sporo, quem ex ætis testibus cum dote & flammeo, solenni nuptiarum officio ad se deductum Nero pro uxore habuit. 84 Tabellæ ceratas easque amplas Satyrico carmine implere libet, occurrente passim & palam per compita satyrarum materia. 85 Hexaphoro, lectica quam sex viri portabant. 86 Aperta, neque plagis cincta, qui remota erant vela ac pellis. Martial. 12 l. 99. ep. 87 Molli & delicato. mollitici autem nomine male audiebat Mæcenas. Senec. Epist. 114. 88 Domitius Regulus testamentorum corruptor. Plin. epist. 20. lib. 2. vel Sophronius Tigellinus, qui trium patruorum veneno sublato subtrahit tabulis & falso signatis hæreditates invasit. * Compendiosa & brevi opera falsas testamentorum tabulas condendi. vel, Exiguus, id est, paucis verbis testamentorum tabulis scriptis, quum falsarius se hæredem ex asse inscripserit. 89 Annulo signatorio, qui gemmam eçtypam, id est, effigiatam habet inclusam, saliva tacto. 90 Venenum rubetæ. 91 Peritior venefica quam illa Locusta nuper veneficæ damnata & diu inter instrumenta regni habita, cujus arte usa Agrippina boletum venenatum Claudio paraverat, ejusdemque ex Galliis vocatæ Nero usus opera Britannicum sustulit. 92 Populo sciente, vidente, adeoque permittente. 93 Quod indicium est veneno sublato fuisse. 94 Dignum exilio in breves, id est, angustas insulas Cycladas, è quibus Gyarus maxime sterilis & gravissimi exilii locus, sic Sat. 10, ut Gyari clausus scopulus, parvaque Seripho. 95 In aliquo pretio,

Criminibus⁹⁶ debent hortos,⁹⁷ prætoriam,⁹⁸ mensas,⁷⁵
Argentum vetus, & ⁹⁹stantem extra pocula caprum.

Quem patitur ¹dormire nurus ²corruptor avaræ,

Quem ³sponsæ turpes, & ⁴prætextatus adulter?

Si natura negat, facit indignatio versum, 80

Qualemcunque potest: quales ego, vel ⁵Cluvienus.

⁶Ex quo Deucalion ⁷nimbis tollentibus æquor

Navigio ⁸montem ascendit, ⁹sorteisque poposcit,

Paullatimque anima caluerent mollia saxa,

Et maribus nudas ostendit Pyrrha puellas: 85

Quicquid agunt homines, votum, timor, ira, voluptas,

Gaudia, discursus, nostri est farrago libelli.

Et quando uberior vitiorum copia? quando

Major avaritiæ patuit ¹⁰senus? alea quando

Hos ¹¹animos? neque enim ¹²loculis comitantibus itur

Ad ¹³casum tabulæ, posita sed luditur ¹⁴arca. 90

¹⁵Prælia quantæ illic dispensatore videbis

¹⁶Armigero? simplexne furor ¹⁷sestertia centum

Perdere, & horrenti tunicam non ¹⁸reddere servo?

Quis totidem erexit villas? Quis fercula septem

¹⁹Secreto cœnavit ²⁰avus? nunc ²¹sportula pri-

mo

Limine parva sedet, ²²turbæ rapienda togata.

²³Ille tamen faciem prius inspicit, & trepidat, ne

Suppositus venias, ac falso nomine poscas.

Agnitus accipies, julet à præcone vocari

Ipsos ²⁴Trojugenas: nam vexant limen & ipsi 100

toga alba cujus ora & circuitus purpura prætexebatur) depositam, i. e. annum ætatis 16. corruptus adulteriis. 5 Ineptus poëta. 6 Omnes, inquit, affectus, omnia vitia à diluvio adusque nostra tempora materia est hujus mei libelli Satyrici. 7 Imbribus mare argentibus. 8 Parnassum. 9 Themidos oraculum. 10 Receptaculum; *Metaph.* à velis sumpta. 11 Ellipsis r̄s̄ habuit. 12 Non parte vel modica pecunia. 13 Ad fortunam alexæ in tabulam vel abacum lusorium conjectæ. 14 Universa re familiari, cujus naufragium faciunt w̄p̄t̄ d̄j̄w̄ p̄mp̄t̄ ἔρμασι τῶ κν̄σ̄α. ut facete Lucianus 113. τῶς κ̄ρ̄ος̄ κ̄ρ̄ος̄. non ad Maleam sed Aleam c̄v̄īp̄t̄ī τ̄r̄os̄ ἀν̄τ̄ῑς̄ τ̄s̄ οὐδ̄ᾱτ̄ος̄. 15 Rixas. 16 Servo, qui domino ludenti nummos, aleas & cætera belli illius arma subministrer, unde *armigero* *Metaph.* à bellantibus sumpta. 17 570. lib. moneræ nostræ. 18 Donare, al restituere. 19 In sua domo privatim, solus. Prisci enim illi in propatulo & atriiis cœnabant frugali & Plebejo contenti cibo. Valer. Max. c. 5. l. 2. Cœnationes habuerunt suas novi isti gumiz in quib. civium oculos fugerent. 20 Quis è majoribus? 21 Jam vero clientes non ad cœnam rectam, ἰ̄τ̄ῑᾱς̄ δ̄c̄ τ̄īor̄ admittuntur, sed iis in domus introitu apponitur si ortula in cibis, vel C. quadrantes continens. Nerone rectam cœnam ad sportulam revocante. 22 Clientibus & pauperibus, quorum toga est. 23 Qui sportulam distribuit. 24 Nobiles sordide sportulam petentes, quæ pauperibus parabatur.

96 Accepta referunt, namque hæc omnia per fraudes, scelera atque crimina nacti sunt.

97 Ædificia prætoribus digna ceu villas lautiorum civium magnificè extructas in suburbanis suis.

98 Citreas, marmoreas, eburneas. 99 Signum capri ceu Phryxi in cœlatura prominens & extuberans.

1 A Satyra scribenda quiescere.

2 Ipse fecer.

3 Pueri qui viris nubunt, & fœminæ.

4 Iugenuus puer etiam

ante prætextam (ea erat

25 Inquit
Prætor.

26 Inquit
Tribunus.

27 Loco vel
opibus &
hoc falsè Poëta

sub perso-
na libertini.

28 Fl. Meso-
potamiæ, qui
oritur ex Ni-
phate monte
Armeniæ.

29 Fissuræ
vel foramina
in lobis mo-
re patrio in

Oriente qui-
dem, etiam
viris aurum

gestare auri-
bus depen-
sum decus

existimatur.
Plin. 11. l.

37. cap.

30 Quas in
foro habeo.

31 Quadr.
sestera cen-
sum eque-
stris confi-
ciunt 3125

libras.

32 Equestris
nobilitas

purpura & annulo designata 33 Magis optandum.

34 Nobilissima ortus fami-
liæ pauper tamen.

35 Claudii liberti ditissimo, nec non quæstorii & præto-
rii ornamentis insignito.

36 Licinio Stolone Crasso, P. Licinio cogn. divites,
& Licinio Cæsaris liberti & tonsore.

37 Prætorio aut tribunitio.

38 Servi &
transmarini advecti venales prostituebantur cretatis gypsisque pedibus,

signato sigillo domini, si privati essent, Reip. si publica mancipia. Plin. l. 35. c.

17. 39 Et si nondum exitiosam Pecuniam pro dea colimus templis & aris, ut

Pacem, Fidem, &c. 40 Et Concordiam, cujus templi fastigio positos nidos ci-
coniaë rostro crepitantes revulsunt. Politian. c. 67. Miscel. ductus Æliani testi-
monio de mutuo cornicum amore: & cornicæ existimat fuisse concordiaë sym-
bolum, non ciconiam. Ego vero omnino intelligi ciconiam credo, imo respe-
xisse Juvenalem ad Ovidii v. 5. Metam. Ipsa sibi plaudat crepitante ciconia ni-
do. Porro ciconias in auspiciis concordiam polliceri scribit Jan. Duf. ad Ar-
bitr. l. 1. Flavius Conjectan. c. 53. Adem concordiaë simpliciter intelligi vult, in
qua Senatus aliquando haberi solitus, testibus Varrone & Lampridio, & quo
cum strepitu confluxere Patres. 41 Si (inquit Poëta) summi magistratus, præ-
tores, &c. computent quantum annui redditus sportula referat, quid facient
pauperes, quibus sportula sola victum & necessaria suppeditat? 42 Clientes &
affectæ. * Fusca fumo domus, inquit Ramirel, ego ligna intelligo. 43 Plurimæ
Senatores lecticis vesti petunt sportulam, circumducunt etiã ægrotas & gra-
vidas uxores, quarum nomine sportulam petant, interdum & absentes illas si-
mulant adesse in clausis lecticis.

Nobiscum. 25 da Prætori, 26 da deinde Tribuno.

Sed libertinus 27 prior est, prior, inquit, ego adsum.

Cur timeam, dubitemve locum defendere? quamvis
Natus ad 28 Euphratem, molles quod in aure 29 fe-
nestra

Arguerint, licet ipse negem? sed 30 quinque tabernæ 105

31 Quadringenta parant, quid confert 32 purpuræ
33 majus

Optandum? si Laurenti custodit in agro

Conductas 34 Corvini ovæ? ego possideo plus

35 Pallante, & 36 Licinis. Expectent ergo Tribuni:

Vincant divitiæ: 37 sacro nec cedat honori, 110

Nuper in hanc urbem pedibus qui venerat 38 albis.

Quandoquidem inter nos sanctissima divitiarum

Majestas, et si 39 funesta Pecunia templo

Nondum habitas, nullas nummorum ereximus aras

Ut colitur Pax, atque Fides, Victoria, Virtus, 115

Quæque saluta 40 crepitat Concordia nido.

Sed cum 41 summus honor finito computet anno

Sportula quid referat, quantum rationibus addat:

Quid facient 42 comites, quibus hinc toga, calceus
hinc est

Et panis* fumusque domi? 43 densissima centum

Quadranteis lectica petit, sequiturque maritum 127

Languida, vel pragnans, & circumducitur uxor.

Hic petit absenti, nota jam callidus arte.

44 Ostendens vacuum, & clausam pro conjugē sellam. 44 Distributor.
 45 Galla mea est, inquit, 46 citius dimitte, moraris? 45 Uxor
 47 Profer Galla caput: 48 noli vexare, quiescit. 126 mea.
 Ipse dies pulchro distinguitur ordine rerum. 46 Nec va-
 49 Sportula, 50 deinde forum jurisque peritus Apollo, let, dato &
 Atque triumphales, inter quas ausus habere dimitte.
 51 Nescio quis 52 titulos Ægyptius, atque 53 Ara- 47 Inquit as-
 barches: tributor.
 Cujus ad effigiem 54 non tantum mejere fas est. 131 48 Respondet
 Vestibulis abeunt veteres, 55 lassique clientes. marcius im-
 Votaque deponunt, quanquam longissima cœnæ postor, noli
 Spes homini: caules 56 miseris, atque ignis emendus. vexare, quie-
 57 Optima sylvarum interea, pelagique vorabit 135 scit, dormit.
 58 Rex horum, vacuisque toris tantum ipse jacebit. 49 Prima &
 Nam de tot pulchris & latis 59 orbibus & tam secunda ho-
 Antiquis, 60 una 61 comedunt patrimonia mensa. ra clientes
 Nullus jam parasitus erit, sed quis feret istas 139 salutant pa-
 62 Luxuriæ sordes? 63 quanta est gula, quæ sibi 64 totos tronos &
 Ponit aprors, animal 65 propter convivia natum? sportulam-
 66 Pœnâ tamen præsens, cum tu 67 deponis amictus perunt. vido
 Turgidus, & crudum pavonem in balnea portas. Martial. ep.
 68 Hinc subitæ mortes, atque intestata senectus. 8. lib. 4.
 69 It nova nec tristis per cunctas fabula cœnas: 145 50 Deinde
 Ducitur 70 iratis plaudendum funus amicis. deducunt
 71 Nil erit ulterius quod 72 nostris moribus addat eos ad forum
 Augusti, in
 quo jurare-
 debantur
 juxta Apol-
 linis ebur-
 neam statu-
 am. ubi vi-
 suntur tri-
 umphales

statuæ. 51 Crispinus, uti volunt interpretes. Cum vero neque constet de re-
 gimine nec statua Crispini, magis propendo in sententiam Alciati, ut sit
 Tib. Alexander. qui regebat Ægyptum ipse ejusdem nationis, teste Tacito
 1. hist. cui astipulatur Euseb. lib. 2. Hieronymus tamen Josephum à Judæis
 creatum ducem intelligi vult, cui postea propter ingenium, virtutem & va-
 ticiuium de imperio Vespasianus statuam dedit triumphalem. 52 Imaginem.
 53 Arabiæ præfectus mollis & delibutus, vel, servorum ex Arabia summus.
 Turneb. legit Alabarches, quem vide 11. lib. 25. c. & Brodæus 4. lib. Misc. c. 2.
 ex Justiniani euctis & Josepho legit $\alpha\lambda\alpha\beta\alpha\rho\chi\eta\eta$ male, credo. ut sit scripturæ
 magister, $\alpha\beta\alpha\lambda\alpha\beta\alpha$, quod, Hesychio teste, est atramentum. 54 Sed & alvum
 exonerare. 55 Post longam cœnæ expectationem. 56 Spe cœnæ recte fru-
 stratis 57 Optimas feras & delicatissimos pisces. 58 Dives patronus. 59 Men-
 sis vel patinis. 60 Ad quam dominus & conjux soli accumbunt, vel sola, ne-
 mine ad cœnam vocato. 61 Absumunt lautis epulis patria bona. 62 Luxu-
 riose sibi, amicis sordide. 63 Istius divitis & ejusmodi multorum. 64 In Ro-
 manorum apparatus conviviis integer apponi solebat aper. 65 Quod multis
 sufficeret. Solidum aprum Romanorum primus in epulis apposuit P. Servi-
 lius Rullus. Plin. 18 c. 51. 66 Nec tamen impune helluaris. 67 Balnea ingres-
 surus portas pavonis carnem omnium difficillimæ concoctionis. 68 Ex nimia
 repletionem & cruditate dum in balnea descendis. 69 Divulgatur rumor de
 tua morte per omnia convivia. 70 Quibus intestatus nihil reliqueris. 71 Nil
 sceleris aut vitii restat, quod — 72 Perditis ac pessimis.

73 Posterius nec pejora excogitare poterunt.

74 Stat in summo, ut ulterius adscendi non possit.

75 Poëta se ad scribendum incitat. Immitte rudentes, pande vela, ac si quando alias, toto ingenio verberare. Plin. ep. 4.1.8.

76 Velorum. Met.

77 Græcorum Comicorum & Lucilii.

78 Ira & o-

73 *Posteritas: eadem cupient, facientque 73 minores.*
Omne in 74 præcipiti vitium stetit. 75 *utere velis:*

Totos pande 76 sinus. Dicas hic forsitan, unde 150
Ingenium par materiae? unde illa 77 priorum

Scribendi quodcumque 78 animo flagrante liberet
79 Simplicitas, 80 cujus non audeo dicere nomen.

Quid refert, dictis ignoscat 81 Mutius, an non?

82 Pone Tigellinum, 83 teda lucebis in illa, 155

Qua stantes ardent, qui 84 fixo gutture fumant,

85 Et latum media sulcum diducit arena.

86 Qui dedit ergo tribus patruis 87 aconita, vehatur

88 Pensilibus plumis, atque illinc despiciat nos?

89 Cum veniet contra, digito compeſce labellum: 160

Accusator erit, qui verbum dixerit, hic est.

90 Securus licet Aeneam, Rutulumque ferocem

91 Committas: 92 nulli gravis est percussus Achil-
les,

dio adversus vitia & vitiosos. 79 Libertas, quæ simpliciter sine velamento aut ambage loquitur quod sentit. 80 Adeo per delatores à Domitiano oppugnata est & oppressa. 81 Mutius Albutius, quem insectatus est Lucilius Pers. Sat. 1. Te Lupe, te Muti. 82 Licuit quidem, respondit monitor, Lucilio liberè inveni in scelera & flagitiosos. nondum inhibita à tyrannis libertate. sed si tu notaris Tigell. vel alium quemlibet Imperatori gratum. De Tigellino supra, ad vers. 58. 83 Indutus tunica molesta ex sparto, pice, & bitumine illito, ardebis. vid. Sat. S. v. 235. Brodæum Miscellan. 2. l. 9. c. & Sigonium de judiciis 3. l. 18. c. 84 Fixo gutture ne se curvarent. Sic Plin. in Panegyrico. Contigit desuper intueri delatorum supina ora, retortasque cervices. & Sueton. de Vitellio c. 19. redacto coma capite, ceu noxii solent atque etiam mento mucrone gladii subiecto, ut visendam præberet faciem, neve submitteret, vel unco impacto. Senec. 3. de ira: circumdati defixis corporibus ignis, ubi alii legunt, defossis corp. & ita sulcus est ipsa fossa. Lipsius ibi. 85 Lipsius in loc. cit. legit ex vet. cod. Et latus mediam sulcus diducit arenam. ut sulcus sit fossa in medla arena, qua defossi & ad palum defixi cremabantur vivi, sicut proxime adnotatum est. Verum ad necis adactæ vel spontaneæ necessitatem redactis serobes vel ab aliis vel ab ipsis præparari solitæ, forte ad evitandum casum æχίμορα in ipsa morte. Eiusmodi serobem Niger tribunus Flavio Vejano effodi in proximo agro iussit, Tacit. 35. Annal. Carnifices Alexandri duxerunt latrones τῶν τῶ δρυγγῶν. Philostrat. in vita Apollonii lib. 5. c. 8. Labeo apud Appianum 4. l. bel. Civil. ἰσθμῶν ἀποδοῖ &c. Sic Nero sibi serobem coram fieri dimensus ad corporis sui modulum imperavit Sueton. c. 49. Ner. 86 Ergo inquit Poëta. Tigellinus qui, &c. vide supra 67 vers. 87 Lethalem herbæ venenosæ succum. 88 In lectica alte erectus, suffultus pulvinis pluma delicatissima factis. 89 Ubi vero Tigellinus, vel eiusmodi quispiam, dicit monitor, obviam tibi fiet. 90 Totius epico carmine historiarum scribes & prælia, ut Virgilius certamina Aeneæ & Turni Rutulorum ducis. 91 Allusum ad ἰπιδάχνας vel ἀγῶνας, ubi mittebantur paria in μονομαχίῃ aut arena, veluti com-
mittebantur artes expendendæ in odeo, theatro, locove alio publico: sub-
premio indice, spectaculo iudice, voluptate sententia. 92 Neminem offendit
Historia de Achille percussio.

Aut multum⁹³ quæsitus⁹⁴ Hylas urnamque secutus. 93 Ab Hercule.
Ense velut stricto, quoties Lucilius ardens 165 94 Qui a-
 95 *Infremuit, 96* rubet auditor cui 97 *frigida mens*
 est.

Criminibus, tacita fudant præcordia culpa.

Inde iræ, & lacrymæ: 98 tecum prius ergo voluta

Hæc animo, ante tubas: 99 galeatum sero duelli

Pœnitet; 1 experiar, quid concedatur in illos, 170

Quorum 2 Flaminia legitur cinis atque Latina,

96 Pudore & ira, quæ vindictam cogitat. 97 Metu & conscientia scele-
 rum. 98 Priusquam classicum canas & Satyricum distingas stylum. 99 Pu-
 gnæ commissæ sera pœnitentia. 1 Quoniam itaque, inquit Poëta, peri-
 culosæ est plenum opus alexæ, legibusque cautum nequis vivos carmine
 proscindat, experiar quid liceat in mortuos. 2 In viis Flam. & Lat. no-
 bilium urnæ & reliquiæ condebantur, super extructis sepulchris.

S A T Y R A II.

Reprehendit hypocrisin in Philosophis, Judici-
 bus, Sacerdotibus, Ducibus, Nobilibus: qui
 omnes impie de inferorum suppliciis sentien-
 tes, victores ipsi à victis gentibus corrumpuntur,
 necnon alios corrumpunt.

1 *Ultra 2 Sauromatas fugere hinc libet, & 3 gla-*
cialem.

4 *Oceanum, quoties aliquid de moribus 5 audent*
Qui 6 Curios simulant, & 7 Bacchanalia vivunt.

8 *Indocti primum: quanquam plena omnia 9 gypso*
 10 *Chryssippi invenias. nam 11 perfectissimus horum*
 est,

Si quis 12 Aristotelem similem, vel 13 Pittacon emit,

* *Et jubet 14 archetypos 15 pluteum servare 16 Clean-*
thas.

Fronti nulla fides. quis enim non 16 vicus abundat

17 *Tristibus obscœnis? castigas turpia, cum sis*

& impurissimi. 2 Europæ atque Asiæ versus Boream incolas. *Russos & Tar-*
zaros. 3 Septentrionalem. 4 Mare ab ωνδς, celer & velox fluere. 5 Supple
 differere aut præcipere. 6 Continentiam M. Curii viri frugalis & optimi.
 7 Tanquam celebrantes Bacchanalia, omnium scelerum seminarium.
 Liv. 4. 9. 8 Apprime indocti. 9 Statua gypsacea. 10 Stoici & in Diale-
 cticis acutissimi & acerrimi. 11 Ironicè vel Stoicorum perfectissimus habe-
 ri vult. 12 Imaginem Aristotelis vel Pittaci sapientis. 13 Ordo est, jub.
 plut. ser. arch. Cle. 14 Primogenios & originales typos ad vivam imaginem
 formatos. 15 Armarium, museum. 16 Imagines Cleanthis Philosophi di-
 ligentissimi & aliorum Philosophorum, 16 In urbe, 17 Hypocritis, fron-
 te severis, vita turpibus.

1 Ad barba-
 ras & remo-
 tissimas us-
 que gentes
 rapida fuga
 me conferre
 malum, quam
 hic Romæ
 degere, ubi
 ficti Philoso-
 phi verbis
 quidem præ-
 se ferunt
 continen-
 tiam, vita ve-
 ro & mori-
 bus flagitio-
 sissimi sunt

1 Pathica sentina. *Synecdoch. notissimus pathicus.*
 2 Cinædos & Drancos, qui tamen Socratis sanctimoniam, & disciplinam præseferunt. & ipse Socrates male audiebat nomine mase. amoris. Lucian. *Βίωσι παθικός & ἀλκιδῆς ἰσορίαις λόγος.*
 3 Firmicus lib. 7. c. 14. Sunt tamen qui legi volunt *Sotalicos à Socrate poeta*
 Maronensi, qui primus scripsit cynædica de quo Suidas & Strabo. 3 *Γαυέ & σε-
 verum.* 4 *Δι' ὃ δρωπακίζομι πρ.* Vide Persii Satyr. 4. vers. 40. 5 Ut qui sciat ulce-
 ra hæc ex turpitudine conflata esse, & iussa incidi, ut ad eandem redeas. 6 Ul-
 cera podicis ex atritu nata; ut hic in pathicis. alias iis, qui nudo equo insi-
 dent, ut Martial. epigr. 86. l. 14. quæ à similitudine, quam habent cum ficu,
 quam mariscam appellant, dicuntur: ut Græcè *σύνκωσς*. Voluntas & specio-
 sum silentii studium. 8 Crine Stoicus. Stoici autem ad cutim tondebantur;
 ut coma brevior esset supercilio. 9 Tolerabilius simpliciusque facit Peribo-
 nius. 10 Insignis ille cinædus, turpitudinem palam professus. 11 Hujus vitia
 non malitiæ suæ, sed fati imputo vel erasis, seu potius *ἀπραγία*, imo *ἀκολασία*
 ut Pers. 3. de Natta, *Sed stupet hic vitio.* 12 Morbum animi. i. e. vitia & levi-
 tatem, vel etiam corporis morbos sc. mariscas, ut supra v. 13. 13 Sed illi lon-
 ge pejores, qui talia (id est, ex impetu peccantium) vitia increpant. 14 Gra-
 vibus, severis, quæ Herculem Prodicum illum in bivio (ut est apud Xenophon-
 tem *ἀπομνημ. β.*) deceant, vel grandibus & magnificis, qualia usurparet
 fortis ille Hercules. 15 Stoice pathice. egone te ceventem, i. e. clunes agi-
 tantem verebor? inquit Varil. vir notissimæ infamiæ. 16 Tib. & Cajum, qui
 tribuni, dum reducere leges agrarias conarentur, ipsi oppressi sunt cæsi que.
 17 Quis non omnia confundat & exclamet, *O cælum, ô terra, ô maria Neptu-
 nia!* 18. Qui furtis & rapinis Siciliam spoliavit, notissimus ex Ciceronis in
 eum actionibus. 19 Qui interfecit P. Clodium. notus item ex Cicer. eo
 Nobilis adulterio Cæsaris uxoris, germanæque sororis incestu. 21 Conjura-
 tores in Remp. 22 Proscriptionis tabulam. 23 Cæsar, Pompejus, Crassus,
reclius Augustus, Lepidus & Antonius, qui idem fecere quod Sylla. 24 Alio-
 rum rigidus censor. *Nostre illos* (inquit Plin. ep. 22. l. 8) *qui omnium libidi-
 num servi, sic aliorum vitiis irascuntur, quasi invidiant, & gravissime puniunt
 quos maxime imitantur?* 25 Tragicæ argumenti, tragædiis digno. 26 Clau-
 dius Imperator Agrippinam filiam fratris Germanici duxit, quæ sæpius ab-
 ortum fecit, ne cohæredem Neroni pareret: cum vero Juliam nominet, id-
 que nuper factum dicat, intellige de Domitiano, qui Juliam Titi Vespasianæ
 filiam alteri nuptam corruptit, eique coactæ conceptum à se abigere mortis
 causa exitit, Suet. Domitian, c. 22.

Concubitus: qui tunc 44 leges revocabat amaras 30
 Omnibus, atque 45 ipsis Veneri Martique timendas :
 Cum tot abortivus fecundam Iulia vulvam
 Solveret, & patruo similis effunderet 46 offas.
 Nonne igitur ure ac merito 47 vitia ultima 48 fictos
 Contemnunt Scauros, & 49 castigata remordenti? 35
 Non tulit ex 50 illis 51 torvum 52 Laronia quendam
 Clamentem toties: Uti nunc 53 lex Iulia? dormis?
 Ad quem 54 subridens: 55 Felicia tempora, quæ: e
 Moribus opponunt: 56 habeat jam Roma pudorem,
 57 Tertius è cælo cecidit Cato, sed tamen unde 40
 Hæc emis, hirsuto spirant 58 opobalsama collo
 Quæ tibi? ne pudeat dominum monstrare tabernæ.
 Quod si 59 vexantur leges, ac jura: citari
 Ante omnes debet 60 Scantinia, respice primum
 Et scrutare viros, faciunt hi plura: 61 sed illos 45
 Defendit numerus junctæq; umbone phalanges.
 Magna inter molleis concordia, non erit ullum
 Exemplum in nostro tam detestabile sexu.
 62 Tædia non lambit Cluviam, nec Flora Catullam.
 63 Hispo subit juvenes, & morbo pallet 64 utroque. 50
 Nunquid nos agimus causas, civilia jura
 Novimus, aut ullo strepitu fora vestra movemus?
 Luctantur 65 pauca, comedunt 66 coliphia pauca:
 Vos lanam trahitis, calathisque peracta refertis
 Vellera: vos tenui 67 pregnantem stamine fusum 55
 68 Penelope melius, levius torquetis 69 Arachne:
 Horrida quale facit residens in 70 codice pellex.

44 Juliam
 contra adul-
 eros, & alta-
 ram qua in-
 terdictum
 mares castra-
 ri.

45 Diis ad-
 ulteris.

46 Fœtus
 immaturos,
 embryones,
 deforme in-
 star Domi-
 tiani.

47 Intempe-
 rantes, extre-
 me vitiosi.

48 Hypocri-
 tas, cujusmo-
 di erat M.

Æm. Scau-
 rus, qui fuit
 (teste Sallu-
 stio) nobilis,
 impiger, &c.
 sed & callide
 sua vitia oc-
 cultans. 57
 nec.

49 Et ipsi ob-
 jurgati re-
 mordent, id
 est, vicissim
 objurgant.

50 Hypocri-
 tis.

51 Severum.

52 Mulier
 dives eadem

que procax. 53 Vers. 30. leges amaras. 54. Alit Laronia subridens. 55 Ironi-
 nicè. 56 Vereantur Romani peccare te præsentem, ut quondam Catone in
 Flora lib. 57 Tertius morum gravis castigato, adjectus Censorio & Uti-
 censi. 58 Plinio oleum Balsaminum ab ὀπός, id est, succus, & βάλσαμον, à
 ἰσὺ ἡγῶ id est, princeps olei. 59 Excitantur ne dormiant. ut vers. 37.
 60 In prædicatione lata, dicta à C. Scantinio, qui Marcelli filium de stupro
 appellavit. Valer. Max. lib. 6. c. 2. quamvis autem leges plerunque habent
 nomen ab eis, qui tulerunt, non raro item à damnatis, ut Laja à Lajo, qui
 primus omnium intulit stuprum Chrysippe Pelopis filio. 61 Verum illi se
 forsan satis tutos credunt, quod plures sunt, numero scilicet pugnantes, &
 se invicem tutantur facta quasi testudine οὐραπίζουσι. 62 Ipsæ meretrices
 non fellant. 63 Cinædus quispiam. 64 Agendo & patiendo. 65 Nævia enim
 in prima Sat. figit aprum, & in sexta sunt quæ in theatris luctantur. 66 Lu-
 ctatorum cibos ceu panes. vide quæ ad Martialis ep. 66 lib. 7. notavimus.
 67 Gravidum, intumescens filo. 68 Ulyssis uxore, quæ procos tela, quam
 nocte retexerat, decepit. 69 Puella Lydia, à Pallade, quam in certamen tex-
 toriæ artis provocarat, victa & in araneam versa. 70 Ligneo stipite, quem al-
 ligatum, servi, qui deliquerant, trahebant, cuique infidebant. Angl. à cloz.

71 In adulterio cum domino deprehensa, & perpetuo laniificio damnata. 72 Ex asse herede constituto. 73 Testamenti tab. 74 Hist. Pacuvius, dives infamis, de quo Sat. 12. vers. 128. 75 Uxori ut taceret liberti cum marito scelus. 76 Cum marito & Draucio, 77 Marti molles uxoris, ut taceant, dant lapillos pretiosos ad ornatum & oblongos in modum Cylindri, in aures, unguones ovalem formam habentes. Plin. de Beryllis lib. 37. c. 5. Solin. Polyhistor. c. 65. 78 Miseris mulierculis. 79 Cattigatio morum ignoscit vitiorum malorum nequitiae, vexat mulierum simplicitatem. alii polyposi magis quam nasuti per corvos intelligi *se* volunt. 80 Simpliciter & infirmas mulieres. 81 Fugerunt, inquit Poëta, ficti illi, nec sibi constantes atque scelerum conscii Philo Latoniam. 82 Velles (si modo vestes vocande sunt, inquit Senec. 7. de Benef. in quibus nihil est, quo defendi corpus aut denique pudor possit, &c.) sericas vel bombycinas molli intextas subitamine & in tantum tenues, ut per eas singula membra perspicere possint. *Ut denudet feminas vestes.* Plin. 11. 22. 83 O Judex, alluditque vel ad Critileum, vel ad Cretam inf. in qua fuerunt iudices severissimi. Jovis filii. 84 Meretrices & mœchas. 85 Fœminis quippe adulterii convictis non nisi virili toga indutis in publicum prodire licebat. 86 Sed, *inquies*, Sol in mense Julio ardet. 87 Nudus itaque eas. præstat enim te insanum quam mollem haberi. 88 Ironice. Egregius sane iudex, quem audiant illi prisca Romani militiae & agriculturæ intenti sub infantia & juventute imperii Rom. 89 E recenti prælio redeuntes antiqui illi & bellicosi Romani. 90 Rustici illi rudes & ab omni molliæ alieni. 91 Quid convitiatorum non proclamatis, O antiqui Romani militiae & agricultura horridi, in mollem hunc iudicem? 92 Multo minus iudicem. 93 Membra per vestem tenuem apparent. 94 Tu mollium commercio corruptus mox & aliis affricabis hanc molliæ labem, non secus ac, &c. * Alii tegunt *pruriginem*. 95 Ex opinione vulgi, inquit Turneb. 5. 17 censentis unam uvam sub vindemiam ab altera conspecta colorari, vel corrumpi.

71 Notum est, cur 72 solo 73 tabulas impleverit 74 Hister Liberto, dederit vivus cur multa 75 puella. Dives erit, magno quæ dormit 76 tertia lecto. 60 Tu nube, atque tace. 77 donant arcana cylindros. De 78 nobis post hæc tristis sententia fertur: Dat veniam 79 corvis, vexat censura 80 columbas. 81 Fugerunt trepidi vera, ac manifesta canentem Storcida, quid enim falsi Laronia? sed quid 65 Non facient alii, cum tu 82 multitia sumas 83 Cretice, & hanc vestem populo mirante peroves In 84 Proculas & Pollineas? est mœcha Fabulla. Damnetur si vis, etiam Carfina: 85 talem Non sumet damnata togam sed 86 Iulius ardet, 70 Aestuo. 87 nudus agas: minus est insania turpis. 88 En habitum, quo te leges, ac jura ferentem 89 Vulneribus crudis populus modo victor, & illud 90 Montanum positus audiret vulgus aratris. 91 Quid non proclames, in corpore iudicis ista 75 Si videas? quaro, an deceant multitia 92 restem? Acer & indomitus, libertatisque magister Cretice 93 pelluces. 94 dedit hanc contagio labem, Et dabit in plureis: sicut grex totus in agris Unius scabie cadit, & * porrigine porci, 80 95 Uvaque conspecta livorem ducit ab uva.

Fædus hoc aliquid quandoque audebis amittis.
 Nemo repente fuit turpissimus. accipient te
Paullatim, 96 qui longa domi redimicula sumunt
Frontibus, & toto posuere monilia collo, 85
Atque 97 Bonam teneram placant abdomine 98 porce,
Et magno cratere deam: sed 99 more sinistro
Exagitata procul non intrat fœmina limen.
Solis ara deæ maribus patet. Ite profana,
Clamatur: nullo gemit hic tibicina cornu. 90
* Talia secreta coluerunt * Orgia tædæ
2 Cecropiam soliti 3 Baptæ 4 lassare 5 Cotyttis.
6 Ille supercilium madida fuligine * tactum
7 Obliqua producit acu, pingitque trementeis
Attollens 8 oculos, 9 vitreo bibit ille Priapo, 95
10 Reticulumque comis auratum ingentibus implet.
Cœrulea indutus 11 scutulata, aut 12 galbana rafa,
13 Et per Junonem domini jurante ministro.
14 Ille tenet speculum pathici gestamen Othonis,
Actoris Arunci spoliū: quo se 15 ille videbat 100

96 Innuit ef-
 ficinatos
 sacerdotes,
 quos in Al-
 bano Domi-
 tianus con-
 stituerat, qui
 celebrarent
 quotannis
 Quinquatria
 Minervæ, cui
 collegium
 ibidem con-
 secrarat.
 Suet. Dom.
 3. cap. atque
 horum sacra
 dicit magis
 Orgia & Co-
 tyttia refer-
 re, quam Gy-
 nœcia.
 97 Minervam
 Domitiano
 superstitione
 cultam, cujus
 sacra cele-

brarent Albani isti Flaviales sacerdotes eadem religione qua matronæ Rom.
 colebant Bonam deam, Majam, Terram, Proserpinam, Opem, &c. Vide
 Macr. I. Sat. 12. 98 Quæ propria est Terræ hostia. quod ea segetes quas Ce-
 res Proserpinæ ostenderat primum est depasta. Macrobr. ibid. 99 Contrario
 ritu, a motis scilicet fœminis, ut in *τοῖς θυγατρῶν*: excluduntur mares. ita ut
 vera sit illa Etymologia Apollonii interpretis. * Orgia dicta ἀπό τῆς ὄργης,
 quod profani arceantur à sacris, utcunque alii deducunt ἀπό τῆς ὀργῆς, fu-
 rore Bacchico, alii ἀπό τῶν ὄργων, montibus in quibus celebrantur, &c. * Ne-
 que minore cum turpitudine, scelere & impudicitia, celebrantur hæc Mi-
 nervæ Quinquatria, quam nocturna illa sacra Cotyttia à Thracibus recepta
 coluerunt Athenis sacerdotes Deæ Cotyttus, Baptæ dicti, aut Romæ quon-
 dam apud nos Bacchanalia omnium flagitiorum seminarium. 1 Nocturna
 vel mystica face. 2 Atheniensem, à primo Athenarum Rege. 3 Sacerdotes
 molles & effœminati deæ Cotyttus, in quorum lasciviam scripsit Eupolis
 comœdiam Baptæ. 4 Ad lassitudinem saltare, vel fictam deæ personam de-
 lassare. 5 E psaltria seu saltatrice deam impudentiæ. Politiani Miscel.
 cap. 10. 6 Alius supercilia denigrat. Tanta est decoris affectatio, ut tingan-
 tur oculi quoque, inquit Plin. lib. 11. cap. 37. Oculos ejusmodi Hieronymus
 vocat, *orbes sibi fuliginatos*. * Alii *tinium*. 7 Calamistro. Ang. *A cris-*
pingin. acu erinali, Apulejo. 8 Genas vel pilos oculorum, vel ipsa superci-
 lia e vitro factis bibit. 10 *A Coise or Call*. 11 Vestimenta plurimas scutu-
 larum formas habentia, quales cernuntur in aranearum telis. 12 Subalba,
 à flore galbani ferulæ in Syria, cujus succus notus. vel galbinea. i. e. cœru-
 lea vestimenta rafa, quæ pilis & villis carent. 13 Ipso servo in tantum molli,
 ut juret (more domini sui) per Junonem, quod mulieres faciunt, uti vi-
 ri per genium suum Jovem, Herculem, &c. sic Quartilla apud Petronium:
Junonem meam iratam habeam, si, &c. 14 Alius habet speculum quod gesta-
 rat Otho Imperator, instar hastæ, vel quo munere Othonis gloriatur iste æque
 insolenter, ac Turnus hasta Actoris Arunci apud Virg. 12. *Aneid.* 15 Otho-

16 Ironice
17 Inter O-
thonem &
Vitellium.
Nec deerant
(inquit Tac-
itus de hoc
ipso bello)
qui ambitio-
ne stolidi lu-
xuriosos ap-
paratus con-
viviorum, &
irritamenta
libidinum, ut
instrumenta
belli, mercen-
tentur.
18 Parum
conveniunt
inter se hæc
Othonis, qui
veluti fortis
æ summus
civis curavit
Galbam in-
terficiendum
simul cum
Vitellio de
palatio & im-
perio Rom.
dimicavit;
idemque
mollis se
quotidie ra-
fit, & pane la-
ete asinino
madido fa-

Armatum, cura jam tolli vexilla juberet.
16 *Res memoranda novis annalibus, atque recentis
Historia, speculum* 17 *civilis sarcina belli.*
18 *Nimirum summi ducis est occidere Galbam,
Et curare cutem summi constantia civis:* 105
19 *Bedriaci in campo spoliū affectare Palati,
Et pressum in faciem digitis extendere panem,*
20 *Quod nec in Assyrio pharetrata Semiramis orbe,*
21 *Mæsta nec Actiaca fecit Cleopatra carina.*
22 *Hic nullus verbis pudor, aut reverentia mensæ:*
110
Hic 23 *turpis Cybeles* & 24 *fracta voce loquendi
Libertas, & crine senex* 25 *phanaticus albo
Sacrarum antistes, rarum ac memorabile magni*
26 *Gutturis exemplum,* 27 *conducendusque magister.*
Quid tamen expectant: 28 *Phrygio quos tempus
erat jam* 115
Mors 29 *supervacua* 30 *cultris ascindere* 31 *car-
nem?*
Quadringenta dedit 32 *Gracchus sestertia* 33 *dotem
Cornicini, 34 sive hic recto cantaverat ære.*
Signata 35 *tabula:* 36 *dictum feliciter. ingens
Cæna* 37 *sedet: gremio jacuit* 38 *nova nupta* 39 *ma-
riti.* 119
O proceres, 40 *ensore opus est, an* 41 *haruspice nobis?
Scilicet horreres, majoraque monstra putares,
Si mulier vitulum, vel si bos ederet agnum!*

eiem perpolivit Sueton. Otho. 12. c. Sed non erat Othonis mollis & corpo-
ri similis animus, inquit Tacitus 1. hist. 19. Oppidi inter Veronam & Cremo-
nam, ubi Othoniani à Vitellianis victi. ipse Otho, qui malis consilii autho-
ribus obaudiens Brixellum concesserat, accepto cladis nuncio. civilis belli
odio se interemit. 20. Cujusmodi molliciem in speculo & fucis sibi, quandiu
bella exercebant, negarunt luxuriosissimæ illæ reginæ Babylonæ & Ægy-
pti. 21. Victa navali prælio ad Actium. 22. Inter hos molles sacerdotes Flavia-
les in collegio Albano. supra ad vers. 86. 23. Turbis libertas sermonis, qua-
lis est inter Gallos deæ Phrygiæ sacerdotes, semiviros inhonestos & obscæ-
nos. 24. Lasciva & dissoluta. 25. Numine afflatus, furiis correptus. 26. Gultæ,
vel etiam vocis. 27. Gula & vitiis dignus, qui huic turpi collegio præset.
Dignum patella operculum. 28. Mors sacerdotum Phrygiæ deæ. 29. Quæ iis
muliebria patientibus nulli est usui. 30. Lapideis vel testa Samia ad imita-
tionem Atis pueri Cybele dilecti. 31. Penem, virilia. 32. Nobilis. 33. Dotis
nomine. 34. Aut certe tubicini. 35. Nuptiales & dotales. 36. Acclamatum est;
Feliciter cedant nuptiæ. E formula gratulationis bonique ominis. Senec. Epist.
67. 37. Posita est. ut in prima Sat. Sportula sedet. vel multi cœnantes sedent.
38. Gracchus. 39. Cornicinis aut tubicinis. 40. Qui spurcissimos hos mores cor-
rigat. 41. Qui inspectis harugarum, id est, hostiarum extis portenta hæc expiet.

42 Segmenta, & longos habitus, & 43 flammae sumit :
 44 Arcano 45 qui sacra ferens nutantia loro 125
 Sudavit clypeus 46 ancilibus. 47 o pater urbis !
 Unde nefas tantum Latius 48 pastoribus ? unde
 Hac tetigit, 49 Gradive, tuos 50 urtica nepotes ?
 51 Traditur ecce viro clarus genere atque opibus vir :
 Nec galeam quassas, nec terram cuspede pulsas, 130
 Nec quereris 52 patri. vade ergo, & 53 cede severi
 Iugeribus campi, quem negligu. * Officium cras
 Primo sole mihi peragendum 55 in valle Quirini.
 * Quæ causa officii ? quid queris ? nubit amicus,
 Nec multos adhibet. liceat modo vivere : fient, 135
 Fient 56 ista palam, capient & 57 in acta referri.
 Interea tormentum ingens 58 nubentibus hæret,
 Quod nequeunt parere, & 59 partu retinere maritos.
 Sed 60 melius, quod nil animis in corpore juris
 Natura indulget steriles moriuntur, & illis 140
 Turgida non prodest condita pyxide 61 Lyde :
 Nec prodest agili palmas præbere 62 Lupercæ.
 Vicit & hoc monstrum 63 tunicæ, 64 fuscina Gracchi,

42 Monilia
 interpreta-
 tur Servius.
 1. Æneid.
 ego fimbrias
 exposuerim.
 Anglicè ga-
 ras or lices,
 quas mulie-
 ribus aureas
 indultas te-
 statur Valer-
 lib. 5. c. 2.
 43 Velamen-
 ta lutea vel
 rubra, quibus
 tegi novis
 nuptis mos
 erat.
 44 Ab inte-
 riore parte
 annexo, vel,
 ipso ancili
 pluribus e-
 jusdem for-
 mæ immisto,
 ne posset di-
 gnosci, mox,

not. 46. 45 Unus è Saliis, id est, Martis sacerdotibus, qui ancilia collo suspen-
 sa ferebat saltando sudans. 46 Scutis ancisis. i. e. undique circumcisis, è qui-
 bus primum è celo decidisse fertur, oraculo edocti Romani ibi fore perpetu-
 um imperium, si hoc asservaretur. ad ejus similitudinem & alia undecim ef-
 fixere ne internosceretur. 47 Mars pater Romuli, qui urbem Rom. condidit.
 48 Rudibus primum & agrestibus. 49 Mars à gradiendo in bello ultro citro-
 que, vel à *ἄρα*, hastam vibro. 50 Libidinis pruritus. 51 In Matrimonium
 Doriphoto liberto, sicut ipsi Sporus, ita ipse denupsit : voces quoque & ejula-
 tus vim patientium virginum imitatus. Suet. Nero. 29. c. 52 Apud patrem
 Jovem. 53 Recede à Campo Martio severo, quod in eo fiebant comitia, exer-
 citia militaria, & olim judicia. * *διαλογικῶς* hæc. 55 In porticu vel templo
 Quirini, i. e. Romuli. 56 Marium inter se sponsalia & nuptiæ. 57 Publico
 decreto, ut illa, quæ in libros actorum referuntur, tanquam res memorabiles,
 & quæ natæ ac legitimæ sint, vel, liberos habere cupient, quos patres pro-
 fessi in acta publica referrebant. Julius Capitolinus in Gordianis & Aurelio.
 vide quæ ad v. 83. Sat. 9. *libris actorum spargere gaudes Argumenta viri.*
 58 Masculis hisce. 59 Ne steriles repudientur liberi enim pignora & vincu-
 la conjugii. *Famini cum seniu retinet connubia partu, Uxorisque decus matris*
reverentia pensat. Nos Lucina fugit, nec pignore nitimur ullo, &c. Claudian. in
 Eutropiam 1 60 Bene consuluit viris natura, ut si maxime velint tamen non
 possint in mulieres transformari. 61 Arachne, ferunt (inquit Junius) Physi-
 ci, mulierem sterilem concipere posse, si pyxide inclusam araneam gesserit
 in sinu. Turneb. l. 15. cap. 17. de unguentaria aliqua crassa intelligit Lyde,
 quæ medicamina sterilitatem amoventia promittit & venditat. 62 Lupercæ
 sacerdotes Februantes nudi per urbem discurrebant, hircinaque pelle ferie-
 bant palmas mulierum, quæ se offerebant, hinc fecunditatem sperantes.
 63 Deposita nobili toga, induti tunica sine manicis Retiarii gladiatoris, qui
 inermis & in sola tunica pugnabat. 64 Fuscina & reti armatus. Retiarius
 mirmillonem, cujus galeæ inerat piscis effigies, in amphitheatro captabat
 subinde dicens, *piscem peto, non te peto, quid me fugis Galle ?*

65 Mantis. (Lustravitque fuga mediam gladiator arenam,
 66 Posteris, Et 65 Capitolinis generosior, & Marcellis, 145
 nepotibus Et Catuli 66 Paulique minoribus, & Fabius, &
 Æmilii. 67 Omnibus ad podium spectantibus. hic licet 68 ipsum
 67 Nobilibus 67 Omnibus ad podium spectantibus. hic licet 68 ipsum
 in primo sub- Admoveas, 68 cujus tunc munere retia misit.
 felliorum or- 69 Esse aliquos Manes, & subterranea regna,
 dine spectan- Et 70 contum & Stygio ranas in gurgite nigras, 150
 tibus. Po- Atque una transire vadum tot millia cymba,
 dium autem Nec pueri credunt, nisi 71 qui nondum arelavantur.
 locus in Sed tu vera puta. Curius quid sentis, & ambo 153
 Theatro 72 Scipiada? quid Fabricius, manesque Camilli? (tus,
 Orchestræ Quid 73 Cremeræ legio, & 74 Cannis consumpta juven-
 proximus. Tot 75 bellorum animæ? quoties hinc 76 talis ad illos
 68 Præto- Umbra venit, cuperent 77 lustrari, si quadarentur 157
 rem, qui mu- 78 Sulfura cum tædis, & si foret 79 humida laurus.
 nera gladi- 80 Illuc heu miseri traducimur: arma quidem ultra
 toria exhi- Littora 81 Iuberna promovimus, & modo captas 160
 bet. 82 Orcadas, ac 83 minima contentos nocte Britannos.
 Munera- Sed 84 quæ nunc populi sunt victoris in urbe,
 rium. Alii Non faciunt illi quos vicimus. 85 & tamen unus
 intelligunt Armenius Zelates cunctis narratur ephebis
 Neronem, alii Mollior ardenti sese indulnisse Tribuno. 165
 Domitianum 86 Aspice quid faciant commercia: venerat obses.
 89 Hinc vero Hic sunt homines. nam 87 si mora longior urbem
 hæc oriuntur Indulsi pueris, non unquam deerit amator:

quadrimi in balneis non lavantur quadrante. 72 Scipiones qui in Hispania perierunt, vel Africani major & minor. 73 306 Fabii à Vejentibus ad Cremeram flu. intercepti & cæsi. 74 In Apulia ab Annibale. 75 Animæ virorum in bello cæsum. 76 Turpis & monstrosa, cujusmodi nunc sunt animæ. 77 Veluti ipso visu contaminati. 78 Ignis ad expurgandum, & ———— 79 ———— Aqua ex aspergillo laureo. 80 Et tamen traducimur omnes illic. ad inferos, reddituri apud judices vitæ rationem, & visuri, quæ in vivis non credimus vera. penderque hoc à versu 154. supra. 81 Hyberniæ, Irlandiæ. 82 Insulas xxx. à Septentrionali parte Britannicæ à Claudio Imperatore adjectas Rom. imperio. 83 In Solstitio æstivo. 84 Nos Romani iis vitis victi sumus, quæ barbari illi quos armis vicimus, non agnoscunt. 85 Qui tamen aliqua occasione ad nos commeant, à nobis corruptelam morum sibi contrahunt & in suam patriam referunt: ut ille Zelates qui obses huc ex Armenia datus se exposuit libidinoso tribuno. 86 Ironicè. 87 Si diutius hic morentur, omittent & exuent cum patriis armis, cultellis, frænis & flagellis, quibus ussi fuerant domi in studiis venationum & exercendorum equorum, & vestitu, braccis, quæ Phrygibus, Lydis, Persis, in usu non secus ac Gallis (vide quæ Joseph. Scalig. ad Propert. 4. lib. & quæ Casaub. ad Suetonii August.) mores etiam patrios simplices & honestos, atque una cum Romano cultu mores effœminatos (qui prætextam parum decent) domum referent.

Mittentur braccæ, cultelli, frena, flagellum:
Sic prætextatos referunt ⁸⁸ Artaxata mores. 170

88 Majoris
Armenie
urbem jux-
ta Araxem
sitam.

S A T Y R A I I I.

Inducitur Umbritius aruspex, poëtae causas reddens,
cur Bajas migret à Roma, in qua per Græcorum a-
liarumque gentium, quæ in urbem confluxere, adu-
lationes, delationes, veneficia, aliasque malas artes,
ut & ruinas, incendia, pauperum contemptum, vim
& latrocinia, honesto civi in urbe non sit locus.

Quamvis digressu veteris 1 confusus 2 amici;
Laudo tamen 3 vacuus quod sedem figere 4 Cumis

1 Perturba-
tus, tristis
sum.

Destinet, atque 5 unum civem donare 6 Sibylla.

2 Umbritii
aruspiciis e-
jus temporis
periti.

7 Ianua 8 Bajarum est, & gratum littus amœni

3 Non ita ci-
vium plenis.

Secessus, ego vel 9 Prochyta præpono 10 Suburra. 5

4 Campanie
civitate an-
tiquissima.

Nam 11 quid tam miserum, tam solum vidimus, ut
non

5 Se addere
civem.

Deterius credas: horrere incendia, lapsus

Testorum assiduos, ac mille pericula sævæ

Urbis, & 12 Augusto recitanteis mense poëtas?

6 Quæ Cu-
mis sacellum
habuit.

Sed dum 13 tota domus rheda componitur una, 10

14 Substitit ad 15 veteres arcus, 16 madidamque Ca-
penam:

7 Roma pro-
ficilcentibus
per Cumas
iter est, &c

Hic, 17 ubi nocturna Numa constituebat amica.

Nunc 18 sacri fontis nemus, & delubra locantur

8 tanquam in-
troitus ad
Bajas.

19 Judæis: 20 quorum cophinus scenumque supellex.

Omni enim populo mercedem pendere jussa est 15

21 Arbor, & ejectis 22 mendicat sylva Camœnis.

8 Urbis in

Campania amœnissimæ. 9 Insulam in litore Campano. 10 Vico Romæ ce-
leberrimo. 11 Quid alibi tam miserum neque aliis admistum malum, quo
Romæ non sit deterius? vel quid fuit tam miserum atque unice horrendum,
quo ne quid miserius contingat, non metuas? 12 Quo, ubi cæteris vacat per
intensum fervorem, poëtae mali importuna recitatione obvios enecant. Em-
phaticè, quasi hoc omnium sit miserissimū. 13 Supellex & facultates Umbritii. 14.
Umbritius exspectans rhedam. 15 Romuli vel Horatorum, in memoriâ victo-
riæ erectos, vel, arcus aquæ ductuum qui illic erant. 16 Propter fontes & a-
quæ ductus, qui in propinquo illius portæ sunt. 17 Ubi constitutum Egeriæ
denuntiabat, vel, ubi constituebat simulatum congressum & loquendi tem-
pus cum Nympha Egeria. 18 Lucus Aricinus, fons, & delubra Musis à Nu-
ma sacrata. 19 Urbe à Domitiano pulsus. 20 Quibus vas ex virgultis &
scenum est universa supellex. 21 Ad quam jumentum ligari posset, vel,
sub ejus umbra quiescere liceret. 22 Judæi sylvam incolentes mendicant,
ejectis Camœnis, quibus sacrum erat nemus cum delubro.

23 Ego & Umbrius in Aricinum lucum descendimus. 24 Illis naturalibus & simplicibus. 25 Fontis, nullus enim fons numine vacare credebatur. 26 Naturalem. 27 Arte posita marmora. 28 Ira incipit Umb. 29 Atque eadem eras terret, id est, imminuet aliquid de exiguis. 30 Cumas, quo Dædalus è Creta fugit. 31 Dum Parcarum unum superest filium vitæ, meæ, quod torqueat. 32 Excedamus patria. 33 Adulatores olim cornicines, nunc Romæ publicani. 23 In vallem Egeria descendimus, & speluncas dissimiles 24 veris. quanto praestantius esset 25 Numen aquæ, viridi si margine clauderet undas 19 Herba, nec 26 ingenuum violarent 27 marmora templum? Hic tunc 28 Umbrius: Quando artibus, inquit, honestis (rum) Nullus in urbe locus, nulla emolumenta labores hodie minor est here quam fuit, 24 atq; eadem cras Deteret exiguis aliquid: proponimus 30 illuc Ire, fatigatas ubi Dædalus exiit alas: 25 Dum nova canities, dum prima, & recta senectus, Dum superest 31 Lachesi quod torqueat, & pedibus me Porto meis, nullo dextram subeunte bacillo. 32 Cedamus patria: vivant 33 Arturii istic, 29 Et Catulus: maneat qui 34 nigra in candida vertunt. Queis facile est 35 eadē conducere, 36 flumina, 37 portus 38 Siccandam eluviam, portandum ad busta cadaver, Et 39 præbere caput domina venale sub hasta. Quondam 40 hi cornicines, & 41 municipalis arena Perpetui comites. notaque per oppida buccæ, 35 42 Munera nunc edunt, & 43 verso pollice vulgi Quemlibet occidunt 44 populariter: inde reversi Conducunt 45 foricas: & cur non omnia? cum sint. Qualeis ex humili magna ad fastigia rerum Extollit, quoties voluit fortuna joculari. 40 Quid Romæ faciam? mentiri nescio: librum, Si malus est, nequeo laudare, & 46 pascere: 46 motus Astrorum ignoro: funus 47 promittere patris Nec volo, nec possum: 48 ranarum viscera nunquam

34 Candida de nigris, & de candentibus atra. Falsa in vera, vitia in virtutes. 35 Reficiendam. 36 Aquam venalem, vel, è fluminibus vectoriis lucrum. 37 Portuum vectigalia & stationis pretium. 38 Cloacæ, vel lacunæ ad fordes expurgandas. 39 Sub hasta fixa, quæ publicæ auctionis nota est, servi caput venale exponere. 40 Art. & Catu. 41 In muneribus gladiatorii per municipia buccas & buccinas locabant. 42 Ipsi ad opes proveci & præfecti nunc edunt gladiatoria. Neque enim citra census adeoque personæ rationem datum est jus edendi publice munera. Extat apud Tacitum 4. Annal. S. C. quo cautum, Ne quis gladiatorium munus ederet, cui minor quadringentorum millium res esset. 43 Quod signum est velle populum interfici victum: uti contra, pressus pollex, nota erat populi intercedentis pro victo, ne jugularetur. Politian. Miscell. 42. cap. 44 Cum populi applausu. 45 Purgandas. *Pascere nequeo adulatorie librum quem non probo. 46 Ut futura canam Astrologus. 47 Inquirentibus in patrios annos. 48 Victimarum exta inquirō, rubetarum tamen exta ad venetia non tracto.

Inspexi : ferre ad nuptam quæ mittit adulter, 45
 Quæ mandat, norunt alii : me nemo ministro
 Fur erit, atque ideo nulli comes exeo, tanquam
 Mancus, & 49 extinetæ corpus non utile dextræ.

Quis nunc diligitur nisi 50 conscius, & cui fervens

51 Aestuat occultis animus, semperque tacendus? 50

Nil tibi se debere putat, nil conferet unquam,

Participem qui te secreti fecit honesti.

Carus erit 52 Verri, qui Verrem tempore, quo vult,

Accusare potest, 53 tanti tibi non sit 54 opaci 55

Omnis arenas 55 Tagi, quodq; in mare volvitur aurum,

Ut somno careas, 56 ponendaque præmia sumas

Tristis, & à magno semper timearis amico.

Quæ nunc divitibus gens acceptissima nostris,

Et quas præcipue fugiam, properabo fateri,

Nec pudor obstabit. Non possum ferre, Quirites, 60

57 Græcam urbem, quamvis 58 quota portio fecis

Achææ?

Iam pridem 59 Syrus in Tyberim defluxit Orontes,

Et linguam, & mores & cum tibicine 60 chordas

Obliquas, nec non 61 gentilia tympana secum

Vexit, & 62 ad Circum jussas prostare puellas. 65

63 Ite, quibus grata est 64 pietâ lupa Barbara mitrâ.

65 Rusticus ille tuus sumit 66 trechedipna, Quirine,

scius est. 53 Tu vero sapiens nulla lucri spe scrutare alterius arcana, quorum
 & tu conscius æstues, timeasque ne è medio toll. ris. hillo, qui te conscium
 timet. optime Lysimacho Philippides, $\omega\lambda\eta\iota\ \tau\acute{o}\nu\ \alpha\pi\omicron\sigma\phi\acute{\epsilon}\rho\eta\tau\omega\iota$. Plutarchus de
 garrulitate. 54 Obscuris umbris arborum, Martial. l. 1. epigr. 50. vel aureis a-
 renis turbidi. 55 Auriferi fl. in Lusitania. 56 Quæ cum mala conscientia non
 erant sumenda. 57 Romanæ Græcorum vitii pollutam. 58 Nec tamen hic
 maxima pars est turpissimæ illius gentis Græcæ, sed & huc confluxere Syri,
 Mauri, &c. 59 Syri, qui ad Orontem flu. habitant, venerunt Romam ad Ti-
 brim sicam. 60 Cum obliquorum instrumentorum chordis obliquos etiam
 mores tibicinis. 61 Gentis suæ propria. hinc enim Ambubajæ dicta à voce
 Syriaca $\alpha\mu\beta\upsilon\beta\alpha\iota$. 62 Ab his mos prostituendi meretrices in c. axino Circo
 Romæ. 63 Ad Circum ubi prostant. 64 Syra meretrix more patrio caput pi-
 etâ redimita mitra. 65 O Romule, tui cives à te pastore orti, & (si cum aliis
 conferantur) rustici, ad sportulam, & cenam tantum currere, aut gladiato-
 res agere norunt. isti vero, qui undique in urbem hanc confluxere, omniscii
 sunt, & domos in amoenissimis urbis locis captant, Exquiliis sc. & Viminali
 collibus. 66 Vestes quibus ad salutandum cursiter, hinc cenam vel sportu-
 lam promeriturus. Poëta de Græcis loquutus, Græca affectus verba, à $\tau\epsilon\tau\epsilon\chi\epsilon$,
 curro, & $\delta\alpha\iota\tau\omega\iota$, cœna. Clearchum Sophistam Athenæus lib. 1. cap. 4. vocat
 $\tau\epsilon\tau\epsilon\chi\epsilon\ \delta\alpha\iota\tau\omega\iota$ quod huc illuc cursitaret lautiores cœnas captaturus. Turneb.
 3. 17. Eudromidem simpliciter exponit. Jan. Rutgersius opinatur dici ve-
 stes, quas *livreas* appellant Galli & Itali.

49 Tanquam
 membrum
 emortuæ de-
 xtræ quæ
 nulli est usui.
 Neque ego
 adeo idoneus
 & habilis of-
 ficiis adula-
 toris scele-
 stis. Def. He-
 raldus con-
 tem hic intel-
 ligit, qui alte-
 rius latus te-
 gens quasi
 dextra cassus
 est, cujus mi-
 nisterio ca-
 ret.

50 Secretor-
 um alterius
 scelerum.
 51 Taceat-
 ne, an profe-
 rat.

52 Spoliato-
 ri contra &
 scelerato
 qualis erat
 Verres, carus
 erit, qui fur-
 tis ejus & sce-
 leribus con-

67 Collo
peruncto ce-
romate, quod
ex oleo, cer-
& pulvere fit.
68 Victoriæ
præmia.
69 Insula in
mari Aegeo
præalta &
eminente.
70 Pæoniae
civitate.
71 Prima
Cycladum.
72 Insula in
Ætario, qua
Ionig adjacet
73 Urbē Ca-
riæ.
74 Urbe mi-
noris Asiæ.
75 Vimina-
lem collem.
76 Artibus
suis se in ma-
ximas fami-
lias insinuan-
tes, quarum
hereditatem
captant, iis
quippe est
ingenium
velox, &c.
77 Oratore
Athen. De-
mosthenis
præceptore.
vel illo Rom.
quem Pli-

Et 67 ceromatico fert 68 niceteria collo.

Hic 69 alta Sicyone, ast hic 70 Amydone relicta,
Hic 71 Andro, ille 72 Samo, hic 73 Trallibus, aut
74 Alabandis 70

Esquilias, diærumque petunt 75 à vimine collem,
76 Viscera magnarum domuum, dominique futuri.
Ingenium velox, audacia perdita, sermo

Promptus, & 77 Isaac 78 torrentior. eadē quid illum 74
Esse putes? 79 quemvis hominem secum attulit ad
nos,

Grammaticus, rhetor, geometres, pictor, 80 aliptes,
Augur, 81 schænobates, medicus, 82 magus: omnia
novit

Græculus 83 esuriens, in cælum, jusseris, ibit.

84 Ad summam, non Maurus erat, nec Sarmata, nec
Thrax,

85 Qui sumpsit pennas, mediis sed natus Athenis. 80

86 Horum ego non fugiam conchyliæ? me prior ille

87 Signabit, 88 fultusque toro meliore recumbet,

89 Advectus Romam, quo pruna & coctona vento?

90 Usque ad conchylia est, quod nostra infantia cælum
Hauisit 91 Aventini, 92 bacca nutrita Sabina? 85

Quid? quod adulandi gens prudentissima laudat
Sermonem indocti, faciem deformis amici,

Et longum invalidi collum cervicibus æquat

Herculis, Antæum 93 præcul à tellure tenentis?

94 Miratur vocem angustam, qua deterius nec 90
Ille sonat, quo mordetur gallina marito.

Hæc eadem licet & nobis laudare: sed 95 illis

nus eloquentissimum laudat. 72 Concitator, uberior, 79 Omniscium, om-
nes artes professum. est enim gra. rh. ge. &c. 80 Qui Athletas ungit. 81 Fu-
nambulus. 82 Mysteriorum gnarus. 83 Cogente fame seu paupertate, quæ
excitat artes. si jusseris, volabit alter Dædalus. 84 Denique, vel quod sum-
mum est. 85 Dædalus. 86 Annon ego Roma protugiam, ubi Græculi tan-
quam nobiles incedant, vestes induti purpureas conchyliorum liquore tin-
ctas? 87 Ad testamenta, vel alias tabulas consignandas advocatus. 88 In
conviviis honoratiore loco accumbet, lecto digniori, vel superiori culcitæ
tricliniaris loco. 89 E Syria cum prunis & ficibus ipse venalis. 90 Nihilne
nobis est prærogativæ, quod Romæ nati & nutriti fuimus? ærem Romanum
hausimus? 91 Romani. Aventinus enim unus est ex septem urbis Romæ
montibus. 92 Oliva, id est, fructibus & cibis Italicis. & opponitur prunis &
coctonis Syris. 93 Cum enim in palæstra reciperet vires à matre sua Terra
contacta, gigantem hunc à terra levatum Hercules præfocavit. 94 Cum ad-
miratione laudat exilem ejus vocem, quæ tamen æque ingrata est ac stridur-
la atque rauca vox galli, qui inter ascendendum gallinam mordet. 95 Græ-
cis. A quibusdam rogatus, ut cantaret super canam. Solos seire audire & acco-
satosque se & suis studiis dignos, respondit Nero apud Suetonium cap. 22.

Creditur an melior cum 96 Thaida sustinet, aut cum 96 Annon
 97 Uxorem comædus agit, vel 98 Dorida nullo melius etiã
 Cultam palliolo? mulier nempe ipsa videtur, 95 histrionicam
 Non 99 persona loqui: vacua, & plana omnia dicas quam nos:
 Infra ventriculum, & 1 tenui distantia rima, ubi meretri-
 2 Nec tamen Antiochus, nec erit mirabilis illic ces, &c. Iron-
 Aut Stratocles, aut cum molli Demetrius Hæmo. nicè.
 3 Natio comæda est. * rides? majore cachinno 100 97 Matro-
 Concutitur: flet, si lacrymas adspexit amici, nam,
 Nec dolet: igniculum bruma si tempore poscas, 98 Nympham
 Accipit 4 endromidem: si dixeris, Aestuo, sudat. Oceani fi-
 Non sumus ergo 5 pares: melior, qui semper & omni liam nudam.
 Noctè dieque potest alienum sumere vultum, 105 99 Non qui
 6 A facie jactare manus: laudare paratus, personam al-
 Si bene ructavit, * si rectum minxit amicus: terius susti-
 Si 7 trulla inverso crepitum dedit aurea fundo. net, vel non
 Præterea sanctum nihil est, & ai sanguine tutum: personatus.
 Non 9 matrona laris, non filia virgo, neque ipse 110 1 Non virilia
 Sponsus 10 levis adhuc, non filius 11 ante pudicus. sed muliebria
 Horum si nihil est, 12 aulam resupinat amici. habere.
 Scire volunt secreta domus atque inde 13 timeri. 2 Neque ta-
 Et quoniam cæpit Græcorum mentio, 14 transi men mimi
 Gymnasia, atque audi facinus majoris 15 abolla. II 5 atque hi-
 16 Stoicus occidit Baream, delator amicum, striones so-
 Discipulumque senex, 17 ripa nutritus in illa, lum mimi
 Ad quam Gorgonæ delapsa est penna caballi. sunt alienæ
 Non est Romano cuiquam locus hic, ubi regnat personæ a-
 Plutarch. de discrimine. vide & Theophrasti characterem πρὸς κολακίαν
 4 Vestem crassam & villosam, qua in gymnasiis utebantur, ne calefacti re-
 frigescerent. A Rug gorce. 5 Græco huic. 6 Veluti cum admiratione, blisse
 himselfe, * Al. si l'elum minxit, id est, euleitram tri-liniarem. Herat. l. 1.
 ferm. 3. Commixxit lectum potus. 7 Si trullam vini ebibit, ita ut fundum in-
 verterit, epotoque vino labris fugens crepuerit. Turneb. vel si in Cottabi
 lusu, reliquum vini in pavementum ejectum (quod fit inverso poculo) cla-
 rum ediderit sonum, quod scilicet amoris augurium est, sed alii alias ut fit:
 sive mingat, sive pedat. 8 Pene, libidine. 9 Materfamilias. 10 Imberbis,
 impubes. 11 Priusquam hic advenerat. 12 Subodoratur & secreta domus
 scrutatur. 13 Juxta illud Ital. servo d' altrui se fa, chi dice il suo secreto à
 chi no' l' sa: 14 Milis his levibus Græcorum de plebe exercitationibus.
 15 Togæ philosophicæ, quasi dicat: audi scelera philosophorum Græc. erat
 etiam abolla crassior & minor, qua milites utebantur, ut hac majori Philo-
 sopher, Senatores, Reges. 16 P. Egnatius falso testimonio circumvenit Baream
 Soranum amicum suum & discipulum sub Nerone. Tacit. 6. Ann. 17 Fluvii
 Cidui, qui interfluit Tarsum in Cilicia, cui nomen inditum ἀράρος. cura hic
 sive Perseo sive Pegaso è Gorgonis Medusæ sanguine nato unum è tala-
 ribus excidisset.

18 Adulatores Græci ex artificibus, uti Protogenes ille Pictor, & caricatis. hoc enim vult Diphilus, Iovis charus, vel Imperatori dilectus & delatoribus quod significat Erimæus licturum vates. De Protogene delatorum fœvissimo sub Caligula: Dio Cassius l. 59. *Ἐρίμου τῆς πρῶτης*, &c. 19 Patroni vel principis. 20 Græce, scilicet. 21 Quam Romæ. 22 Ut saloter & comitatus patronum, eum magistratus per ministros sportulas rogatis præcipiant. vide i.

18 Protogenes aliquis, vel Diphilus, aut Erimæus: 120
 Qui gentis vitio, nunquam paritur, amicum
 Solus habet. nam cum facilem stillavit 19 in aures
 Exiguum de 20 nature patriæque veneno,
 Limine summoveor: perierunt tempora longi
 Servitii. 21 nusquam minor est jactura clientis. 125
 Quod porro officium (ne nobis blandiar) aut quod
 Pauperis hic meritum? si curet nocte rogatus
 22 Currere, cum prætor lictorem impellat & ire
 Precipitem jubeat, dudum vigilantibus orbis 129
 Ne prior 23 Albinam, aut Modiam 24 collega salutet.
 25 Divitis hic servi claudit latus ingenuorum
 Filius: 26 alter enim, quantum in legione Tribuni
 Accipiunt, donat Calvinæ, vel Catiænæ,
 Ut semel, atque iterum super illam palpitet: at 27 tui,
 Cum tibi vestiti facies scorti placet, hæres, 135
 Et dubitas alta Chionem deducere * sella. (spes
 Dat testem Romæ tam sanctum, quam fuit 28 ho-
 Numinis Idæi: procedat vel 29 Numa, vel 30 qui
 Servavit * 1repidam flagranti ex æde Minervam:
 Proinus ad censum, de moribus ultima fiet 140
 Questio: quot pascit servos, quot possidet agri
 Iugera, quam multa magnaue 31 paropside cœnat?
 Quantum quisq; sua nummorum servat in arca,
 Iantum habet & fidei. jures licet & 32 Samothraci-
 cum,

Sac. v. 99. 23 Matronas, divites & orbas. 24 Competitor sportulæ. 25 Divitis servi filius, id est, libertinus à latere comitatur ingenuos, quos jam opibus æquavit. vel filius ingenui comitatur à latere divitem servum, idque à sinistra cedens illi viam. 26 Ingenui enim filius, luxuriosus, dum sportulam mendicat, nobilissimis tamen scortis non dubitat pro una atque altera consuetudine donare, quantum tribuni ex stipendio accipiunt, rem disperdit. 27 Libertinus vero qui vestita, id est, togata & plebeja contentus Venere, nobile scortum conducere aut accipere hæret, ditescit. * Qua vehitur, inquit interpretes. Sed & tellis fornalem limine infidebant meretrices: unde *sella* dicitur. Prosedas servilicolas, sordidas. Quæ tibi olent stabulum statum, sellam, & sessibulum merum. Plaut. in Pænulo. Neque male legitur *gella*. 28 Scipio Nasica vir optimus à senatu iudicatus simulachrum matris deum ex Ida Phrygia advectum hospicio excepit, domique suæ habuit, donec ei templum conditum foret. 29 Rex Romanus secundus sanctissimus & justissimus vir. 30 Lucius Metellus Pontifex ex Vestæ templi incendio eripuit Palladium, ipse flammis cœcatus est. * Jac. Nicol. Loensis lib. 9. c. 2. Miscell. Epiphyl. legit *servavit repidam flagranti*. Sed *trepidam* *servavit* quidam sapit. 31 Parina, id est, quanto cum apparatu & sumptu. 32 Magnorum deorum. Virgil Jovis, Minervæ, Mercurii, quos ex Samothracia Insula Ægeiatis in Phrygiam Dardanus advexit, ex Phrygia autem Æneas in Italiam.

Et nostrorum aras, contemnere fulmina pauperum 145

Creditur atque Deos, Divi ignoscentibus ipsis.

Quid, quod materiam præbet causasque jocosum

Omnibus hic idem? si fœda ac scissa lacerna,

Si toga sordidula est, & rupta calceus alter

Pelle patet: vel si, consuto vulnere, crassum 150

Atque recens linum ostendit non una cicatrix.

* Nil habet infelix paupertas durius in se,

Quam quod ridiculos homines facit. Exeat, 37 in

quit,

Si pudor est, & 38 de pulvino surgat equestri,

Cujus res 39 legi non sufficit, & sedeant hic 155

Lenonum 40 pueri quocumque in fornice nati.

Hic plaudat nitidi præconis filius, inter

41 Pinnirapi cultos juvenes, juvenesque lanista,

Sic libitum vano, qui nos distinxit, 42 Othoni. 159

43 Quis gener hic placuit censu minor, atque puella

44 Sarcinulis impar? qui pauper scribitur heres?

45 Quando in consilio est Adilibus? agmine facto

Debuerant olim tenues 46 migrasse Quirites.

Haud facile emergunt, quorum virtutibus obstat

Res angusta domi. sed Romæ 47 durior illis 165

Conatus: 48 magno hospitium miserabile, magno

Servorum ventres, & frugi cœnula magno.

Fictilibus cœnare pudet, quod turpe negavit. (lam.

49 Translatus subito ad Marsos, mensamque 50 Sabel

Contentusque 51 illic 52 veneto, duroque cuculla. 170

Pars magna Italiae est, si verum admittimus, in qua

Nemo togam sumit, 53 nisi mortuus. 54 ipsa dierum

las artes everti. 41 Retiarii (inquiunt interpretes) qui piscem in galea Myr-
millonis reti implicare appetebat. rectius, gladiatoris, qui Samnitis galeam pin-
na insignitam rapit. Lips. 2. Saturn. 11. 42 Roscio Othoni, qui tribunus tulit
legem Rosciam, de qua modo nota 39. 43 Quis filiam pauperi elocat? 44 Da-
ti seu ornatui muliebri. 45 Quando advocatur in consilium etiam ab infimis
magistratibus? 46 Male à sceleratoribus. multari, & Patriciis despicatui ha-
biti secessisse, ut quondam in montem sacrum. 47 Longe durior est Romæ
pauperibus. processus ad dignitatem, imo conatus ad victum, quam alibi.
48 Supple constat. 49 Curius Dentatus, qui in recessu ad Marsos frugaliter
& parce victitans aurum sibi à Samnitibus, quos devicerat, oblatum repudia-
vit, ab P. Corn. Scipio. conveniet magis si generaliter intelligatur. 50 Inter
Sabinos vel Samnites qui victu modesti sunt. 51 Cœrulei coloris vide l. C.
Scalig. Exerc. 325. sect. 10. 52 Crassi filii. 53 Greci palliatos, Itali togatos.
efferebant mortuos ad funus: cives vero ruflicantes ceu in municipiis agen-
tes togam raro induebant, tunicati usque. Plin. epist. 9. lib. 1. Martial. 52.
epigr. 10 l. O-tunicata quies! 54 Ordo est, si quando ipsa majestas dierum fe-
storum colitur theatro herbolo, &c. videbis æquales habitus.

13 Martis &
Romuli.

34 Lacer-
niac.

35 Rupturas

36 Confutu-
re vestigium.

* Οὐκ ἐστὶν ἄ-
λλας γὰρ ῥαβδύ-
ας πορὶ τῶ

βίῳ εὐμνησ-
μα: καὶ τὸ ἄτ

εὐδὲ πορδαί-
ος ἂν πῖνος ἴ-

καλεῖται ἴ-

τη. Crates

comicus apud

Stobæum

Tit Nivius

Ἰόπος.

37 Theatra-

rius designa-

tor, qui præ-

est disponen-

dis ordinibus

in theatro.

38 Ex quatu-

ordecim illis

gradibus

theatri.

39 Roscio,

quæ cavet,

ne quis in

numero equi-

tum sit, qui

400 HS. non

habeat, no-

stræ monetæ

3125. l.

40 Filii servi,

huc per ma-

55 E viridi
cespite vel
theatro her-
bis & fron-
dib ornato.
56 Sæpe re-
citatum.
57 Diver-
bium seu car-
men, quod
tragediis &
scena egressis
ab exodiariis
ad recrean-
dum specta-
torem subji-
ciebatur. Sed
& in fine fa-
bularum mi-
mi risum
movebant
salibus & fa-
cettis, quo
exodia dicta,
Igitur.
58 Fæce ve-
colore squa-
lido illita.
59 Nec di-
stinctas sedes
& subsellia,
aut Romæ:
Orchestra

Festorum, 55 herboſo colitur ſi quando theatro
Majeſtas, tandemque redit ad pulpitum 56 notum
57 Exodium, cum perſonæ 58 pallentis hiatum 175
In gremio matris formidat ruſticus infans.
Equalis habitus illic, 59 ſimilemque videbis
Orcheſtram, & populum: 60 clari velamen honoris.
Sufficiunt tunicæ ſummis adhibus albæ. 179
61 Hic ultra vires habitus nitor: hic aliquid plus,
Quam ſatis eſt, interdum 62 aliena ſumitur arca.
Commune id vitium eſt: Hic 63 vivimus ambitioſa
Paupertate omnes. quid te moror? Omnia Romæ
Cum pretio. quid das, 64 ut Coſſum aliquando ſa-
lutes?
Ut te respiciat 65 claſſo 66 Vejento labello? 185
Ille 67 metit barbam, crinem hic deponit amati:
Plena domus libis venalibus, 68 accipe, & illud
Fermentum tibi habe. præſtare tributa clientes
Cogimur, & cultis augere pecunia ſervis. 189
Quis timet, aut timuit 69 gelida Præneste ruinam,
Aut poſitis nemorosa inter juga 70 Volſiniis, aut
71 Simpliſibus Gabiis, aut 72 proni Tiburis arce?
Nos urbem colimus tenui 73 tibicine ſultam
Magna parte ſui. nam 74 ſic labentibus obſtat
Villicus, & veteris rimæ contextit hiatum:
75 Securos pendente jubet dormire ruina.
Vivendum eſt illic, ubi nulla incendia, nulli
Noctæ metus. jam poſcit aquam, jam 76 ſrivola
transfert

proprie eſt chori & ſalvatorum ſpatium, ab ὄρχηστρα, id eſt ſalto. 60 Neque
purpureis togis induiti, ſed albis tunicis amicti Adiles edunt ſpectacula,
aut juſ de menſuris dicunt. 61 Romæ ultra facultates. 62 Ex mutuato iere,
vel conducta & mutuata veſte. 63 Pauperes cum ſimus, divites haberi volu-
mus. 64 Ut admittaris ad ſalutandum nobilem. 65 Te non ore, vix nutu di-
gnatus. 66 Fabricius Vejento, de quo Plin. & intra. 6. Sat. 67 Ubi deponit
primæ barbæ lanuginem & crines puer delicatus, & domino dilectus, quæ
numini alicui conſecrare moris erat. vide quæ ad Marcialis epigram. 32. l. 3.
eo die feſto celebrato clientes liba ex melle, ſarſe, & oleo puero mittebant
quæ venderet, peculium inde ſibi comparatutus. 68 Cum libis fermentum
id eſt, fervoris & iræ cauſam, quod non tantum patronis in Nuptiis, Natali
Opere novo, ſed & ſervis eorum cogimur præſtare tributa. 69 Gelida urbe
Tuſcæ, ab aquis frigidis & ſitu in monte. 70 Etruriæ oppido. 71 Non or-
natis, vel Sexti Tarquinii dolo deprehenſis. 72 In præcipiti poſita, & decli-
vi. Horat. 4. Od. 3. l. Tibur ſupinum. 73 Adminiculo, ſuttentaculo. 74 Exili-
bus columnis & adminiculis ſubvenit ruentibus tectis. 74 Nos jubet secu-
ros dormire, imminente uſque ruina. 76 Villa quæque vaſa ex incendio
erepta. Anglice lumber.

77 Ucaligon: 78 tabulata tibi jam tertia fumant. 195
 79 Tu nescis: nam si gradibus 80 trepidatur ab imis.
 Ultimus ardebit quem tegula sola tuetur
 A pluvia, molles ubi reddunt ova columbae.
 Lectus erat: 82 Codrus 83 Procula minor, urceoli sex,
 Ornamentum abaci: nec non & parvulus infra 204
 Cantabrus, & 84 recubans sub eodem marmore Chei-
 ron,
 Iamque vetus Græcos servabat cista libellos,
 Et divina 85 Opici rodebant carmina mures.
 Nil habuit Codrus, quis enim negat? & tamen illud
 Perdidit infelix totum nil: ultimus autem 209
 Erumna cumulus, quod nudum, & frustra rogan-
 Nemo cibo, nemo hospitio, tectoque iuvabit. (tem
 Si magna 86 Asturi cecidit domus: horrida 87 mater,
 88 Pullati proceres, differt 89 vadimonia Prætor.
 Tunc gemimus casus urbis, tunc odimus ignem. 214
 90 Ardet adhuc, & jam accurrit qui marmora donet,
 Conferat impensas: hic 91 nuda, & candida signa:
 Hic aliquid præclarum 92 Euphranoris, & 93 Polycleti,
 94 Phœcasiarum vetera ornamenta deorum,
 Hic libros dabit, & 95 forulos, 96 mediamq; Minervâ:
 Hic modium argenti: meliora, & plura reponit 220
 97 Persicus orbis lautissimus, & * merito jam
 Suspectus, tanquam ipse suas incenderit edes.
 Si potes avelli 98 Circensibus, optima 99 Soræ
 Aut 99 Fabratæ domus, aut 99 Erusinone paratur,
 Quanti nunc tenebras unum conducis in annum. 225
 nix, qui & Osci. per ludam a. mures vocat Opicos, qui Græce nescientes li-
 bris Græcis non pepercerunt: vel liguritores; obsecrum n. liguritorem En-
 num Aufonius Opicum magistrum vocat, aut mures terrestres, ab οἰνῶ, ca-
 verna, foramen quæ murib. latebræ, vel ab οἰνῶ vesperilio, citante Crispino
 è Suida. 86 Divitis cuiuspiam, forte legendum Arturii, de quo supra vers. 29.
 87 Roma vel matres Romanæ, ut in publicâ calamitate. 88 Atrati lugent
 patres. 89 Sponsiones sistendi le & dictionem juris. 90 Dum ardet adhuc do-
 mus, præsto sunt, qui conferant ad novas ædes, alius marmora, Sc. 91 Effugies
 nudorum corporum è purissimo marmore. 92 Pictoris artificiosissimi. 93 Sta-
 tuarii celeberrimi 94 Deorum quos Phœcasi sacerdotes Atheniensium & A-
 lexandrinorum à calcæamentis candidis denominati coluerunt, vel deorum
 è Græcia latotum, Phœcasiarum. Hesych. rustica sunt calcæamenta, quib. cal-
 ceati pingebantur dii Græci, & poni pro Phœcasiarum vultu Turnebus l. 10.
 c. 27 quem vide. 95 Capsulas, armaria, repositoria. 96 Statuam Minervæ di-
 midiatam à verice ad umbilicum usque. 97 Fabius Persicus, vide Satyr. 8.
 vers. 14. vel divitis fictitium nomen à Pettis, vel quod hic Arturii Persa
 fuerit. * Vide Mart. epigr. 51 lib. 3. 98 Ludis curalib. in Circo, quibus ma-
 xime delectabantur Romani Sat. 10. 80. 99 Oppido Campaniæ in via La-
 tina. 1 Tenebrosam domum Romæ.

2 In his op-
 pidis.
 3 Non pro-
 fundus.
 4 Alii leg.
 teneras plant.
 5 Agricultu-
 ræ videns
 furca, vel va-
 stri genus est
 6 Olerib. n.
 vefcebantur
 discipuli Py-
 thagoræ, qui
 suos animatis
 abstinere do-
 cuit.
 7 Agri aut
 hortuli lacer-
 tarum domi-
 cilli. Meton.
 contenti.
 8 Romæ.
 9 Non con-
 coctus.
 10 Officinæ
 que mercede
 locantur vel
 in quib. me-
 chanici diur-
 na nocturna
 que plerun-
 que opera vi-
 ctum meren-
 tur.
 11 Magno
 constat pre-
 cio domus
 à strepitu re-
 mota. vel Im-
 positum vic-
 nis silentium
 ut quiescas. 12 Dum mulio verberare & verbo increpat mandram. i. mulorum
 multitudinem non progredientem. 13 Homini somnolento, qualis erat Cl.
 Drusus Cæsar. alii legunt *somnos urfis*. qui per dies bis septenos gravi somno
 premuntur, ut ne vulnerib. quidem excitari queant. Plin. l. 8. cap. 36. 14 Pho-
 eis, quæ altissime dormiunt. 15 At si dives vocatus sit ad aliquod negotium
 publicum aut privatum. 16 Alta lectica, instar navis Liburnæ, vel lectica à
 proceris è Liburnia servis lecticariis vecta. 17 Quo volet citius quam nos,
 quibus in via non ceditur, ut illi. 18 Populi & turturæ quasi fluxus & refluxus.
 19 Amicæ lecticæ. 20 Mensuram, vas magnum. 21 Cœnosa sunt. 22 Caliga
 clavis ornata & infixa. 23 Figitur mihi in digito. 24 Cœna in sportula, non
 C. quadrantes & *γίνοι* & *τροπυγία*. 25 Igni in calefactorio subjecto obsonis ne
 intepefcaant, & illud, & *testinatione*. 26 Qui sportulam accipiunt. 27 Focus
 & supellex. 28 Vir robustus & validus tempore Neronis. 29 Quem obsonis
 subjectum capiti impositum portat. 30 Tremat, vacillat. Ita Seneca epist. 90.
longo vehiculorum ordine pinus aut abies deferebatur vicis intrememibus.

30 Sarraco veniente abies, atque altera pinum 255
 Plaustra vehunt, nutant alte, populoque minantur.
 Nam si procubuit, qui saxa 31 Ligustica portat.
 Axis, & eversum fudit super agmina 32 montem,
 Quid superest de corporibus? quis membra, qui ossa
 Invenit? 33 obtritum vulgi perit omne cadaver 260
 More animæ. 34 domus interea secura patellas
 Iam lavat, & bucca foculum excitat, & sonat unctis
 35 Strigilibus, & pleno componit lintea 36 gutto.
 Hæc inter 37 pueros varie properantur: at 38 ille
 Iam sedet in 38 ripa, tetrumque novitius horret. 265
 40 Porthmea, 41 nec sperat 42 cœnosi gurgitis 43 alnum
 Infelix, nec habet quem porrigat 44 ore trientem.

Respice nunc alia, ac diversa pericula noctis:
 45 Quod spatium tectis sublimibus, unde cerebrum
 Testa serit, quoties rimosa, & 46 curta fenestris 270
 Vasa cadunt, quanto percussum pondere signent,
 Et ledant silicem, postus 47 ignavus haberi,
 Et subiti casus improvidus, ad cœnam si
 48 Intestatus eas: adeo tot fata, quot illa
 Noctæ patent 49 vigiles, te prætereunte, fenestra. 275
 Ergo optes, votumque feras miserabile tecum,
 Ut sint contentæ 50 patulas defundere pelves.

Ebrius ac petulans, qui nullum forte cecidit,
 51 Dat pœnas, noctem patitur lugentis amicum
 52 Peleide, cubat in faciem, mox deinde supinus: 280
 Ergo 53 non aliter poterit dormire. quibusdam
 Somnum rixa facit: sed quamvis improbus 4 annis
 Atque mero fervens, 55 cavet hunc, quem 56 coccina
 lena.

30 Plaustro.
 31 E Liguria
 in Apenninis
 montibus.
 32 Ingens
 laxum è
 monte exci-
 sum.

33 Corpus
 minutatim
 & in frustra
 concisum
 non apparet,
 sed evanuit
 ut anima.

34 Famuli
 expectantes
 adventum
 servi, qui
 cœnam pe-
 tebat, nihil
 de morte e-
 jus cogitan-
 tes apparant
 balneum.

35 Ad sudor-
 em abster-
 gendum præ-
 strigilibus,
 cum strigil-
 vis sit, quod
 instrumen-
 tum graphi-
 ce depingit
 Apulejus l.

36 Gutto
 lei pleno,
 quod lotis
 amque ficis
 supertunde-
 batur.

37 Famulos domi expectantes puerum cum sportula. 38 Servulus saxi mole
 obtritus. 39 Acherontis, seu Stygis. 40 Charontem, portitorem. 41 Cui inhu-
 mato & inopi non ante annos C. transvehi licet. 42 Stygis 43 Cymbam Char-
 ontis. 44 Quem mortuorum ori inferere solebant Græci, nautum sc. & sti-
 pem Charontis. 45 Quantum spatium sit à testis sublimib. & cœnceulis ad
 terram; tantum sane periculum est à testis quas nocte dejecerint ruptas.
 46 Fracta. 47 Tui negligens, incautus. 48 Non condito prius testamento.
 49 Inquilinis adhuc vigilantibus. 50 Sordes emittere, quæ in vasis sunt, &
 non ipsa vasa, ut urina potius conspergaris quam ipsis testis dejectis occida-
 ris 51 Diseruciatur, quia nihil sceleris admisit, quia neminem verberavit.
 52 Achilles lugentis Patrocli necem, nec quietem admittentis. Iliad. Hom.
 v. 12. 53 Non sine contumelia & rixa Non dormiunt, inquit sapiens, nisi
 male fecerint, & nisi alios supplantaverint. Sæton. de Nerone & Oibone idem
 refert, idem Dio & Xiphilin. & Tacit. Annal. 13. 54 Juvenilibus. 55 Evitat di-
 vitem, senatorem, magistratum, 56 Granis fructicis cocci tincta vestis accubi-
 toria, Pers. l. Sat. 32. v.

57 Quæ tri-
 bunis præfe-
 rebatur.
 58 Cujus fu-
 niculum dis-
 pono, ne ci-
 tius absuma-
 tur aut ex-
 tinguatur.
 60 Ubi ecci-
 natus ex ei-
 his vilissimis
 impletus?
 61 Fabis in
 siliquis co-
 ctis, illique
 non oleo in-
 unctis, sed
 aceto con-
 sperlis?
 62 Quinam
 fordidi con-
 vivæ tecum
 una cœna-
 bant?
 63 Caput
 vervecinum.
 64 Aut ego
 te proculca-
 bo.
 65 Die ubi
 habitas? in
 qua profeu-
 cha te con-
 venire pos-
 sim, ubi opus
 erit.
 66 Proprie
 est precatio.
 sumitur &
 pro fanis Ju-
 daeorum, hic
 pro ponte,
 crepidine,
 seu alio lo-
 co, ubi sti-
 pem mendi-

Vitari jubet, & comitum longissimus ordo, 284
 Multum præterea flammæ, & 57 cœna lampas,
 Me, quem 58 Luna solet deducere, vel breve lumen
 Candela, 39 cuius dispenso & tempero flum,
 Contemnit. miserae cognosce proœmarixæ,
 Sirixæ est, ubi tu pulsas, ego vapulo tantum.
 Stat contra, statique jubet: parere necesse est. 290
 Nam quid agas, cum te furiosus cogat, & idem
 Fortior, Unde venis? exclamat. 60 cuius aceto,
 Cujus 61 conche tumes? 62 quis te um scibile porrum
 Sutor, & 63 elixi vervecis labra comedit? 294
 Nil mihi respondes? aut dic, 64 aut accipe calcem.
 65 Ede ubi consistas? in qua te quero 65 profeucha?
 Dicere sitentes aliquid, tacitusve recedas,
 Tantundem est: feriunt pariter. 67 vadimonia deinde
 Irati faciunt. libertas pauperis hæc est,
 Pulsatus rogat, & pugnis concisus adurat, 300
 Ut liceat 68 paucis cum dentibus inde reverti.
 Nec tamen hoc tantum metuas: nam qui spoliat te
 Non deerit: clausis domibus, postquam omnis ubique
 Fixa 69 catenata siluit compago tabernæ,
 Interdum & ferro subitus 70 grassator agit rem, 305
 Armato 71 quoties tuta custode tenentur
 Et Pontina palus, & Gallinaria pinus.
 Sic inde huc omnes tanquam 72 ad vivaria currunt,
 Qua fornace graves, 73 qua non incude catenæ? 309
 74 Maximus in vinculis ferri modus: ut timeas, 75 ne
 Vomer deficiat, ne marra & sarcula defint.
 Felices pravorum atavos, felicia dicas
 Secula, quæ quondam sub regibus atque tribunis
 Viderunt 76 uno contentam carcere Romam. 314
 His alias poteram, & plures subnectere causas:
 Sed 77 jumentum vocant, & sol inclinat: eundem est.

ei esflagitabant. 67 Se injuria læsos simulantes à te vadem exigunt, ut ad-
 sis in iudicio. 68 Non in totum excussis tibi dentibus. 69 Catenis firmatæ
 adversus expilatores, vel petulantes, qui tabernas noctu effringere solebant,
 & in his, ipsum Neronem, vide Suet. Neron, c. 62. & Tacit. Annal. 13.
 70 Latro. 71 Quoties dispositis ibi custodiis è Pontina palude & sylva Gal-
 linaria locis latrocinio aptis arcantur grassatores. 72 Ad escam facilem &
 paratam, v. l. ad profugum & receptum. 73 Supple conficiuntur. 74 Maxi-
 ma copia ferri absumitur in vineulis fabricandis. 75 Ne non sit ferrum, un-
 de siant instrumenta rustica. 76 Pulliano solo, quod extruxit Hostilius Tul-
 lus. 77 Mulli, qui cum longe præcesserunt, monent me ut sequar.

Nam mihi commota jam dudum mulio virga
 Innuvit: ergo vale nostri memor, & quoties te
 Roma⁷ & tu⁸ refici properantem reddet⁸⁰ Aquino,
 Me quoque ad⁸¹ Helvinam Cererem, ³² vestramque
 Dianam 320

⁸³ Conuelle à Cumis: satyrarum ergo, ni⁸⁴ spadet illas,
 Adjutor gelidos veniam ⁸⁵ caligatus in agros.

⁷⁸ Tui patris, ó Juvenalis.
⁷⁹ Urbis tædio, prope recipientem recreari.
⁸⁰ Oppido Volscorum in via Latina.
⁸¹ Templum Elvinae Cereris, quod Aquini est. Ceres autem Elvina dicitur à fonte Elvino, quod eluat, vel Helvini, id est, flava: spicarum color est.
⁸² Quam vos colitis. ⁸³ Accerse. ⁸⁴ Mei auxilii, utpote poëtae non satis boni qui tamen urbis vitia detestatus, acriter & audacter in illa velim inveni.
⁸⁵ Velut audax miles, armatus instructusque adjutor satyrarum.

S A T Y R A I V.

A libidine & luxuria Crispini, sumpta occasione describendi ridiculum quoddam Domitiani super rhombo pisce concillum, Senatorum in hanc rem sententias lepide & false exponit.

Ecce iterum Crispinus, & est mihi saepe vocandus

² Ad partes, monstrum³ nulla virtute redemptum
 A vitis, ⁴ ager, solaque libidine fortis,

⁵ Delicias viduae tantum aspernatur adulter.

Quid refert igitur quantis ⁶ jumenta fatiget

Porticibus, quanta ⁷ nemorum vectetur in umbra,
 Iugera quot vicina foro, quas emerit a dos?

Nemo malus felix. ⁸ minime corruptor, & idem
 Incestus, cum quo nuper ⁹ vittata jacebat

¹⁰ Sanguine adhuc vivo terram subitura sacerdos. ¹⁰

Sed nunc ¹¹ de factis levioribus: & tamen alter
 Si fecisset idem, caderet sub ¹² iudice morum.

Nam quod turpe ¹³ bonis, Titio, Sejoque, decebat
 Crispinum, quod agas, cum dira & fædior omni

Crimine persona est? nullum ¹⁴ sex millibus emit, ¹⁵

aque vitia fortis. ⁵ Voluptatis gratia mœchatur, non lucri, ut qui viduas sectantur avaras. ⁶ Mulos in essedo junctos, quibus in gelidis gestationibus vehitur & porticibus, cum pluit. Vide Sat. 7. v. 173. ⁷ Viridarium & hortorum. Plin. ep. 27. l. 2. Vide Lips. ep. 11. centuriæ Miscellan. ⁸ Crispinus ergo infelicissimus, qui corruptor. ⁹ Vestalis virgo, Veste sacra, vittis caput redimita. ¹⁰ Incesti convicta, terra obruenda viva, ex instituto Nuntæ Pompillii. ¹¹ Supple querimus. ¹² Domitiano, qui (Sueton. Dom. c. 8) censoria arrepta virga in Corneliam Maximillam, Vestalem, eiusque stupratores severissime animadvertit. Plin. ep. 11. l. 4. ¹³ Bonis civibus, ¹⁴ Supple. numam, hoc est. 4. lib. nostræ monetæ.

¹ Namque ejus & in prima Satyra memineram.

² Ut partes agat in his meis Satyris. Metaphora sumpta à comœdiis, in quibus histriones ad partes suas revocari solent.

³ Perditæ virtutum servus, quem nulla virtus commendat, ornate.

⁴ Ad resistendum vitis, ad virtutes amplectendas: ad libidines ali-

15 Sex libras
pendebat pi-
scis. Sex mil-
lib. nummi
emebatur.
16 Adulato-
res, qui facti
verbis adau-
gent.
17 Si tanti
mullum e-
merit, quo
captaret hæ-
reditatem
aut locuple-
tis femina
iniret amo-
rem, excu-
sandus est
Crispinus.
18 Primam
hereditatem
in tabulis
testamenti
ceratis.
19 Fenestris
lecticæ de la-
pide specu-
lari.
20 In suam
gulam.
21 Luxurio-
sissimus, &
omnium ne-
potum altis-
simus gur-
ges. Plin. ep.
5. lib. 2. frugi
tamen si cum
Crispino

15 *Æquantem sane paribus sestertia libris,*
Ut perhibent, 16 *qui de magnis ma'oraloquuntur.*
17 *Consilium laudo artificis, si munere tanto*
18 *Præcipuam in tabulis ceram sensu abstulit orbi.*
Est ratio ulterior, magna si misit amica, 20
Quæ vehitur clauso, 19 *tatu specularibus antro.*
Nil tale exspectes: em. 20 sibi. multa videmus
Quæ 21 miser & frugi non fecit Apicius, hoc tuis
Succinctus 22 patria quondam Crispine papyro?
Hoc precium 23 squamma? potuit fortasse minorus 25
Piscator, quam piscu emi. provincia tanti
Vendit agros: sed majores Apulia vendit.
Quales tunc epulas ipsum glutisse putemus
24 *Induperatorem: 25 cum tot sestertia partem*
Exiguam, & modicæ sumptam de margine cœnæ 30
Purpureus magni 26 ructaret scurra Palati,
27 *Iam princeps equitum, magna qui vose solebat*
Vendere 28 municipes 29 fracta de merce siluros?
30 *Incipe Calliope; * licet hic considerare: non est*
Cantandum, res vera agitur: narrate 31 puellæ 35
Pierides: profit mihi vos dixisse puellas.
Cum jam semianimum laceraret 31 Flavius orbem
32 *Ultimus, & 33 calvo serviret Roma Neroni;*
Incidit, 34 Hadriaci spatium admirabile rhombi 39
Ante 35 domum Veneris, quam 36 Dorica sustinet
Ancon,
Implevitque 37 sinus: neque enim minor hæserat illis,
Quos operit glacies 38 Meotica, ruptaque tandem

conferatur. Vide Senec. ep. 95. 22 Ægyptiaca. fuit enim Crispinus verna
Canopi. Sat. 1 & papyrus est herba palustris, quæ in Ægypto multa nascitur,
ex qua texuntur navigia, funes, tegetes, stragula, vestes, &c. 23 Piscis squam-
mosus. 24 Domitianum, cujus cœnæ ———— 25 ———— Ex rema & vilissima pars
æquabat hunc sumptum Crispini. 26 Ad ructationem usque ingurgitaret au-
lius parasiticus Crispinus. 27 Iam magister equitum factus. 28 Per municipia,
9 / Ægyptios & conserianeos, ut supra, patri: papyro. in Nilo enim natans, &
Alexandriæ veneunt viles hi pisciculi. 29 E fracto vase, vel aliena merce sur-
rep. or. 30 Facete in re ridicula mufas invocat, quasi rem arduam aggressurus
sit. * Neque enim opus est levi Mosarum instructu, tanquam in transitu aut
fabula; sed mora & cura. 31 Musæ ex Pierio monte Thessaliæ vel regione
Macedoniæ, & mihi vel ob hoc siti. propitiæ, quod vos oixerim puellas. girls.
quæ tamen non potestis non esse vetulæ, ab antiquissimis poetarum usque
invocatæ. 32 Familia Flavii. 33 Per omnia vicio alter, calvus in super e-
rat sic Au. omni. Quem dicit colvum sua Roma Neronem. 34 In mari Adriatico
nutriti & capti. 35 Ædem Veneris. 36 A Græcis condita, qui Syraculis ad-
fenerant, Dionysii tyrannidem fugientes. 37 Retia. 38 In Meotide palude.

39 Solibus effundit 40 torpentis ad 41 ostia Ponti
 Desidia tardos, & longo frigore pingues.
 Destinat hoc monstrum 42 cymba, linique magister 45
 43 Pontifici summo: quis enim 44 proponere talem,
 Aut emere auderet? cum plena & littora multo
 Delatore forent: dispersi protinus 45 alga
 Inquisitores agerent cum 46 remige nudo
 Non dubitaturi fugitivum dicere piscem, 50
 Depastumque diu vivaria Caesaris, inde
 Elapsum veterem ad dominum debere reverti.
 Si quid 47 Palphurio, si creāimus 47 Armillato,
 Quicquid conspicuū, pulchrumq. ex aequore toto est,
 Res fisci est, ubicunque natat. 48 donabitur ergo, 55
 49 Ne pereat, jam 50 letifero cedente pruinis
 Autumno, jam quartanam 51 sperantibus aegris.
 Stridebat deformis hyems, prædamque recentem 58
 Servabat, tamen hic properat, velut urgeat 52 Auster.
 Usque 53 lacus superant, ubi quanquam 54 diruta
 servat

55 Ignem Trojanum, & Vestam colit Alba minorem;
 Obstiit intranti miratrix turba parumper: 62
 Ut cessit, facili patuerunt cardine valvæ.
 Exclusi expectant admissas 56 obsonia 57 patres.
 Itur ad 58 Atriden: tunc 59 Picens, accipe, dixit,
 Privatis majora focus, 60 genialis agatur 66
 Iste dies, propera stomachum. 61 laxare saginis,
 Et tua servatum consume in secula rhombum.
 Ipse capi voluit, 62 quid apertius? & 63 tamen illi
 Surgebant cristæ: nihil est, quod credere de se 70
 Non possit, cum laudatur 64 diis æqua potestas.

Autumni morborum in hyemem vergentis. 51 Timentibus. laborat tamen
 Ptol. Flavius 17. c. conject. tueri genuinam & propriam verbi. significatio-
 nem. ut cupiant ægri febres suas in quartanas mutari, que ut Celsus scribit,
 neminem jugulant. Verum non persuadet. 52 Quo flante, ær calidus ambi-
 ens corrumpit pisces & carnes 53 Ubi jam piscator delatoribus comitatus lac-
 us sub mœnib. Albæ superarat. 54 A Tullio Hostilio. 55 Ignem perpetuum
 & inextinctum custodiendum à Trojanis. recepim morem hunc Tullus
 Hostilius Roman. transfulit: prodigiis vero nonitus Albæ reddidit, ubi tamen
 consecratur Vesta minore cum religione, quam Romæ. 56 Rhombum, 57 Se-
 natores, qui in Albano cum Imperatore. 58 Domitianum Imperatorem Ro-
 manorum ut, fuit Agamemnon Græcorum. 59 Piscator ex agro Piceno, qui
 mari Adriatico adjacet. 60 Lætus, ut natalis, quo indulgetur Genio. vide 2.
 Sat. Perf. v. 3. 61 Solvere, evacuare, ut has delicias capiat. 62 Quid apertius,
 i. e. extendere his delicias. 63 Quid apertius, inquit Pater, hac adulatione piscatoris?
 63 Domitianus tamen hinc intumuit. 64 Reges & Principes. Domitianus
 supra omnes alios, qui Dominus & Deus noster appellari voluit.

39 Solis ca-
 lore æstivo.
 40 Segniter
 fluentis pro-
 pe stagnans.
 41 Mœtoidis
 exitus in
 Pontum Eu-
 xinum.
 42 Piscator.
 43 Domitia-
 nus, qui quasi
 Pontifex
 maximus e-
 rat sacerdo-
 tum, quos in-
 stituerat Al-
 bæ. vide Sat.
 2 v 112.
 44 Venum.
 45 Rerum et-
 iam levissi-
 marum, ut
 algæ, dela-
 tores.
 46 Piscatore
 paupere.
 47 Consula-
 ri delatori.
 48 Quod re-
 tineri non
 potest, inquit
 Piscator do-
 nabitur li-
 benter &
 cito.
 49 Pisco per
 delatores. ves-
 ne corrup-
 tatur & com-
 putrescat.
 50 Sub fine

65 Capax
piscis inte-
gri patina.
66 Impera-
toris. Erat
enim Domi-
tianus non so-
lum magna,
sed & calida
inopinateque
sevitia, &c.
Suet. l. c.
Domit.
67 Præcone
è Liburnia
oriundo in
concilium
vocante.
68 O Proce-
res (clamat
præco) sedit
enim ipse
Imperator.
69 Vette fe-
stinanter
arrepta.
70 Juriscon-
sultus laud-
rissimus præ-
fectus urbi
à Vespasia-
no.
71 Neque
enim sub a-
varo principli
Vesp. fue-
runt præfe-
cti aliud
quam villi-
ci, qui omni
ratione om-
nia unde-
cunque cor-
radabant, &c. tamen ex his Pegasus erat optimus, &c. 72 Debili & languida,
principis quippe sevitiam veritus est. 73 Crispus senex jucundus, ut i. spo. i. p. i.
σοξ Αλεξάνδρου, ἡ τὰ πρὸς Χρῆστον, sapientia Lelii, &c. Vibium Crispum alii hic in-
telligunt, alii Passienum, utrunque jucundum quidem, Quintilian, l. 20. c. 10.
& l. 6. c. 2. Suet. in Nerone. Tacit. ad ejus Annal. 2. l. vide quæ Lipsius pro
Passieno. & Torrentius pro Vibio ad nostrum hunc. 74 Imperatori. 75 Do-
mitiano. 76 De rebus injucundis utcumque levibus loqui, periculosum & le-
thale erat. 77 Metaphor. impetuofam Domitiani violentiam. 78 Æstiva & bru-
malia i. e. octoginta annos. 79 His cautis artibus. 80 Filio suo Domitio, ut non
nulli attendant, nec tamen constat quis fuerit iste juvenis 81 Ignobilis, obscu-
rus, ut filii terræ. Gigas n. à γίγας & γῆ. 82 Juveni nil profuit simulata
stultitia. 83 Leones. neque enim habet sicca & arida Numidia ursos, qui fri-
gidis gaudent, teste Plinio. lib. 8. c. 6. Sed & Romani veteres rudes ex Africa
advectos leones obvia & nota voce ursos dixere. vide Lips. 2. Elector. c. 4.
48 Theatro in Albano, ubi quotannis Domitianus quinquatria Minervæ ce-
lebrans feras conficiendas exhibuit.

Venator, quis enim jam non intelligat artes
 Patritias? quis priscum illud miretur ⁸⁵ acumen
 Brute tuum? Facile est ⁸⁶ barbato imponere regi.

⁸⁷ Nec melior vultu quamvis ignobilis ibat

⁸⁸ Rubrius, ⁸⁹ offensa veteris reus, atque tacenda: ¹⁰⁵

Et tamen ⁹² improbius ⁹¹ Satyram scribente cinado.

⁹² Montani quoque venter adest abdomine tardus

Et ⁹³ matutino sudans Crispinus ⁹⁴ amomo,

⁹⁵ Quantum vix redolent duo funera. se vior illo

⁹⁶ Pompejus tenui ⁹⁷ jugulos aperire susurro. ¹¹⁰

Et, qui ⁹⁸ vulturibus servabat viscera Dacis,

⁹⁹ Fuscus, ¹ marmorea meditatus praelia villa,

Et cum mortifero prudens ² Vejento ³ Catullo,

Qui nunquam ⁴ visæ flagrabat amore puella ¹¹⁴

Grande, & conspicuum nostro quoque tempore mon-

strum.

Cecus adulator, dirusque ⁵ à ponte ⁶ satelles,

Dignus ⁷ Aricinos qui mendicaret ad axes,

Blandaque devexæ jactaret ⁸ basta rheda.

Nemo ⁹ magis rhombum stupuit, nam plurima dixit

In levum conversus: at illi dextra jacebat ¹²⁰

Bellua. si ¹⁰ pugnas ¹¹ Cilicis laudabat, & ietus,

Et ¹² pagma, & pueros ¹³ inde ad velaria raptos.

centior castigato, vel nequior. ⁹¹ Nerone, qui probroso carmine laceravit
 Quintianum, ut mollem & effeminatum. Tacit. Annal. 15. ⁹² Montanus
 Curtius ventricosus. ⁹³ Quo singulo mane ungitur, vel quod sub sole matu-
 tino, id est, oriente nascitur. ⁹⁴ Unguento ex floribus amomi. ⁹⁵ Quantum
 impenditur funeribus duorum civitum, seu respicias odores funeri impexios
 ad fructorem ustrinx emendandum, seu aromata ad corpora perungenda, vel
 ossibus & cineribus miscenda ⁹⁶ Pompejus Rufus se vior aperire *Hellenismus*
⁹⁷ Jugulare reos testa delatione. ⁹⁸ Avibus cadavera vorantibus, imo præ-
 sagientibus. ⁹⁹ Cornelius Fuscus à Domitiano præfectus prætorio missus est
 contra Dacos, à quibus magna accepta clade occisus est. ¹ In exercitibus &
 Imperiis à deliciis & otiosa armorum meditatione ad bellum profectus.
² Fabritius Vejento, & ————— ³ ————— Catullus Messalinus. Cujus in-
 genio sevo & malum cœcitatatis additum. Qui à Domitiano sepius non secus
 ac cœca & improvida feruntur, in optimum quemque torquebatur. Plin. e-
 pist. 22. l. 4. ⁴ Nempe cœcus, & tamen amavit quod non viderat. ⁵ A ponte in
 quo sedent stipem mendicantes, nequitiam effrontem tulisse videtur, dignior
 sane ponte quam aula principis. ⁶ Asseda & consiliarius principis. ⁷ Qui
 mendicaret à curru prætervectis cibum Aricinum in Appia via ubi sedent
 mendici. ⁸ Verba, preces, oscula ipsa. ⁹ Quam hic Catullus. ¹⁰ Quas tamen
 non videbat. ¹¹ Gladiatoris è Cilicia, Asia minoris regi- ne, *Turcomania*,
 vel more Cilicis armati. ¹² Ea arte fabricatum ut per se surgeret, & in sub-
 lime cresceret. J. C. Scal. l. Poët. 21. vide quæ ad Martial. epigr. 2. lib.
 spectat. ¹³ Ab hoc pagmate in alta theatri velamina: videtur representatus
 fuisse Ganymedes ab aquila raptus.

⁸⁵ Qui cum
 videres inter
 alios nobiles
 etiam fra-
 trem tuum
 occidi, simu-
 lata stolidi-
 tate effugisti
 crudelitatem
 avunculi tui
 Tarquinii
 Superbi.
⁸⁶ Prisco,
 rudi, & sim-
 plici, non
 Domitiano
 æque.
⁸⁷ Nec læ-
 tior, æque
 pallidus, li-
 cet non æque
 nobilis.
⁸⁸ Rubrius
 Gallus.
⁸⁹ Quod Ti-
 biam in pue-
 ritia corru-
 perat, ut qui-
 dam voluit,
 & videtur ex
 sequentibus.
⁹⁰ Maledi-

14 Numine afflatus, ut Minervæ sacerdotēs.
 15 Proprie infectum est, quod & tabanus & asilus appellatur, armenta vexans & in fugam atque furorem agens. sumitur pro furoris stimulo à numine incusso.
 16 O Minerva bellipotens dea.
 17 Curru aut imperio.
 18 Rex Britannorum.
 19 Spinæ, pinnae. *Catarchesis*.
 20 An itaque, inquit Imperator, concidendum in frustra censes piscem?
 21 Circuitu laterum.
 22 Opus est perito aliquo figulo,

Non cedit Veiento, sed ut fanaticus æstro percussus Bellona tuæ divinæ, & ingens omen habes, inquit, magnæ clarique triumphæ. 125
Regem aliquem capies, aut de remone Britanno excidet Arviragus, peregrina est bellua; cernis erectas in terga sudas? hoc defuit unum Fabricio, patriam ut rhombi memoraret, & annos.
 20 *Quidnam igitur censes? conciditur? absit ab illo!* 30
Dedecus hoc, Montanus ait; testa alta paretur, Quæ tenui muro spatiosum colligat orbem:
 21 *Debetur magnus patinæ, subitusque Prometheus, Argillam, atque rotam citius properate: sed ex hoc Tempore jam Cæsar figuli tua castra sequantur.* 135
Vicit digna viro sententia. noverat ille Luxuriam imperii veterem, noctesque Neronis lam medias, altamque famem, cum pulmo Palerno
Arderet, nulli major fuit usus edendi Tempestate mea. 28 *Circeis nata forent, an Lucrinum ad saxum, Rutupinove edita fundo Ostrea, callebat primo deprendere morsu, Et semel aspectu illic dicebat echini.*
Surgitur, & misso proceres exire jubentur Concilio, quos Albanam dux magnus in arcem 145
Traxerat attonitos, & festinare coactos, (brus
 33 *Tanquam de Cattu aliquid, torvisque Sicam-*
Dicturus: tanquam diversis partibus orbis
 35 *Anxia præcipiti venisset epistola 37 penna*

qualis fuit Prometheus, qui homines è luto finxisse dicitur. 23 Imperatoris.
 24 Epulas Neronis, de media die in mediam noctem protractas. 25 Incitamenta stomachum reficientia & appetitum procurantia. 26 Ardente vino & è Palerno monte. 27 Peritia in ciborum delectu. 28 Rupibus ad montem Circeum in Ilcore Campaniæ. 29 Sepulchrum in lacu Lucrino. 30 Promontorium & litus à Rutupis oppido Cantiorum in Britannia dictum. Aug. *Rubberow*.
 31 Piscis marini è genere canerorum. 32 Imperator Domitianus. 33 Tanquam consulturus de expeditione aliqua in Germanos unam autem suscepit sponte in Catos, alteram necessario in Sarmatas, legione cum legato simul cæsa. Suet. Domitian. 6. c. *Tornia*, hic reponunt quidam, sed *torvis*, *torvis*, *torvis*.
 Neque enim hic de crine, ut Sat. 13. aut epigram. 3. Martialis, sed de terrore è feroci populo. 34 Populis item Germaniæ, qui hodie *Guelbenses* dicuntur, à *F. oncken*. 35 Anxietatis index, vel anxios reddens. 36 Subito vel tristi nuncio, hoc enim significat pennata epistola, ut contra laureata laticlavam, *alii* de avibus literas gestantibus, nihil ad rem, *alii* ad veredarios respiciunt, qui pennam in capite gestabant velocitatis symbolum, vel, ut transfert Aristides, *ἡ πenna ἡ ἀπὸ τοῦ πτεροῦ τῆς ἀπὸ τοῦ πτεροῦ ἐπιπέδιον* in Panegyrico Romæ xi. *πenna*
 37 *ἡ πenna ἡ ἀπὸ τοῦ πτεροῦ τῆς ἀπὸ τοῦ πτεροῦ ἐπιπέδιον*, Plutarch. in Galba.

Atque utinam his potius nugis tota illa dedisset 150
 Tempora savitia, 37 claras quibus abstulit urbi
 37 Illustresque animas impune, & 38 vindice nullo.
 39 Sed perit, postquam cerdonibus esse timendus
 Cæperat: hoc nocuit 40 Lamiarum cæde madenti.
 37 Viroz nobiles.
 38 Nemine nobilium vindictam auso, verum quum in ignobiles crudelitatem exercere cepit, ab iis occisus 39 Savitia in plebem exitio fuit Domitiano madenti cæde ————— 40 Nobillum, inter quos & Ælium Lamiam nobilissimæ familie virum interfecit.

S A T Y R A V.

Parasitum à cœnis divitum dehortatur, in quibus contemptum, misere & contumeliose tractato non liceat frui nedum tangere delicias, quæ ipsis divitibus apponuntur, vide Luciani epist. ἐγὼ κρόνυς χαίπειν.

Si te propositi nondum pudet atq; eadem est mens,

Ut bona summa putes, aliena vivere quadra:

Si potes illa pati, quæ nec 1 Sarmentus iniquas
 Cesari ad mensas, nec villis 2 Galba tulisset;

3 Quamvis jurato metuas tibi credere testi.

4 Ventre nihil novi frugalius: 5 hoc tamen ipsum
 Defecisse puta, quod inani sufficit alvo. (pars

6 Nulla 7 crepido vacat? nusquam pons & 8 tegetis

Dimida brevior? 9 tantine injuria cœna?

Tam 10 jejuna fames? cum 11 possis honestius illic 10

Et 12 tremere, & 13 sordes farrus mordere canini?

Primo fige loco, quod tu discumbere jussus

Mercedam solidum veterum capis officiorum.

Fructus amicitiae magnæ* cibus: 14 imputat huc 15 rex

Et quamvis rarum, tamen imputat, ergo duos post

Silibuit menses neglectum adhibere 16 clientem, 16

17 Tertia ne vacuo cessaret culcitra lecto.

5 Finge tamen illud parvum non suppetere. 6 Nulla caverna, nullus pons vacat, ubi libere potius mendices, quam æque miseram vitam agas serviliter adulando? 7 Proprie litoris vel ripæ ora, quam aquam aqua alluit: hic locus eminent vel caverna in muro ceu ripa, ubi sedent mendici, ut in pontibus. 8 Minor pars tegetis, qua mendici se tegunt. Sat. 9. *A tegete & baculo.* 9 Tantine æstimas cœnam illam, qua tot injurias pateris? 10 Tantine cœna unde jejunos surgis? vel. Tantine cœnam æstimas, ut ob illam has patiare injurias? 11 Alii legunt *postis*, ut constet carmen. 12 Frigore horrere 13 Sordidum caninum panem è farre. * *A meales meate.* 14 Imputat tibi satisfactum & relatum. *Imputare* Suetonio, Tacito nostro, Plinio, Quintiliano aliisque inferioris ævi autoribus valet, *Postulare* id sibi gratiæ apponi. Tacitus eadem mente usurpavit vocem *latrare* An. 6. 15 Dives patronis. 16 Te. 17 Ut sit qui tertiam culcitram suppleat in lecto, quo discumbitur ad cœnam.

1 Eques Romanus, scura nobilis, Cæsaris Augusti tempore, de quo Horat. 5. Sat. 3. lib. 2 Alter scura Cæsaris. 3 Licet jure te nec pudere propositi abjecti, nec tædere harum injuriarum, credere tamē nolim. 4 Natura ventris parvo contenta est.

18 Cœne-
 mus, sic
 Chremes
 Terentia-
 nus. *Dionysius*
hic sunt, 10.
die apud me
sis volo
 19 Est tibi
 jam tuorum
 summa.
 20 Tu habes
 amplam
 mercedem
 officiorum,
 quod toties
 summomane
 & intempe-
 sto abruperis
 somnum, ut
 patronum sa-
 lutes, & co-
 miteris ipsi
 alios saluta-
 turum. *infra*
v. 75 & Mar-
tial. l. 3. epig.
36. Enallage
perfone.
 21 Lig. ve-

Una 18 *simus ait.* 19 *votorum summa, quid ultra*
Quari? 20 *habet Trebius propter quod rumpere som-*
Debeat, & 21 *ligulas dimittere, sollicitus* 22 *ne (num)*
Tota saluatatrix jam turba peregerit orbem 21
 23 *Sideribus dubiis, aut* 24 *illo tempore, quo se*
Frigida circumagunt 25 *pigri* 26 *sarraca Bootæ.*
Qualis cœna tamen? vinum quod 27 *succida nolit*
Lana pati: de conviva 28 *Corybantia videbis.* 25
 29 *Iurgia proludunt: sed mox & pocula torques*
 * *Saucius, &* 30 *rubra deterges vulnere mappa,*
Inter 31 *vos quoties, libertorumque cohortem*
Pugna 32 *Saguntina servet commissalagena.*
 33 *Ipsè* 34 *capillato diffusum consule potat,* 30
Calcet amque tenet 35 *bellis socialibus utram,*
 36 *Cardiaco nunquam cyathum missurus amico*
Cras bibet 37 *Albanis aliquid de montibus, aut de*
 38 *Setinis,* 39 *cujus patriam, titulumque* 40 *senectus*
Delevit multa veteris 41 *fuligine* 42 *testæ,* 35
Quale coronati 43 *Thrasea, Helvidiusque bibebant,*
 44 *Erutorum, & Cassinatilibus.* 45 *Ipsè capaces*
 46 *Heliadum crustas,* 47 *& inæquales beryllos*

stium vel calceorum ansas non ligare. 22 Ne reliqui clientes circumstantes
 saluent patronum, nec dum tu veneris. 23 Diluculo, dubia luce. 24 Ipsa no-
 cte. 25 Quia polo vicinioris. 26 Plaustra septentrionalia signi ursam majorem
 insequentis, Arctophylacis. 27 A sudore recens lana & liquorem quasi sitiens,
 vel præparanda & imbuenda vino, quo melius sumat purpuram, vinum ta-
 men hoc non imbibat. 28 Temulentum, insanum, instar Corybantis Cybeles
 sacerdotis caput rotantem. 29 Et convivia prologia sunt pognæ. * Non vino
 tantum, sed & poculo. 30 Cruentate. 31 Clientes parasitos. 32 Fictiti è Sagun-
 to in Hispania. 33 Patronus contra. 34 Antiquo; antiqui enim Romani erant
 inopis, forte Lucilium Opimium inuit, quo consule diffusa sunt vina, quæ
 in ducentesimo n. annum servata fuerant. 35 Sex. Julio Cæsare & M. Philip-
 po Coss. movebatur bellum cum scæcis, quos civitate donare contendebat.
 Liv. Drusus, Luc. Flor. l. 3. c. 17. hoc a. anno optimum diffusum est vinum.
 36 Laboranti cordis dolore, vel stomachi vitio ab humore acri vellicante &
 rodente, cui medicina à vino. 37 Vinum Albanum. 38 Montibus juxta Ser-
 am oppid. Campaniæ. 39 Gyplatis picatisque amphoris à Cervicibus affixa
 erant pittacia cum inscriptione ubi natum sit vinum, & quo consule conditum.
 40 Vastitas. 41 Mœre & situ. 42 Vasis fictilis, quo vinum conditum
 servabatur. 43 Pætus & Hely, Præseus gener ipsius (de quorum studio liberta-
 tis & constantia lege Suetonium & Tacitum in Nerone) libertatis studio &
 odio tyrannidis celebrabant solemnem memoriam. — 44 — Junii Br.
 qui Tarquinium expulit, & D. Junii Br. & Cassii, qui Cæsarem confoderunt.
 floribus autem coronati convivabantur veteres, vide causam in notis ad Se-
 necæ Thyest. veris 944. 45 Ipsè Virro, id est, patronus dives. 46 Phylas
 ex electro aquis indurato è gummi & lacrymis Heliadum Phæcontis foro-
 rum in alnos, sive ut alii fabulantur, in p. pulos versarum. 47 Aureas phialas
 asperas Berylliis sexangula forma politis ad splendoris repercussionem. Plin.
 l. 37. c. 5.

43 Virro tenet phialas: tibi non committitur aurum,
Vel si quando datur, custos affixus ilidem, 40
Qui numeret gemmas, 49 unguesque observet acutos.

50 Da veniam, præclara illic laudatur iaspis.
Nam Virro (ut multi) gemmas ad pocula transfert

51 A digitis, quas in 52 vagina fronte solebat
Ponere zelotypo 53 juvenis 54 prælatus 55 Hiarba. 45

Tu 56 Beneventani sutoris nomen habentens
Siccabis calicem nasorum quattuor, ac jam

Quassatum, & 57 rupto poscentem sulfura vitro.
Si stomachus domini fervet vinoque ciboque

Frigidior Geticis petitur 58 decocta pruinis. 50
Non eadem 59 vobis poni modo vina querebar:

Vos aliam potatis aquam, tibi pocula 60 cursor
Getulus dabit, aut nigri manus 61 osses Mauri,

Et cui per mediam nobis occurrere noctem,
Clivosa veheris dum per 62 monumenta Latina. 55

63 Flos Asia ante ipsum, pretio majore paratus
Quam fuit & Tullicensis pugnacis, & 64 Anci,

Et ne te teneam, 65 Romanorum omnia regum
Frivola. quod cum ita sit, tu 66 Getulum Ganyme-

dem

Respice, cum sities: nescit tot millibus emptus 60
Pauperibus miscere puer. sed forma, sed etas

Digna 67 supercilio. quando ad te pervenit ille
Quando vocatus adest 68 caldæ, gelidæque minister?

Quippe indignatur veteri parere clienti, 64
Quodque aliquid poscas & quod se stante recumbas.

Maxima quæq; domus servis est plena superbis.
Ecce alius quanto porrexit murmure panem,

69 Vix fractum, solyda jam mucida frustra 70 farinæ,
Quæ genuinum agitent, non admittentia morsum;

Sed tener & niveus, mollique siligine factus 70
Servatur domino. dextram cohibere memento.

48 Servus qui manus suas observet.
49 Tuos ungues ad uncos ne quid abrasas.
50 Nec injuria, nam quæ
51 Beneventani annulis.
52 Manubrio ensis.
53 Aeneas, ejus stellatus iaspide sulca Ensis erat, Virg. 4. Aeneid.
54 Ab Eliza.
55 Regi Libye.
56 Vitreum calicem quattuor rostra velut nasos habentem, qualem habuit sutor Beneventanus Vatinius, à quo calices ejusmodi vitrei dicti sunt Vatiniiani. vide quæ ad Martialis. ep. 69. lib. 14.
57 Rupta enim vitrea sulphuratis permutabatur. vide quæ ad Martialis. epigr. 42. lib. 1.
58 Aqua decocta & vitris demissa in nives, ut refrigeretur. Plin lib. 31. c. 3. Neronis inventum. Sueton. Ner. 48. cap. vel simpliciter nivis Scythicæ æmula. 59 Clientibus, parasitis. Emphatice. 60 Fuscus è Numidia cursor. A Lacuay. 61 Macilentæ & sine pulpa. 62 Vide I. Satyr. in calce. 63 Pocillator formosus. pincerna ex Asia, qualis Jovi raptus Ganymedes. 64 Tertii & quarti regum Romanorum. 65 Utensilia & supellex Romanorum regum inferiora sunt hujus pueri precio. 66 Ironice contraria miscet ut sæpe. 67 Pastu ut te contemnat. 68 Aquæ. 69 Qui in vetustate induruit, ut vix frangi possit. 70 Panis ex farina.

71 Dispensa-
 toris panis,
 ex apras, pa-
 nis, & o' m.
 may, video:
 cujus reve-
 rentiam ca-
 ve sis ne vio-
 les, ausus pa-
 nem domino
 coctum su-
 mere.
 72 Saver
 73 Artoptes.
 74 Deponere
 panem illum
 candidum.
 * Ait arto-
 ptes.
 75 Pane. Me-
 tonymia
 continentis.
 76 Clientis
 murmuran-
 tis verba.
 77 Media
 nocte.
 78 Collem
 Romæ ven-
 tis exposi-
 tum.
 79 Aer.
 80 Impleat.
 81 Condita
 & circunda-
 ta herbis de-
 licatis.
 82 Alte lata
 deorsum in
 mensam a-
 spiciat.
 83 Semiplenus. *Spem.* 84 E marini caneri specie. 85 Ovis suis, vel quibus
 conditur. 86 Nuda & jejuna instar cœnæ feralis. 87 Oleo optimo ex agro Ve-
 nafrano in Campania. 88 Languens, flaccidus. 89 Præ se feret odorem olei
 vilissimi, quod adhibetur lucernis, quali ungebatur *fraudatis Natta lucernis.*
 Horat. & videtur alludere ad illud in Demoithenem jactatum, τ' λυ' χ' τοι' ὄζυ.
 90 Panis ligneis. 91 Navicula ē *Canna*, vel doliolum, ē cannis acuminatum
 forma pyramidalis. 92 Afrorum à Micipsa rege 93 Navi 94 Cum Numida a-
 liquo vel Afro, à *Boccaro rege Maurorum* denominato. 95 Cujus olei odorem
 retrum non ferunt serpentes. * *Afris.* legit Jan. Rutgerius var. lect. l. 2. c.
 17. Horat. l. 2. Sat. ult. *velut illa Canimia afflassēt peior serpentibus atris.* Et
 odia. *Nec Mauris animum mitior anguibus.* 96 Insula in mari Ligustico.
 97 Rupes juxta Taurominium oppidum Siciliæ. 98 Exhaustum, exinanitum.
 99 Piscatore quovis ē macello. 1 Maria. 2 In mari Tyrreno, id est, infero.
 3 Piscibus instruit focum & culinam nostram. 4 Pisces, quos emptos heredi-
 petæ orbis donent. 5 Mulier quæ pisces vendit, ~~_____~~ vel, dives orba,
 quæ datos ab hæredipetis pisces vendit.

Dum sedet, & siccata madidas in ⁶ carcere pennas,
 Contemnunt mediam temeraria ⁷ lina ⁸ Charybdim.
 Vos anguilla manet longa ⁹ cognata colubra,
 Aut ¹⁰ glacie aspersus maculus ¹¹ Tiberinus, & ipse
 Vernula riparum pinguis * torrente cloaca, ¹⁰⁵
 Et solitus media ¹² cryptam penetrare Suburra.
¹³ Ipsi pauca velim, facilem si praebeat aurem.
 Nemo petit, modicis ¹⁴ quae mittebantur amicis
 A ¹⁵ Seneca, quae ¹⁶ Piso bonus, quae * Cotta solebat
 Largiri. namque & ¹⁷ titulis, & fascibus olim ¹¹⁰
 Major habebatur donandi gloria. solum
 Poscimus, ut coenes civiliter: hoc face, & esto:
 Esto (ut nunc multi) dives tibi, pauper amicis.
 Anseris ante ipsum magni ¹⁸ jecur, anseribus par
¹⁹ Altilis, & ²⁰ flavi ²¹ dignus ferro Meleagri ¹¹⁵
 Fumat ²² aper, post hunc raduntur tubera, si ver
 Tunc erit, & facient ²³ optata tonitrua coenas
 Majores. tibi habe frumentum, ²⁴ Aledius inquit,
²⁵ O Libye, disjunge boves, dum tubera mittas.
²⁶ Structorem interea, ne qua ²⁷ indignatio desit, ¹²⁰
 Saltantem spectas, ²⁸ & Chironomonta ²⁹ volanti
 Cultello, donec peragat ³⁰ dictata magistri
 Omnia. ³¹ nec minimo sane discrimine refert
 Quo gestu lepores, & quo gallina secetur.
 Duceris planta, velut ictus ab Hercule ³² Cacus, ¹²⁵
 Et ponere foris, si quid tentaveris unquam
 Hiscere ³³ tanquam habeas tria nomina, quando
 propinat
 Virro tibi, sumitque tuis contacta labellis

6 Aelio antro: & pennas ex signamento Poët. madidis Notus evolat. Ovid. t. Met. ut Aelio in carcere. 10. Sat. v. 120. ex Virg. 1. Aeneid. clauso ventorum carcere. 7 Piscatores cum linis & retibus. 8 Vorticem in freto inter Siciliam & Italiam. 9 Eiusdem formae & generis, quam cum colubro coire ferunt, ut & murænam. 10 Maculosus, cui dorsum ex albo caeruleum est, venter candidus nigris maculis conspersus, qui nocte deterioris est, melioris Læneus. 11 Præstantiores sunt in Nare fluvio pisces, quam in Tyberi. Galen. *med. 1200*. * Torrente legendum putat Jan. Rutgerius var. lect. l. 2. 17. 12 Cavernas & meatus subterraneos, per quos sordes à Suburra, & tota urbe defluunt in Tiberim. 13 Virroni, patrono diviti & avato. 14 Qualia numerata. 15 Annæo Senæ Neronis præceptore, optimo & sanctissimo viro. 16 C. Piso Calpurnius & A. Aurelius Cotta viri liberales. 17 Munificentiam & liberalitatem exercere apud majores nostros majorem habebat gloriam, quam titulis nobilitatis splendore aut magistratus & dignitates adipisci. 18 Mulso lacte, ficu & carica farctum. vide Martialis epigr. 58. lib. 13. 19 Gallina vel anas. 20 Formosi vel pulchricomi. 21 Non minor apro Calydonio, quem occidit Meleager. 22 Integer appositus fumat. 23 Luxuriosis optata, tonitruis enim tubera nascuntur copiose. Plin. 19. l. 3. cap. 24 Gulofus quidam. 25 O Africa ne exerceas terram ad fruges, modo mittas tubera. 26 Carptorem vide Satyr. 11. vers. 136. 27 Ne qua indignationis causa tibi desit. 28 Manibus gesticulantem artificiosè. 29 Agiliter versato 30 Incidendo fereula, ut docuit magister Tripherus Satyr. 11. vers. 137. 31 Ironice. 32 Gigas qui boves Herculis abegerat, quem Hercules pedibus ex antro protraxit. Virg. 3. Æn. 33 Tanquam sis nobilis, ingenuus Romanus liberque, ut est, prænomen, nomen, cognomen, vide Politianum. 3. t. c. Miscell.

34 Pauperes, quibus detrita sit & lacerata chlamys.
 35 Sestertia. i. e. censum equestrem, nostræ monetæ 3125. lib.
 36 Heros vel homo beneficus.
 37 Quam tua fata.
 38 Tu prius homuncio vilis, quanto mox fotes in precio apud ipsum?
 39 Imperatoris structori dices his verbis.
 40 Inquit Poeta, hoc nummis præstat, non homini.
 41 Virronis dominus & rex.
 42 Si orbis, nullus tibi filius sit. ex quarto Æneidos usurpat hæc Didonis verba: *Si quis mihi parvulus aula Luderet. Æneas.* 43 Tibi charior quam Virro captator dives. 44 Uxor. 45 Loquaci pueritia. i. e. pueris delectari videbitur, quos tamen nullus optat. Metaph. 46 Levia tamen iis munuscula dabit, quia tu dives es. 47 A puero rogatum, ad poma, nuces & nugas emendas. 48 Petens cibum aut munuscula 49 Periculosi plerumque & lethales, immenso exemplo in crimen inducti, veneno Tib. Claudio principi per hanc occasionem a conjuge Agrippina dato. Plin. lib. 22. c. 22. 50 Claudius Imperator quintus 51 Ab Agrippina uxore venenatum. vide Sat. 6. vers. 611. 52 Sui similibus, divitibus. 53 Qualia nata in perpetuo virentibus & fructiferis hortis Phæacum, quorum rex Alcinoos, canit Homerus & Antiquitas omnis. 54 Aristo malo 56 Tyro, 57 A Centurione, qui exerceat tyrones, hirsuto instar capellæ, & induto sago Cilicio. aliis, ab amento è corio capellæ. Broda Misc. l. 9. c. 1. ab arcu è cornibus caprinis. Simiam intelligit Jan. Rutgersius, quæ lucelli causa ab agyrtis jaculo institui solet. Martial. l. 14. ep. 202. bardo cucullæ recta, Martial. parma & galea recta ridiculi causa flagello assuetæ officiique sui admonita. vide Rutgersii var. lect. lib. 3. c. 15. & vetus Pichæi scholiastes habet annotationem, *quale simia manducat.* Sed non ego credulus illis.

Forſitan impenſa Virronem parcere credas :
 Hoc agit, ut dolcas. nam * qua comedia? mimus
 Quis melior plorante gula? ergo omnia ſiunt,
 Si neſcis, ut per lacrymas effundere bilem
 Cogaris, 58 preſſoque diu ſtridere molari. 160
 Tu tibi liber homo, & regis conviva videris.
 Captum te nidore ſuis putat ille culinae.
 Nec male conjeſtat.* quis enim tam nudus, ut illum
 Bis ferat, 59 Hetruſcam puero ſi contigit aurum?
 Vel 60 nodus tantum, & ſignum de paupere loro? 165
 Spes bene conandi vos decipit. 61 ecce dabit jam
 Semel ſum leporem, atque aliquid de clunibus apri.
 Ad nos jam veniet minor 62 altilis. 63 inde parato
 Intaſtoque omnes & ſtricto panet acetis.
 Ille ſapit, qui te ſic utitur. 64 omnia ferre 170
 Si potes: & debes. 65 pulſandum vertice raſo
 Prebebis quandoque, caput nec dura timetis
 Flagra pati, his epulis & tali dignus amico.

¶ Ridiculus
 æque nullus
 eſt, quam
 quando eſu-
 rit. Gelafi-
 nus paraſitus
 apud Plautū
 in Stichō.
 58 Ira fren-
 dere.
 * Quis enim
 tam pauper
 ac miſer eſt,
 cui vel inge-
 nuo vel ſi-
 bertino con-
 tigit liber-
 tas, ut hæc
 pati poſſit?
 59 Mos bul-
 læ aureæ ge-
 ſtandæ ab
 Etruſcis
 ſumptus eſt.
 vide Perſ.

Satyr. 5. v. 31. 60 Tenuiores & libertinæ conditionis coriaceam bullam vel nodum gerebant. 61 Vos tamen abjecti affectæ concepisti ſpem de reliquiis ferculorum, quibus inhiantes dicitis apud vos, Ecce dab. &c. 62 Gallina ſaginata. 63 Inquit Poëta, non tangitis panem adſtrictum duritiæ, vel appoſitum tantum, Metaph. à gladio ſtricto, dum exſpectatis illas dapes, ſed fruſtra. 64 Omnia ferre ſi potes, quæ paraſitis eveniunt, equidem debes. 65 Omnibus contumeliis & plagis excipient te, tuo merito, qui ferre illa velis, perinde ac ſi male conſus aut raſus ſervus eſſes, vel paraſitus plagipatida.

S A T Y R A VI.

Urfidium Poſthumum ab uxore ducenda diſſuaſurus,
 acriter ſatis inſurgit in mulierum ludos ſcnicos,
 libidines, ſuperbiam, Græcæ linguæ, liberalium ar-
 tium, critices, politices, imo gladiatorix inverecun-
 dam affectationem, ſupercilioſum in maritos impe-
 rium, crudelitatem, temulentiam, ſuperſtitionem
 denique & veneficia.

Credo pudicitiam 1 Saturno rege moratam
 In terris, viſamque diu, cum frigida parvas
 Præberet ſpulanca domos, ignemque, laremque,
 Et pecus, & dominos communi clauderet umbra :
 Sylveſtrem montana torum cum ſterneret uxor 5
 Frondibus, & culmo, vicinarumque ferarum
 Pellibus: haud ſimili tibi 2 Cynthia, nec tibi, 3 cuius
 morte paſſerculi, mea puella Flendo turgiduli rubent ocelli. Catull,

1 Seculo au-
 reo, ſimpli-
 ci.
 2 Culta &
 elegans ami-
 ca Propertii.
 3 Leſbia,
 Catull ami-
 ca, effuſe la-
 crymans de

4 Qua a vide
 vescebatur.
 5 Recens ex-
 structo, & ab
 elementis
 nuper secre-
 to.
 6 Ex figmen-
 to poetico.
 Virg. *Genf-
 que virum
 truncis &
 rupto robore
 nata.*
 7 A Deo vel
 à Prometheo
 efficti.
 8 Terræ filii.
 9 Ætate ar-
 gentea.
 10 Nondum
 adulto & a-
 dultero.
 21 Paren-
 tum, libero-
 rum, aut ali-
 orum quos
 charos habe-
 bant. quæ
 solennis ju-
 randi formu-
 la, uti & per
 suum caput.
 12 Incesto-
 dito, septi-
 mentis haud
 munito.
 13 Justitia,
 Astræa Tita-
 nos & Auro-
 ræ filia.
 14 Pudicitia.
 15 Ascende-
 re, violare.
 26 Conjuga-
 lis tori præ-
 fidem. *Synecd. Julcri, quo fulcitur lectus.* 17 Iovem, Neptunum, Marrem, A-
 pollinem, Mercurium, &c. 18 Amicorum, super sponsalibus. 19 Hac ætate
 maxime adultera. 20 Ut nitidior placeas uxori futuræ. 21 Sponsæ annulum.
 22 Prius antehac sapuisti, jam dementas, imo furis. vel lege interrogatorie:
Certe sanus eras? 23 Furia ultrice? 24 *πλοκάμω*, i. e. colubris crinita. 24 Qui-
 bus te potius suspendas. 25 Quæ caliginem oculis obducant propter altitu-
 dinem, vel noctis tenebras. 26 Unde te præcipitare possis. 27 A M. Æmilio
 Scauro conditus, 28 Unde te in Tiberi immergas. 29 *παιδραστία* probare
 videtur. 30 Quod uxor facit. infra vers 26. 31 Quod nimia libidine exhaustum
 læditur. 32 Te alienopale & nocturna opera defatiges. 33 In adulteros lata.
 34 Suscipere & educare. 35 *Αἰνί*, vel potius pisce, quia magnos
 36 *Μυλ-*

*Turbavit nitidos extinctus passer ocellos :
 Sed potanda ferens infantibus ubera magnis,
 Et sæpe horridior & glandem ructante marito. 10
 Quippe aliter tunc orbe novo, cesloque recenti
 Vivebant homines, qui rupto robore nati,
 7 Compositique luto nullos habuere parentes.
 Multa pudicitia veteris vestigia forsan 14
 Aut aliqua extiterant & 9 sub Iove, sed Iove non-
 dum
 Barbato, nondum Græcis jurare paratis
 11 Per caput alterius, cum furem nemo timeret
 Caulibus, aut pomis, & 12 aperto viveret horto.
 Paulatim deinde ad superos 13 Astræa recessit
 14 Hac comite, atque duæ pariter fugere sorores. 20
 Antiquum, & vetus est alienum Posthume lectum
 15 Concutere, atq; 16 sacrigenium contemnere fulcri,
 Omne aliud crimen mox ferrea protulit ætas:
 Viderunt primos argentea secula 17 mæchos. 24
 18 Conventum tamen, & pactum, & sponsalia 19 nostræ
 Tempestate paras: jamque 20 à tonsore magistro
 Pæsteris, & 21 digito pignus fortasse dedisti.
 Certe sanus 22 eras. uxorem Posthume ducis?
 Dic qua 23 Tisiphone? quibus exagitare 23 colubris?
 Ferre potes dominam salvis 24 tot restibus ullam? 30
 Cum pateant altæ 25 caligantesque 26 fenestræ?
 Cum tibi vicinum se præbeat 27 Æmilius 28 Pons?
 Aut si de multis nullus placet exitus; illud
 Nonne putas melius, quod tecum 29 pusio dormit?
 Pusio, qui noctu 30 non litigat, exigit à te 35
 Nulla jacens illic munuscula, nec queritur quod
 Et 31 lateri parcas, nec quantum jussit, 32 anheles.
 Sed placet Ursidio 33 lex Iulia. 34 tollere dulcem
 Cogit at heredem, cariturus 35 turture magno.*

36 Mullorumque júbis, 37 & captatore macello. 40 36 Júbatis & barbatis mul-
 Quid fieri non posse putes, si jungitur ulla
 Ursidio? si mæchorum 38 notissimus oleum
 Stulta 39 maritali jam porrigit ora capistro,
 40 Quem toties texit perituri cista Latini?
 Quid? quod & 41 antiquis uxor de moribus illi 45
 Quaritur: 42 o medici mediam pertundite venam,
 * Delicias hominis: 43 Tarpejum limen adora
 Pronus, & 44 auratam 45 Junoni cade juvenecam,
 Si 46 tibi contigerit capitis matrona pudici.
 Pauca adeo 47 Cereris vittas contingere dignæ, 50
 Quarum non timeat pater 48 oscula. 49 ne cte coronam
 Postibus, & densos per limina tende corymbos.
 Unus 50 Iberinæ vir sufficit? ocyus illud
 Extorquebis, ut hæc oculo contenta sit uno.
 Magna tamen fama est 51 ejusdam rure paterno 55
 Viventis. vivat 52 Gabius, ut vixit in agro,
 Vivat 52 Fidenus, & agello cedo paterno.
 Quis tamen affirmat, nil actum in montibus, aut in
 Speluncis? 53 adeo n' senuerunt Iuppiter & Mars?
 54 Porticibusne tibi monstratur sæminas 55 voto 60
 Digna tuo? 56 cuneis an habent spectacula totus
 Quod securus ames, quodque inde exerpere possis?
 57 Chronomon Ledam molli saltante Batillo
 58 Tuccia 59 vesica non imperat, 58 Appula 60 gannit
 Sicut in amplexu, 61 subitum & miserabile, longum
 Attendit Thymele, Thymele tunc rustica discit. 66
 62 Ast aliæ, quoties aulae recondita cessant,
 Et vacuo clausoque 63 sonant fora sola teatro,
 rum hominem Ursidium, qui tam insignis adulter possis castam sperare uxorem!
 43 Jovem Capitolinum in introitu arcis Tarpejæ. 44 Auratis cornibus.
 45 Conjugii præsidii pronubæ, in pellices & adulteros sævæ. 46 Tam insigni
 adultero. 47 Cujus mylteria non nisi castis scæminis sunt celebranda 48 Tan-
 quam basia & suavia impudica potius, quam pia oscula. 49 Quod fieri totitum
 nuptiarum die. 50 Sponsæ Ursidii, vel cuivis in urbe educatæ. 51 Quæ pudice
 vixit ruri, nec tamen credo victuram illam æque pudicam, si viderit semel
 urbis mores corruptos. 52 Vilibus oppidis, castæ, ut prius in agro, quod si
 non possit, multo minus Romæ. 53 Nec desunt corruptores virginum etiam
 in agris. 54 Pompeji Livie, vel Isis, in quibus spatiantur mulieres. 55 Qua-
 lem tu velis, pudicam. 56 Sedibus theatri. 57 Saltationem manibus gesticu-
 lantis Ledæ representante mimo. J. C. Scal. 1. lib. Poët. 18. cap. 58 Rustica.
 59 Non continet urinam. infra v. 318. 60 Gannitu & murmure libidinosum
 fatetur affectum. 61 Subitum, miserabile, longum: gestus & motus quos ex-
 primit mimus. 62 Longo vero ludorum interstino & ipsa bistrionicam exercent
 ac mimorum vestes contræciant. 63 Forensibus causis & judiciis.

64 Ubi nimis diu cessare videntur ludi, & post plebejos ludos diu expectata dominis his desiderantibus non exhibentur Megalesia: ipsæ tractant & exercent ludos. 65 Circenses ludi magnæ matri deum consecrati. 66 Spectaculorum desiderio. 67 Ornamenta & arma histrionica. Subligaculum autem *πεπλεγμενα* erat puendorum velamen: neque tamen

64 *Atque à Plebeis longe* 65 *Megalesia*, 66 *tristes*
 67 *Persona* 67 *thyrsusq; tenent*, & 67 *subligar* 68 *Acci:*
 69 *Urbicus* 70 *exodio risum movet* 71 *Atellanae* 71
Gestibus Antonoes; 72 *hunc diligit Elia pauper.*
 73 *Solvitur his magno comœdi* 74 *fibula*. 75 *sunt quæ*
Chrysgonum cantare vetent, *Hispulla tragædo*
Gaudet. an expectas, 76 *ut Quintilianus ametur?*
Accipit uxorem, *de qua citharædus Echion*, 76
Aut 77 *Glaphyrus fiat pater*, *Ambrosiusq;* 78 *choran-*
Longa per angustos figamus 79 *pulpita vicos*, (les,
Ornentur postes, & *grandi janua* 80 *lauro*,
Ut testudineo tibi 81 *Lentule* 82 *conopeo* 80
Nobilis Euryalum mirmillonem 83 *exprimat infans.*
Nupta 84 *Senatori comitata est Hippiæ* 85 *Ludium*
Ad 86 *Pharo*, & 87 *Nilum*, 88 *famosaque* 89 *mœnia La-*
 90 *Prodigia* & *mores urbis damnante* 91 *Canopo*. (gi,
Inmemor 92 *illa domus*, & *conjugis*, *atque sororis*, 85
Nil patriæ indulsit: *plorantesque improba natos*,
Uique magis stupeas, 93 *ludos* 94 *Paridemque reliquit.*
Sed quamquam in magnis opibus, 95 *plumaq;* *paternâ*
Et 96 *segmentatis dormisset parvula cunis*, 89

femora contegebat, ut brachæ, *ἀσκήπιδες*, quæ ob id feminalia dicuntur.
 68 Mimi, seu pœtæ. 69 Cantor seu nimus. 70 Vide Sat. 3. v. 125. 71 Fâbulæ
 jocularis ab Atella urbe Oscorum dictæ, & de Autonoe Cadmi filia scriptæ.
 72 Hos exodiarios pauperculæ amant. 73 Aliæ magno emunt concubitum
 comœdorum, soluta fibula ——— 74 ——— Qua virilia coercerent, ut
 abstineant à Venere, & vocem conservent. vide quæ ad Martialis epigr. 81.
 lib. 7. 75 Aliæ citharædum peliciunt ad libidinem, cujus usu raucescit. 76 Ut
 maritus caste ametur. 77 Citharædus item. 78 Qui in choro tibiis canit.
 79 Erige per vicos ò nobilis, pulpita, in quibus nuptiarum ludi agantur
 ——— 80 ——— Frondibus & ramis laureis ad celebritatem nuptiarum
 ornato postes & januam, ut in gremium tuum effundat mœcha uxor liberos
 ex gladiatore aliquo, citharædo, seu histrione. *Ironica permissio satis amara.*
 81 Nobilis, vel lanista è nobili factus, ut Lentulus cui ex tuis gladiatoribus
 pariat uxor tot gladiatores. 82 Lecto vel cunis velo cooperitis, ad arcendos
 culices, quod velum conopeum dicitur, à *κονοπέ*, culex. 83 Vultu & imagi-
 no referat. 84 Fabricio Vejentoni, de quo Sat. 4. v. 113. nupta Hippiæ, quod
 nomen fictum esse vult Nicolaus Loensis. ab *ἵππος*, propter libidinem. *Sci-*
licet ante omnes furor est insignis equarum. Virg. 3. Georg. 85 Sergium gla-
 diatorem. 86 Insulam Alexandriæ junctam ponte. 87 Fluvium Ægypti.
 88 Propter luxum & molles delicias infamia. 89 Alexandriam à Lago patre
 Ptolemæi, qui Alexandro in Ægypto & Africa successit, regnatam. 90 Pro-
 digiosam hanc Hippiæ & urbis nostræ libidinem, execrantibus ipsis Ægy-
 ptis lascivis. 91 Civitate Ægypti impurissima. I. Satyr. v. 16. 92 Hippiæ.
 93 Circenses, quos omni Romanorum conditione maxime in votis & deli-
 ciis esse, ubique arguit. Sat. 10. v. 81. Sat. 11. v. 53. 94 Scenicos ludos, tunc
 autem Paris pantomimus Domitiano charus, Juvenali exilii causa. 95 Mol-
 li & tenera educatione. 96 *Gardet*, Sat. 2. v. 124.

Contempsit pelagus : famam contempserat olim,
 Cujus apud molleis minima est jactura 97 cathe-
 98 Tyrrhenos igitur fluctus, 99 lateq; sonantem (dras.
 Pertulit Ionium constanti pectore, quamvis
 Mutandum toties esset mare. justa pericli 94
 Si ratio est, & honesta timent, pavidoque gelantur
 Pectore, nec tremulis possunt insistere plantis,
 Fortem animum præstant rebus, quas turpiter
 audent.

Si jubeat conjux, durum est conscendere navim :
 Tunc sentina gravis, tunc summus vertitur aër.
 Quæ mœchum sequitur, stomacho valet illa maritum
 Convomit, hæc inter nautas & prandet, & errat 101
 Per puppim, & duros gaudet tractare rudentes.
 Quæ tamen exarsit forma? qua capta juventa est
 Hippia? quid vidit, propter quod? Ludia dici
 Sustinuit? nam Sergiolus jam radere guttur 105
 Cœperat, & 6 secto 7 requiem sperare lacerto.

Præterea multa in facie deformia, sicut
 Attritus galea, mediisque in naribus ingens
 * Gibbus, & aure malum semper stillantis ocelli:
 Sed gladiator erat, facit hoc illos Hyacinthos, 110
 Hoc pueris, patriæque, hoc prætulit illa sorori,
 Atque viro: ferrum est, quod amant: 9 hic Sergius
 Accepta rude cœpisset Veiento videri. (idem

10 Quid privata domus, quid fecerit Hippia, curas?
 Respice 11 rivales divorum: Claudius, audi, 115
 Quæ tulerit. dormire virum cum senserat 12 uxor,
 Ausa 13 Palatino 14 tegetem præferre cubili,

Sumere nocturnos meretrix 15 Augusta 16 cucullos,
 * Linquebat, comite ancilla non amplius una;
 Et 17 nigrum flavo crinem abscondente galero, 120

97 Fœminas, quæ molleis cathedris ve-
 stantur aut sedent. Cathedra n. proprie est sella muliebris, quæ discreta à virili. Lips. 1. Elect.
 98 Fluctus maris inferi à Tyrrhenalitore nominati.
 99 Maris Ionii fluctus.
 1 Tunc fundum navis graveolens nauseam movet.
 2 Vertigine rotatur, & omnia fursum versum ferri videntur.
 3 Ludii amici.
 4 Diminutiv. Sergius.
 5 Barbatus erat & Senior. vide 117. v infra.
 6 Saucio vel mutilo ex infectis nervis.
 7 Rudem & missionem à munere gladiatorio
 * Catachresis. S Formosissimos videri amafios, qualis erat Hyacinthus puer Apollini dilectus. 9 Quod si idem Sergius rudem. i. e. gladium è ligno. Polyb. ἔυλασιν μάχαρται. Dionys. ἔ'φος ἔυλασιν, baculum seu virgam signum missionis a gladiatura impetraret, statim & Hippie deformis vilis defereretur, ut prior maritus Veiento. 10 Transiio. 11 Imperatores, qui divi haberi volunt. vel respice quot & quales adulteros admiserit Messalina rivales Claudii Imp. vide Tac. An. 11. 12 Messalina. 13 Imperatorio. 14 Mattani, quæ centone cooperta pro lecto erat. alii pro lupanari ipso sumunt. 15 Cæsarea, Imperatoria. 16 Ne cognosceretur. * Cubile Imperatoris, Claudii sc. mariti 17 Meretricio flavo galero seu galericulo è crine flavo, qui meretricum color est, factitio & adfictitio nigrum crinem matronalem abscondente, ut publica meretrix videretur. mœchos oblecto capite cucullo per lupanaria nocte vagari solitos notum ex historiis. Quin & meretrices obnuptas fuisse non novum. Tertullian. de cultu fœminatum, Thamar ille, &c.

18 Frequen-
tatum, vel
calidum à
Lycisca re-
cens egressa,
vel à centone,
calorem
retinens.

19 Egressa
Lycisca, quæ
interdium eam
habuerat,
quam ad no-
ctis usum
Messalina
conduxerat
in suam.

20 Ornatis
auro, vel sin-
donio con-
nexo aureis
annulis, sic
etiam Helio-
gabalus.

γυμνός τε πα-
κῆς θύρας τῆς
στοβρῆς ἵσκηται
ἑσπέραι τῶν
νοσῶν, καὶ τὸ συν-
δόνειον χερσὶς
καὶ κοίτης ἐξορτῆ
μῆ τοι διαθείρη.
ἤστρι παρ' ὀν-
κῆς ὑποτίτ' ἀρι-
ζόμωτος Xiphi-
Ajn. Helio-
gabalis nisi forte sindonium illud intelligatur rectius de velo, quod lu-
panaribus & cauponis oppandebatur, atque annuli sint illi, per quos velum
adducitur & reducitur. *Curtain rings.* 21 Præfigens cellæ nomen Lyciscæ,
quam se profitebatur. fronti autem lupanaris præscriptum erat stupri præ-
cium cum nomine meretricis. 22 Unde tu ortus eras. 23 Forte Ironice, cujus
pater ganeo nescio quis fuerit ex vago concubitu. 24 Quod sub noctem me-
diam fit. 25 Et deturpata faciem fuligine spurcæ lucernæ (prostabant autem
meretrices ad lucernas, vide Martialis epigrammat. 4. 1 K) tulit tetrum lupanar-
is odorem ad lectum Imperatoris. 26 Quid dicam de philtis, incantamentis
& beneficiis mulierum? Est autem Hippomanes caruncula in fronte pulli de
partu equæ, vel, quod furentis equæ distillat ab inguine virus. 27 Quod si inci-
tentur odio, ita, vel aliquo alio affectu malo, cujus imperio facile obsequitur
sexus iste, graviora audent scelera, quam libidinem. 28 Objectio, cui respon-
det poeta versu sequente. 29 Mille sestertia. 30 Non sagittis & face amoris
ardet, sed ——— 31 ——— A dote amor ejus. 32 Libertatem agendi quæ ve-
lit, dote magna emit uxor, maritus vero dotem accepit, libertatem vendidit.
ἄμεις τῆν γυναικᾶ πλεονεξίᾳ λαβῶν, ἵχα δι' ὀποιαν, ἢ γυναικ' ἵτρι, &c. Anaxandri-
des apud Stobæum. 33 Etiam coram marito licet uxori dotatæ innuere ma-
cho, atque literis ejus rescribere. 34 *Or do est*, locuples, quæ nupsit avaro, est
vidua, id est, sui juris est, & ex suo arbitrio vivit tanquam vidua. * Objectio
altera, cui respondet poeta versu sequenti.

Intravit 18 calidum veteri centone lupanar,
Et cellam 19 vacuum, atque suam tunc nuda papillis
Constitit 20 auratis, 21 titulum mentita Lyciscæ,
Ostenditque 22 tuum 23 generose Britannice venirem:
Excepit blanda intrantes atque æra poposcit. 125
Mox lenone suas jam 24 dimittente puellas
Tristis abit, sed quod potuit, tamen ultima cellam
Clausit adhuc ardens rigida tentigine vulva,
Et resupina jacens multorum absorbuit ictus,
Et lassata viris nondum satiata recessit, 130
25 Obscurisque genis turpis, fumoque lucernæ
Fæda lupanaris tulit ad pulvinar odorem. (numm.)
26 Hippomanes, carmenque loquar, coctumque vene-
Privignoque datum? 27 faciunt graviora coactæ
Imperio sexus, minimumque libidine peccant. 135
28 Optima sed quare Cosennia teste marito?
29 Bis quingenta dedit, tanti vocat ille pudicam.
Nec 30 Veneris pharetris mater est, aut læpade fervet:
31 Inde faces ardent, 31 Veniunt à dote sagittæ.
32 Libertas emitur: 33 coram licet innuat, atque 140
Rescribat, 34 vidua est locuples, quæ nupsit avaro,
* Cur desiderio Bibulæ Sertorius ardet!
Si verum excutias, Facies, non uxor amatur.
Tres rugæ subeant, & se cutis arida laxet;
Fiant obscuri dentes, oculique minores: 145

Ajn. Helio-
gabalis nisi forte sindonium illud intelligatur rectius de velo, quod lu-
panaribus & cauponis oppandebatur, atque annuli sint illi, per quos velum
adducitur & reducitur. *Curtain rings.* 21 Præfigens cellæ nomen Lyciscæ,
quam se profitebatur. fronti autem lupanaris præscriptum erat stupri præ-
cium cum nomine meretricis. 22 Unde tu ortus eras. 23 Forte Ironice, cujus
pater ganeo nescio quis fuerit ex vago concubitu. 24 Quod sub noctem me-
diam fit. 25 Et deturpata faciem fuligine spurcæ lucernæ (prostabant autem
meretrices ad lucernas, vide Martialis epigrammat. 4. 1 K) tulit tetrum lupanar-
is odorem ad lectum Imperatoris. 26 Quid dicam de philtis, incantamentis
& beneficiis mulierum? Est autem Hippomanes caruncula in fronte pulli de
partu equæ, vel, quod furentis equæ distillat ab inguine virus. 27 Quod si inci-
tentur odio, ita, vel aliquo alio affectu malo, cujus imperio facile obsequitur
sexus iste, graviora audent scelera, quam libidinem. 28 Objectio, cui respon-
det poeta versu sequente. 29 Mille sestertia. 30 Non sagittis & face amoris
ardet, sed ——— 31 ——— A dote amor ejus. 32 Libertatem agendi quæ ve-
lit, dote magna emit uxor, maritus vero dotem accepit, libertatem vendidit.
ἄμεις τῆν γυναικᾶ πλεονεξίᾳ λαβῶν, ἵχα δι' ὀποιαν, ἢ γυναικ' ἵτρι, &c. Anaxandri-
des apud Stobæum. 33 Etiam coram marito licet uxori dotatæ innuere ma-
cho, atque literis ejus rescribere. 34 *Or do est*, locuples, quæ nupsit avaro, est
vidua, id est, sui juris est, & ex suo arbitrio vivit tanquam vidua. * Objectio
altera, cui respondet poeta versu sequenti.

* Collige sarcinulas, dicet libertus, & exi:
 Iam gravis es nobis, & sepe emungeris, exi
 Ocius, & propera, 3° sicco venit altera naso.
 36 Interea 37 calet & regnat, possitque maritum 149
 Pastoris, & 38 ovem Canusinam, 39 ulmosq; Falernas.
 40 Quantulum in hoc? pueros omnes, 41 ergastula tota,
 Quodque dominon est, & habet vicinus, ematur.
 42 Mense quidem bruma, cum jam mercatur 43 Iason
 44 Clausus, & 45 armatis obstat casa candida nautis,
 Grandia 46 colluntur crystallina, maxima rursus
 47 Myrrhina, deinde 48 adamas notissimus, & Bere-
 nices

In digitofaciens pretiosior, 49 hunc dedit olim 157
 Barbarus incestu, dedit hunc Agrippa sorori,
 50 Observant ubi festa mero pede sabbata reges,
 Et 51 vetus indulget 52 senibus clementia porcis. 160
 * Nullane de tantis gregibus tibi digna videtur?
 Sit formosa, decens, dives, fecunda; vetustos
 Porticibus disponat 53 avos, intactior omni
 Crinibus effusis 54 bellum dirimente Sabina; 164
 Rara avis in terris, nigroque simillima cygno:
 Quis feret uxorem, cui constant omnia? malo,
 Malo 55 Venusinam, quam te 56 Cornelia mater
 Gracchorum, secum magnis virtutibus affers
 Grandes 57 supercilio, & 58 numeras in dote triumphos.

43 Argonautæ nomen pro quovis mercatore. 44 Domi, propter gelu & gla-
 ciem. 45 Instructis & accinctis ad navigandum ex imperio uxoris in portu-
 nte obstat casa nive candida nautis. 46 Per mare petuntur vasa crystallina.
 47 Pocula è myrrha. vide Marcial. epigramma 113. lib. 41. & quæ nos ibi.
 48 Preciosissimus lapis, & ille notus ex munere Agrippæ. 49 Quem Agrippa
 rex Judæorum dedit incestæ sorori Berenicæ. 50 In Judæa, ubi nudis pedi-
 bus sacra peragunt, quod Mosi Deus præcepit, ut calceamenta solveret, &c.
 Berenice a. nudipes & capillos rafa venit Hierosolymam Deo vota pro salu-
 te solutura. Joseph lib. 2. Judaici belli, & Egesippus. Hinc forte huius digres-
 sionis causa ad mores Iudaorum facta Berenices mentione. 51 Ex divino insti-
 tuto & lege, quod animal esset immundum, unguam findens, non ruminans.
 Levit. 11. 7. non, ut falso Tacitus. 5. historiarum, in memoriam cladis, quod
 ipsos scabies quondam turpaverat (idem etiam mentito Justino lib. 36.) cui
 id animal obnoxium. 52 Senescunt nempe, ut quibus vesci Judæis non liceat.
 * Procatolepsis. 53 Imagines majorum cereas, quas in porticibus & atriis or-
 dine disponere solebant. 54 Sabine raptæ origo belli, eadem utramque a-
 ctiem intervenientes belli modus & fœderis inter Tatium & Romulum exti-
 tere. 55 Pauperem & ignobilem uxorem ex Appulia. 56 Scipionis Africani
 filia, Cornelia Gracchi uxor, Caii & Tiberii Gracchorum mater. 57 Super-
 biam & fastum, quæ apparent in supercilio. 58 Si propter triumphos majo-
 rum tuorum non lecus ac magna dos esset, mihi imperiosa insaltes.

* Formula à
 re militari
 translata ad
 divortium,
 cujus formu-
 la: Res tuas
 tibi habero,
 res tuas tibi a-
 gito.

35 Altera
 uxor adoles-
 centula su-
 perveniet.
 36 Quandiu
 autem annis
 & forma flo-
 ret.

37 Viget &
 imperat.

38 E Canusio
 in Apulia o-
 ves & lanam
 optimam.

39 Vinum,
 vites Faler-
 nas, quas ulmâ
 sustentant.

40 Hoc pa-
 rum est.

41 Poscit ser-
 vos omnes ex
 ergastulis

42 Decembris
 210 βραχὺ
 εἶναι τὴν ἡμέραν.

* aurum, et stantes in curribus ac milianos?

- 59 Tolle ja-
 nationes de
 Hannibale,
 Syphace &
 Carthagine
 à tuis devi-
 ctis, & recede.
 60 Imo mu-
 lierum inso-
 lentia, quan-
 doque vel in
 ipsos deos in-
 surgit, accer-
 fitque divi-
 nam vindi-
 ctam in se-
 suosque, at-
 que hinc illa
 Amphionis
 deprecatio
 clamantis,
Parce precor.
 vide fabulam
 116. Meta-
 morphosis
 Ovid.
 61 Apollo à
 wdiar, aut
 wdiar rās
 wdiar, aut ex-
 clamatione
 π. π. π.
 62 Diana.
 63 Nioben
 Tantali fi-
 liam, uxorem
 Amphionis.
 64 Jovis ex
 Antiope fi-
 lius. Theba-
 nus.
 65 Quatuor-
 decim numero, filios septem, totidem filias. vide Ælium variaz historie
 lib. 12. cap. 36 66 Apolline & Diana Jovis ex Latona filii. 67 Quæ triginta
 capitum factus erit. Virgilius Æneide. 3. & 8. 68 Ut suas virtutes, aut for-
 mam tibi utique objiciat? 69 Plus habet amaritudinis superbia ejus, quam
 est dulcedinis ex gravitate morum & forma 70 Herbz amarissimi succi.
 71 Tam indulgens & uxorius? 72 Propter virtutes. 73 Ob superbiam. 74 Ma-
 jore dei parte, cum quinque tantum horz ex duodecim amori supersunt.
 75 De Itala Græca facta. 76 Sulmo oppidum Pelignorum. 77 Attica. à Ce-
 crope primo Athenarum rege. 78 Omnia Græce. scilicet proferunt. 79 Cum La-
 tinis conveniat magis Latine, videtur alluisse ad Ciceronis illud in Bruto:
Non enim tam præclarum est scire Latine quam turpe nescire. 80 Tolerabilius
 hoc in puellis, tu vero quam, &c. 81 *Mea vita, mea anima.* vide Martialis
 epigram. 68. l. 10. 82 Verba hæc, quibus in lascivis complexibus sub lodice
 & stragulo usa es, in publicum proferis. 83 Cujus libidinem non incendit?
- 59 Tolle tuum precor Hannibalem victumque Sypha-
 cem
In castris, & cum tota Carthagine migra. 171
 60 Parce precor 61 Pæan, & 62 tu depone sagittas,
 Nil pueri faciunt, ipsam configite 63 matrem,
 64 Amphion clamat. sed Pæan contrahit arcum.
 Extulit ergo 65 gregem natorum, ipsumque parentem.
 Dum sibi nobilior 66 Latonæ gente videtur. 176
 Atque eadem 67 scrofa Niobe fecundior alba.
 Quæ tantæ gravitas? quæ forma, 68 ut se tibi semper
 Imputet? hujus enim rari, summi que voluptas
 Nulla boni, quoties animo corrupta superbo 180
 69 Plus 70 aloes, quam mellis habet, quin 71 dedi-
 tus autem
 Usque adeo est, ut non illam, quam 72 laudibus effert
 73 Horreat? inque dies 74 septenis oderit horis? 183
 Quædam parva quidem, sed non toleranda ma-
 ritus,
 Nam quid rancidius, quam quod se non putat ulla
 Formosam nisi quæ 75 de Thusca Græcula facta est?
 De 76 Sulmonensi mera 77 Cecropis, 78 omnia Græce,
 79 Cum sit turpe magis nostris nescire Latine. 188
 Hoc sermone pavent, hoc iram, gaudia, curas,
 Hoc cuncta effundunt animi secreta. quid ultra?
 Concumbunt Græcè. 80 donec tamen ista puellis: 191
 Tunc etiam, quam sextus & octogesimus annus
 Pulsat, adhuc Græcè? non est hic sermo pudicus
 In vetula, quoties lascivum intervenit illud,
 81 Ζαὴν ἔγυψον. 82 modo sub lodice reliētis 195
 Uteris in turba: 83 quod enim non excitat inguen

Vox blanda, & nequam? 84 digitos habet: * ut ta-
men omnes
Subsident penna, dicas hac mollius 85 Oemo
Quamquam & 85 Carpophoro, facies tua computat
annos. 199
^a Si 86 libilegitimis pactam, junctamque tabellis
Non es amaturus, ducendi nulla videtur
Causa, nec est quare cœnam, & 87 mustacea perdas
88 Labente officio crudis donanda, 89 nec illud,
Quod prima pro nocte datur, cum lance 90 beata
91 Dacius, & scriptor radiat Germanicus auro. 205
^b Si 92 tibi simplicitas uxoriam, deditus uni
Est animus, submitte caput cervice parat
Ferre jugum, nullam invenies, quæ parcat amanti.
93 Ardeat ipsa licet, tormentis gaudet amanti,
Et spoliis igitur longe minus utilis illi 210
Uxor, quisquis erit bonus, optandusque maritus.
Nil unquam invita donabis conjugæ: vendas
Hæc obstante nihil: nihil, hæc si nolit, emetur.
Hæc dabit affectus, ille excludetur amicus
Iam senior, cujus 94 barbam tua janua vidit. 215
95 Testandi cum sit lenonibus atque lanistis
Libertas, & juris idem contingat 96 arena.
97 Non unus tibi 98 rivalis dictabitur heres. 218
99 Pone crucem servo. 1. meruit quo crimine servus
Supplicium? quis testis adest? quis detulit? audi,
Nulla unquam de morte hominis cunctatio
2 longa est.
3 O demens, 4 in a servus homo est? 5 nil fecerit, esto,
Hoc volo, sic jubeo, sit pro ratione voluntas.
Imperat ergo viro: sed mox 6 hæc regna relinquit, 224
officii nuptialis gratia convenerant, vel labente officio stomachi, quia addit
crudis donanda. 8) Nec est cur perdas illud, quod depositæ virginitatis præ-
mium novæ nuptiæ à marito prius nocte datur. 90 Divite. 91 Nummi aurei
signati imagine Domitiani, Dacici & Germanici cognominati ob victorias
Dacorum & Germanorum. ^b Alterum argumenti membrum. 92 Si simplici-
ter uxoris sis; velisque uxori in omnibus morem gerere. 93 Ipsa licet te red-
amet, gaudet tamen te torquere molestiis & spoliare bonis. 94 Primam,
qui ab adolescente te patronum coluit. Juvenes enim barbam alebant ad æ-
tatis annum XXI. deinceps radebantur. 95 Testamenta condendi. 96 Gladia-
toribus. 97 Ex edicto tamen uxoris cogere inscribere hæredes è rivalibus
tuis non paucos 98 Aristæus. proprie qui eundem rivum habet communem.
99 Uxor jubet servum cruci adhibere. 1. Tu queris. 2. Nimis longa potest
esse. 3. Aut uxor. 4. In tantum homo est servus? 5. Esto quod nil admise-
rit, adhibetur tamen. 6. Has ædes cum marito, ubi regnavit imperiosa.

84 Lascivia
verborum
non segnius
incitat quam
manus palpa-
tio.

* Quod si
omnes adhi-
ueris vocis
ingentique
vervos & ar-
tes ad irritan-
tam Venerem
& ut placeas;
iugosa tamen
facies te an-
nosam pro-
fic. vide Mar-
tialis epigr.
23. lib. 6.

85 Mimo no-
bilissimo.

1. Dilemma,
ut amaturus
es aut non:
si non amaturus
es, cur
ducis? si aman-
turus, miser
eris.

86 Sponfalli-
us tabulis
legitime con-
tractis.

87 Cibaria
dulcia musto
conspersa,
quæ sub fi-
nem convivis
dari in nup-
tialis cœnis
solita.

88 Disceden-
tibus jam, qui

7 Sæpius nubendo terit. vel priora la-
cerat. & nova sumit flam-
mea i.e. vela. menta rubei
coloris, quib. novæ nuptæ
caput conpe-
riebatur.
8 A secundo illo ad alium.
& mox ad alium, & quandoque
revertitur ad primum ma-
ritum.
9 Quibus or-
nari solebant limina in fe-
stivitate nu-
ptiali. supra vers. 80.
10 Nec n. ul-
tra octavum licebat illi
nubere. Non consulam, sed
maritorum numero annos
suis compu-
tant, &c. Seneca. 3. de Bene-
ficiis 16
11 Quinque
annis. 12.
Fronte. sepul-
chris a. mulie-
rum inscribe-
bantur mari-
torum nomi-

Permutatque domos, & 7 flammea conterit, 8 inat
Avolat, & spreti repetit vestigia 8 lecti.
Ornatas paulo ante fores, pendentia linquit
9 Vela domus, & adhuc 9 virides in limine ramos.
Sic crescit numerus, sic sunt 10 octo mariti, 229
11 Quinq; per autumnos: 10 titulos digna sepulchri.
Desperanda tibi salva concordia socru:
Illa docet spoliis 13 nudigaudere mariti:
Illa docet missis à 14 corruptore tabellis
Nil rude, nil simplex rescribere: decipit illa
15 Custodes, aut ore domat, tunc 16 corpore sano 235
Advocat 17 Archigenem, 18 onerosaque pallia jactat.
Abditus interea latet, & secretus adulter
Impatiensque moræ pavet, & 19 præputia ducit.
Scilicet expectas, ut tradat mater honestos, 239
Aut alios mores, quam quos habet? 20 utile porro
Filiolam turpi vetula producere turpem.
21 Nulla fere causa est, in qua non fœmina litem
Moverit, accusat 22 Manilia si rea non est.
Componunt ipse per se formantque 23 libellos,
24 Principium arque locos 25 Celso dictare parata. 245
26 Endromidas Tyrias, & fœmineum 26 cervomæ
Quis nescit? aut quis non vidit vulnera 27 pali,
Quem cavat assiduis sudibus, scrutoque lacessit,
Atque omnes implet 28 numeros? dignissima prorsus
29 Florali matrona tuba: nisi si quid in illo 250
Pectore plus agit at, 30 veraque paratur arena.
Quem præstare potest mulier 31 galeata pudorem,
Quæ fugit à sexu, 32 vires amat? hæc tamen ipsa:
Vir nollet feri: nam 33 quantula nostra voluptas?

22. 13 Ad paupertatem redacti ex sumptu & nequitia uxoris. 14 Mæcho.
15 Ahibitos à marito, qui uxorem suspectam observent & custodiant. 16 Fi-
liæ, quæ sana cum sit, ægritudinem simulat. 17 Medicum. 18 Adjicit à filia
tanquam ægra nec sufferre valente. 19 Μασπορῖνα, 20 Quæstum facit ex fi-
liæ adulterii. 21 In foro etiam causas agunt mulieris. 22 Meretrix, cui Ho-
stilius Mancinus ædilis Curulis diem dixit, quod ab ea lapide noctu percussus
sit Agellius 4 14. 23 Plures. 24 Exordium, atque locos argumentorum. 25 O-
ratori & Jurisconsulto nobili. 26 Vide Saryram 3 v. 10 3 & 68. has a. purpu-
reas & molliores. 27 Ad que n in terra defixum fœminæ se exercent tanquam
tirones, ut simulata pugna ferendi, recedendi, veram disciplinam ediscant.
Vegetius. 28 Motuum & exercitiorum militarium. 26 Ut tubæ-sonitu vo-
cata nudato corpore, in Florilib. discurrat. 30 Ad veram gladiaturam in are-
na. 31 Cui frontem perficit galea. 32 Virilia exercitia & arma. 33 Præ fœmi-
na. notum est Tyresæ arbitrium super contentione Iovis cum Junone, Me-
gam. 3.

34 Quale decus rerum, si conjugis actio fiat: 255
 Balteus, & 35 manica, & 36 crista, 37 crurisque sinistri
 Dimidium tegmen: vel si 38 diversa movebit
 Prælia, 39 tu felix ocreas vendente puella.
 40 Hæ sunt, quæ tenni sudant in Cyclade, quarum
 Delicias & panniculus bombycinus urit 260
 Aspice, quo fremitu monstratos perferet ictus,
 Et quanto galeæ curvetur pondere, 43 quanta
 Poplitibus sedeat, 44 quam denso fascia libro,
 Et ride 45 scaphium positis, cum sumitur, armis.
 Dicite vos 46 neptes Lepidi, cæcive Metelli, 265
 Gurgitis aut Fabii, quæ 47 Ludia sumpserit unquam
 Hos habitus? quando ad palum gemat uxor 48 Asyli?
 Semper habet lites alternaque iurgia lectus,
 In quo nupta jacet: minimum dormitur in illo.
 Tunc gravis illa viro, tunc 49 orba tigride peior, 270
 Cum simulat gemitus oculis conscia facti,
 Aut odit 50 pueros, aut ficta pellice plorat
 51 Uberibus semper lacrymis, semperque paratis
 52 In statione sua, atque 53 expectantibus illam,
 Quo jubeat manare modo: tu credis amorem, 275
 Tu tibi tunc 54 turruca places, fletumque labellis
 55 Exsorbes, quæ scripta, & quas lecture tabellas,
 Si tibi 56 zelotypæ retlegantur serinia mæchæ.
 Sed 57 jacet in servis complexibus, aut equitis, dic,
 Dic aliquem sodes, dic 58 Quintilianæ colorem. 280
 59 Hæremus: 60 dic ipsa, 61 Olim convenerat, inquit,
 Ut faceres tu quod velles, nec non ego possem
 Indulgere mihi, clames licet, 62 & mare cælo 283
 Confundas: 63 homo sum. 64 nihil est audacius illis
 delicatum corpus gravant vestes bombycinæ. 43 Dum genua flectit reclina-
 to corpore ad evitandos ictus. 44 Quam denso volumine replicetur illi sue-
 cincta fascia. 45 Matella. 46 Matrone nobilissimis oriundæ viris, Lepido,
 Metello cæco. ad v. 139. Sat. 3. & Fabio Gurgite cognon inato à devorato
 patrimonio. 47 Uxor Ludii alicujus. 48 Gladiatoris. 49 Orba catulis, qua
 nullum animal truculentius. vide quæ ad 18 epigr. Martial. lib. 1. Spectac.
 50 Amasis, vel servos insectatur. 51 Abundantibus. 52 Metaphora à militib.
 53 Quasi signum ab illa datum. 54 Ut avis illa cuculi ova pro suis f. vet. ita
 tu suppositos & alienos liberos pro tuis alens, &c. 55 Dum ipsam osculatus
 consolaris. 56 Quæ dutterii sibi male conscia, scelus suum ut tegat, re suspi-
 cione pellicis vexat. 57 Si deprehensa sit. 58 Dic & oratorum disertissime co-
 lorem aliquem vel rationem ad defensionem vel excusationem sceleris.
 59 Non habeo. inquit orator, quo possem excusare. 60 Dic ipsa, inquit maritus
 vel Poëta. 61 Verba uxoris. 62 Omnia. vide Sat. 9. v. 25. quod Lucianus dixit
 ἅπαντα τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γυναικὸς, in Prometheo. 63 Mulier nata sàm, inquit illa
 ἅπαντα τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γυναικὸς, in Prometheo. 64 tunc Poëta.

34 Qualis
 erit mundus
 & ornatus
 muliebris, si
 venalis expo-
 natur gravis
 armatura il-
 lius tanquam
 Samnitic gla-
 diatoris.
 35 Gaunites.
 36 Calcearum
 pinnæ.
 37 Prorende-
 bant enim
 milites sini-
 strum pedem
 in pugna,
 quem adver-
 sus hostium
 ictus ferro te-
 gebant.
 38 Retiario-
 rum, mirmil-
 lonum & va-
 riaz genera
 pugne.
 39 O te feli-
 cem cujus
 uxor erunt
 armaturas
 habet, quas
 vendat. Iro-
 nicè.
 40 Et tamen
 hæ sunt,
 quæ
 41 Levi &
 tenuissimo
 velamento
 rotundo.

42 Quarum
 43 Dum genua flectit reclina-
 to corpore ad evitandos ictus. 44 Quam denso volumine replicetur illi sue-
 cincta fascia. 45 Matella. 46 Matrone nobilissimis oriundæ viris, Lepido,
 Metello cæco. ad v. 139. Sat. 3. & Fabio Gurgite cognon inato à devorato
 patrimonio. 47 Uxor Ludii alicujus. 48 Gladiatoris. 49 Orba catulis, qua
 nullum animal truculentius. vide quæ ad 18 epigr. Martial. lib. 1. Spectac.
 50 Amasis, vel servos insectatur. 51 Abundantibus. 52 Metaphora à militib.
 53 Quasi signum ab illa datum. 54 Ut avis illa cuculi ova pro suis f. vet. ita
 tu suppositos & alienos liberos pro tuis alens, &c. 55 Dum ipsam osculatus
 consolaris. 56 Quæ dutterii sibi male conscia, scelus suum ut tegat, re suspi-
 cione pellicis vexat. 57 Si deprehensa sit. 58 Dic & oratorum disertissime co-
 lorem aliquem vel rationem ad defensionem vel excusationem sceleris.
 59 Non habeo. inquit orator, quo possem excusare. 60 Dic ipsa, inquit maritus
 vel Poëta. 61 Verba uxoris. 62 Omnia. vide Sat. 9. v. 25. quod Lucianus dixit
 ἅπαντα τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γυναικὸς, in Prometheo. 63 Mulier nata sàm, inquit illa
 ἅπαντα τὸν ἄνθρωπον ἐκ τῆς γυναικὸς, in Prometheo. 64 tunc Poëta.

65 E. depren- Deprensis; iram atq; animos 65 à crimine sumunt.
 so crimine- 66 Unde hæc monstra tamen vel quo de fonte requiris?
 major pro- Præstabat castas humil. fortuna Latinas 287
 rum pit ma- Quondam, nec vitis contingi parva sinebat
 litia & im- Tecta labor, somnique breves, & 67 vellere Thusco
 pudentia. Vexat a, duraque manus, ac 68 proximus urbi 290
 66 Quæ tan- Annibal, & 69 stantes Collinain turre mariti.
 dem causa est prodigiosa. Jus nequitie, *scilicet*
 opulentia & *luxus*.
 67 Trahan- Nunc patimur longæ pacis mala: sævior armis
 do lanam Luxuria incubuit, 70 victumque ulciscitur orbem.
 Thuscam. Nullum crimen abest facinusq; libidinis, ex quo
 68 Bella præ Paupertas Romana perit. 71 hunc fluxit 72 ad istos
 foribus, ho- Et Sybaris colles, hinc 73 & Rhodos, & Miletos, 296
 stis in Italia. 74 Atq; coronatum & petulans madidumq; Tarentum.
 69 In excu- Prima peregrinos 75 obscœna pecunia mores
 bitis ad por- Intulit, & turpi 76 fregerunt secula luxu
 tam Colli- Divitiæ 77 molles. quid enim 78 Venus ebria curat?
 nam, cum Inguinis & 79 capitis quæ sint discrimina nescit. 301
 Annibal ter- Grandia, 80 quæ mediis jam noctibus 81 ostrea mordet,
 tio ab urbe Cum 82 perfusa mero spumant unguenta Falerno,
 lapide castra Cum bibitur 83 concha, cum jam 84 vertigine lectum
 posuisset. Ambulat, & 85 geminis exsurgit mensa lucernis. 305
 70 Nos orbis Inunc, & dubita qua sorbeat aëra 86 sanna
 victores vi- 87 Tullia, quid dicat nota 87 Collacia 88 Mauræ,
 git luxuria. Mauræ 89 Pudicitia veterem cum præterit aram.
 71 Ex amissa Noctibus hic 90 ponunt lecticas. miduriunt hic,
 paupertate, Effigiemque dea longis 91 siphonibus implent, 310
 victoriis no- 92 Inque vices equitant, 93 ac luna teste moventur;
 stris & rerum
 affluentia.
 72 Ad septem
 istos (alii
 Istos le-
 gunt, non tamen ex hujus loci scopo) Romæ colles fluxere deliciae Sybari-
 tarum, populi in Italiae parte, quæ magna Græcia dicta est, omni deliciarum
 genere effeminati. 73 Luxuria Græca, Asiatica. Miletos n. civitas est in fi-
 nib. Ionie & Carie in Asia minori, & Rhodos Insula in mari Carpathio Ca-
 riae adjacens. 74 Mollicies & ebrietas Tarentinorum, qui coronati & ungu-
 entis madidi porabant, est a. Tarentum civitas Calabriae. 75 Metonymia ef-
 fecti. 76 Corrupterunt prisca temporis frugalitatem & pudicitiam. 77 Ab-
 effectu. 78 Libidini addita ebrietas, libidinosa & ebria mulier. 79 Oris, sel-
 latrices notat. 80 Quæ Venus ebria. 81 Ad Venerem instigantia, ut omnia
 conchylia. 82 Vina unguentis miscentur. cō in valescente luxuria, ut & o-
 dorem prodigum ex utraque corporis parte captarent. *Si foliata sitis*. Mar-
 tial. 14. l. 110. epigr. 83 Poculo capaci. 84 Circumvolvi videtur: quod fit ur-
 bi turbi si spiritus è ventriculo copiose ad cerebrum ascendunt. 85 Ubi o-
 culorum nervis potu distentis & debilitatis distrahuntur radii. Τὸν χῶρον
 αὐχῆς καὶ μυζῆς ἀνὰ τοὺς ὀφθαλμούς. 87 Μύζης. 88 Ἐταιρίαι καὶ κινιζομίην. 89 Dea
 pudicitiae. *Emphaticè*, cujus aram vel pudicissime cultam fuisse oportuit.
 90 Concumbunt. 91 Urina per vesicæ & naturæ meatus prorumpente tan-
 quam per siphonas, id est, fistulas seu tubos. 92 ἀψάλλομαι, καὶ ἀπαρῶσιν
 ἐπί τῆς γῆρας. 93 Noctu quidem, sed luna teste.

Inde domos abeunt: 94 tu calcas 95 luce reversa
 Conjugis 96 urinam magnos 97 visurus amicos.
 98 Nota Bonæ secreta deæ, cum tibia 99 lumbos
 Incitat, & cornu pariter vinoque feruntur 315
 Attonitæ, crinemque rotant & ululante Priapo
 2 Mænades, ô quantus tunc illis mentibus ardor
 Concubitus! quæ vox saltante libidine, quantus
 Ille 3 meri veteris per crura madentia torrens!
 4 Lenonum ancillas posita 5 Laufella 6 corona 320
 Provocat, 7 & tollit pendentis præmia coxæ.
 8 Ipsa 9 Medullina fructum crissantis 10 adorat
 11 Palmam inter dominas virtus natalibus æquat.
 Nil tibi per ludum simulabitur, omnia fient
 Ad verum, quibus incendi jam frigidus ævo 325
 12 Laomedontiades, & 13 Nestoris 14 hernia possit.
 Tunc prurigo moræ impatiens, tunc 15 scæmina simplex,
 Et pariter toto 16 repetitus clamor ab antro,
 17 iam fas est, admitte viros, dormitat adulter.
 Illa jubet sumpto juvenum properare 18 cucullo: 330
 Si nihil est, servis incurritur: abstuleris spem
 Servorum? veniet conductus aquarius: hic si
 Quæritur, & desunt homines; mora nulla per ipsam,
 Quo minus imposito clunem submittat a sella. 334
 Atque utinam ritus veteres, & 19 publicæ saltem
 His intacta malis agerentur sacra: sed omnes
 Noverunt 20 Mauri atq; Indi, 21 quæ psaltria penem
 Majorem, quam sint duo Cæsaris 22 Anticatones,
 ululatu inelamant Priapum, quam illæ Bacchæ Mænades Baccham. 2. Furor
 percitæ Bacchæ à μαίνομαι i. e. furere. 3 Οὐδὲν ἐκ τῆς μίθου ἔστι ποῦδ' ἢ τὸ ἀπο-
 δεικνύειν, καὶ μίθου. 4 Publicas meretrices & prostitutas. 5 Matrona. 6 Præmio
 certaminis nefandi proposito. Respicit forte certamen & palmam Messalinæ,
 de qua vide Plin. hist. l. 10. c. 63. ————— 7 ————— Vincitque τὸ βραχὺ in
 umbratili & muliebri hac καὶ ποικίλῃ 8 Mox & ipsa Laufella. 9 Matronas
 quæ Val. Claudio nupsit. 10 Γυνὴ ἰπικαλιόμι' ἢ τῆ' ὄρε, λέξι' αἰ 11 Et libidinis
 victoria æquatur nobilitati generis. 12 Priamus filius Laomedontis jam se-
 nior. 13 Grandævus & herniosus Nestor. 14 Cele seu ramex ubi in intesti-
 na humor aliquis vel omentum in serotum deciderit 15 Non sufficit umbra-
 tilis opera ὄλι' ὄρε, virum vere desiderat. 16 Ab omnibus mulieribus 17 Jam
 ὄ janitrix, liceat viris ingredi ad sacra hæc Bonæ deæ. 18 Ne cognoscatur:
 19 Γυναικῶν pro salute publica nuncupata. 20 Remotissimi sub sole Occiden-
 te & Oriente degentes. 21 P. Clodius sub specie & habitu psaltriæ ad constu-
 prandam Pompejam Cæsaris uxorem ingressus est ædes Cæsaris, in quibus
 peragebantur sacra Bonæ deæ, maribus non adeunda. 22 Libri duo quos Cæ-
 sar scripsit contra Catonem Uticensem, quem Cicero libro laudaverat, cum
 vero complicati essent in modum cylindri, assimilat eos postea peni.

94 O Mar-
 te.
 95 Mane pro-
 ximo.
 96 In platea
 Pudicitie
 deæ spartā.
 97 Salutatu-
 rus patronos
 98 Et novi-
 mus quam
 flagitiosa
 sint secreta
 Bonæ deæ,
 de qua in
 Sat. 2. v. 85.
 99 Ad saltan-
 dum ad
 libidinem, ut
 Persius Sat.
 1. Cum car-
 mina lum-
 bum Intrā.
 1 Non mino-
 re scelerum
 rabie in his
 quasi Pria-
 pæis ferun-
 tur, quam
 Bacchi sa-
 cerdotes in
 Bacchanali-
 bus. Alii le-
 gunt, ululan-
 tique Pria-
 pi Mæna-
 des i. e. hæ
 non minore

23 In aedes Praetoris, in quibus celebrabantur sacra Bonae deae.
 24 Masculus mus.
 25 Masculi. Seneca epi.
 27 Ita submotis extra conspectum virtus, ut pictura quoque masculorum animantium contemnantur.
 26 Olim nemo religionem ut ut simplicem contemnere ausus est.
 27 Vas ligneum, vel ut aliis placeat, fictile à Numa in sacris adhibitum. Plin. l. 35. cap. 12. Vide Junii animadversorum lib. 2. cap. 10. 28 Fictiles ex argilla à monte Vaticano.
 29 Mæchi, Clodii similes.
 30 Uxorem continere, coercere domi clausam, atque adhibitis custodibus.
 31 Custodibus. 32 Neque jam mulieres pauperes minus furantur libidine quam divites, neque impensis parcunt magis. 33 Nudis periphrasis mulieris ignobilis & pauperis. 34 Procerorum ex Syria lecticariorum. periphrasis mulieris nobilis & divitis. 35 Circenses & theatrales. 36 Ambitiosa paupercula. 37 Tanquam essentis. 38 Palestram vel flavicomam. 39 Ultima, nec sibi quicquam reliqui facit. 40 Nulla tamen pudore paupertatis inhibetur, ne reprehendatur & derideatur ab aliis, si cultus & sumptus ultra fortunæ suæ modum vela pandat. vel non est pudica & frugalis, uti decet pauperem. 41 Paupertas. 42 De cultu & victu solliciti sibi prospiciunt. 43 Formica magistra & exemplo providentiæ & laboris. 44 At femina prodiga non consulit rei familiarientis. 45 Ex mortuo consumptoque redivivus renascatur. 46 Ad impregnandum impotentes. coeunt enim, sed nihil emittunt. Scalig. Exercitatione 175. Sic Aetius lib. 6. αὐτὴν λαμβάνουσι ποτὴ καὶ συνιστάς οὐ γόνυται. Et Polybius. τὰ ἀποθνήσκοντα μὴ καὶ ἀφίεσθαι οὐ γόνυται ἰκανὰ κέρθησι καὶ ἀγροῦν. Vide & Basilium de vera virginitate. Aphrodisæum problemat. lib. 4. & Marcellam epigrammate 67, lib. 6.

23 Illus, 24 testiculi sibi conscius unde fugit mus,
 Intulerit, ubi velari pictura jubetur, 340
 Quaecunque 25 alterius sexus imitata figuram est.
 Et 26 qui tunc hominum contemptor numinus? aut quis
 27 Simposium videre Numa, nigrumque catinum,
 Et 28 Vaticano fragiles de monte patellas 344
 Ausus erat? sed nunc ad quas non 29 Clodius aras?
 Audio quid veteres olim moneatis amici:
 30 Pane seram, conibe. sed quis custodiet ipsos
 Custodes? cauta est, & ab 31 illis incipit uxor.
 Iamq; eadem summi pariter, minimisque 32 libido est,
 Nec melior, 33 pedibus silicem quæ conterit atrum,
 Quam quæ 34 longorum vehitur cervicæ Syrorum. 35
 Ut spectet 35 ludos, conducti 36 Ogulnia vestem,
 Conducit comites, sellam, cervical, 37 amicas,
 Nutricem, & 38 flavam, cui det mandata, puellam.
 Hæc tamen argenti superest quodcumq; paterni. 355
 Levibus athletis, ac vasa 39 novissima donat.
 Multis res angusta domi est: 40 sed nulla pudorem
 Paupertatis habet, nec se metitur ad illum
 Quem dedit 41 hæc posuitque modum: tamen
 utile quid sit
 Prospiciunt aliquando viri, 42 frigusque famemq;
 43 Formica tandem quidam expavere magistra.
 44 Prodiga non sentit pereuntē femina censum;
 At velut exhausta 45 redivivus pullulet arca 363
 Nummus, & è pleno semper tollatur acervo,
 Non unquam reputat, quanti sibi gaudia constant.
 Sunt quas eunuchi 46 imbelles, ac 47 mollia semper

Oscula delectent, & 47 desperatio barba, 367
 Et quod 48 abortivo non est opus; illa voluptas
 Summa tamen, quod jam calida & matura juventa
 49 Inguina traduntur medicis jam 50 pectine nigro.
 Ergo expectatos, ac jussos 51 crescere primum 371
 Testiculos, postquam cœperunt esse bilibres,
 52 Tonsoris damno tantum rapit 53 Heliodorus.
 54 Conspicuis longe, cunctisque notabilis intrat
 Balnea, nec dubie 55 custodem vitis, & horti 375
 Provocat à domina factus spado. dormiat ille
 Cum 56 domina. sed tu 57 jam durum, Posthume, jamq;
 Tondendum eunucho 58 Bromium committere noli
 Si gaudet cantu: nullus 59 fibula durat
 60 Vocem vendentis prætoribus. 61 organa semper 380
 In manibus 62 densi radiant testudine tota
 Sardonyches, 63 crispo 64 numerantur pectine chordæ,
 Quo tener 65 Hedymeles operã deãit, hæc tenet, hoc se
 Solatur, 66 gratoque indulget basia plectro. 384
 Quædam de numero 67 Lamiarum, ac nominis alti
 Cum 68 farre & vino 69 Ianum, Vestamque rogabat,
 An 70 Capitolinam deberet 71 Pollio 72 quercum
 Sperare, & fidibus promittere. quid faceret plus
 Egrot ante viro? medicis quid 73 tristibus erga
 Filiolum fœtit ante aram, nec turpe putavit 390
 Pro 74 cithara 75 velare caput, 76 dictataque verba
 Protulit (ut mos est) & aperta 77 palluit agna.
 Dic mihi nunc quæso, 78 dic antiquissime divum.

concubino, quem τὸσοῦ ἀνδρῶσ' ἀδύσ' διαρ' ἴν' ἔσας. Jos. Scal. in Catullum vult
 tradere eunucho significare τὸσοῦ χιζατ i.e. castrare. quasi dicat, Noli itaque tu
 & Posthume castrare catamitum jam grandiozem, ne forte uxori tuæ usui sit.
 57 Pubescentem & grandem concubinum tuum, pectine jam duro exoletum,
 nec diutius habendum inter comatos. 58 Puerum dilicatum & comatum in-
 stat Biechi intonsi, qui Bromius dicitur. 59 Supra vers. 73. 60 Citharædi à
 prætore ludos edente ad canendum conducti. 61 Instrumenta musica. 62 Gem-
 mæ coptolæ ornant testudinem, vel digiti annulis & gemmis radiantes pul-
 sant testudinem. 63 Plectro è calamo vel pilis crispatis. 64 Percutiantur. 65 Ci-
 tharædus. 66 In gratiam prioris domini. 67 Nobilem Lamia a familia origi-
 nem duxit à Lamio Formiarum rege & conditore. 68 Sacrificio. 69 Vetera &
 prima Romanorum numina. 70 In certamine musico à Domitiano inter alia
 Iovi Capitolino instituto. 71 Citharædus & amasus suus. 72 Coronam è quercu-
 cu, quod premium erat victoriò, in quinquenniali certamine triplici, musico,
 equestri, & unico, à Domitiano in honorem Iovis Capitolini instituto. vide
 Martialis epigr. 54 l. 4. a. 73 Utpote desperantibus. 74 Ipso citharædo. 75 Rem di-
 vinam facere & vota nuncupare, quod ex instituto veteri faciebant velati.
 76 A sacerdote verbis præeunte. 77 Subtimida & dubia an votis extra agnam
 feliciter responderent. 78 Regnabat enim in Italia ante Saturnum, quem re-
 gno pulsus hospitio excepit.

79 Dum multum diuque stat deos consulens, sanguine crasso & melancholico in pedum venas delabente fiet varicosus. 6. Aphor. 1. 80 Paludamento indutis, quod militaris imperatoria vestis est. 81 Inverecunde, impudenter. 82 Exertis & sinu. 83 Scythiae Asiaticae populi. 84 Exitium portendentem mutantem regna cometem Lucanus 1. 85 Romano homini infenso. 86 Ipsa fingit spargitque rumorem. 87 Armeniae majoris fluvium inundasset. 88 Terrae motu, & hiatu. 89 Pauperes vicinos. 90 Ne quid crudelius in eos flatu at. 91 Dominum latrantis canis 92 Vasa ampla. 93 Sarcinas & instrumenta balneatoria: *Metaphora à milita* 94 Ambitioso strepitu servis molesta, v. Exercitio ad sudorem excitandum. 95 Plumbea, quae in balneis agitabant qui sudare volebant. 96 Pudendo. 97 Crepitum concavæ manus inter nugandum illis edere, v. obscenius quid poppysma 98 A sudore, & balneis. 99 Vas vinarium amplum impletur, vel præbetur. 2 Unum & alterum exhaurit sextarium, ut vomitum ventriculum lavet & appetitum provocet. vide Martialis. ep. 79. l. 6. 3 Vomitu quo abluit & purgat stomachum.

Respondes his lane pater? magna ocia caelo.
 Non est (ut video non est, quod agatur apud vos,
 Hæc de comædis te consulit, illa tragædum 396
 Commendare volet, 79 varicosus fiet aruspex.

Sed canet potius, quam totam pervolet urbem
 Audax, & cæcis posset quam ferre virorum,
 Cumque 80 paludatis ducibus presente marito 400
 In saloqui 81 recta facie, 82 strictisque mamillis.

Hæc eadem novit quid toto fiat in orbe,
 Quid 83 Seres, quid Thraces agant, secreta noverca
 Et pueri; quis amet, quis decipiatur adulter,
 Dicit quis viduam pregnantem fecerit, & quo 405

Mense, quibus verbis concumbat quæque, modis quot.
 48 Instantem regi 85 Armenio, Parthoque cometen
 Prima videt: famam, rumoresque illa recentes

Excipit ad portas, quosdam 86 facit; 87 issi Niphaten
 In populos, magnoque illic cuncta arva teneri 410

Diluvio, 88 nutare urbes, subsidere terras,
 Quocumque in trivio, cuicumque est obviam narrat.

Nec tamen id vitium magis intolerabile, quàm quod
 89 Vicinos humiles rapere, & concidere loris

90 Exorata solet. nam si latratibus alti 415
 Rumpuntur somni: Fustes huc ocuis, inquit,

Adferte, atque illis 91 dominum jubet ante feriri,
 Deinde canem, gravis occursu teterrima vultu

Balnea nocte subit: 92 conchas & 93 castra moveri
 Noctæ jubet, 94 magno gaudet sudare et umultu, 420

Cum lassata gravi ceciderunt brachia 95 massa,
 Callidus & 96 cristæ digitos impressit aliptes,

Ac summum dominae femur 97 exclamare coëgit.
 Conviva miseri interea somnoque fameque 424

Urgentur. tandem illa venit 98 rubicundula, totum
 99 Oenophorum sitiens, plena quod 1 tenditur urna

Admotum pedibus, de quo 2 sextarius alter
 Ducitur ante cibum rabidam facturus orexim,

Dum redit, & terram 3 loco ferit intestino:

92 Vasa ampla. 93 Sarcinas & instrumenta balneatoria: *Metaphora à milita* 94 Ambitioso strepitu servis molesta, v. Exercitio ad sudorem excitandum. 95 Plumbea, quae in balneis agitabant qui sudare volebant. 96 Pudendo. 97 Crepitum concavæ manus inter nugandum illis edere, v. obscenius quid poppysma 98 A sudore, & balneis. 99 Vas vinarium amplum impletur, vel præbetur. 2 Unum & alterum exhaurit sextarium, ut vomitum ventriculum lavet & appetitum provocet. vide Martialis. ep. 79. l. 6. 3 Vomitu quo abluit & purgat stomachum.

4 Marmoribus rivi properant, aut lata Falerno 430
 7 Pelvis olet, nam sic 8 tanquam alta in dolia longus
 Deciderit serpens, bibit, & vomit, ergo maritus
 Nauseat, atque 9 oculis bilem substringit opertis.
 Illa tamen gravior, quæ cum discumbere cœpit,
 Laudat Virgilium, 10 peritura ignoscit Elise, 435
 Committit vates, & comparat inde Maronem,
 Atque alta parte in trutina suspendit Homerum,
 Cedunt grammatici, vincuntur rhetores, omnis
 Turba tacet, nec causidicus, nec præcoloquatur,
 Altera nec mulier: verborum tanta cædit vis, 440
 11 Tot pariter pelves, & tinnabula dicas
 Pulsari: jam nemo 12 tubas atque æra fatiget,
 Una 13 laboranti poterit succurrere lunæ.
 14 Imponit finem sapiens & rebus hon. stis.
 Nam quæ docta nimis cupit & facunda videri; 445
 15 Crure tenus medio tunicas succingere debet,
 16 Cedere Sylvano porcum, 17 quadrante lavari.
 Non habeat matrona, tibi quæ juncta recumbit,
 18 Dicendi genus, aut 19 curtum sermone 20 rotato
 Torqueat 21 enthymema, nec historias sciat omnes, 450
 * Sed quædam ex libris, & non intelligat. odi
 Hanc ego, quæ repetit voluitque 22 Palemonis artem,
 Servata semper lege, & ratione loquendi,
 Ignosque mihi tenet 23 antiquaria versus,
 24 Nec curanda viris 25 Opicæ castigat amica 455
 Verba: 26 solacisimum liceat fecisse marito.
 Nil non permittit mulier sibi, turpe putat nil,
 curri posse lunæ laboranti. vide quæ ad Senecæ Hippolyt. v. 789. 13 Eclipsim patienti. 14 Etiam philosophatur, & de summo bono statuit. 15 Sumat hunc oratoris vel Peripatetici habitum. 16 Non Cereri ut mulier, sed tanquam vir Sylvano, vel Epicuream professæ credere Sylvano porcum. 16 Aut Stoica quadrante lavari. Horat. Sat. 3 l. v. Dum it quadrante lavatum, &c. 18 Rhetoricum. 19 Cui altera propositio desit. 20 Succincto, conversione concluso. quod Cicero versum, Aristoteles οὐνε παμπύριον appellat, vel circulari. 21 Argumentum Dialecticum alteram partem animo concipiens, unde & nomen habet. hic pro universa Dialectica ponitur, quasi dicatur nec habeat uxor tua Dialecticam. * Neque nullum verbum faciat perplexabile. Neque ulla lingua sciat loqui nisi Attica. Plaut. Asinaria 4. act. 22 Grammaticam, fuit a. Rheonius Palemon Grammaticus cum excellentissimus tum arrogantissimus, Fab. Quintiliani præceptor. 23 Antiquitatum. vel, veterum Poëtarum, & mihi inauditorum versus tenens, vel, antiquæ locutionis investigatrix & Critica. 24 Non adeo solacisime vel ipsis viris observanda & castiganda. 25 Barbare loquentis. vide Sat. 3. v. 207. 26 Nec maritum vitiose verba componentem corripit, vide epigrammate 20. l. 81, Martial.

4 Per pavimentum marmoreum
 5 Vomitus.
 6 Quod hauserat, ut revomeret.
 7 In quam evomuit.
 8 Non secus ac serpens, qui natura vintavidissimus. Plin. l. 10. c. 72 si in dolium ceciderit, bibit & vomit, vomit & bibit.
 9 Ut competitas vomitum, vel indignatione.
 10 Ut quæ non sine causa, vel quæ ex amoris impatientia sibi mortem consciverit.
 11 In tantum sonora est.
 12 Nil opus est turbarum & pelvium creptu, quo credit superstitiosum vulgus suc-

13 Eclipsim patienti. 14 Etiam philosophatur, & de summo bono statuit. 15 Sumat hunc oratoris vel Peripatetici habitum. 16 Non Cereri ut mulier, sed tanquam vir Sylvano, vel Epicuream professæ credere Sylvano porcum. 16 Aut Stoica quadrante lavari. Horat. Sat. 3 l. v. Dum it quadrante lavatum, &c. 18 Rhetoricum. 19 Cui altera propositio desit. 20 Succincto, conversione concluso. quod Cicero versum, Aristoteles οὐνε παμπύριον appellat, vel circulari. 21 Argumentum Dialecticum alteram partem animo concipiens, unde & nomen habet. hic pro universa Dialectica ponitur, quasi dicatur nec habeat uxor tua Dialecticam. * Neque nullum verbum faciat perplexabile. Neque ulla lingua sciat loqui nisi Attica. Plaut. Asinaria 4. act. 22 Grammaticam, fuit a. Rheonius Palemon Grammaticus cum excellentissimus tum arrogantissimus, Fab. Quintiliani præceptor. 23 Antiquitatum. vel, veterum Poëtarum, & mihi inauditorum versus tenens, vel, antiquæ locutionis investigatrix & Critica. 24 Non adeo solacisime vel ipsis viris observanda & castiganda. 25 Barbare loquentis. vide Sat. 3. v. 207. 26 Nec maritum vitiose verba componentem corripit, vide epigrammate 20. l. 81, Martial.

27 Monile & Cum 27 virides gemmas collo circumdedit ; &
 smaragdus. cum
 28 In aures Auribus extensis magnos commisit 28 elenchos.
 uniones ovali formam Intolerabilius nihil est, quam foemina dives. 460
 habentes. Interea foeda aspectu, ridendaque multo
 29 Incrustatione panis 29 Pane tumet facies, aut pinguis 30 Poppaana
 lacte asinino Spirat, & 31 hinc miseri viscantur labra mariti.
 macerati. Ad moechum veniet loracuta, quando videri 464
 Satyra 2. Vult formosa domi? 32 moechis 33 foliata parantur.
 vers. 107. His emitur quidquid 34 graciles huc mittitis Indi.
 30 Unguenta Tandem aperit vultum, & 35 teetoria prima reponit.
 fragrantia à Poppaena Ne- Incipit agnosci: atque 36 illo lacte fovetur,
 ron's uxore Propter quod 37 secum comites educit a fellas,
 inventa. Exul 38 Hyperboreum si dimittatur ad axem. 470
 31 His cos- Sed qua mutatis inducitur atque fovetur
 meticis. Tot medicaminibus, 39 coctaeque siliginis offas
 32 Ut moechis placeat. Accipit & madida; facies dicatur, an ulcus?
 33 Unguenta ex foliis nardi, & aliis foliis odoris. Est opera pretium penitus cognoscere toto
 Plin. 13. l. 1. Quid faciant agitentque die, si nocte maritus 475
 c. Adversus jacuit, perit 40 libraria, ponunt
 34 Ex folis 41 Cosmetae tunicas, tarde venisse 42 Liburnus
 aestu, ut qui Dicitur, & poenas 43 alieni pendere somni
 Equinoctiali propiores sint: Cogitur. 44 hic frangit ferulas, rubet ille flagellis,
 ut contra Hic scutica sunt quae 45 tortoribus annua praestet. 480
 pinguedo à Verberat, atque 46 obiter faciem limt, audit amicas.
 frigore & Aut latum pictae vestis considerat aurum,
 humore. Et cadens 47 longi religit transfacta* diurni,
 35 Incrustamenta cosmetica. Et cedit donec, lassis cadentibus, Exi
 36 Asinino, Intonat horrendum, jam 48 cognitione peracta, 485
 quod renegam, erugam & candidam reddidit confer-
 varque cutem. 37 Ut Poppaena, quae in exilium missa asinas L. secum duxit in hunc usum. Dio in Nerone, & Plin. 14. c. 12. l. 38 Regiones Aequiloni subjacente polo Arctico vicinas. 39 Candidi panis è siligine, faba aut oryza cocti, maceratique lacte asinino ad cosmeticen & faciem emendandam. 40 Ancilla, quae pensa librat & dispertit. 41 Ornatrices ponunt tunicas ad poenas. 42 Servus lepticarius è Liburnia. 43 Domi- nifcilicet. 44 Franguntur in hujus vertice vel dorso virgae è ferula. 45 Ut strenue servos flagellent. 46 Et interim quasi per otium. 47 Accipit rationes diei transfactae. * Libri in quo singulorum dierum rationes scribebantur. Alii legunt diei. 48 Examine & judicio. 49 Administrat & gubernat aedes, vel gubernatio hujus domus non mitior est quam Sicilia aulâ crudelissimis tyrannis infamis,

Aut apud 50 Isiacæ potius sacraria lenæ :
 Componit 51 crimen laceratis ipsa capillis 490
 52 Nuda humeros 53 Psecas infelix, nudisque mamillis.
 54 Altior hic quare circinnus ? 55 taurea punit
 Continuo flexi crimen, facinusque capilli.
 Quid Psecas admisit? quanam est hic culpa puella,
 56 Si tibi displicuit nasus tuus? 57 altera lavum 495
 Extendit, pectusque comas, & volvit in orbem.
 58 Est in consilio matrona, adnotaque 59 lanis
 60 Emerit a quæ cessat acu: sententia prima.
 Huius erit, post hanc ætate atque arte minores
 Censebunt: tanquam famæ discrimen agatur 500
 Aut animæ: Tanti est quærendi cura decoris.
 Tot premi 61 ordinibus, tot adhuc 61 compagibus altum
 62 Edificat caput: 63 Andromachæ à fronte videbis,
 Post minor est: aliam credis. 64 cedo, si breve parvi
 Sortita est lateris spacium, breviorque videtur 505
 Virgine 65 Pygmæa nullis adjuncta 66 cothurnis.
 Et levis erecta consurgit ad oscula planta.
 Nulla viri cura interea, nec mentio fiat
 67 Damnorum, vivit tanquam vicina marito,
 Hoc solo propior, quod amicos conjugis odit, 510
 Et servos, 68 gravis est rationibus. Ecce furentis
 69 Bellonæ, matrisq; deum 70 chorus intrat, & 71 ingens
 72 Semivir, 73 obscuro facies referenda minori,
 Mollia qui rupta 74 secuit genis alia testa 514
 Iam pridem, cui 75 traça cohors, cui 76 tympana cedunt
 ex taurino corio, vel pene pœnas exigit male compositi crinis unius, perinde
 ac crimen ingens facinusque fuisse. Martialis 2. 66 56 Si deformis sit nasus
 tuus 57 Ancilla altera crimen à sinistra parte componit. 58 Convocatur ad
 consilium fortunæ atque ornatus. *Die Chrysis, nunquam indecens.* Petronius.
 59 Lanificio 60 Quæ hebeti, inquit interpretis, per annos oculorum acie à
 fuendo cessat. Ego de acæ criminali dictum censeo, cuius hanc peritam olimque
 exercitam accersit in consilium. 61 Fasciis & tiaris, ut altior videatur. *Celle*
procul aspice frontis honores, suggestumque comæ. Pap. in 1. Sylvarum. 62 *καλὸν*
ἔργον, ἢ κακὸν ἔργον. 63 Proceram, qualis fuit Andromache Hectoris uxor,
 à fronte à tergo minor multo videtur. 64 Quidni alia jam videatur? vel has
 illi tiaras indulge, ut naturam arte corrigat aut suppleat. 65 De Pygmæis
 quis non audivit? qui Indiæ montium incolæ cubiti longitudinem non ex-
 cedunt. 66 Altis calceamentis subere suffertis sublevatisque. *Hisp. Cophines.*
 67 Quæ vir ejus hinc sustinet. 68 Per suos sumptus. 69 De his Satyr. 2. vers.
 111. 70 Sacerdotum. 71 Corpore, vel, veneratione & existimatione. 72 An-
 tistes cui execti sunt testes. 73 Reverendus quod minori sit pene. 74 Satyr. 2.
 v. 116. 75 Cantus, vel, quod eunuchis ut & fœminis ex frigore superflui hu-
 moris abundantia arteriam asperam crassiorem reddens, vocis meatum at-
 gultat. 76 Sacerdotes minores tympana pulsantes.

50 Porticum
 vel templum
 Iſidis, in quo
 adulterorum
 & mœcho-
 rum conven-
 tus & collo-
 quia fiebant
 de adulte-
 riis. *Multas*
illa facit,
quod fuit ipsa
Iovi. Ovid.
 51 Dominæ,
 ipsa capillos
 lacerata à
 domina.
 52 Ad verbe-
 ra, siquid
 peccet.
 53 Ancillæ
 nomen sum-
 ptum ex O-
 vidio, qui ita
 Dianæ or-
 natricem
 nominat.
 forte à *Quæ*
ſar. ornatri-
 ces enim a-
 quæ pæcu-
 lum irro-
 rant ad com-
 positionem
 crinium.
 54 Inquit
 domina.
 55 Scutica

77 Persis & Trojanis in usu Infula, cujus lobi sub mento connectebantur.
 78 Qui in Septembri flans febrēs & morbos generat.
 79 Ova enim expiationibus, lustrationibusque adhibebantur, ac præcipue in sacris Isidis.
 80 Vestes coloris siccae rosæ, vel eujusmodi est in autumnalibus vitis frondib.
 81 Mala totius anni.
 82 Persius Sat. 2 Tiberino in gurgite mergis, &c.
 83 Superstitiosum, superstitio enim ex inscitia & timore.
 84 Campum Martium, quem, cum prius Tarquinii Superbi ager fuisset, Brutus Marti consecravit.
 85 Rependo. Is Casaub. ad Suetonium in Augusto accipit hunc locum pro nudipedalium superstitione. *Huc pede matronam nudo descendit virili.* Ovid. 6. Fast.
 86 Si per sacerdotem vel somnium iusserit Isis, dea Ægyptia ex candida vacca lo facta.
 87 Ex Meroe infula Nili sub zona torrida, quam describit Heliodor. l. 10.
 88 Quæ vicina est ovili extracto in Martio campo in memoriam Romuli & Remi, qui ibi pecora pascebant. Sunt qui de septis intelligunt in quibus claudebatur populus ad suffragia de his vide que ad Martial. epigr. 14 l. 2. c.
 89 Isidis in somnis jubentis.
 90 *Epiphonema Ironicon.*
 91 Sacerdotum Isidis vestes lineas indutorum.
 92 Capite raso in Isidis sacris.
 93 Cum planctu Apim bovem quærentes. Diodorus Siculus l. 4.
 94 Crestuli populi.
 95 Antistes sustinens personam Anubidis, qui filius fuit Osiridis, & quod canem gestaret armorum insignia, ab Ægyptiis in specie canis colebatur. Diodorus Siculus ibidem.
 96 Antistes.
 97 Proprie, stragulo. Lecto intra novē sacros dies violato.
 98 Ac si veniam indulgens, capite annuisse visa est. *vel irata similis caput movisse (ut Sat. 2. v. 130.) draconis effigies in Isidis templo, de qua vide Diodor. Sicul. & Macrob. l. 1. Saturn. 20. c.*
 99 Conceptæ preces. 1 Anser & popano, id est, placenta Isidem colere, & vesci sacerdotes solebant. Herodot. l. 2. 2 Deus ille, qui Anubis, vers. 535.

Plebeia, & 77 Phrygia vestitur bucca tiara, Grande sonat, metuiq, jubet Septembris, & 78 Austris Adventum, nisi se centum lustraverit 79 ovis, Et 80 xerampelinas veteres donaverit ipsi; Ut quicquid subiti & magni discriminis instat, 520 In tunicas eat, & 81 totum semel expiet annum. Hybernium fracta glacie descendet in amnem, 82 Ter matutino Tiberi mergetur, & ipsis Vorticibus 83 timidum caput abluet. inde 84 Superbi Totum regis agrum, nuda ac tremebunda 85 cruentis Erepet genibus, 86 si candida jusserit lo, 526 Ibit ad Ægypti finem, calidasque petat as 87 A Meroë portabit aquas, ut spargat in æde Isidis, 88 antiquo quæ proxima surgit ovili; Credit enim 89 ipsius dominæ se voce moneri. 530 90 En animam, & mentem, cum qua dii nocte loquantur.

Ergo hic præcipuum, summumque meretur honorem. Qui grege 91 linigero circumdatus, & grege 92 calvo 93 Plangentis populi currit 94 derisor 95 Anubis, 96 Ille petit veniam, quoties non abstinet uxor. 535 Concubitu, sacris observandisque diebus: Magnaque debetur violato pœna 97 cadurco. Et 98 movisse caput visa est argentea serpens. Illius lacryma 99 meditataque murmura præstant, Ut veniam culpæ non abnuat, 1 anserem magno 540 Scilicet, & tenui popano corruptus 2 Osiris:

* Cum dedit ille locum; 3 cophino, fœnoque relicto,
 Arcanam Iudæa tremens & mendicat in aurem.
 Interpres legum⁵ Solymarum, & magna sacerdos
 6 Arboris, ac summi fida internuncia cœli. 545
 Implet & illa manum, sed parcius ære minuto,
 Quali acumque voles Iudæi somnia vendunt.
 7 Spondet amatorem tenerum, vel divitis orbi
 Testamentum ingens, & calidæ, pulmone columbæ
 Tractato, Armenius, vel¹⁰ Commagenus aruspex:
 Postora pullorum rimatur, & extacatelli, 551
 Interdum & pueri faciet quod¹¹ deferat ipse,
 12 Chaldæus sed major erit fiducia, quicquid
 Dixerit astrologus, credent à fronte relatum
 13 Ammonis, quoniam 14 Delphis oracula cessant,
 Et genus humanum damnat¹⁵ caligo futuri. 556
 Precipuus tamen est horum, qui sapius¹⁶ exul,
 Cujus amicitia, 17 conducendaque¹⁸ tabella
 19 Magnus civis obit, & formidatus Othoni.
 Inde fides arti, sonuit si dextera²⁰ ferro, 560
 Levaque, si longo castrorum in carcere mansit.
 21 Nemo Mathematicus genium indemnatus
 habebit,
 Sed qui pene perit, 22 cui vix in 23 Cyclada mitti

* Ubi abiit sacerdos Iudæis.
 3 Nicol. de Lyra ad illud in Davidis Ps. 8. *אי חסו-
 פים אפרים רגו-
 כוּפִינָה וְדִש-
 לִינָה*, cophinum & fœnum è Iudæis usque portata non tam refert ad tenuitatem Judaicæ suppellectilis, quam ex instituto factum suspicatur, ut hæc circumferrent usque monumenta duræ servitutis in Ægypto, ubi faces & stercore: è civitatibus cophino exportare cogebantur,

tur, atque paleas, fœnum & stipulas colligere ad lateres conficiendos. An forte in memoriam famis, quam tolerabant in obsidione ubi fœni veteris lacera-
 4 Insuperat aliquid de sua religione, simulque opem petit, sed teste, ne in periculum adducat matronas Romanas, quibus damnosum foret Judaicam profiteri religionem. vide Martial. epigr. 54 lib. 7. 5 Judaicarum ab Hierosolymis. 6 In nemore Aricino victicans, & alludit ad Dodoneas sacerdotes, quæ responsa sub quercu reddebant. vide quæ ad Sen. Medeam. v. 349. 7 Occido est, Armenius & Con. ar. Spondet, &c. 8 Recens casæ. 9 Inspectis extris. 10 Ex Orientali Syriæ parte. 11 Accuset. 12 Astrologis Babylonis & Syris. 13 Iovis. ab *איזר*, id est, arena. In arenosis enim Africæ deserris templum illi à Bæcho conditum est, propter fontem ex ariete conspecto inventum. vel Hammonis ab *חמון* solarium, simulachrum Iovis in sublimi extractum. 14 Oppido Phocidis, templo, & oraculo Apollinis insigni, quod tamen oraculum defecit, ut & reliqua adventu Christi, vide Plutarchum de defectu oraculorum. 15 Ignoratio. 16 Supple fuit, ut ille Seleucus Mathematicus, qui cum Othonem olim superstitem fore Neroni sponddisset, tunc ultro imperium quoq; promisit illi. Suetonius Othone 4. 17 Magna mercede & precio emenda, ab Othone, cui victoriani spondebat, vel alio. 18 Quæ iudiciis ex cœli constitutione est notata. 19 Sergius Galba. 20 Manicis & catenis ferreis vinctâ. 21 Nemo creditur genium & animum præscium habere, qui non fuerit damnatus. 22 Imperato exilio ut effugeret præsentem mortem. 23 Insulam è Cycladibus aliquam in exilium,

24 Revocari ex illa exilii insula. Cycladum una in mari Aegeo.
 25 Uxor tua futurorum cognitionis studiosa, ut illa Tarquini Prisci uxor consultit Maheuticos de morte matris tuae, quam ictero laborantem speraverat jamdudum extulisse. & tamen prius de tua, quam super omnia expetit.
 26 Frigidi & sicci malefici.
 27 In quo signo vel qua domo gaudeat ascendens: quos planetas habeat amicos.
 28 Unctas & pellucidas ceu pingua succina. 29 Libellum supputantem astrorum per singulos dies constitutionem. 30 Una cum marito. 31 Calculationibus. 32 Nobilis Mathematici tempore Tiberii, cujus peritiam quomodo expertus fuerit Tiberius in oculo apud Rhodum, vide quae Suetonius in Tiberio c. 14. Tacitus annalium 6. Dio. 55. lib. 33 Nativitatis themate. 34 Insignis Astrologus Aegyptius. 35 Paupercula. 36 In circo maximo, ubi plurimi erant sortilegi & divinatores. v. 589. 37 Physiognomoni ceu metoposcopo, qui profitetur hominum mores, naturas, & futuros etiam eventus ex vultu ac fronte pernoscere & praevidere, praebet frontem, ut & ———— 38 ———— Chiromanti, qui divinat à lineis & incisuris manuum, praebet manum. 39 Ex manus contrectatione, vel osculum ex cillisis labiis sonans. al. concubitum. 40 Astrologus & Philosophus Indus, Gymnosophista, Brachmanes. nam supra de Phrygiis sacerdotibus dixerat, neque illi ista curabant aut norant. 41 Hetruscus fulgurum conditor & expiator. Pers. Sat. 2. vers. 26. 42 Vilissimi homines & αἰσῆτοι, ut ludii, astrologi, conjectores, fanatici, in Circo morabantur. Plebeji vates in circo sedent, & in aggere Tarquini Superbi, qui est ad Circum. Sat. 3. v. 65. Horatius itaque appellat *Fallacem Circum*. de his Ennius: *Non vicanos haruspices, non de Circo astrologos, &c.* Et Cicero pro Milone: *In Circo maximo, &c.* 43 Syra mulier vel meretrix aurea gestans monilia.

Contigit, & 24 parva tandem caruisse Seripho.

Consultit icterica lento de funere matris, 565

25 Ante tamen de te Tanquil tua, quando sororem Effrat, & patruos: an sit victurus adulter

Post ipsam: * quid enim majus dare numina possunt? Haec tamen ignorat quid sidus triste minetur

26 Saturni, 27 quo laeta Venus se proferat astro, 570 Qui mensis damno, quae dentur temporalucro.

Illius occursum etiam vitare memento, In cuius manibus, ceu pingua succina 28 trit as

Cerni: 29 ephemeridas; quae nullam consultit. & jam Consultitur: quae castra viro, patriamque petente, 575

Non ibit 30 pariter, 31 numeris revocata 32 Thrasilli. Ad primum lapidem veletari cum placet, hora

Sumitur ex libro, si prurit frictus ocelli Angulus, inspecta 33 genesi collyria poscit:

Agralacet jaceat, capiendo nulla videtur 580 Aprior hora cilo, nisi quam dederit 34 Petostris.

Si 35 mediocris erit, 36 spatium lustrabit utrumque Metarum, & sortes ducet, 37 frontemq; 38 manumq;

Præbent vati crebrum 39 poppy's maroganti. 584 Divitibus responsa dabit 40 Phryx augur, & inde

Conductus dabit astrorum mundique peritus. Atque aliquis senior, 41 qui publica fulgura condit.

42 Plebejum in Circo positum est, & in aggere satum: 43 Quae nudis longum ostendit corvicibus aurum, 589

Consultante 44 Phalac, delphinorumque columnas,
 An saga vendenti nubat 45 caspone relicto.
 46 Hæ tamen & partus subeunt discrimen, & omnes
 Nutricis tolerant fortuna urgente labores:
 Sed jacet 47 aurato vix ulla puerpera lecto. 594
 Tantum 48 artes hujus, tantum medicamina possunt,
 Quæ steriles facit, atque 49 homines in ventre necandos
 Conducit. 50 Gaude infelix, atque ipse bibendum
 Porrige 51 quidquid erit, nam si 52 distendere vellet,
 Et 53 vexare uterum pueris salientibus, 54 esses
 Æthiopis fortasse pater: mox 55 decolor hæres 600
 Impleret tabulas 56 nunquam tibi mane videndus.
 Transeo suppositos, & 57 gaudia vota que sæpe
 58 Ad spurcos decepta lacus, atque 59 inde petitos
 Pontificos, 60 Salios, 61 Scaurorum nomina 62 falso
 Corpore lauros: stat fortuna improba noctu 605
 Arridens 63 nudis infantibus. hos fovet omnes,
 Involvit que sinu, domibus tunc porrigit altis,
 Secretumque sibi 64 mimum parat. hos amat, his se
 Ingerit, atque suos ridens producit alumnos, 609
 Hic magicos adferre 65 cantus, hic 66 Thessala vendit
 67 Philtra, quibus valeant 68 mentem vexare mariti,
 69 Et solea pulsare nates. quod desipis, inde est,
 Indo animi caligo, & magna oblivio rerum,
 Quas modo gessisti. tamen hoc tolerabile, si non
 Et furere incipias, ut 70 avunculus ille Neronis, 615
 Cui totam 71 tremuli frontem Cæsonia pulli
 Insudit, quæ non faciet, quod principis uxor?
 72 Ardebant cuncta, & fracta compage ruebant.

44 Sortilegos
 & divinato-
 res, qui in
 Circo ante
 Phalac, id
 est, turres li-
 gneas, & delo-
 phinorum
 columnas
 versabantur.
 45 Priore
 marito de-
 sero vel
 mortuo.
 46 Pauper-
 culæ.
 47 Diviti &]
 nobili, ipsa
 dives. Hy-
 pallage.
 48 Veneficæ.
 49 Conce-
 ptos jam &
 formatos.
 50 Marite.]
 Scoptice.
 51 Quidquid
 erit potionis
 abortum fa-
 cienris.
 52 Gravida]
 fieri.
 53 Parere.
 54 Ex adul-
 terio conju-
 gis tuæ cum
 servo Æthio-
 pe.
 55 Niger, vel
 fuscus. mula-
 re, ex patre

Æthiope & matre Romana scriberetur tibi hæres distante uxore. supra v.
 218. 56 Utpote malum omen, & inauspicatum. 57 Patrum, de nothis & sup-
 positis tanquam suis. 58 Lacum Velabrensem, quo exponebantur spurii
 59 Clam à matribus, quæ nigros suos ex Æthiopicis servis fetus ejecerunt,
 & a lacu Velabrensi petendos, curarunt expositos aliarum foeminarum spu-
 rios afferri, quos mariti pro suis obtrudant. 60 Martis sacerdotes. 61 Nobi-
 lium. 62 Supposito. 63 Expositis nudis. 64 Ludum & varium jocum ex his
 suppositis. 65 Incantamenta. 66 Thessalia olim veneficiis, & magicis famo-
 sa. 67 Potiones amatorias. 68 Dementes reddere. 69 Pro sua libidine tra-
 ctare Perf. Sat. 5. v. 149. 70 Caligula, qui ab uxore Cæsonia creditur potio-
 natus amatorio quidam medicamento, sed quod in furorem converterit. Sue-
 tonius Calig. cap. 50. idem refert Josephus Antiquit. l. 19. 71 Caruncu-
 lam è fronte recens nati pulli equini, id est, hippomanes. supra v. 134.
 72 Caligulæ furoris igne ardebant, ruebantque pessum res humanæ, quarum
 habenas tenuit Romanorum Imperator, non secus ac nutassent cœlestes
 res, dote in furorem verso,

73 Quo ve-
nato su-
stulit Clau-
dium Impe-
ratorem.

74 Relatum
enim inter
deos, rursus
à diis detru-
sum esse ad
inferos joca-
tur Seneca

ὁπολοῦνθ' ὡ-
σὶ Claudii
Cæs. * Erat
n. Claudius
tremulo ca-
pite, spu-
mante rictu,
humentibus
naribus, &c.
Sueton.

Claud 30. c.

75 Hæc a,
potio &
philtrum
Cæsonie
Caligulam
in furiosam
crudelitatem
impulit. Ex-
quisitum
aliquod ve-
neni genus
placebat,
quod turba-
ret mentem
& mortem
differret.

Tacitus. I.
Ann.

Non aliter, quam si fecisset Iuno maritum

Insanum. minus ergo noceus erit Agrippina 620

73 *Boletus: siquidem unius præcordia præsit*

Ille senis, * tremulumque caput 74 descendere jussit

In colum, & * longam manantia labra salivam.

75 *Hæc pascit ferrum atque ignes, hæc potio torquet,*

Hæc lacerat mistos equitum cū sanguine patres. 625

76 *Tanti partus equæ: quanti una venefica constat?*

Oderunt natos de pellice: nemo repugnat,

Nemo vetat. jam jam privignum occidere fas est.

Vos ego pupilli, moneo, quibus amplior est res,

Custodite animas, & nulli credite mensæ, 630

Livida materno tervent adipata veneno.

77 *Mordeat ante aliquis, quicquid porrexerit illa*

78 *Quæ peperit, timidus prægustet pocula 79 pappas.*

80 *Fingimus hæc altum Satyra sumentes 81 cothur-*

Scilicet, & sinem egressi legemque 82 priorum, (num,

Grande Sophocleo carmen 83 bacchamur hiatu 636

Montibus ignotum 84 Rutulis, cœloque Latino.

Nos utinam vani! sed clamat 85 Pontia, Feci,

Confiteor, puerisque meis aconita paravi,

Quæ de pronsa patent, facinus tamen ipsa peregi. 640

* *Tunc duos una 86 serpensissima vipera cœna?*

Tunc duos? 87 septem, si septem forte fuissent.

* *Credamus Tragicis quicquid de 88 Colchide torva*

Dicitur, & 89 Progne nil contra conor, & illa

Grandi monstra suis audebant temporibus: sed 645

90 *Non propter numos, minor admiratio summis*

Debetur monstris, quoties facit ira nocentem

76 Si tantum mali ex uno hippomane, quantum ex una venefica? 77 Præ-
gustet. 78 Ipsa mater, quæ ut gratificetur secundo marito, veneno non
raro tollit filios ex priore marito, ut ad illum rem integram deferat: infra de
Pontia. 79 Alumnus vel tutor Syracusanus, πᾶππας. pater. 80 Aliquis
fortasse arguat nos hæc fingere, &c. mox: Utinam quidem fingeremus, ne-
que vera nimis essent, quæ memoro. 81 Tragicam licentiam & argumenta
ficta. 82 Poëtarum Satyricorum. 83 Poëtico instincti furore canimus Tra-
gica. 84 Italici montibus, i. e. Romæ. Rutuli vero populi Latii. 85 Pu-
blij Petronii filia, Væcti B. lani uxor, quæ duos ex Balano filios veneno su-
stulit, ut adultero nubere. Mart. epigr. 34. lib. 2. Idque professa è formu-
la fatentium rerum. Quæ eadem & inscriptio epitaphiis solennis. * *In-
quit Poëta.* 86 In tuos læva ut viperæ, è quibus fœmina marem, nati ma-
trem enecant. 87 Respondet Pontia. Imo septem interfecissem, si mihi se-
ptem fuissent, ut secundo gratificarer marito. * *Poëta verba.* 88 Medea, quæ
liberos suos in odium Iasonis dilaniavit. 89 Quæ Ityn filium coctum Tereo
apposuit. 90 Ut nostræ.

Hunc sexum, & 91 rabie jecur incendente feruntur
 Precipites, ut saxa jugis abrupta quibus mons
 Subtrahitur, clivoque latus pendente recedit. 650
 Illam ego non tulerim, quæ 92 computat, & sce-
 lus ingens

93 Sana facit. 94 spectant 95 subeuntem fata mariti
 Alcestim, & 96 similis si permutatio detur.

Morte viri cupiant animam servare catellæ. 654

Occurrent multæ tibi 97 Belides, atque 98 Eriphylæ,

Mane 99 Clytæmnestram nullus non vicus habebit
 Hoc tantum refert, quod 1 Tyndaris illa bipennem

2 Insulsam, & fatuam læva dextraque tenebat;

At nunc res agitur tenui pulmone 3 rubet æ :

4 Sed tamen & ferro, 5 si prægustaret Atrides 660

Pontica 6 ter victi cautus medicamina regis.

affectu aut infirmitate. 94 In theatralibus ludis representatam. 95 Mariti
 Admeti vitam sua morte redimentem. 96 Sed his si similis daretur permutatio
 & optio, redimerent vitam catellæ morte viri. 97 Similes Danaï filia-
 bus L. quæ uno excepto maritos interfecerunt. 98 Cujusmodi fuit Eriphyla,
 quæ vatem Amphiaræum maritum monti à Polynice corrupta prodidit.
 99 Similem Clytæmnestræ, quæ ut Agistho adultero frueretur, maritum
 Agamemnona à bello Trojano redeuntem bipenni occidit. 1 Clytæmnestra
 Tyndari filia. 2 Non artificiosam cædem, quale nostrarum venenum. 3 Sat.
 1. v. 70. 4 Et paratæ tamen etiam ferro rem decernere. 5 Si maritus se præ-
 muniret antidoto, quali usus est Mithridates rex Ponti. 6 A Sylla, Lucullo,
 Pompejo.

91 Quoties
 furore amo-
 ris vel iræ a-
 guntur præ-
 cipites non
 levioze rui-
 na, quam
 prærupta &
 ruinam mi-
 nitantia ju-
 ga montium
 subducto
 clivo seu
 radicis par-
 te.
 92 Deliberat
 modo. v. 647.
 93 Prudens,
 mentis com-
 pos: non ex
 vindicta,

S A T Y R A VII.

Ad Telesinum poëtam, Cæsarem quidem studia &
 artes respicere, cæterum apud alios Romanos
 Poëtarum, Historicorum, Causidicorum, Rheto-
 rum, & Grammaticorum studia & labores pro levi
 & vili esse.

ET spes, & ratio studiorum in 1 Cæsare tantum:

Solus enim 2 tristes hac tempestate Camænas

Respexit, cum jam celebres notique poëtae

3 Balneolum Gabiis, Romæ conducere furnos

Tentarent, nec fœdum alii, nec turpe putarent

Præcones fieri, cum 4 desertis Aganippes

fas. Vide vitam Juvenalis. 2 Neglectos & Inopes poëtas. 3 Inopia sua
 & poëtas neglectu coacti, Romæ & in allis oppidis Italiæ conferrent se ad
 sordidas artes, ut ex balneatoria & furnaria victum sibi quaererent. 4 Missis
 studiis in remotis solitudinibus juxta Aganippen fontem Boeotiæ à Cadmo
 inventum & Musis sacrum.

1 Trojano,
 alii Nerva,
 alii Domi-
 tiano, qui
 cætera vi-
 tiosus, fave-
 bat tamen
 literis, fove-
 batque Mu-

5 Divitum, vel atria Licinia in foro, quo convenire præcones, & ubi auctiones fieri solebant.

6 Poëta. Clivis cultor.

7 Tui docti poëtae, qui musas à Pieria colis.

8 Præconis, illius temporis.

9 Tragœdiam de Halcyone, Ceycis uxore, à malo poëta Baccho scriptam. Alias Alciboen Pacci, fabulam vide

4. Metamorph. Ovid.

10 Tragœdiam de Thebarum regibus, Lajo, Oedipo, &c.

11 Tragœdiam de Tereo, Progne, Philomela, &c.

Vallibus esuriens migraret in 5 atria 6 Clio.

Nam si 7 Pieria quadrans tibi nullas in arca

Ostendatur, ames nomen victumque 8 Macheræ,

Et vendas potius, commissa quod auctio vendit. 10

Stantibus, cenophorum, tripodes, armaria, cistas,

9 Halcyonem Bacchi, 10 Thebas, & 11 Terea 12 Fausti.

Hoc satius, quam si dicas sub iudice, Vidi,

Quod non vidisti. faciant 13 equites Asiani, 14

Quanquam & 14 Cappadoces faciant, equitesque

15 Bithyni,

16 Altera quos nudo traduxit 16 Gallia talo.

Nemo tamen studiis indignum ferre laborem

Cogetur posthac, nec tunc quicumque 17 canoris

Sloquium vocale modis, 18 laurumque momordit. 19

* Hoc agite o juvenes, circumspicit, & stimulat vos,

Materiamque sibi 19 Ducis indulgentia querit,

Si qua aliunde putas rerum expectanda tuarum

Præsidia, atque ideo 20 crocea membranata tabellæ

21 Impletur, 22 lignorum aliquid posce ocys, & quæ

Componis, dona 23 Veneris 24 Telesine marito: 25

Aut claude, & positos 25 tinea pertunde libellos.

Frangere miser calamos, 26 vigilatque prælia dele,

Qui facis in parva sublimia carmina cella,

Ut dignus venias 27 hederis, & imagine 28 macra.

Spes nulla ulterior. didicit jam dives avarus 30

Tantum admirari, tantum laudare disertos,

Ut pueri 29 Junonis avem. sed defuit ætas

Et 30 pelagi patiens, & 31 cassidis, atque 32 ligonis:

Tadia tunc subeunt animos, tunc seque suamq;

12 Mali Poëtae. 13 Servi ex Asia ducti jam equites Romani facti, sed levis fidei. 14 Equites è servis Cappadocibus, qui Armeniæ sunt contermini. 15 Equites è servis Bithynis in Asia minore juxta Pontum. 16 Gallogræcia seu Galatia. vide Lucii Flor. 2. l. 11. cap. 17 Poëma altum & sonorum. 18 Honorem lauri, & gloriam poëmaris sui degustavit. vel, Poësi initiatus, & sacer Apollinis vates factus momordit laurum, quæ manducata numine inflare credebant. Δαφνιζάντων ποῦτα ἐκ λαμῶν ὄπα, Lycophron. * Rituale verbum & in sacris solenne. 19 Imperatoris liberalitas & favor. 20 Vide Persii Sat. 3. 10. vel Vitelliani. 21 Carminibus. 22 Ad incendium. 23 Vulcano igni. 24 Poëtas ad quem hanc Satyram scribit. 25 Blattis & tineis escam mirre. 26 Carmina, quæ de bellis elucubrasti. 27 Corona ex hederis, victorum poëtarum præmio, & ———— 18 ———— Statua in bibliothecam Apollinis recipienda, referente maciem tuam ex intentione studii contractam. Vide Persii prologi v. 5. 29 Pavonem. 30 Quæ poterat impendi mercaturæ & nauticæ ———— 31 ———— Militiæ. ———— 32 ———— Agriculturæ.

33 Terpsichoren odit 34 facunda & nuda senectus

Accipe nunc artes, ne quid tibi conferat iste 36

Quem colis. & 35 Musarum, & Apollinis æde relicta,

Ipse facit versus, atque uni 36 cedit Homero

37 Propter mille annos. at si dulcedine famæ

Succensus recites, 38 Maculonus commodat ædes, 40

Ac longe ferrata domus seruire jubetur,

In qua sollicitas imitatur 39 janua portas.

Scit dare libertos extrema in parte sedentes

Ordinis, & magnas 40 comitum disponere voces.

Nemo dabit 41 regnum, 42 quanti sub sellia constant, 45

Et quæ conducto pendent 43 anabathra tigillo,

Quæq; 44 reportandis posita est 45 orchestra cathedris.

Nos tamen hoc agimus, tenuique in pulvere sulcos

Ducimus, & 46 litus tenui versamus aratro.

Nam si discedas, laqueo tenet 47 ambitiosi 50

Consuetudo mali, tenet insanabile multos

Scribendi cacoëthes, & ægro in corde senescit.

Sed vatem egregium, cui non sit publica vena,

Qui 48 nihil expositum soleat 49 deducere, 50 nec qui

Communi feriat carmen triviale moneta, 55

* Hunc qualem nequeo monstrare, & sentio tantum.

Anxietate carens animus facit, 51 omnis acerbi

Impatiens, 52 cupidus sylvarum, 53 aptusque bibendis

Fontibus 55 Aonidum. neq; enim cantare sub antro

55 Pierio, 56 thyrsumve potest contingere 57 sana 60

41 Divitum. 42 Precium conductorum subselliorum, graduum, orchestrae.

43 Scalas & gradus per quos ad pulpita ascenditur. 44 Quippe quæ condu-

cit. Dialog. de Oratoribus. 45 Tabulatum, in quo saltat chorus. Sat. 3. v. 178.

46 Sterile & inutile studium exercemus & urgemus, non majori fructus spe,

quam si litus araremus. 47 Laudem affectantis poëticae. pene convectus hic

locus ex Aristophanis Ranis. Γοῦμορδι' πομπῆν, &c. 48 Nihil humile aut

vulgare. Effugiendum est ab omni verborum vulgare, & sumenda voces à plebe

summota, &c. Petron. 49 Egregie & subtiliter, veluti tenui filo. 50 Qui non

vulgari notæ & stylo carmina condit. Metaphor. à monetariis, qui unius no-

tæ nummos producunt. * Et cujus nomen aut exemplum non possum dare,

ut qui talem novi neminem, & cujus ideam mente solum concipio. 51 Mo-

lestiis vacuus & liber. 52 Secessus & solitudinis amans. 53 Natura idoneus,

quem ars perficiat, & quem furore suo inspirent Apollo & Musæ. 54 Musarum

ex Aonia, antris, montibus & fontibus musis consecratis nobili. 55 Su-

pra v. 8. 56 Furorem ἔμπρηστον, quâli in Orgiis Tyrfigeræ feruntur Bacchides:

Poëtae autem in tutela Bacchi sunt. 57 Sicca & sobria, quæ poëtis haud con-

venit, qui non nisi mero (quod animæ educuntimenta) madidi & male

fani carmina scribunt, quæ vivere possint. Antholog. συμπερικὰ ἀσέλο ποῶτα.

33 Studia

poëtica.

34 Ipsi jam

senes inopes-

que, ut ut do-

cti.

35 Poëtis i-

plis, vel docto-

rum censura,

qui in æde

Musarum &

Apollinis de

carminibus

judicabant.

vel, nullo mu-

sarum instin-

ctu, sed invita

Minerva car-

mina aggress-

us.

36 Putat se

cedere.

37 Neque hoc

propter inge-

niium, sed an-

nos, quod Ho-

merus anti-

quior sit illo.

38 Dives qui-

spiam.

39 Ferrata,

instar porta-

rum civitatis

absessæ.

40 Clientum,

qui tibi ap-

plauderant.

58 Od. 19. l. 2
59 Ab Apolline, cui Cirrhæ urbs ad radicem Parnassi sacra.

60 Baccho, qui in Nyssa Arabiæ educatus cultusque est
61 De domesticis curis sollicitæ.

62 Mente conceptas describere.

63 Turnum Rutulorum regem.

64 Alesto furivæ. *Æn.* 7.

65 Non potuisset fingere furias anguibus crinitas, ut ibidem, geminos erexit crinibus angues.

66 Non audita, vel rauca. *Catachresis.*

67 Nec adeo horrendum finxisset Alestus cornu. in eodem 7. *Æ.* *vid. ibid.*

68 Non minori precio & æstimatione.

69 Poëta Tragicus. 70 Poë-

tis Tragicis prisce temporis.

71 Tabulas vel alveolos, id est, lances.

72 Tragedia de Atreo, quam dum scribit, supellectilem pignori exponit, alias, pignori accipit Atreus scelerator. Prior expositio magis placet.

73 Judicio & usu. vide *Martial.* epigr. 3 l. 9.

74 Ironice.

75 Qui dives ad poësim accessit.

76 Pauperi poëte.

77 Utcunque magna.

78 Nuda & sine precio.

79 Gratæ.

Paupertas, atque aris inops, quo nocte dieque
Corpus eget. satur est, 58 cum dicit Horatius, obe
Quis locus ingenio nisi cum se carmine solo
Vexant, & 59 dominis 59 Cirrhæ 60 Nyssæque feruntur

Pectora nostra duas non admittentia curas? 65
Magne mentis opus, nec 61 de lodice paranda

Artonite, currus, & equos, faciesq; deorum (nys.
62 Aspiciere, & qualu 63 Rutulum confundat 64 Erine

Nam si Virgilio puer, & tolerabile desit 69
Hospitium, 65 caderent omnes à crinibus hydri, (sit

66 Surda nihil 67 gemeret grave buccina. poscimus, ut
68 Non minor antiquo 69 Rubrenus Lappa 70 cothurno,

Cujus & 71 alveolos, & lenam 72 pignorat Atreus.
Non habet 73 infelix Numitor, quod mittat amico,

Quintille quod donet, habet: nec defuit illi 75
Unde emeret multa pascendum carne leonem

Iam domitum. constat leviori bellua sumptu,
74 Nimirum & capiunt plus intestina poëte.

Contentus fama jaceat 75 Lucanus in hortis 79
Marmoreis: at 76 Serrano, tenuique 76 Salejo

Gloria 77 quantalibet, quid erit, si gloria 78 tantum est?

Curritur ad vocem jucundam, & carmen 79 amica
80 Thebaidos, letam fecit cum Statius urbem,

Promisitque 81 diem; tanta dulcedine captos
Afficit ille animos, tantaque libidine vulgi 58

Auditur: sed cum 82 fregit subsellia versu,
Esurit, intactum 83 Paridi nisi vendat 84 Agaven.

85 Ille & 86 militiæ multis largitur honorem,
87 Semestri vatum digitos circumligat auro. 89

80 Statii poematis de bello Thebano. 81 Recitandi. 82 Frequentiam auditorum, & ὑποκρίσεις καὶ κραιπνὰς κινήσεις ἐν ἄνωγο ὄρωπος. Polybius historiarum. 15. vel vehementi recitatione, ut *Satyræ* 1. Ruptæ lectore columnæ. Sic *Martianus Capella*: cognoscentium quoque fregere subsellia, hunc olim perorantem & retinere sedilia plausibili oratione frangentem, &c. *Sidonius* lib. 5. epistolarum ad Sapandum. 83 Pantomimo, Domitiæ Neronis amice liberto. 84 Fabulam de matre Penthei conscriptam, eamque novam. 85 Paris. 86 Præfecturas. 87 Dignitate equestri, cujus insigne annuli aurei, quos invenit luxus semestres, id est, æstivos, minores; hybernos, majores, ut *Satyræ* 1. vers. 28.

Quod non dant præceres, dabit histrio. tu⁸⁸ Cameri-
Et Bareas, tu nobilium magna atria curas? (nos.
Præfectos⁸⁹ Pelopea facit, ⁸⁹ Philomela tribunos.
Haud tamen invidias vati, quem⁹⁰ pulpita pascunt.
Quis tibi⁹¹ Mæcenas? quis nunc erit aut * Proculus,
Aut * Fabius? quis * Cotta iterum? quis * Lenta-
lus alter? 95

Tunc par ingenio pretium: ⁹² nunc utile multis
Pallere, & ⁹³ vinum toto nescire Decembri.

⁹⁴ Vester porro labor fecundior historiarum
Scriptores, ⁹⁵ petit hic plus temporis, atq; ⁹⁶ olei plus:
Namque oblita modi millefima pagina surgit 100
Omnibus, & crescit multa damnosa papyro.

Sic ingens rerum numerus jubet, atque operum lex.
Quæ tamen inde seges? terræ quis fructus⁹⁷ aperta?

Quis dabit historico, quantum darot⁹⁸ aëta legenti?
⁹⁹ Sed genus ignavum, quod lecto gaudet & umbra.

¹ Dic igitur quid causidicis ² civilia præstent 106
Officia? & magno ³ comites in fasce libelli?

Ipsi magna sonant; sed tunc cum creditor audit
Præcipue, vel si ⁴ tetigit latus acrior illo,

⁵ Qui venit ad dubium grandi cum ⁶ codice, nomen.
Tunc immensa cavi spirant mendacia ⁸ folles, 111

⁹ Conspuiturque sinus, verum deprehendere messem
Si libet, ¹⁰ hinc centum patrimonia causidicorum,

Parte alia solum ¹¹ ruffati pone ¹² Lacerta,
Consedere ¹³ duces: surgis tu ¹⁴ pallidus ¹⁵ Ajax 115

Dicturus ¹⁶ dubia pro libertate, ¹⁷ Bubulco

labor petit plus operæ & olei. Sed legitur & petitur plus. ⁹⁶ Impensæ in o-
leo ad lucernam. ⁹⁷ Proscissæ & aratæ. Metaphora. ⁸⁹ Actuarius sive advo-
cato. ⁹⁹ Sed historici, inquit, sunt genus ignavum, &c. Isaacus Casaubonus
in animadversionibus ad Suetonium in Augusto legit, quod lecto gaudet, in-
telligitque lectum ceu lecticulam lucubratoriam. xxvi^o dicit. Ita Seneca 72. ep.
Quædam sunt quæ passis & incisio scribere: quædam lectum & otium & secretum
desiderant. Et Persius Sat. 1. Non quicquid denique lectis Scribitur in citreis.
Respondet Poeta. 2 Actiones causarum civilium. 3 Lib. actionum quos secum
in iudicium adfert. 4 Punxit commovitque alius causidicus acrior illo, vel
creditor. 5 Qui debitore inficiente, negat id deberi, paratus ostendere libros
accepti & expensi. 6 Legum, vel probationis. 7 Debitum. 8 Pulmones, vel
fauces. 9 Contentione orationis. 10 In hac lance, i. e. confer lucrum aurigæ
cum illo causidici, & comperies unius aurigæ lucrum æquare centum cau-
sidicorum mercedes. 11 Veste ruffata. i. e. rubra induti. 12 Militis vel auri-
gæ ruffatæ factionis. 13 Judices. Hemistich. Ovidianum Met. 13. 14 De even-
tu vel causâ subtimidus. 15 Causam dicturus, ut Ajax ibid. 16 Pro eo cuius
libertatis in quaestionem vocatur, ut Cic. pro Archia. 17 C. Attilio Bubulco
C o s. vel rustico aliquo iudice.

88 Nobiles.
89 Tragedia
de Pelopea fi-
lia Thyestæ
vel de Philo-
mela conscri-
pta & Paridi
vendita.
90 Recitatio-
nes in pulpi-
tis.
91 Vir libe-
ralis, & muni-
ficus. Sat. 5 v.
108.
92 Nunc stu-
dii utilitas
huc redit
omnis dens-
que, ut palle-
ant, & vino
abstineant. le-
gitur &, tunc
utile.
93 Abstemia
agere Satur-
nalia, quæ
mense cele-
brantur De-
cembri, in
quibus vino
& epulis ma-
xime indul-
getur.
94 Sed vestes
labor & histio-
rici, utilior
forte est, &
fecundior.
Ironice 95 Hic

18 Jecurira
inflatum. vel
pulmonem
spirita.

19 Victoriæ
signa è pulpi-
tis tuis ædi-
bus affigan-
tur. erat au-
tem moris vi-
ctoriam in
actionibus
partam testa-
ri appensa pro
foribus pal-
ma. οὐ φοι' νικίς
ε' π' τῆ' θυ' ε' ε'
χλωροί' ε' σιφά-
νωσι' ται. Lu-
cian. Πυρόρων
διδάσκωνος.
aliis censent,
significari
hinc paupe-
riem orato-
rum, quibus
etiam victori-
bus pro pal-
matis ædibus
erant cœna-
cula, ad quæ
scalis ascende-
rent.

20 Piscium è
rhynni gene-
re. 21 Bulbi

genus. Plin. l. 19 vel bulli, pisces exigui & viles. Lips. epist. 2. lib. 4. Quæst.
epist. alii legunt *Eptmenia*, quasi menstrua hæc sint munera ex Africa. 22 Vi-
le ut Vejentanum seu Etruscum, non adverso flumine ex Campania vel Græ-
cia advectum. 23 Aurei illius partes quædam auferuntur distribuendæ ex pæ-
cto Pragmaticis, qui verbis & formulis juris instructi, mercedula adducti mi-
nistros se oratoribus præbent in judiciis. Cic. 1 de Orat. & Fab. l. 12. c. 3.
24 Diviti causidico. 25 Nos tamen pauperes advocati. 26 Triumphalis cur-
tus majorum in porticu. 27 Equo. 28 Equestris statua. 29 Altero oculo clau-
so ut ictum dirigat. vel, inclinato capite, vel detorto, ita ut unus tantum o-
culus videatur. 30 Causidicus. 31 Decoquit, & æs alienum contrahit. novis
creditoribus solvens, veteribus non ita, dum se divitem præfert. 32 Gutto
ex cornu Rhinocerotis, quo in balneis utuntur divites. 33 Clientum & ser-
vorum. * Satyra. 3. 235. 34 Lesticarios ex Media. Lipsius legit Mæsos, ut
Sat. 9. de grege Mæsurum. 35 Vasa. vide Martial. epigr. 1. 3. l. 14. & quæ nos
ibi. vide & hujusmodi licitatorem Mamurtam. epig. 60 lib. 9. Martial. 36 Ex-
ponit se tanquam divitem. 37 Laus clavus purpureus. *st.* præfixis, ut *stite* pro
stite. 38 Commendat & facit ut conducatur majori pretio. 39 Vestimenta
violacea, ab Amethysti gemmæ colore. 40 Ostentatione majoris census.
41 Quod si in vitam reversi sint summi illi oratores Romani, Crassus, Anto-
nius, Cicero, acturi jam causas

Judice. rumpe miser 18 tensum jecur, ut tibi lasso
Figantur 19 virides scalarum gloria palmæ.

Quod vocis pretium? siccus petasunculus, & vas
20 Pelamidum, aut veteres Aphrorum 21 epimenida
bulbi; 120

Aut vinum 22 Tiberi devectum, quinque lagenæ,
Si quater egisti. si contigit aureus unus,

23 Inde cadunt partes in fœdere pragmaticorum:

24 Amylio dabitur, quantum petet: & melius 25 nos
Egimus, hujus enim stat 26 currus ahenus, alti 125

Quadryges in vestibulo, atque ipse feroci

27 Bellatore 28 sedens curvatum hastile minatur

Eminus, & statua meditatatur prælia 29 lusca. (est

Sic 30 Pedo 31 conturbat 31 Matho deficit, exitus hic

31 Tongilli, magno cum 32 rhinocerotelavari 130

Qui solet, & vexat lutulenta balnea 33 turba,

Perque forum juvenes longo premit* assere 34 Medosi

Empturus pueros, argentum, 35 myrrhina, villas,

36 Spondet enim Tyrio 37 stlataria purpura filo. 134

Et tamen hoc ipsis est utile, purpura 38 vendit

Causidicum, vendunt 39 amethystina, convenit
illis

Et st reptu, & 40 facie majoris vivere census.

Sed sinem impense non servat prodiga Roma.

41 Ut redeant veteres, 41 Ciceroni nemo ducentos 139

Nunc dederit nummos, nisi fulserit annulus ingens,

Respicit hoc primum 42 qui litigat, an tibi servi
 Octo, decem 43 comites, post te an sit sella, 44 togati
 Ante pedes. ideo conducta 45 Paulus agebat
 46 Sardonyche, atq; ideo pluri, quam 45 Cossus agebat,
 Quam 45 Basilus. rarain tenui facundia panno. 145
 Quando licet 47 flentem Basilo producere matrem?
 Quis bene dicentem Basilum ferat? 45 accipiat te
 Gallia, vel potius 49 nutricula causidicorum
 Africa, si placuit mercedem imponere linguæ.

Declamare doces, 6 50 ferrea pectora 51 Vecti, 150
 Cum 52 perimit sevos 53 classis numerosa tyrannos.
 Nam quæcumq; sedens modo legerat, hæc eadem stans
 Proferat, atque 54 eadem 54 cantabit versibus iisdem,
 Occidit miseros 55 crambe repetita magistris.
 Quis 56 color, & quod sit 57 causæ genus, atque ubi
 58 summa

Quæstio, quæ veniant diversa parte 59 sagittæ, 156
 Scire volunt omnes, mercedem solvere nemo.
 60 Mercedem appellas? quid enim scio? 61 culpa do-
 centis

Scilicet arguitur, quod 62 lava in parte mamillæ
 Nil salit 63 Arcadico juveni, cujus mihi sexta 160
 Quaque die miserum dirus caput 64 Annibal implet.
 Quicquid id est, de quo deliberat an petat urbem
 A Cannis: an post nimbos, & fulmina cautus
 65 Circumagat madidas à tempestate cohortes.
 66 Quantum vult stipulare, & protinus accipe quid do.
 Ut toties illum 67 pater audiat? ast alii sex 166

aboris non patientissima. 51 O Rhetorum præceptor. 52 Perimendos decla-
 mat. alii de Dionysio exponunt, qui de rege in hoc pitrinum tuerit conje-
 ctus. 53 Discipulorum. 54 Periodis & pronunciatione. 55 Eadem identidem
 ab eodem iisdem inculcata, non sine fastidio enecat, non secus ac δὲ κροσσὸν
 & ἀραβὸς, recalescens brassica, & ad fastidium reposita. Quod enim de Cambre
 ingerunt Domitius l. Scoppa & alii, ut sit inscriptio declamationis ex histo-
 ria devictorum à Cumanis Capuanorum juxta Cambren oppidum Campa-
 niæ, tortuosum mihi & longe nimis petitum videtur. vide Angeli Politiani
 33. cap. Miscell. 56 Ratio. 57 Deliberativum, demonstrativum aut judiciale.
 58 Controversiæ status. 59 Objectiones & argumenta adversarii. Metaphora.
 60 Inquit discipulus. 61 Respondet magister. 62 Cor stupidum est. 63 Pinguis
 hebeti, obtuso, quales sunt Arcades. teste Philostrato l. 3. βικτωρ λυοί. vel 2-
 finino. vide Pers. Sat. 3. v. 9. 64 Obtundit me toties audita ad nauseam illius
 declamatio de Annibale deliberante, an recens è Cannensi victoria peteret
 urbem, suadente M. harbale & illi cœnam in Capitolio pollicente. 65 Reduc-
 cat, cum jam posuisset castra ad tertium à Roma lapidem, deterritos fulmine
 & tempestate per dies tres. 66 Dicit dispensator, qui Rhetori discipulum tra-
 dit. 67 Pers. Sat. 3. v. 47.

42 Clientes
 non tam re-
 spicerent elo-
 quentiam,
 quam census,
 faciem & co-
 mitatum ora-
 toris; ibi la-
 vyerit post
 and trames an
 illi lectica o-
 & pheros
 plena ipso.
 &c.

43 Clientes.
 44 Amici an-
 teambulo-
 nes.

45 Orator
 causidicus.

46 Annulo in
 quo hæc erat
 gemma.

47 Tenui ora-
 ti produ-
 centi matrem
 in gravi causa
 pro vita & sa-
 lute filii sup-
 plicantem &
 misericor-
 diam moven-
 tem. quod fe-
 cit Cicero pro
 Fonteio.

48 In Gallia
 oratoriam
 exerceas.

49 Litigiosa.
 50 Nullius

68 Themate
ficto de rapto-
re. de his vide
Quintilianum
declamationes
& Seneca con-
troversias.
69 Nec um-
bratili in
schola accusa-
tione venefi-
cium accusant.
70 Thema de
ingrato mari-
to. & hic de
Medea & Ia-
sone exponi
possunt.
71 Thema de
noverca ve-
neficii privi-
legium insimu-
lante, quem
offenderat mi-
scentem col-
lyrium ad æ-
gros oculos
patri.
72 Poëta ita-
que suadet so-
phista, ut &
ipse potius se
conferat b ad
veras causas
forenses ab c
imaginaris
hac & schola-
stica sophista-
rum exercita-

Et plures uno conclamant ore sophista,
Et veras agitant lites, 63 raptore relicto; (tus,
69 Fusa venena silent, 70 malus, ingratusque mari-
Et 71 qua jam veteres sanant mortaria cæcos. 170
Ergo 72 sibi dabit ipse 73 rudem, si nostra movebunt
Consilia, & vitæ diversum iter ingredietur,
Ad b pugnam qui rhetorica descendit ab c umbra,
74 Summula ne pereat, qua vilis 75 tessera venit
Frumenti, quippe hæc merces lautissima. 76 tenta 175
77 Chrysogonus quanti doceat, vel 77 Pollio quanti
78 Lautorum pueros, artem 79 scindens 80 Theodori
Balnea 81 sexcentis, & pluris 82 porticus in qua
Gestetur dominus, quoties pluit: anne serenam
Exspectet, spargat vel luto jumenta recenti? 180
83 Hic potius, namq; hic mundæ 84 nitet ungula mula.
Parte alia longis 85 Numidarum fulta columnis
Surgat, & 86 argentem rapiat cœnatio solem.
Quancumque domus, veniet 87 qui fercula docto
Componit, veniet 88 qui pulmentaria condit. 185
Hos inter sumptus sestertia 89 Quintiliano
Ut multum duo sufficiant; res nulla minoris.
Constabit patri, quam filius. 90 unde igitur tot
Quintilianus habet saltus? 91 exempla novorum
Fatorum transi: a felix, & b pulcher, & c acer,
Felix, & sapiens, & nobilis, & generosus 191
Appositam * nigra 92 lunam subtexit, 93 alutæ:
Felix, orator quoque maximus, & 94 jaculator,

ratione, quam huiusmodi perpetiatur & χεριστας & calumnias. 73 Libertatis à
Rhetorica, Metaphora à gladiatoribus qui rude donari cessant. 74 Merces
minima. 75 Tabella lignea certa nota insignita figuræ quadratæ: unde &
nomen quandoque rotundæ, quo symbolo ab horreis publicis frumentum pe-
tas, auicket. 76 Quantula mercede. 77 Rhetor, sophista. 78 Nobillium. 79 In
minima mensa quasi dividens & ingerens præcepta Rhetorica. 80 Theodori
Gadarei rhetoris. 81 Supple nummis. 82 Sat. 4. v. 6. 13 In porticu potius
quam platea. 84 Nec luto spargitur. 85 E lapide Numidico, qui ad columnas
optimus est. Horat. Od. 11 l. 2. Columnas ultimi recisas Africa. 86 Tricli-
nium hibernum, quod septentrioni aut orienti objectum solem matutinum
& opacam exciperet Arcton. 87 Structor. 88 Coquus. 89 Rhetori præceptor
ri filii. 90 Objectio; unde igitur fuit Quintilianus tam dives? 91 Respondit, a
satis & fortuna illi obtigerunt bona a fortune, b corporis & c animi. * Nam ut
quisque insanus nigra medium impedit crus Pellibus. Horat. Sat. lib. 1. Senato-
res primo calceos nigros induebant, postea cereos, galbeos, coccinos, & c.
92 Senatorum calceis luna assuta erat scilicet C nota centenarii numeri pa-
ericiorum à Romulo institutorum. 93 Calceo ex aluta. 94 Dialecticus, sophista.

95 Et si perfrinxit, cantat bene, distat enim, 96 quæ
Siderate excipiant modo primos incipientem 195
Edere vagitus, & adhuc 97 à matre rubentem.
Si fortuna volet, fies de rhetore 98 consul,
Si volet hæc eadem, fies de consule 99 rhetor.
1 Ventidius quid enim? quid 2 Tullius? an ne aliud
quam

Sidus, & occulti miranda potentia sati? 200

1 Servis regna dabunt, 2 captivis fata triumphos.

Felix 3 ille tamen, corvo quoque rarior albo.

Pœnituit multos vanæ steriliſque 4 cathedræ,

Sicut 5 Thraſimachi probat exitus, atque 6 Secundi

Carinatis, & hunc inopem vidisti Athenæ, 205

Nil præter gelidas ausæ conferra 7 cicutas.

8 Dii majorum umbris tenuem, & sine pon-
dere terram

Spirantesque crocos, & in urna perpetuum ver,

Qui præceptorem sancti volvere parentis

Esse loco, metuens virga jam grandis Achilles 210

9 Cantabat 10 patriis in montibus: & 11 cui non tunc

Eliceret risum citharæ di 12 cauda magistri.

13 Sed Ruffum, atque alios cædit sua quæq; juvenus.

14 Ruffum, qui toties Ciceronem Allobroga dixit. 214

Quis gremio 15 Enceladi, doctique 16 Palæmonis adfert

Quantis grammaticus meruit labor? & tamè 17 ex hoc

Quodcunque est (minus est autem quam rhetoris æra)

18 Discipuli custos præmordet 18 Acœnitus ipse,

19 Et qui dispensat, 20 frangit sibi: 21 cede Palæmon

triumphum conscendit. Val. Max. 6. 10 A Gell. 35. 1 2 Qui

Parquinio Prisco in regno Romano successit. 3 Quintilianus sane felix, cui

ex arte contigerunt divitiæ. 4 Rhetoricæ professionis, quam exercebant se-

dentés in cathedra. 5 Carthaginensis, qui propter exiguam mercedem desisti-

tit à Rhetorica quam profiteri cœpisset. 6 Atheniensis, qui Rhetoricen pro-

fessus à Caligula in exilium relegatus est, quod per exercitationem in tyrannos

perorasset. 7 Vide Pers. Sat. 1. v. 18 Dii dent majorum nostrorum manib.

& cineribus levem terram perpetuo florentem, &c. vide quæ nos ad ultimum

versum Hippolyti Senecæ 89. Epig. l. 8. Martial. & Pers. Sat. 1. v. 39. 9 Fidibus

canere didicit. 10 Thessalis. 11 Et qui tunc grandis non risu contemnebat se-

nem Centaurum. 12 & quis non risisset? 12 Inferior Chironis Centauri pars.

13 Nunc a Ruffam. i.e. præceptorem etiam puelli sui discipuli credunt. 14 Sa-

trium Ruffum Ciceronis, æmulum, qui Ciceronem Gallicæ cujusdam elo-

quentiæ esse dixit. 15 Grammatici. 16 Rhemni Palæmonis Grammatici, de

quo Sat. 6. v. 458. 17 Ex hac mercedula. 18 Pædagogus aliquid diminuit, abradit.

In nomine autè alludit ad Anicetum pædagogum, de quo Sueton. c. 5. Neron.

19 Oeconomus, dispensator. 20 Sibi aliquid præcidit. 21 Some abatementis.

95 Etsi quid peccatum sit, in illius tamen laudem verteretur, ut rauceus ex frigore etiam bene cantare dicatur.

96 Quod tibi nascenti sit *ἴμα* & *ὠπιο* *οὐδὲν*.

97 A partu recenti, sanguine materno rubentem.

98 Ut Cicero. Quintiliano autem ornamenta potius consularia

quam insignia potestatis data. refert *Ausonius ad Gratianum*.

99 Valerius Licinianus prætorius exul de senatore, Rhetor de

consule factus. *Plin. epist. 11. l. 4.*

1 Ventidius Bassus è captivo & mulione ad præcuram,

consulatam & ex serva natus

Qui ex serva natus sane felix, cui

Quintilianus sane felix, cui ex arte contigerunt divitiæ.

Rhetoricæ professionis, quam exercebant se-

dentés in cathedra. Carthaginensis, qui propter exiguam mercedem desisti-

tit à Rhetorica quam profiteri cœpisset. Atheniensis, qui Rhetoricen pro-

fessus à Caligula in exilium relegatus est, quod per exercitationem in tyrannos perorasset.

22 Supple, pa-
 titur sibi de
 priuo precio
 iudicto ali-
 quid detrahi
 23 Dum ali-
 quid mercedis
 habeas.
 24 Carmina-
 tor.
 25 Soiled Fu-
 liginē, vel ma-
 nuum contre-
 ctatione.
 26 Horatii
 opus.
 27 Virgilii
 operi.
 28 Lite coram
 tribuno æra-
 rio, cui de mi-
 noribus causis
 cognoscendi
 & iudicandi
 jus erat.
 29 Ironice di-
 ctum in Ro-
 manos divi-
 tes, qui tamen
 si exiguum
 minerval præ-
 ceptoribus
 penderent,
 multis tamen
 iisque inutili-
 bus quæstio-
 nibus eos excarnificabant. 30 Balneatoris. 31 Huiusmodi quæstionibus
 Grammaticos vexare solebat Tiberius Nero. Suetonium vide & Agellium 14.
 6 & Senec. epist. 88. 32 Nomen nutricis Anchisæ, de qua nihil constat. 33 Ex
 Æneid. 10. quam Servius Casperiam nominat. 34 Quia senior. 35 Acestes.
 Æneid. 1. Siciliæ rex. 26 Quia, eodis onerarat Acestes. ibid. 37 Paternum in
 discipulos induat affectum. Quintil. 2. 3. 38 Agant & patientur. 39 Ne præ-
 putia ducant. μαρτυροί. 40 In fine libidinis molliter natantes, & ut quidam
 legunt, patrantes. 41 Pater. 42 Plurimo anno. 43 Levem mercedem, utpote
 Lucanos aureos quinque, quos populus in ludis scenicis dari postulabat ab
 eo, qui spectacula exhibebat. Capitolinus Antonino. Lucianus in Icarome-
 nippo deridet tragicos ἐπὶ δὲ δραχμῶν τὸ ἀζῶνα μισθοῦ μισ. videor tamen
 mihi posse hoc interpretari, nec inepte, de auro, quod aurigis victoribus, vel
 ipsis equis postulari moris erat à populo in Circo, quasi dicat, Annua Gram-
 matici merces non excedit summam auri, quod datur aurigæ pro unius horæ
 opera. vide Martialis epigramma 74. lib. 10. & Bulenger. de Circo. c. 34. de
 de præmiis aurigarum. & Xiphilin. in Heliogabalo, quem ἰδίως ἀφικτῆρας
 καὶ χρυσοῦς, ὡτ' ἰπ' τὰ κ τῶν τοῦχοῖσιν, ἀντὶ τῆς.

Et patere inde aliquid decrefcere (non aliter, quam
 22 Inſtitor hybernae tegetis, niveique cadurci) 221
 23 Dummodo non pereat, media quod noctis ab hora
 Sedisti, qua nemo faber, qua nemo sedebat,
 24 Qui docet obliquo lavam deducere ferro :
 Dum modo non pereat totidem olfeciffolucernas.
 Quot stabant pueri, cum totus 25 decolor eſſet 226
 26 Flaccus, & hæeret nigro fuligo 27 Maron.
 Rara tamen merces, quæ 28 cognitione tribuni
 Non egeat. ſed 21 vos ſævas imponite leges,
 Ut præceptorum verborum regula conſtet, 230
 Ut legat historias, autores noverit omnes
 Tanquam ungues digitosque ſuos, ut forte rogatus
 Dum petit aut thermas, aut 30 Phæbi balnea, 31 dicat
 32 Nutricem Anchisæ, nomen patriamque 33 noverit
 Anchemori, dicat 34 quot Acestes vixerit annos, 235
 Quot 35 Siculus Phrygibus vini donaverit 36 urnas.
 Exigite, ut mores teneros ceu pollice ducat,
 Ut ſi quis cera vultum facit : exigite ut ſit
 Et 37 pater ipſius cætus, ne turpia ludant, 239
 Ne 38 faciant vicibus. non eſt leve tot puerorum
 Obſervare 39 manus oculosque 40 in fine tre-
 mentes.
 Hæc, 41 inquit, cures, & 42 cum ſe verterit annus,
 Accipe 43 victori populus quod poſtulat aurum.

Veram nobilitatem non traducem à majoribus derivari, verum in sua virtute sitam esse, frustra ostentari fumosas parentum imagines, si ipsi in ignavos, falsarios, ganeones, mimos, & gladiatores per omnem turpitudinem degenerarint.

¹ *Stemmata quid faciunt? quid prodest, Pontice,*
longo

Sanguine censeri, pictosque ostendere vultus
Majorum, & ²stantes in curribus Æmilianos,

Et ³Curios jam dimidios, & nasumque minorem
Corvini, & ⁴Galbam auriculis nasoque carentem? 5

Quis fructus generis tabula jactare capaci
Corvinum, & post hac multa deducere & virga

Fumosos equitum cum dictatore magistros;
Si coram ⁶Lepidis male vivitur? ⁶effigies quo

Tot bellatorum, si luditur alea pernox
Ante ⁶Numantinos, si dormire incipis ⁷ortu

Luciferi, quo signa duces, & castra movebant?
⁸Cur Allobrogicus & magna gaudeat ara

Natus in Herculeo ⁸Fabius Lare, si cupidus, si
Vanus, & ⁹Euganea quantumvis mollior agna? 15

Si ¹⁰tenerum attritus ¹¹Catinesi purpura lumbum,
¹²Squallentes ¹³traducit avos, ¹⁴emptorque veneni

¹⁵Frangenda miseram ¹⁶funestat imagine gentem?
Totalicet veteres exornent undique ¹⁷cera

cienda) jactas genus tuum & familiam ampla tabula Genealogica descripta, & veteres jamque fumo situque obsitas imagines majorum tuorum, quorum alii Dictatores, alii Magistri equitum fuere. Alii legunt *Fumosos*. profero *Fumolis* & *Radio*, quo ordinem generis indicat. Alii virgarum fasces majoribus suris prælatas intelligunt. Ego ramos & virgas ex stirpe discurrentes significari arbitror, ut notatum supra. 6 Imaginibus clarissimorum majorum, quales fuerunt Æmilius Lepidus, & Scipio Æmilianus, qui Numantinus & Africanus cognominatus est. 7 Mane summus. 8 Cur titulos Fabii Maximi, qui Allobrogas devicit, usurpet, & originem gentis suæ ab Hercule ductam gloriatur Fabius Persicus filius, cui ob luxum à Prætoribus Urbanis paternis bonis interdictum! Valerius, Max. 3. 5. & Seneca de Beneficiis. 30. 9 Veneta vel Altinatana, autem mollitiæ laudantur Altinatæ oves. 10 Lævigatum & glabrum. 11 Quales Ætna excoquit vel evomit. est autem Catina urbs Siciliæ ad radicem Ætnæ posita. 12 Pilis horridis. *μη δεικναιζουμ'ος*. 13 Dedecoris, vide quæ ad Martialis. epigr. 4 lib. spect. b. 14 Veneficus. 15 Non ponenda cum aliis. si quis autem gravis criminis convictus esset, & statua ejus frangebatur, Sat. 10. v. 58. 16 Polluit. 17 Cereæ imagines.

1 Gradus generis & lineæ, qua ad pictas imagines tanquam rami ex stirpe discurrunt.

Plin. 2. c. 33.

2 Statuas triumphales Æmilianorum.

3 Statuas nobilitatem vetustate diminutas & exesas.

4 Statuas equitum temporis edacitate imminutas.

5 Quid mihi tu (immemor virtutis majorum, cujus tibi hæc monumenta legentium memoria

erat subji-

28 P. Æmi-
lius.
29 Cornelius
Cossus, qui
Volumnio
rege Vejen-
tium occiso
secunda spo-
lia opima
tulit. vel,
Cossus qui
sub Augusto
Getulos do-
muit, quia
sequitur, sal-
ve Getulice.
20 Claudius
qui ex ho-
stium duce
Druso comi-
nus trucida-
to nomen
reportavit.
21 Mores.
22 Lictorum.
i. e. consula-
rum & ho-
nores præce-
dant mores
prisci & san-
cti.
23 Te esse
vere nobile
24 Vere tri-
umphans &
nobilis, ac
si esses Cossus
Getulicus

Atria: Nobilitas sola est, atque unica virtus. 20
18 Paulus, vel 19 Cossus, vel 20 Drusus moribus esto:
21 Hos ante effigies majorum pone tuorum:
Præcedant ipsas illi te consule 22 virgas,
Prima mihi debes animi bona, sanctus haberi,
Iustitiæque tenax factis dictisque mereris. 25
Agnosco 23 procerem: 24 salve Getulice, seu tu
Silanus, quocumque alio de sanguine, rarus
Civis, & egregius patriæ contingis 25 ovanti.
Exclamare libet, 26 populus quod clamat Osiri
Invento, quis enim generosum dixerit hunc, qui 30
Indignus genere, & præclaro nomine tantum
Insignis? 27 nanum cujusdam Atlantæ vocamus:
Æthiopem 28 cygnum: parvâ 29 extortamq; puellam
30 Europam: 31 canibus pigris, scabiæque verusta
Levibus, & siccæ lambentibus oralucernæ, 35
Nomen erit pardus, tigris, leo, si quid adhuc est,
Quod fremit in terris violentius, ergo cavebu,
Et metues, 32 ne sic tu Creticus, aut Camerinus.
His ego quem monui? tecum est mihi sermo 33 Rubelli
Plance, tumes alto Drusorum sanguine, tanquam 40
Feceris ipso aliquid propter quod nobilis esses,
Ut te conciperet, 34 quæ sanguine fulget Iuli,
35 Non quæ ventoso conducta sub aëre vexit.
Vos humiles, inquit, vulgi pars ultima nostri,
Quorum nemo queat patriam monstrare parentis: 45
Ast ego, 36 Cecropides. 37 vivas, & originis hujus

(supra nota 19) sive Silanus, quocumque ortus ex sanguine. 25 De te præ-
 claro & bene merito ejus. 26 Non minori læticia quam Ægyptii exultant,
 ubi invenerint Apim bovem, qui Osiridem, i. e. frumenti lationem represen-
 tet, exclamantes *ὦ θεῶν ἀποκύβητος, οὐρανὸν ἔσθης*. Athenagoras Orator in legatione
 pro Christianis. 27 Sic Ironice & *κατ' ἄνθρωπον* nanum nobili cupiam in-
 delictis vocamus Atlantem, qui gigas fuit, frater Promethei, rex Mauritanie,
 in montem conversus, ut fabulantur, vide quæ ad Martialis epigr. 77. l. 6. f. vi-
 de & Politiani Miscellan. c. 23. 28 Album. 29 Incurvam, gibbosam. 30 Pro-
 ceram & erectam, qualis fuit Europa à Iove tauro rapta. 31 Aut si quis canes
 tardos scabiæ depilatos & *ἄχρηστοι* dicat pardos, tigres, leones, & si quid illis
 ferocius nobiliusve. 32 Ne tu sc. i. e. Ironice dicaris Creticus, &c. specie &
 nomine quidem nobilis, ut Creticus, Sat. 2. v. 67. & Camerinus 7. v. 90. reve-
 ra ignobilis & degener 33 Cui nobilitas per matrem ex Julia familia pari ac
 Nero gradu. Sic ante oculos Nero, quem longa Cæsarium serie tumentem, &c.
 Tacit. Hist. 1. 34 Nobilis matrona è gente Julia. 35 Non plebeja, quæ sub dio
 (alii legunt *Agger* ut sit agger Tarquinis, ubi plebejæ mulieres texere so-
 lebant) texit. Ptolomæus Flavius de conjectaneorum cap. 13. *sub aëre* exponit
 in atrio ubi exerebant textrinam priscæ. 36 Romulida, indigena, Julia fami-
 lia oriunda, ut Athenienses nobilissimi à Cecrope rege primo. 27 Respondet
 Rubellio Poeta, Ironia.

Gaudia longa feras: tamen ima plebe Quiritem
 Facundum invenies: solet hic defendere causas
 Nobilis indocti. veniet de plebe 38 rogata
 39 Qui juris nodos, & legum anigmata solvat. 50
 40 Hic petit 41 Euphraten juvenis, 42 domitig; Batavi
 Custodes aquilas, armis industrius: at tu
 Nil nisi 43 Cecropides, & atruncoque simillimus Hermes,
 Nullo quippe alio vincis discrimine, quam quod
 Illi marmoreum caput est, tua vivit imago. 55
 Dic mihi 45 Teucrorum proles, animalia muta
 Quis generosa putet nisi fortia? nempe volucrum
 Sic laudamus equum, 46 facili cui plurima palma
 Fervet, & exultat 47 raucovictoria 48 circo.
 Nobilis hic quocunque venit de 49 gramine, cuius 60
 Clara fuga ante alios, & 50 primus in equore pulvis.
 51 Sed venale pecus Corithæ, posteritas &
 Hirpini, si rara jugo victoria sedit:
 Nil ibi majorum respectus, gratia nulla
 52 Umbrarum, 53 dominos pretiis mutare jubentur 65
 Exiguus, b iritoque trahunt epirhedra collo
 Segnipedes, dignique c molam versare Nepotis.
 Ergo ut miremur 54 te, 55 non tua, primum ali-
 quid da,
 Quod possim titulis incidere præter honores,
 Quod damus illis, & dedimus, 56 quibus omnia
 debes. 70
 57 Hæc satis ad juvenem, quem nobis fama superbum
 Tradit, & inflatum, plenumque 58 Nerone propinquo.
 + Rarus enim ferme sensus communis in 59 illa
 Fortuna. sed te censeri laude tuorum

tera trunci rudes & inutile lignum. 45 O Rubelli, qui te Julio Cæsare,
 Iulo & Teucris satum jactas. 46 Facili ad cursum & veloci. 47 Propter
 clamorem, vel sonoro. 49 Spectante & studiose acclamante populo in Cir-
 co. 49 Pæscuo, agro, regione. Alii legunt *Germine*. 50 Pedibus pulverem in
 Circo movens ceteros cursu prævertitur. 51 Equi contra etiam generosissi-
 ma equa Corithæ & victore equo Hirpino nati non æstimantur, sed vendun-
 tur si degeneres sint & raro curuli certamine vincant. 52 Mortuorum majo-
 rum Hirpini & Corithæ. *Catachrestis*. Harpianæ equi curulis Oenomai me-
 minit Lycophron. 53 Vili venduntur b rhedariis & c molitoribus. Nepos
 nomen molitoris. 54 Tuas virtutes quæ in te sunt. 55 Non majores qui ex-
 tra te. 56 Ex quorum honoribus totus pendes, quam per te nihil laude di-
 gnum habeas. 57 Atque hæc sufficiant obiter & per digressionem dicta Ru-
 bello. 58 Unde potius erubescendum erat. *Nero* autem ipse & à Julia fami-
 lia originem duxit. 59 Nobili & ampla. *Stultitiam* patiuntur opes.

38 Ima & vili

39 Juris peritus.

40 Alii de plebe ad militiam in extremis Romani imperii finibus proficiscuntur contra Parthos & Germanos.

41 Flumen Mesopotamiæ, quod è Niphate majoris Armeniæ monte nascitur.

42 Præsidia posita ad coercendos, ne rebellent, Belgas illos *Hollanders*, nuper à Domitiano domitos.

43 Genere speciosus, Romulldam te jactans, uti se Cecropidas Athenienses.

44 Mercurii statue, quæ capite quidem erant marmoreæ & formate, etc.

60 *Alleg.* gloria tua.
 61 Meritis & honore majorum.
 62 Utque vitis ad terram cadit nisi sustentetur, ita & tu contemneris ac peribis, amotis majorum laudibus, vel, ut vitis sustentanda est ulmis ne humi jaceat, ita & tu virtute tua.
 63 Quibus maxime vitis ac innitatur. ex sympathia vitis cum ulmo. *Tib. v. in ulmo* 17. Virg. 2. Eclog.
 64 Tyrannus. fuit a. Phalaris Agrigentorum tyrannus.
 65 Velitque te ad perjurium adigere, ministratus tibi taurum athenicum. vide Persii Sat. 3. v. 39.
 66 Virtutem, veritatem, honestatem, bonam conscientiam, &c.
 67 Sceleris sibi conscius, ut ut vivere videtur, perit. 68 Lucrina. Gaurus mons est Campaniae maritimus prope lacum Lucrinum, ubi optima ostrea.
 69 Unguentarii vel luxuriosi. 70 Unguentis pleno. 71 Expectata & expectata tibi 72 Provincialium, sociorum populi Romani. 73 Reges à praefectis exhaustos & fortunis omnibus exutos. 74 Vindicta & poena 75 Capito Cossutianus damnatus repetundarum, quod Ciliciam, cui praefuerat, spoliasset. 76 Julius Tutor idem damnatus, quod eandem provinciam rapinis vexasset. 77 Et ipsorum piratarum spoliatores. 78 Sat. 1. 47. 79 Posterior praefectus, vel, aërium publicum. 80 Praefectus prior. Si O provincialis. 82 Qui vendat etiam pannos tuos, ne sit quo te spoliet novus praefectus 83 Dum Romam navigas praefectum accusaturus, quo etiam damnato nihil tibi ex tuis redit, verum in aërium inferitur. 84 Tincta purpura è muricibus, qui capiuntur circa Tænarum Laeonice regionis promontorium. 85 Vestimenta tincta Conchyliis in Cò insula captis. Conchyliis autem seu purpurae florem illam tingendis expetitum vestibus in mediis habent faucibus. Liquoris hic minimi est in candida vena, &c. Plin. 86 Pictoris, 87 Statuarii.

Pontice noluerim, sicut nihil ipse futurae
 Laudi agas. miserum est aliorum incumbere fama,
 Ne collapsa ruant subductis 60 tecta 61 columnis,
 62 Stratus humi palmes 63 viduas desiderat ulmos.
 Esto bonus miles, tutor bonus, arbiter idem
 Integer, ambigua si quando citabere testis 80
 Incertaeque rei, 64 Phalaris licet imperet, ut sis
 Falsus, 65 & admoto dicet perjuriam tauro,
 Summum crede nefas animam praeferre pudori
 Et propter vitam vivendi perdere 66 causas. 84
 67 Dignus morte perit, coenat licet ostrea centum
 68 Gaurana, & 69 Cosmi 70 toto mergatur atheno.
 71 Expectata diu tandem provincia cum te
 Rectorem accipiet, pone irae frena modumque,
 Pone & avaritiae, miserere inopum 72 sociorum:
 73 Ossa vides regum vacuis exhausta medullis 90
 Respice quid moneant leges, quid curia mandet,
 Praemia quantae bonos maneat, quam 74 fulmine justae
 Et 75 Capito, & 76 Tutor fuerint damnante senatu
 77 Piratae Cilicum 78 sed quid damnatio confert, 94
 Cum 79 Pansa eripiat, quicquid tibi 80 Natta reliquit
 Praconem 81 Cherippe tuis circumspice 82 pannis,
 lamq; tace. furor est 83 post omnia perdere nau-
 Non idem gemitus olim, nec vulnus erat par (lum.
 Damnorum sociis, florentibus, & modo victis: 99
 Plena domus tunc omnis, & ingens stabat acervus
 Numerum, 84 Spartanae chlamys, 85 conchyliis Coa,
 Et cum 86 Parrhasii tabulis, signisque 87 Myronis,

85 Phidiacum vivebat ebur, nec non 88 Polycleti
 Multus ubique labor. 89 rare sine Mentore mense. 104
 90 Inde 91 Dolabella est, atque hinc 92 Antonius, inde
 93 Sacrilegas 94 Verres, referebant navibus altis
 Occulta spolia, & 95 plures de pace triumphos.
 Nunc sociis iuga pauca boum & grex parvus equarum
 Et 96 pater armenti capto eripietur agello:
 Ipsi deinde lares, si quod spectabile signum, 110
 Si quis in œdícula deus unicus; 97 hæc etenim sunt
 Pro summis: nam sunt hæc maxima. despicias tu
 Forsitan 98 Simbelles Rhodios, 99 unctamq; Corinthum
 Despicias merito. quid enim 1 resinat a juvenus.
 Cruraque totius facient tibi lævia gentis? 115
 Horrida 2 vitanda est Hispania, 3 Gallicus axis,
 4 Illyricum quo latus. parce & 5 messoribus illis,
 Qui saturant 6 urbem 7 circo scenæque vacantem,
 Quanta autem inde feres tam diræ præmia 8 culpæ,
 Cum tennes nuper 9 Marius discinxerit Afros? 120
 Curandum imprimis ne magna injuria fiat (est
 10 Fortibus, & miseris. tollas licet omne quod usquam
 Auri atque argenti, scutum gladiumque relinques.
 Et jacula & galeam, spoliatis arma supersunt:
 11 Quod modo proposui non est sententia, verum
 Credite me vobis solum recitare Sibylla. 126
 Si tibi sancta cohors 12 comitum, si nemo tribunal
 13 Vendit 14 acer se comes, si nullum in conjugè crimen,
 Nec per 15 conventus, nec cuncta per oppida curvis
 91 Quem Scaurus accusavit damnavitque quod Asiam proconsul spoliasset.
 92 Senatu motus, quod Achajam deprædatus esset. 93 Qui nec sacris parce-
 bat. 94 Siciliæ prætor & prædo. 95 Quam alii de bello. 96 Taurus, vel e-
 quus admittarius. 97 Melius convenient summis viris Romanis. Ironice,
 vel, hæc jam utcumque tenuia pro summis habentur à pauperibus, quibus re-
 liqua sunt hæc ut maxima. 98 Molles. Sat. 6 294. 99 Unguentis delibutam,
 luxuriosam. 1 Regina lævigata. δρωτανιστοι' m. Clem. Alex. 3. Pædag. κα' α-
 π' τοι' m. 2 Non læcessenda rapinis prætoris. 3 Galli è rhedis pugnantes,
 vel, Gallia regio, quæ à Roma ad axem Arcticum vergit. 4 Illyrii, qui litus
 dextrum maris Adriatici incolunt. Slavoniam, Germ. Windenland. 5 Afris.
 6 Romam. 7 Circensibus ludis & theatralibus prorsus indulgentem. 8 Spo-
 liationis. 9 Marius Priscus. Sat. x. v. 49. 10 Fortibus iisdemque miseris fa-
 ctis, qui injuriarum tandem ultionem cogitabunt. 11 Digressus sum ab in-
 stituto veræ nobilitatis characterismo: quæ tamen leviter tetigi, non minus
 vera sunt quam oracula quæ foliis inscripsit Sibylla. 12 Amicorum & do-
 mesticorum. 13 Corruptus corrumpit. 14 Catamitus intonsus ex α & κα' αω,
 & κα' μν. 15 Loca in quibus populi provinciæ à magistratibus juridicis, teque
 adeo prætoris, juris dicendi gratia congregantur.

16 Uxor, vel
 ut Harpyia.
 An. 8. vel
 avaritia tua.
 Rationes Se-
 veri Cæci-
 næ suaden-
 tis, ne quem
 magistratum
 cui provin-
 cia obvenif-
 fer, uxor co-
 mitaretur.
 vide apud
 Tacitum 3.
 Annalium.
 17 Primo A-
 boriginum
 rege, Fauni
 patre, Satur-
 ni filio.
 18 Ipsos Ti-
 tanas *Ἰουάν*
 205.
 19 Japeti &
 Clymetes fi-
 lium Deuca-
 lionis patre.
 20 Scriptores,
 vel historia.
 21 Ut turpi-
 tudo tua eo
 clarius appa-
 reat, quo il-
 lustrior est
 tuanobilitas.
 22 Quorsum
 te nobilem
 jactas &c.
 23 *Emphatice*
 & *appositive*, ut
 falsarius, ille
 religiosus. 24 Quo Santones Galliæ populi utuntur. 25 Viam Flamintiam vel
 Latinam. Sat. I. v. 170. 26 Nobilis quispiam aurigandi studiosus. *nomen si-*
ctum. quasi equorum domitor. Hippodamas. 27 Retinaculo, quod per radios
 rotarum immissum currum in descensu sistit, quod Herodes Atticus *ἡροδο-*
τῆρος appellavit, Simaristus *οὐρομῖδος*, referente Athenæo. lib. 3. cap. 21.
 28 Consulatus. 29 Gravis Senatoris, cujus auctoritatem ætatemque reveren-
 tiæ & pudori fuisse æquum erat. 30 Jugales, vel, Fasciculos fœni. 31 Oves.
 32 Jumentorum & mullonum deum, tanquam numen maxime sibi veneran-
 dum, quodque sibi propitium velit. Eponam vocat Prudentius in Apotheosi
 & Plutarch. in Paralleli. 33 Imagines ejusdem dæ atque aliorum ejusmodi
 numinum quæ equis præsent. 34 Intermissa aurigatione repetere popinas.
 35 Unguentarius, nomen sictum ex Syria & Phœnicia, unde mittuntur un-
 guenta & odores. Quin & Bacchum Lucianus in *Ἰουάν* *ἰκκαῖος* appellat *Ἰου-*
φορῖνος *σταῖος* *ἰκκαῖος* *ῥῆ* *Καδμῖος* *Ἰουάνος* *ἰδῆ* *ῥῆ*

Currit, 36 Idumæa Syrophœnix incola portæ
 Hospitæ affectus dominum regemque salutat,
 Et cum venali 37 Cyane succineta 38 lagena.
 Defensor culpæ dicet mihi : fecimus & nos
 Hæc juvenes. 39 esto : desisti nempe, nec ultra
 Fovisti errorem. breve sit quod turpiter audes 165
 Quædam cum prima refecentur crimina *barba,
 Indulge veniam pueris. 40 Damascippus ad illos
 Thermarum calices, 41 in scriptaque lintea vadit
 42 Maturis bello Armenia, Syrisque tuendis
 43 Annibus, & 44 Rheno, atque Istro, præstare
 45 Neronem

Securum valet hæc ætas. 46 mitte Ostia Casar, 171
 Mitte, sed in magna legatum quære popina,
 Invenies aliquo cum 47 percussore jacentem
 Permistum nautis, aut furibus, aut fugitivis.
 Inter carnifices, & fabros 48 sandapilarum,
 Et 49 resupinati cessantia tympana 50 Galli,
 Equa ubi libertas, communia pocula, lectus
 Non alius cuiquam, nec mensa remotior ulli.
 Quid facies talem sortitus Pontice servum? 179
 Nempe in 51 Lucanos, aut Tusca 52 ergastula mittas.
 At vos 53 Trojugenæ vobis ignoscitis, & quæ
 Turpia 54 cerdoni, 55 Volesos, 55 Brutosque dece-
 bunt.

Quid si nunquam adeo factis, adeoque pudendis
 Utimur exemplis, ut non pejora supersint?
 Consumptis opibus vocem Damasippe locasti 185
 56 Sippario, clamoribus ageres ut 57 Phasma Catulli,
 58 Laureolum 59 Velox etiam bene Lentulus egit,

telligamus inscriptionem rerum ibi venalium, ceu meretricum in cellis pro-
 stantium. ut, titulum mentita Lyciscæ. vide quæ adnotata ad vers. 124. & 175.
 Sat. 6. 42 Jam vir, militiæ habilis. 43 Euphrati & Oronti, id est, ad prohiben-
 dos hostes, ne incursionibus Syriam infestent. 44 Ne incurserint hostes in hæc
 provinciæ, vel, ne deficient Galli aut Germani horum fluviorum accolæ.
 45 Imperatorem. 46 An tibi opus est nobili viro, & Casar, quem mittas ad Os-
 tiam Tyberis, ut ibi naviam conscendat cum mandatis & legatione? si opus sit,
 quære legatum in popina. 47 Sicario. 48 Ferretorum, quibus vilium persona-
 rum & damnatorum corpora efferebantur. 49 Ignavi, vel ebrii. 50 Sacerdo-
 tis Cybeles. 51 Agros Lucanos in Etruria, ubi vincetis fodiat. 52 In quibus
 servi in compedibus opus faciunt. 53 Nobiles Romani qui à Trojanis ori-
 ginem deducitis. 54 Vili & ignobili. 55 Nobiles. 56 Ludis scenicis, est enim
 Sipparium aulæum seu velum sub quo latent mimi. 57 Fabulam dictam Phas-
 ma, id est, spectrum, à Catullo mimographo scriptam. 58 Fratrem Laureoli,
 qui in fabula à Nævio vel Laberio scripta cruci affigitur, de quo Martial. lib.
 spectaculorum. epigr. 7. 59 Lentulus Velox Nobilis.

36 Judææ
 portæ Ro-
 mæ, sic di-
 ctæ, quod per
 eam Vespasi-
 anus & Ti-
 tus de Ju-
 dæis trium-
 phantes in-
 gressi sunt.
 est a. Idum-
 æa Syriæ
 pars Judææ
 vicina.
 37 Popina-
 ria, taberna-
 ria.
 38 Vini.
 39 Respondet.
 40 Que refe-
 cta poneba-
 tur primum
 anno ætatis
 vicefimo.
 40 Sed Da-
 mascippus.
 41 Vela po-
 pinis & ther-
 mis, quæ pro-
 miscue cum
 lupanaribus
 confundun-
 tur, oppan-
 tæque ut
 plurimum
 lintea & acu-
 picta, qualia
 visuntur in
 Italia & Hi-
 spania, nisi
 per in scripta
 melius in-

60 Qui hæc nobilium de-
decora susti-
ner spectare
non sine ap-
plausu. hujus
rei fœdam
& indignam
impudentiã
vide, si vacat,
egregie de-
pictam à Xi-
philino, in
spectaculis à
Nerone in
honorem
matris A-
grippinæ e-
ditis. lib. 8.
61 Extrême
scurrilia. Jos.
Scal. ad Ca-
tullum legit
transcurria,
& vult pot-
tam innuere
patricios
Transisse ad
scurras. i. e.
orchestram.
62 Comæ-
dos planis,
i. e. nudispe-
dibus agen-
tes. 63 Nobiles. 64 Nobilium, qui parasitorum plagipatidarum vel servorum
partes sustinentes alapis cœduntur à domino mimo, ut Panniculus à Latino.
vide Martial. ep. 72. l. 2. & ep. 62. l. 5. * Insuper contumeliis alaparum sic 69
objicit, quasi de præcepto domini ludat. Tertull. de spectaculis. Istibus infe-
lix facies locatur, ut infelicior venter saginetur. Cyprian. 65 Domitiano non
cogente eos, ut fecit Nero, qui in arenam descendere jussit 400 Senatores.
600 equites, quadringentos tamen apud Suetonium falso exscriptum pro
quadragenos suspicatur Lipsius 2. Saturn. 3. ut & sexcentos. &c. in Nerone,
c. 12 Sed & Xiphilinus de hiis spectaculis: καὶ ἄλλοι οἱ πρὸς ἀνδραπόδοι καὶ γυμνά-
μαζα μεγάλα, τῆς Φερίδης, τῆς Φαβίδης, τῆς Ηορτίδης, &c. 66 In sublimi cur-
tu sedentis, ut ludos, quos præbet, disponat. Sat. 10. v. 360. 67 Proponatur ex
hac parte gladiatorum, ex illa scenica: utra harum eligenda? annon illa potius
subeunda, vel si opus sit ————— 68 ————— Gladio mori, potius quam
————— 69 ————— Agat partes Latini Zel. Thymeles. i. e. cantratri-
cis de quibus 1. Sat. v. 36. 70 Mimi, histrionis. 71 Ordo est, nobilis tamen mi-
mus est res haud mira principe citharædo. i. e. cum Nero sit citharædos.
72 Vide Sat. 2. v. 143 73 Nobilem. 74 Qua utitur Mirmillo & Harpe Thra-
ce. i. e. gladio incurvo seu sica, ut Retiarius fuscina se tridenti & reti 75 Re-
tarius esse vult (qui solus ex gladiatoribus aperta facie pugnabat) ut videa-
tur & cognoscatur. 76 Et erravit, nec adversarium irretivit. 77 Spectatores.
78 Agnoscamus Senatorium gladiatorem ex tunica, quæ apparet latis clavis
aureis distincta, atque ex aurea fascia, qua galerus sub mento redimitur.
79 Derisus à spectatores, quod peritus Mirmillo imperitum nobilem supe-
ra rit.

Libera si dentur populo suffragia, quis tam
 Perditus, ut dubitet ⁸⁰ Senecam præferre ⁸¹ Neroni?
 Cujus supplicio ⁸² non debuit una parari
⁸³ Sima, nec serpens unus, nec culeus unus.
 Par ⁸⁴ Agamemnonidæ crimen, sed causa facit rem
 Dissimilem: quippe ⁸⁵ ille deis auctoribus ultor 216
⁸⁶ Patrus erat cæsi ⁸⁷ media inter pocula, sed nec
⁸⁸ Electra jugulo se polluit, aut ⁸⁹ Spartani
 Sanguine ⁸⁹ conjugii. ⁹⁰ nullis aconita propinquis
 Miscuit, ⁹¹ in scena nunquam cantavit Orestes, 220
⁹¹ Troica non scripsit. quid enim ⁹² Virginius armis
 Debit ulcisci magis, aut cum ⁹² Vindice ⁹² Galba?
⁹³ Quid Nero tam sæva crudaque tyrannide fecit?
 Hæc opera, atque hæc sunt generosi principis artes,
 Gaudentis sædo ⁹⁴ peregrina ad pulpita saltu 225
⁹⁵ Prostitui, ⁹⁶ Grajæque apium meruisse corona,
 Majorum effigies habeant ⁹⁷ insignia vocis,
 Ante pedes ⁹⁸ Domiti longum tu pone Thyestæ
⁹⁹ Syrma, vel Antigones, seu ¹ personã Menalippes,
 Et de marmoreo citharam suspende ² Colosso. 230
 Quis Catilina tuis natalibus, atque Cethegi

80 Sanctissimum virum, sed humili loco natum.
 81 Genere claro, sed vitiis inquinatissimo.
 82 Nec enim unum commiserat parricidium.
 83 Parricidii convictus cum simia, gallinaceo, vipera & eane, tot simul parricidis culeo insatus in mare vel proximum flumen projiciebatur.
 84 Orestis, qui matrem Clytæmnestram interfecit.

85 Orestes non sine numinis impulsu patris eadem ultus, maternæ deinde necis reus in Areopago, æquatis Deorum sententiis interventu Minervæ absolutus est. 86 Agamemnonis. 87 A matris adultero Ægisto. al. in balneo. al. dum vestem indueret sine capite. 88 Cæde sororis suæ Electræ, ut Nero Britannici fratris. 89 Conjugis Hermones filia Menelai ducis Spartani, ut Nero cæde Octaviæ, Antonia, & Poppæ. 90 Ut Nero Britannico fratri, & Domitiæ amicæ. 91 Ut Nero, qui exhaustis turpiter Imperii opibus, undecumque præde inhians quasi offensus deformitate veterum ædificiorum, urbem incendit, quod incendium è turri Mæcenatiana prospiciens, latulque flammæ pulchritudine & coloribus illi in illo suo scenico habitu decantavit. Tacit. Annalium. 15. Sueton. Orosius. 92 Qui præfecti in Galliis & Hispaniis à Nerone desciverunt, & in Neronem conjuraverunt aspirante senatu. 93 Quidnam n. maxime fuit inhonestum & indignum quod in omni sua tyrannide admisit Nero? certe prostituisse se in nostris Græcisque scenis citharædum, histrionem, saltatorem, &c. 94 Neapoli, & in Achaja, aliisque locis peregrinis. 95 Metaphora à meretrice. 96 In Isthmicis certaminibus, cum citharædis certans apio coronabatur Nero. 97 Coronam hanc tuam ex apio. 98 Domitii avi vel patris tui. 99 Vestem longam, qua indutus es, cum tragædiam de Thyestæ, vel Antigone filia Oedipi ageres. 1 Larvam qua usus representasti fabulam Menalippes à Neptuno amatæ, non à personando dictam, ut Gellio videtur, inquit Jul. Scal sed quod erat πρὸς τὴν μάσκα. Sunt qui Syrma signantius & ἰμπεριωτικὴν τριβὴν tribui volunt Thyestæ & Antigone, s. personis sc. regii spiritus & elati animi. Personam item Menalippes, quia sub ejus persona Euripides Anaxagoræ præceptoris sui sedatum animum & philosophicam exprimit sententiam. vide Dionysii Halicarnassæi commentarium. πρὸς τὸν ἰσθμικόν. 2 Citharam a. à judicibus, ad se delatam adoravit, ferrique an Augusti statuam jussit. Augusti a. statuam seu Colossum erexerat Nero pedum 110, ut Plinius 34. l. 7. c. ut Suetonius. 120 pedum.

3 Hæc satis nota est Sa-
lustio.
4 Ut olim
Narbonen-
ses ex Gallia
Braccata &
5-Lugdun-
nenses, qui
sub Brenno
Romam ce-
perunt & in-
cenderunt.
6 Tunica a-
limentis
ignium illita
qua obvoluti
cremabantur
vivi, sævo
eum jocos
candelæ lo-
co. vel, Her-
culem Oe-
tæum repræ-
sentantes.
Sat. 1. v. 155.
7 Copias &
conatus ve-
stros.
8 Cicero
Arpino Vol-
scorum op-
pido ortus.
9 Ex munici-
pio Arpinati
ascitus e-
ques.
10 Armatum.
11 Per Itali-
am omnem

Inveniet quicquam sublimius? 3 arma tamen vos
Nocturna, & flammæ domibus templisque parastis,
Ut 4 Braccatorum pueri, 5 Senonumque minores,
Aut si quod liceat 6 tunica punire molesta. 235
Sed vigilat consul, 7 vexillaque vestra coercet,
Hic 8 novus Arpinas ignobilis, & modo Roma
9 Municipalis eques, 10 galeatum ponit ubique
Præsidium attonitis, & 11 in omni gente laborat.
Tantum igitur muros intra 12 toga contulit illi 240
Nominis, & tituli, quantum non 13 Leucade, quanti
14 Thessaliæ campis Octavius abstulit udo
Cedibus assiduis gladio. sed Romam parentem,
Roma 15 patrem patriæ Ciceronem libera dixit.
16 Arpinas alius Volscorum in monte solebat 245
Poscere mercedes alieno lassus aratro,
Nodosam post hæc 17 frangebatur vertice vitæ.
Silentus pigra 18 muniret castra dolabra:
Hic tamen & 19 Cimbros, & summa pericula rerum
Excipit, & solus trepidantem protegit urbem. 250
Atq; ideo postquã ad Cimbros stragemque volabant,
Qui nunquam attigerant majora cadavera corvi,
10 Nobilis ornatur lauro collega secunda.
Plebejæ 21 Deciorum animæ, plebeja fuerunt
Nomina: pro totis legionibus hi tamen & pro 255
Omnibus auxiliis, atque omni * plebe Latina
Sufficiunt ** diis inferis, terræque parenti.
Pluris enim Decii, quam qui servantur ab illis.
22 Ancilla natus 23 trabeam, & 24 diadema Quirini,

dispositis excubiis, per Allobrogas aliosque explorans insidias conjuratorum.
12 Prudentia in pace. 13 Cruenta pugna navali juxta Leucadem promonto-
rium Epiri, qua devicti sunt Antonius & Cleopatra. 14 Pharsaliæ campis,
ad Philippos in Thessalia, ubi devicti sunt Brutus & Cassius. 15 Quo nomi-
ne primus eum salutavit M. Cato. 16 C. Marius mercenarius in suo Arpino
arator. 17 Vitis centurionis in Martii vertice frangebatur. Sat. 14 vers. 193.
18 Miles gregarius seu faber. 19 Cimbros & Teutonas, qui ex Dania &
Germania maximo cum exercitu Romam contendentes magnum terrorem
Italix inessent, sed à Mario devicti præda corvis facti sunt. 20 Nobilis
collega Quintus Catulus Lullatius secundo loco triumphavit, cum uni Ma-
rio homini novo victoriæ honos tribueretur, licet utriusque Consulis au-
spiciis res gesta sit. 21 Patris & filii, qui se pro Romanis legionibus devove-
runt. * *al. pube.* ** Diis manib. Terræque matri. 22 Servius Tullius ca-
ptiva Oericulana natus. 23 Vestem trabib. pannorum albis & purpureis in-
tertextam *vel*, ut Livio placet, togam circumdistinctam purpura subregmi-
ne puniceo, ut Halicarnassæo, vestem ex purpura & cocco. Verum has di-
stinguit Alexander ab Alexand. c. 18. l. 5. 24 Fasciam, ceu pannum quo reges
caput vinciebant, coronam Romuli.

Et fasces meruit, regum ²⁵ ultimus ille bonorum. ²⁶⁰
 Proditæ ²⁶ laxabant portarum claustra ²⁷ tyrannis
 Exulibus ²⁸ iuvenes ipsius consulis, & quos
 Magnum aliquid dubia pro libertate deceret,
 Quod miraretur cum ²⁹ Coclite ³⁰ Mutius, & ³¹ quæ
 Imperii fines Tiberinum virgo natavit. ²⁶⁵
 Occulta ad ³² patres produxit crimina ³³ servus
³⁴ Matronis lugendus; at ³⁵ illos ³⁶ verbera iustis
 Afficiunt pœnis, & ³⁶ legum prima securis.
 Malo pater tibi fit ³⁷ Therfites, dummodo tu sis
³⁸ Æacidæ similis, ³⁹ Vulcaniaque arma capeffas,
 Quam te Therfitæ similem producat Achil-
 les. ²⁷¹
 Et tamen ut longe repetas, longeque revolvas
 Nomen: ab infami gentem deducis ⁴⁰ asylo.
 Majorum primus quisquis fuit ille tuorum,
 Aut pastor fuit, aut ⁴¹ illud, quod dicere nolo. ²⁷⁵
 data Tyberim tranavit, deceptis custodibus. ³² Brutum & Aquillum, vel, Va-
 lerium & senatores. ³³ Judicavit Vindex Cecinensis Aquilicrum servus.
³⁴ Orbis filiis, vel ejus mors lugenda esset matronis, quas à tyrannorum im-
 pudicorum vi in die suo liberarat. ³⁵ Filios Bruti & Aquilii cum aliis con-
 juratis. ³⁶ Virgis cæfos, consulatus ille primus imperium liberum primum
 securi percussit. ³⁷ Græcorum deformissimus animo & corpore. ³⁸ Achilli.
³⁹ A Vulcano fabricatis. ⁴⁰ Ad quod (Romuli Instituto, ut imperium auge-
 ret) undique confugere scelerati. ⁴¹ Latro, sicarius, homicida, spurius, &c.
 qui ad asylum hoc confugit.

S A T Y R A I X.

Obscenam Cinædorum & Pathicorum turpitudinem
 acriter, at nimis aperte infectatur.

1. P. S. *Cire velim, quare toties mihi Nævole tristis
 Occurras fronte obducta, cenæ Marsya vi-*
ctus:

Quid tibi cum ³ vultu, qualem deprensus habebat
 Ravola, dum Rhodopes uda terit inguina barba?
 4 Nos colaphum incusimus lambenti crustula servo. ⁵
 5 Non erat hac facie miserabilior Creperejus
 Pollio, qui triplicem usuram ⁶ præstare paratus
 Circuit, & ⁷ fatuos non invenit, unde repente

& excoiatus est. ³ Tristi, qualem habebat Ravola cum deprehenderetur
 meretricis Rhodopes inguina lingens. ⁴ Quidni tristis fit & pœnam expal-
 leat: quando etiam servis colaphum incutimus lambentibus dulciora? quan-
 to magis illi, &c. ⁵ Non magis pallebat C. Pollio luxuriosus nepos. ⁶ Sol-
 vere pollicitus. ⁷ Qui illi pecuniam credant non reddituro.

1 Dramatica
 hæc Satyra.
 P. Poëtam,
 N. Nævolum
 denotat,
 2 Marsyas
 Phrigius A-
 pollinem in
 certamen
 musices pro-
 vocare ausus
 ab eo victus.

1 Verna cum
 esses, equitū
 opes æqua-
 bas animo,
 cultu, nitore.
 9 Erasque
 conviva fa-
 cetus joco
 mordente.
 10 Urbanis
 Pomœria n.
 sunt loca
 post vel po-
 ne mœnia,
 quæ nec ha-
 bitari nec
 arari fas
 erat.
 11 Non deli-
 butæ & un-
 guento
 splendentis.
 12 Psilothri-
 è resina, visco
 & cera pilos
 evellentis.
 13 Quartana
 & jam fami-
 liaris febris.
 14 Ex animo
 facies induit
 mœrorem
 aut læticiã.
 15 Ut memo-
 ri repeto.
 Ut memini.
 16 Sat. 6. v.
 488.
 17 Statuam
 Ganymedis
 à Vespasiano
 erectam in
 templo Pa-
 cis. Prol. Fla-
 vius conje-
 ctan c. 57. legit Ganymedis, & regi vult à præcedenti fanum. Quid n. (inquit)
 Pacis templo cum statua Ganymedis? 18 Cybeles matris deum è Phrygia
 advectæ templum, quod in palatio est. 19 Et ipsum castre Cereris templum.
 20 Mœcho insigni. 21 Ad turpe ministerium. 22 Ηαχὺ ἰκαρίου, hibernum
 5107, crassioris è Gallia lanæ & filii, unde addit percussas textoris pectine Gal-
 liæ & Martialis. 4. Sequanica pinguem textricis alumnam & me pinguis Gallia ve-
 stit. De lacernis vide quæ ad v. 62. Sat. 1. 23 Minus purum, mixtum. 24 Etiam
 storax? à cinædus iste scarabæus. 25 Præ libidine & desiderio saliva fluente.
 26 Dives pathicus. 27 Literæ mistæ. 28 Supple τριπτα. i. e. expedit, ut cinæ-
 dus sit moris. dulcis. alii legunt, τριπτα ἰκαρίου ἀνδρῶν κίναδος. i. e. ipse
 cinædus attrahit vel pellicit ad se virum. 29 Avarus est, quod etiam molli-
 tie deterius monstrum est. 30 Verba Virromis ad Draucum.

31 Computat, & cevet, 32 ponatur calculus, adsint
 Cum tabula pueri. numerata sestertia quinque 41
 Omnibus in 33 rebus, numerentur deinde 34 labores
 35 An facile & proum est agere intra viscera penem
 Legitimum, atque illic hesternæ occurrere cæna?
 Servus erit minus ille miser, qui foderit agrum, 45
 Quam dominum. sed tu sane tener, & puerum te
 Et pulchrum, & 36 dignum cyatho, cœleque putabas.
 37 Vos humili affectæ, vos indulgebitis unquam
 Cultori, jam nec morbo donare parati? 49
 38 En cui tu viridem 39 umbellam, cui 40 succina mittas
 Grandia, natalu quoties redit, aut 41 madidum ver
 Incipit, & strata positus, longaque cathedra,
 Munera famineis tractas secreta 42 calendis.
 Dic 43 passer, cui tot montes, tot prædia seruas
 44 Appula, 44 tot milvos intra tua pascua lassos? 55
 Te 45 Trifolinus ager fecundis vitibus implet,
 46 Suspectumq; jugum Cumis, & 47 Gaurus 48 inanis.
 Nam quis plura 49 linit 50 victuro dolia musto?
 51 Quantum erat 52 exhausti lumbos donare clientis
 Iugeribus paucis, 53 melius ne hic rusticus infans 60
 Cum matre, & casulis, & cum lasore catello
 Cymbala pulsantis legatum fiet amici?
 Improbus es, cum poscis, 54 ait, sed pensio clamat
 Posce, sed appellat 55 puer unicus, ut Polyphemi
 Lata acies, perquam solers evasit Ulysses. 65
 Alter emendus erit? namque hic nox sufficit, ambo
 Pascendi: quid agam bruma spirante? quid oro?
 Quid dicam 56 scapulis servorum mense Decembri
 chrum & delicatum Ganymedem. Ironice. 39 Ne sole se. offuscetur, instar
 Conopei, quæ solem arceat. Hispanis signate dicitur *Quira sol*, i. e. arcens
 solem. Ital. *Capelletto*. *oxiædio* Dionys. Halicarn. 7. l. 40 Vasa vel sphaerulas
 & armillas à succino. 41 Calendis Martiis, quibus natalis Veneris celebra-
 batur & matronalia, ubi mulierib. à maritis & amatorib. mittebantur mu-
 nera. vide quæ ad epigr. 85. l. 5. Martial. h. 42 Salax vir, ut passer, cui salaci-
 tas terminum vitæ quinquennio longiorem negat. 43 In Appulia. 44 Lati-
 fundia, quibus transvolandis milvi defatigantur. Peri. 4 quantum non mil-
 vos oberret. 45 In Campania. 46 Misenum promontorium Cumis immi-
 nens, ruicuro simile, adeoque Cumanis suspectum. 47 Mons Campaniæ
 non procul à Bajis. 48 Cavernosus. 49 Pice obturat. i. e. recondit. 50 Du-
 raturo atque diu vigorem & animam servaturo. 51 Quantula res. 52 Ve-
 nere. 53 Meliusne legabitur Gallo sacerdoti, quam mihi prædiolum cum
 puero, matre sua & catello collusore? 54 *Ait Virro*. 55 Ne hoc deficiente
 ego prorsus destituar tanquam Polyphemus unico ab Ulyssæ effosso oculo.
 56 Nudis.

31 Inquit
 Draucus.
 32 Et hæc
 Virronis sunt.
 33 Quas tibi
 donavit.
 34 Tui, an
 æquent sum-
 pius meos.
 35 Respondet
 Draucus,
 iracundus,
 obscænus.
 Et hic quidẽ
 locus ex eo-
 rum numero
 est, propter
 quom inso-
 lentiam toto
 Iuvenalis
 opere abstinere
 bonum vi-
 rum jubet
 Ital. C. Scal. 3.
 Poetic. 9.
 36 Qui rapia-
 ris ad mini-
 sterium cya-
 thi Iovis,
 anquam Ga-
 nymedes.
 37 Ecquid
 sperandum
 clientib. ve-
 stris, si nihil
 donetis libi-
 dinis vestræ
 & volupta-
 tum mini-
 stris.

38 En pul-
 chrum & delicatum
 Ganymedem.
 Ironice. 39 Ne sole se.
 offuscetur, instar
 Conopei, quæ solem
 arceat. Hispanis
 signate dicitur
 Quira sol, i. e. arcens
 solem. Ital. Capelletto.
 oxiædio Dionys.
 Halicarn. 7. l. 40 Vasa
 vel sphaerulas &
 armillas à succino.
 41 Calendis Martiis,
 quibus natalis Veneris
 celebrabatur &
 matronalia, ubi
 mulierib. à maritis
 & amatorib. mitte-
 bantur munera.
 vide quæ ad epigr.
 85. l. 5. Martial. h.
 42 Salax vir, ut
 passer, cui salaci-
 tas terminum vitæ
 quinquennio longi-
 orem negat. 43 In
 Appulia. 44 Lati-
 fundia, quibus
 transvolandis milvi
 defatigantur. Peri.
 4 quantum non mil-
 vos oberret. 45 In
 Campania. 46 Mi-
 senum promontorium
 Cumis imminens,
 ruicuro simile,
 adeoque Cumanis
 suspectum. 47 Mons
 Campaniæ non
 procul à Bajis.
 48 Cavernosus.
 49 Pice obturat.
 i. e. recondit. 50
 Duraturo atque
 diu vigorem &
 animam servaturo.
 51 Quantula res.
 52 Venere. 53
 Meliusne legabitur
 Gallo sacerdoti,
 quam mihi prædiolum
 cum puero, matre
 sua & catello
 collusore? 54 *Ait
 Virro*. 55 Ne hoc
 deficiente ego
 prorsus destituar
 tanquam Poly-
 phemus unico ab
 Ulyssæ effosso
 oculo. 56 Nudis.

56 Nudis.
 57 An jubebo expectare æstatem? qua cicadæ quidem canunt, frigore vero hyberno pereunt.
 58 Officia mea in te.
 59 Æstimas?
 60 Uxorem tuam.
 61 Nuptiales, in quibus verba solennia fuerunt: Liberorum procreandum gratia uxorem duci. Briffon. de formul. 6.
 62 Alteri viro nuptura.
 63 Hujus noctis labore.
 64 Quo te veritas ad quod subterfugium?
 65 Ad excusationem, sic Dido: *Quæ quibus anteferam?* Æneid. 4.
 66 Educat.
 67 In quibus natos sibi liberos professi paren-

Et 56 pedibus? durare, atque 57 expectare cicadas? Verum ut dissimules, ut mittas 58 cætera, quanto 70
 59 Metiris pretio, quod ni tibi deditus essem, Devotusque cliens, uxor tua virgo maneret?
 Scis certe quibus ista modis quam sæpe rogaris, Et quæ pollicitus, fugientem sæpe 60 puellam 74
 Amplexu rapui, 61 tabulas quoque ruperat, & jam
 62 Signabat, tota vix 63 hac ego nocte redemi
 Te plorante foris: testis mihi lectulus, & tu,
 Ad quem pervenit lecti sonus, & dominæ vox,
 Instabile, ac dirimi cœptum, & jam pene solutum
 Conjugium in multis domibus servavit adulter, 80
 64 Quo te circumagas? 65 quæ prima, aut ultima
 ponas?
 Nullum ergo meritum est ingratis ac perfide, nullum,
 Quod tibi filiulus, vel filia nascitur ex me?
 66 Tollis enim, & 67 libris actorum spargere gaudes
 Argumenta viri. 68 foribus suspende coronas, 85
 Iam pater es, dedimus quod 69 famæ opponere possis.
 * Iura parentis habes, 70 propter me scriberis heres,
 71 Legatum omne capis, nec non & dulce caducum.
 Commoda præterea junguntur multa caducis:
 72 Si numerum, si tres implevero. P. Iusta doloris 90
 Nævole causa tui: contra tamen ille quid affert?
 N. Negligit, atq; alium bipedem sibi querit 73 asellum.
 Hac soli commissa tibi celare memento,
 Et tacitus nostras intra te fige querelas,
 Nam res mortifera est inimicus 74 pumice levis. 95
 75 Qui modo secretum commiserat, ardet, & odit,
 Tanquam prodiderim quicquid scio: sumere fer-

rum.
 tes eorum nomina scribebant notato die & consule. Briffon. antiqu. lib. 13 c. 5. 68 In signum puerperii. 69 Impotentix & mollitiei infamite. Qui patres erant, præferebantur aliis in petitione magistratus, & forte provinciali præcedebant collegas. &c. 70. Ρωμαίων πολλοί γὰρ οὐκ ἔχουσιν υἱόν, ἀλλ' ἐνακληρονομίῃ δύνωνται. Plutarch. περὶ φιλοσοφίας. Coelibes ex testamentis nihil capiebant, nisi è proxime junctorum: orbi non nisi dimidium. 71 Legata sæpe concipiebantur his verbis, *Quandoque liberos habuerit.* Qua conditione in tuis deficiente, cadet quod non expectabas, legatum in te tuosque liberos, lege Papia cessurum in ætarium, si à privilegiis parentum cessatum esset, ex decuma parte caducum. 72 Qui tres liberos susceperat, à tutela excusabatur, in fascibus sumendis prior erat: tesseram frumenti triplicem accipiebat, &c. 73 Draucum bene caudatum & simplicem, quem itidem decipiat. 74 Dropacc levisgatus & mollis. 75 Sat. 3, vers. 113.

Fuste 76 aperire caput, 77 candelam apponere valvis
 Non dubitat, nec contemnas, aut despicias, quod
 Hæ 78 opibus nunquam cara est 79 annona veneni. 100
 Ergo occulta teges, ut 80 curia Martus Athenis.
 P. 81 O Corydon, Corydon, secretum divitis ullum
 Esse putas? servi ut taceant, jumenta loquentur,
 Et canis, & postes & marmora: claude fenestras,
 Vela tegant rimas, junge ostia, tollit lumen 105
 E medio, 82 clament omnes, prope nemo recumbat:
 Quod tamen ad 83 cantum galli facit ille secundis,
 Proximus ante diem caupo sciet, audiet & quæ
 Finxerunt pariter 84 librarius, archimagiri, 109
 85 Carptores: quod enim dubitant componere crimen
 In dominos, quoties rumoribus ulciscuntur
 86 Balthea? nec deerit quite per compita quærat
 87 Nolentem, & miseram vinosus 88 inebriet aurem,
 Illos ergo 89 roges quicquid paulo ante petebas
 A nobis, taceant illi, sed prodere malient 115
 Arcanum, quam 90 subrepti potare Falerni,
 91 Pro populo faciens quantum 92 Lausella bibebat.
 Vivendum recte cum propter plurima, tunc his
 Præcipue causis, ut linguas mancipiorum 119
 Contemnas: nam lingua mali pars pessima servi.
 93 Deterior tamen huic, qui liber non erit, illis
 Quorum animas & farre suo custodit, & are.
 N. Idcirco ut possim linguam contemnere servi,
 Utile consilium modo, sed commune dedisti: 124
 Nunc mihi quid suades post damnû temporis & spes
 Deceptas? festinat enim decurrere velox
 Flosculus angustæ miseræque brevissima vitæ
 Portio: dum bibimus, dū ferta, unguenta, puellas
 Poscimus, obrepit non intellecta senectus. 129
 P. Ne trepida: nunquam patricius tibi deerit amicus
 Stantibus & salvis 94 his collibus, undique ad 95 illos
 Conveniunt & 96 carpentis & 97 navibus omnes,

76 Commi-
nuere.
 77 Aedes in-
cendere.
 Sat. 13. v. 246
 78 Opulentis.
 79 Emptio,
copia, im-
pena.
 80 Areopagi-
ta, qui ta-
centes judi-
cabant per
characteres
& literas.
 Pers. 4. ni-
grum scis po-
nere Theta.
 dicitur Areo-
pagus ab
ægræ, Mars. &
πεῖρος, sa-
zum, collis,
hic n. à Ne-
ptuno Mars
homicidii
accusatus
coram duode-
cim diis,
sex senten-
tiis absolu-
tus est.
 81 Orustice
insulse. He-
misticium
Virg. vide
huic conso-
num epigr.
Martial. 82.
lib. 2.
 82 Ne exau-
diant alii.
 83 Hypall.
Galli cantu
secundum.
 84 Qui pensa
librat; vel,
qui libros
exscribit.
 85 Vide sat.

5. v. 119. & Sat. 11. v. 136. 86 Baltheorum verbera & lora quibus cæsi sunt.
 87 Audire nol. 88 Secretis domini sui repleat, fatiget, enecet. 89 Ut taceant,
 supra enim dixerat, *Et tacitas nostras intra te fige querelas.* 90 Furtivi atque
 hinc dulcissimi. 91 Pro salute populi Romani sacra faciens Bonæ deæ, in cu-
 jus sacris largiter potarunt mulieres. Sat. 6. vers. 313. 92 Mulier vinolenta.
 93 Dominus tamen malus cum sit, & sibi male conscius, est servus deterior
 quàm illi, quorum vitas alit pane suo. 94 Hac urbe in septem collibus posi-
 ta. 95 Romam, 96 Terra, 97 Mari.

98 Molles, & 93 *Qui digito scalpunt uno caput, altera major*
usurpat He- *Spes superest, tu tantum* 99 *erucis imprime dentem.*
missichium *N. Hæc 1 exempla para felicibus, at 2 mea Clotho, 135*
Poëte Calvi, *Et 2 Lachesis gaudent, si pascitur inguine venter.*
quo Pompe- *O parvi, nostrique lares, quos thure minuto*
jum toxavit. *Aut farre & tenui soleo 3 exornare corona;*
Digito caput *Quando ego figam aliquid, quo sit mihi tuta senectus*
uno scalpti, *4 A regete & baculo? vigintimillia fœnus 140*
quid credis *Pignoribus positis, argenti vascula puri,*
hunc sibi vel- *Sed quæ 5 Fabricius censor notet, & 6 duo fortes*
le virum? *De grege Mætorum, qui me cervice locata*
99 Salacib. *Securum jubeant clamoso insistere circo.*
& ad Vene- *Sit mihi præterea curvus calator, & alter 145*
rem stimu- *Qui multas facies pingat cito, sufficient hæc:*
lantibus her- *7 Quando ego pauper ero, votum miserabile, nec spes*
bis vescere, *Hæc saltem; nam cum pro me fortuna rogatur,*
vide quæ ad *Affigit ceras 8 illa de nave petitas,*
Martial. ep. *Quæ Siculos cantus effugit remigè surdo. 150*
74. l. 3. b.
 I Præcepta
 de Venere
 excitanda.
 2 Jubeat me
 fatum &
 Parca mea
 contentum
 esse tenui ex opera mea victu. 3 Alii legunt *Exorare*. i. e. coronatus floribus precari soleo. 4 Sat. 5. v. 8. i. e. à mendicando 5 Quæ censuræ notam mereantur. Fabricius n. Luscinius & Q. Æmilius Papus Censores F. Cornelium Ruffinum duobus consulatibus & Dictatura functum moverunt Senatu, quod haberet decem pondo argentea vasa. A. Gell. 4. lib. & Valer. Max. 2. 4. 6 Servi lecticarii è Mœsia regione Pannoniæ finitima. 7 Quoniam paupertas mihi à F. to est. 8 Ulyssis, qui a Circe admonitus, ne pateretur se allici Sirenium juxta Siciliam habitantium cantu, sociis cera aures obturavit, & se ad malum navis alligari jussit, atque ita prætervectus est.

S A T Y R A X.

Pulcherrimæ hujus * Satyræ argumentum sumptum est ex Platonis Alcibiade secundo. Videtur etiam ante oculos habuisse Persii secundam Satyræ, & illud Socratis de *Votis*, referente Val. Max. 2. c. 7. l. Est enim absolutissima hujus Satyræ Propositio, in qua Poëta docet vota mortalium prope execrationes esse, qui divitias, honores, eloquentiam, gloriam bellicam, longam vitam, pulchritudinem à diis precantur, quæ tamen plerunque votorum compotes pessudent. Verum petendam esse bonam mentem, cætera Deo permittenda, qui novit quid cuique conveniat.

* Si modo Satyræ imlicet dicere, quam doctiss. D. Heynsius in annotationibus ad Horatium, ex albo Satyrarum tollere laborat, quo Juvenalem Flacco collatum elevet. Sed de ipsis Poëtis tanti viri pace acquiesco, assentioque judicio clariss. viri Jul. Cas. Scal. Hypercritic. l. 6. c. Hoc certe poemate insigniatur quolibet nomine nihil uquam illustrius, nihil utilius, non dico apud Horatium, sed ne apud Platonem quidem, Xenophontem, Senecam aut Epictetum.

1 *O*mnibus in terris, quæ sunt à Gadibus usque
Auroram & 1 Gangem, pauci dignoscere
possunt

Verabona, 2 atque illis multum diversa, remota

3 Erroris nebula: quid enim ratione timemus,

Aut cupimus 4 quid tam dextro pede concupis, ut te

Conatus non poeniteat, votique peracti? 6

Evertere domos totas optantibus 5 ipsis

Dii 6 faciles. nocitura 7 toga, nocitura petuntur

Militia: & torrens dicendi copia, multis

Et 8 sua mortifera est facundia. viribus 8 ille

Confisus periit admirandisque lacertis. 10

Sed plures nimia congesta pecunia cura

Strangulat, & 9 cuncta exuperans patrimonia census,

Quanto delphinis balena Britannica major. 15

Temporibus 10 diris igitur, jussuque Neronis

11 Longinum, & magnos 12 Seneca prædixit hortas

Claudit, & egregias 13 Lateranorum obsidet aedes

14 Totæ cohors. rarus venit in 15 cœnacula 16 miles.

Pauca licet portes argenti vascula 17 puri, (bis,

Noctæ iter ingressus 18 gladium contumq; time-

Et motæ ad lunam trepidabis arundinis umbram;

Cantabit vacuus coram latrone viator. 22

Prima fere vota, & cunctis notissima templis,

Divitiæ ut crescant, ut opes, ut maxima toto

Ab una or-
bis parte ad
alteram, ab
ipsis Gabib.
Gadibus insula
in litore He-
sperio usque
ad Indiam
Orientalem,
quæ secat
fluvius ma-
ximus Gan-
ges, atque
ipsum Solis
ortum, nemo
est cui de
summò bono
constet, qui
norit, quid
sit secundum
rationem fu-
giendum,
quid peten-
dum.

2 Et mala
quæ sunt bo-
nis contra-
ria.

3 Animi no-
stri cœcitate
& ignoran-
tia.

4 Quid tam
prospero au-
spicio voves
& precaris?

dextra enim numina favere credebantur. 5 Dominis, ut Neptunus exauditis
Thesei votis de Hippolyto. vide v. 3 15 seq. 6 Præsentes & prompti nimis.
7 Pace. * Infra v. 114. 8 Ut Milo Crotoniatis, quæ sibi reliquæ essent vires volens
iter faceret solus in locis sylvestribus, quæ sibi reliquæ essent vires parti-
cipari in diducenda hiante quercu, manibus ibi inclusis ab arboris parti-
bus restrictis feris præda factus est, referente A. Gel. 14. 16. 9 Dum omni-
ratione laborant, ut suus census tanto excedat aliorum census, quanto ba-
læna Britannica exsuperat delphinam mole. 10 Quibus Nero Imperator un-
dique occasione quaesita insidiabatur divitum opibus. 11 Cassium Longinum
12 cum interficere jussit Nero, non alio injecto crimine, quam quod Cassii, uni-
us è Cæsaris percussoribus, statuam retinisset, cum revera opibus illius inju-
retur Imperator. 12 Seneca vir sanctissimus, quo præceptore ipse Nero usus
fuerat, criminationibus. Festi Rufi & Tigellini, tanquam hortis, villis, opibus
ipsum principem transenderet, Pisonianæ denique conjurationis accusa-
tus, (cum re vera divitiæ essent in causâ) Neronis jussu, incisus sibi venis obi-
it. Tacit. 14. Sed & de aliis quæ Senecæ obiciebantur vide Xiphilini Nero-
nem. 13 Proximam necem Flavii Lateranicis. designati Nero adjungit ad-
eo properare, &c. Tac. 15. 14 Militum percussorum ab Imperatore missorum ad
interficiendum Lateranam. Illo propinquæ vespera tribuni venit, & villam
globum militum sepsit. Tacit. 15. Annal. 15 Pauperum qui cœnaculorum con-
ductorum inquilini sunt. Sat. 3. vers. 199. 16 Percussor. 17 Et illius qui-
dem non cœlati. Turn. 29. 1. 18 Latronis.

19 In quo
arcas habue-
runt senato-
res, in quib.
pecunias tu-
tius dispone-
bant. vide

Sat. 14. v. 260

20 Sat. 5. v
43 & 44.

21 Flammei
erit coloris
in auratis
poculis, vel
ardebit ve-
reno.

22 Democri-
tus qui sem-
per ridebat
ineptias ho-
minum. Lu-
cian. β' ων

πρώτος An-
thol. l. 1. c. 12.
& l. 3. c. 33.

34

23 Heraclit-
us qui mi-
serias homi-
num conti-
nenter fle-
bat. ibid.

24 In prom-
ptu quidem
est ridere,
sed mirum
unde suppe-

teret Heraclito tanta lacrymarum copia! 25 Non in Abdera, a hisque Thra-

ciae urbib. ut in Roma. 26 De his Sat. 8. v. 259 Prætexta dicebatur ea toga,
cujus ora & circuitus purpura prætexta erant: bordered with purple gar-
ment.

27 Sublimem in curru ludos Circenses spectantem, disponentem, agentem.
Sat. 8. v. 194. 28 Tunica palmata, toga picta, quam triumphantes à Iovis tem-
plo sumptam induebant. 29 Tyria. Syris n. Tyrus dicta est, quæ prius Sarræ &
Pisces 700 ejus succo purpura tingebatur, maximusque ibi horum piscatus.

30 Togam latam & amplam instar aularum, quibus aularum parietes re-
guntur 31 Supple ferendo. 32 Servus seu minister publicus qui coronam su-
stentet. 33 Præficine ad exorandam Nemesein, comitem assiduam rerum locu-
tarum & ὀψιποῦχος, triumphantib. à tergo in eodem curru adstabat servus
publicus, qui coronam illam auream immensi ponderis & amplitudinis susti-
nebat, & simul attendere triumphantem jubebat ad ultimi supplicii instru-
menta curru appensa, tintinabulum sc. & flagellum, atque subinde intercla-
mabat: *Respice post te: Hominem te esse memento.* 34 Aquilam eburnei sceptri
vertici insculptam. 35 Amicos, servos, ministros. 36 Clientes, eives albis togis
indutos circa currum. 37 Etiam suo tempore. 38 Abdera Democriti patria,
in Thracia ubi barbari sunt & rudes instar vervecum. Stupidorum a. ac sto-
lidorum convitium est *vervex*. *Am vero vervecum caput?* Plaut. *Perf.* 2. Act.
39 Qui pingues & hebetes reddit, ut tenuis contra ingeniosos. *Bæotum* in

7250 qui arces uere natum. Horat.

Nostra sit arca 19 foro. sed nulla aconita bibuntur
Fictilibus: tunc illa time, cum pocula sumes 26

20 Gemmata, & lato 20 Serinum 21 ridebit in auro.
Iam ne igitur laudas, quod de sapientibus 22 alter

Ridebat quoties à limine mouerat unum
Protuleratque pedem flebat contrarius 23 alter? 30

24 Sed facilis cuiuis rigidi censura cachinni.
Mirandum est unde ille oculis sufficerit humor.

Perpetuo risu pulmonem agitare solebat
Democritus, quanquam non essent 25 urbibus illis

26 Prætexta, & trabea, fasces, lectica, tribunal. 35
Quid si vidisset prætorem 27 in curribus altis

Extantem, & medio 28 sublimem in pulvere circi
In 28 tunica Iovis, & picta 29 sarrana ferentem

Ex humeris 30 aulea toga, magna que corona
Tantum orbem quanto cervix 31 non sufficit ulla? 40

Quippe tenet sudans hanc 32 publicus, & 33 sibi consul
Ne placeat, curru servus portatur eodem.

Da nunc & 34 volucrum, scepro quæ surgit eburno,
Illinc cornicines, hinc præcedentia longi 44

Agmina 35 officia, & 36 niveos ad frena Quirites,
Defossa in loculis quos sportula fecit amicos.

37 Tunc quoque materiam risus invenit ad omnes
Occursus hominum, cujus prudentia monstrat

Summos posse viros, & magna exempla daturus
28 Vervicum in patria 39 crassoque sub aère nasci. 50

Ridebat

Ridebat curas, nec non & gaudia vulgi,
Interdum & lacrymas, cum Fortune ipse minaci
Mandaret ⁴⁰ laqueum, ⁴¹ mediumque ostenderet
unguem.

Ergo supervacua hæc, aut pernicioſa petuntur,
Propter quæ fas eſt ⁴² genua incerare deorum. 55

Quosdam præcipitat ſubjecta potentia magnæ
Invidiæ, mergit longa atque inſignis hororum
⁴³ Pagina, ⁴⁴ descendunt ſtatue, reſtemq; ſequuntur

Ipfas deinde ⁴⁵ rotas bigarum impacta ſecuris
Cædit, & immeritis franguntur crura caballis, 60
Iam ſtridunt ⁴⁶ ignes, iam follibus atque caminis

Ardet ⁴⁷ adoratum populo caput, & ⁴⁸ crepat ingens
⁴⁹ Sejanus, deinde ex facie toto orbe ⁵⁰ ſecunda

Fiunt urceoli, pelves, ſartago, patellæ.
⁵¹ Pone domi ⁵² lauros, duc in capitolia magnum 65
⁵³ Cretatumque bovem, Sejanus ⁵⁴ ducitur unco

ſpectandus, gaudent omnes. ⁵⁵ quæ labra? quis illi
Vultus erat? nunquam (ſi quid mihi credis) amari

Hunc hominem, ſed quo cecidit ſub crimine? qui ſuam
Delator? quibus indiis? ⁵⁶ quo teſte probavit? 70

Nil horum, verbosa & grandis epiſtola venit
⁵⁷ A Capreis: bene habet, nil plus interrogo: ſed quid

Turba ⁵⁸ Remi? ſequitur fortunæ ut ſemper, & odit
Damnatos. ⁵⁹ idem populus, ⁶⁰ ſi Nuruſia Thuſco

ſæ majeſtatis, vel gravis alicujus criminis, eradebantur Faſtis nomina, fran-

gebantur ſtatue, idque decreto magiſtratus vel populi ſutore. Tac. 6. Ann.

Plin. Panegy. Reſtem a. laqueosque ſtatuis altiorib. in jicere, eaſque detra-

here moris fuit. ⁴⁴ Statuas equeſtres, currus triumphales, equos æneos,

⁴⁵ Quib funduntur & liquuntur ſtatue ⁴⁶ Nuper in honore habitum ⁴⁷ Cum

crepitu reſolvitur in igni. ⁴⁸ Statua Sejanæ ⁴⁹ Fueraſt n. colleg. perpetuus

Imperatoris, ei que ſecundi honores habebantur *Facili Tibi* 10, atque ita pro-

no, ut ſocium la. orum, non modo in ſermonibus, ſed pud patres & populum cele-

braret, colique per theatra & fora effigies ejus, inter que principi legionum ſi-

neret. Tac. Annal 4. ⁵⁰ Ironice præta hæc de Sejanæ, vel, dialogiſmus levis

populi Sejanæ inſultantis ⁵¹ Coronatus Iovi Capito in ſacrificæ ⁵² Candi-

40 In ſuum
ipſius Fortu-
næ ſulpen-
dium. 41 Inſi-
mem digi-
tum. Perf. 2.
33. & Mar-
cial. 28.
epigr. l. 2.

41 Non ce-
reis candelis
oblatis illi-
nere inquit
Turneb. 30.
19. Sed con-
cepta vota &c
in tabulis

conſcripta
deorum ge-
nibus cera
obſignata ſi-
gere idem 1.
17. i. n. p. o. o.
2. i. o. o. Phi-
loſtratus in
Heroicis.

42 Ænea
quæ imagi-
nib affixa
honorum
gradus con-
tinebat.

43 Damna-
torum ty-
rannidis læ-

no, ut ſocium la. orum, non modo in ſermonibus, ſed pud patres & populum cele-

braret, colique per theatra & fora effigies ejus, inter que principi legionum ſi-

60 Ex quo per suffragia (quæ plerumque venalia erant) non eligimus magistratus. 61 Electionis & comitorum quæ permittit Imperatoribus. Crea idorum quippe Consulium comitia ad se transtulere Imperatores, exemplo Julii Cæsaris comitia cum populo partiti, & alterum Consulium creantis. 62 Populus qui olim eligebat pacis & belli magistratus.

Favisset, si oppressa foret securâ senectus 75
 Principis, hac ipsa Sejanum diceret hora
 Augustum. jam pridem 60 ex quo suffragia nulli
 Vendimus, effugit 61 curas, nam 62 qui dabat olim
 Imperium, fasces, legiones, omnia, nunc se
 Continet, atque duas tantum res anxius optat, 80
 63 Panem, & Circenses. 64 perituros audio multos.
 Nil dubium, magna est 65 fornacula 66 pallidulus mi
 Brutidius meus ad Martis fuit obvius aram,
 Quam timeo victus ne poenas exigat Ajax,
 Ut male defensus: curramus præcipites, & 85
 Dum 67 jacet in ripa, calcemus Cæsaris 68 hostem:
 Sed videant 69 servi ne quis neget, & pavidum in jus
 Cervicæ astricta dominum trahat. hi sermones
 Tunc de Sejano, secreta hac murmura vulgi,
 Visne salutari sicut Sejanus? habere 90
 Tantundem? atque illis sellas donare 70 curules?
 Illum exercitibus præponere? tutor haberi
 Principis * angusta Caprearum in rupe sedentis
 Cum 71 grege Chaldaeo: 72 vis certe, pila, cohortes,
 73 Egregios equites, & castra 74 domestica. quid ni

63 Victum è pane & voluptatem è ludis. 64 Alter populi introducitur dialogismus. 65 Ira Imperatoris, vel, fornacula ad exurendos multos. 66 Vereor ne Brutidius quem modo conveni pallentem ex male conscio animo vel metu principis, quod amicus esset Sejano, se interficiat ut Ajax. vel, Quam timeo, ne Tiberius male se à Senatu defensum arguens in Senatores & cives cæde ruat, non sanius quam Ajax ille Sophocleus in pecudes, in quas veluti plebem & proceres Græcorum gladio & flagello sæviit. 67 Insepulus. *καὶ τὸ ὄσμιλος τῶν ὄλων ἢ μίσις ἢ λυμνήματα, & καὶ τὸ ἴσ' ἢ πῶλεμον ἢ ἴσ' αἰ. Dio. l. 58.* 68 Sejanum. 69 Nostri, quos habemus & servos & inimicos, ne quis eorum neget nos calcasse, & nos tanquam Sejano faventes accuset, quibus etiam dominos accusantibus credetur. *ἢ μὴ γὰρ μοῖτον πρὸς κατὰ γὰρ τὸν κείνου φίλον ἢ μὴ ὄσμιλον ἢ ὄσμιλον.* Xiphilin. Tiberius. *Delicta fuere Nexus amicitie.* Claud. an. in Rufin. 2. 70 Magistratus urbanos, sellis n. curulibus in Curiam vehi, & ex iis jura dare solebant magistratus. Neque senatorio ambitu abstinere, clientes suos honoribus aut provinciis ornando. Tacit. Annal. 14. sic de Rufino Claudianus: *Institor imperii, caupo famosus honorum.* * Vel porius lege *Augusta*, quasi dicat transferentis sedem Imperii à Roma ad Insulam Capreas. Heraldus vero vult *sedentis* intelligi de *sellariis* quam excogitavit Tiberius arcane libidinis sellam. Sueton. Tib. cap. 34. *vide & Torrentium ad locum dictum Suetonii.* 71 Mathematicis, quorum artibus mire deditus erat Tiberius, & è quibus maxime colebat Thrasillum Chaldaeum. Sat. 6. vers. 575. 72 Scio te velle primipilatum vel *πρωτοπύλοιο*. Vis primipilatum, vel legionis præfecturam? pilum a. peditum Romanorum hastile erat missile. cohors decima legionis pars. 73 Equitum domesticorum magisterium, ut Sejani. 74 Prætoriana, quæ primus ad muros urbis *in castra conducendo, ut simul imperia acciperent, &c.* Tacit. 4. Annalium.

Hæc cupias? & qui nolunt occidere quenquam, 96
 Posse volunt. 75 sed quæ præclara & prospera tan-

ti,

Ut rebus lætis par sit mensura malorum?

76 Hujus qui trahitur prætextam sumere mavis,

An 77 Eidenarum, Gabiorumque esse potestas? 100

Et 78 de mensura jus dicere, 78 vasa minora

Frangere pannosus vacuis adilis 79 Ulubri?

Ergo quid optandum foret ignorasse fateris

Sejanum, nam qui nimios optabat honores

Et nimias poscebat opes numerosa parabat ros

Excelsa turris tabulata, unde altior esset

Casus, & impulsæ præceps immane ruina.

Quid 80 Crassos? quid 81 Pompejos evertit? & si illum,

Ad sua qui domitos deduxit 82 flagra Quirites?

Summus nempe locus nulla non arte petitus, 110

Magnaque numinibus vota exaudita 83 malignis.

Ad 84 generum Cereris sine caede & vulnere

pauci

Descendunt reges, & 85 sicca morte tyranni.

86 Eloquentiam ac famam Demosthenis, aut Ciceroni

Incipit optare, & totis 87 Quinquatribus optat, 115

Quisquis adhuc uno partem colit: 88 affe Minervam,

Quem sequitur * custos angustæ vernula 89 capsa:

Eloquio sed uterque perit orator, utrunque

Largus & exundans letho dedit ingenii fons, 115

Ingenio 90 manus est & cervix cæsa, nec unquam

Sanguine caudicis maduerunt rostra 91 pusilli.

nis Juppiter flagellum tradidit. vide Suetonii August. 94 c. 82 Imperium,

dictaturam perpetuam, imminutam libertatem, immodicam illam. Namque li-

bera manente civitate, civem Romanum virgis credi nefas, nedum flagellis.

83 Que importunitate votorum victa mala pro bonis concedunt. 84 Pluto-

nam Proserpinæ maritum, i. e. mortem. 85 Non eruenta. 86 Puer elementa-

rius, qui tenui minervali literis initiatur, quem servus capfarius deducit ad

scholam, & reducit pauculos ferens libros. in festis Minervæ, sapientie præ-

stigiis, sibi exoptat eloquentiam Demosthenis aut Ciceronis. Sed contra

omnes interpretes & Ang. Politianum Miscel. c. 21. contendit Jacobus Nico-

laus Loentis intelligi hic ipsum magistrum, qui jam primum aperuerit lu-

audet eloquentiam summorum Oratorum. Miscellan. epiphill. lib. 2. cap. 13.

87 Festis Palladi sacris diebus à quinq. diebus, quibus celebrabantur. Ovid.

sed Varroni & Festo à quinto idus Mart. 88 Exigua mercede rudimenta ac-

quilita. * Ulpiam in Lege si collectaneus. 13. de manumissis vindicta, ait,

vel capfarius, id est, qui portat libros. 89 Quæ libros tenet. 90 Manus & ca-

put Ciceroni abscissa affigebantur rostris è quibus in Antonium dixerat.

75 Sed quæ

conditio tam

lauta est ac

lata, quæ ni-

hil acerbi

habeat ad-

missum?

76 Summum

imperium

Sejani cum

periculo?

77 An muni-

cipiorum vi-

lium magi-

stratus, cum

secura tran-

quillitate?

78 Perl. Sat.

1 v. 131.

79 Deserto

Volscorum

oppido. Scis

Lebedus

quam sit Ga-

sius desertior,

atque Fidenis

vi us Horat.

8. Patrem de-

tilies a Cæ-

sarianis, illos

à Parthis

eversos.

81 Syllam

aut Juliam

Cæsarem,

aut etiam

Augustum,

qui ex som-

nio Cicero-

nis Imperium,

92 Versum hunc Cicero- nis de op- pressa Cati- lina in suo consulatu à Quintiliano 9. l. 4. c. & aliis vexa- tum propter vocem Nu- tom à: e: o: v: w; iteratam à malevolo- rum irratio- ne vult affe- rere Tur- aeb. 7. 19
93 Tam in- epto versu.
94 Oratio, ex illis quas Cic. in An- tonium ma- lo omne Philippicas inscripsit ab iis, quas in Philippum r gem ha- buit Demost- henes.
95 Secunda Philippica.
96 Demost- henes, qui accepto nun- cio de Anti- patri & Cra- teri adventu ex Athenis in Calabriam Thraciæ profugit ad templum Naptuni, à cuius ara cum Ar- chias satelles eum abstrahere conaretur, Demosthenes veneno, quod in ca- lamo habuit, hausto interiit. 97 Populum in teatro, ubi orationes recita- bat. 98 Pater Demosthenis. μαχαιροποιός, qui gladios fabricavit 99 Fu- mo, fuligine, candenti igne. 1 Lutosi Vulcani. i. e. fabri ferrarii officina. 2 Ligne. 2 Scholam rhetoris. Hæi 3 Monumentis τῆς τῶν ἰχθύων, τῶν τῆς quo n. loco hostes fusisse in fugam converterant, in tumulo stipitibus erigebantur polia. 4 Αφύστρα. Lycophr. aplustria, ornamenta navium, vi- ctoriae navalis monumenta. Blags. 5 Triumphali è lapide in altum extru- cto, in quo incidebatur pugna. 6 Trophæa quæ summa credunt bona. 7 Ex- hac ambitione & bellicæ laudis gloria. 8 Cladibus & bellis civilibus. 9 In- scribendi 10 Saxeis sepulchris in quibus urnæ & cineres conduntur. 11 Caprificus quæ ex muris erumpens laxa discutit. Martial. 10. lib. epi- grammate 2. 12 Annibalis cineres, vel, gloriam bellicam. 13 Quarta orbis pars: tunc tertia. 14 A mari Atlantico ab Occidente, patens ad Nilum

92 O fortunatam natam me consule Romanam.
Anton gladius potuit contemnere, si 93 sic
Omnia dixisset ridenda poemata malo:
Quam te conspicua divina 94 Philippica fama, 125
95 Volveris à prima quæ proxima. servus & 96 illum
Exitus eripuit, quem mirabantur Athenæ
Torrentem & pleni moderantem 97 frena theatri:
Diu ille adversis genitus, fatoque sinistro,
Quem 98 pater ardentis massæ fuligine 99 lippus 130
A carbone, & forcipibus, gladiosque parant
Incude, & luteo Vulcano ad rhetora misit.
Bellorum exuvia, 2 truncis affixa 3 trophæis
Lorica, & fracta de casside buccula pendens,
Et curtum remone jugum, victæque triremis 135
4 Aplustre & summo tristis captivus in 5 arcu,
Humanis majora bonus creduntur: ad 6 hæc se
Romanus, Grajusque ac barbarus induperator
Erexit, caussas discrimini atque laboris 139
7 Inde habuit: tanto major famæ sitis est, quam
Virtutis. quis enim virtutem amplectitur ipsam,
Præmia si tollas? patriam tamen 8 obruit olim
Gloria paucorum, & laudis titulique cupido
9 Hæc sursi 10 saxi cinerum custodibus, ad quæ 144
Discutienda valent 11 sterilis mala robora ficus:
Quandoquidem data sunt ipsis quoque fata se-
pulchris.

Expende 12 Annibalem, quot libras in duce summo
Inventes? hic est, quem non capis 13 Africa 14 Mauro
Perfusa Oceano, 15 Niloque admota 16 repenti,

in Calabriam Thraciæ profugit ad templum Naptuni, à cuius ara cum Ar- chias satelles eum abstrahere conaretur, Demosthenes veneno, quod in ca- lamo habuit, hausto interiit. 97 Populum in teatro, ubi orationes recita- bat. 98 Pater Demosthenis. μαχαιροποιός, qui gladios fabricavit 99 Fu- mo, fuligine, candenti igne. 1 Lutosi Vulcani. i. e. fabri ferrarii officina. 2 Ligne. 2 Scholam rhetoris. Hæi 3 Monumentis τῆς τῶν ἰχθύων, τῶν τῆς quo n. loco hostes fusisse in fugam converterant, in tumulo stipitibus erigebantur polia. 4 Αφύστρα. Lycophr. aplustria, ornamenta navium, vi- ctoriae navalis monumenta. Blags. 5 Triumphali è lapide in altum extru- cto, in quo incidebatur pugna. 6 Trophæa quæ summa credunt bona. 7 Ex- hac ambitione & bellicæ laudis gloria. 8 Cladibus & bellis civilibus. 9 In- scribendi 10 Saxeis sepulchris in quibus urnæ & cineres conduntur. 11 Caprificus quæ ex muris erumpens laxa discutit. Martial. 10. lib. epi- grammate 2. 12 Annibalis cineres, vel, gloriam bellicam. 13 Quarta orbis pars: tunc tertia. 14 A mari Atlantico ab Occidente, patens ad Nilum

verticali

Rursus

Rursus ad *Ethiopum* populos, ¹⁷ aliosque elephan- 17 Non In-
 105, 150 dia orienta-
 Additur imperiis *Hispania*: ¹⁸ *Pyrenæum* lis: sed *Libyæ*
 Transilit, opposuit natura ¹⁹ *Alpem*que nivemque, & *Maurica-*
 Diduxit scopulos, & montem rupit ²⁰ *aceto*, nia, ubi et-
 iam elephan-
 Iam tenet *Italiam* tamen ultra pergere tendit, ti sunt.
 Actum, inquit, nihil est, nisi *Pæno* militi ²¹ portas ¹⁵⁵ 18 Montem
 Frangimus, & media vexillum pono ²² *Subærra*. qui *Hi-pani-*
 am à *Galliis*
 O qualis facies, & quali digna tabella, dividit.
 Cum ²³ *Getula* ducem portaret bellua ²⁴ *luscum*! 19 *Nivosas*
 Alpes, mon-
 Exitus ergo quis est? o gloria! vincitur idem 159 res qui *Itali-*
 & *Germania*
 Nempe, & in exilium præcepit fugit, atque ibi ma- discerni-
 gnus nant.
 Mirandusque cliens sedet ad prætoriam ²⁵ regis, 20 *igni* &
 Donec *Bithyno* libeat vigilare tyranno. *aceto*, ut re-
 fert *Liv.* 31.
 26 *Finem* animæ, quæ res humanas miscuit olim, 21 *Romæ*.
 Non gladii, non saxa dabunt, non tela: sed ille 22 *Vico* ur-
 bis celeberrimo.
 Cannarum vindex, ac tanti sanguinis ultor 165 23 *Elephas* &
 27 *Annulus*, ²⁸ *Idemens*, & savas curre per *Alpe*. *Getulia* par-
 te *Libyæ*.
 Ut ²⁹ pueris placeat, & declamatio fias. 24 *Unocul-*
 lum, alterum
 30 *Unus* ³¹ *Pellæo* juveni non sufficit orbis. n. oculus
 32 *Estuat* infelix angusto limite mundi, amiserat vi-
 giliis & pa-
 Ut *Gyara* clausus scopulus, parvaque *Seripho*, 170 lustris celo,
 dum in *Etru-*
 Cum tamen ³³ à *figulis* munitam intraverit urbem, riam descen-
 deret.
 34 *Sarcophago* contentus erit. Mors sola fatetur, 25 *Antiochi*
 Quantulasint hominum corpuscula, creditur olim regis *Syræ*
 donec libeat
 35 *Velificatus* *Athos* & quicquid, 6 *Græciam* mendax 175
 transire & mereri sub *Prusia* rege *Bithyniæ*: vel *Prusiæ* ipsius, donec evigila-
 re regi libeat. 26 *Leithum* *Annibali* qui omnia inturbat non tela, non &
 sed *annulus* vindex *Cannarum*, & ultor modii *annulorum* quos *senatorum*
 & *equitum* *Cannisæ* forum digitis detractos *Carthaginiem* milit, dabit. 27 In
 cuius *palea* *venenum* in hunc usum habuit. 28 *Pœta* *Sarcos*. *Sat.* 7 161.
 29 Qui apud *Rhetoras* ad declamandum exerceantur. 30 Cum n. *Anaxar-*
 chum de infinitis mundis audisset differentem, flevisse dicitur dixisseque: me
 miserum, qui nondum unius dominus factus sum. 31 *Alexandro* nato in *Pel-*
 la *Macedoniæ* urbe. 32 Vix habet in toto mundo spirandi locum quasi coar-
 ctatus esset brevissima, utque testatur *Philo* lib. in *Flaccum*, τὸν ἄνθρωπον τῆν
 ἀντιπορῶν ἐν τῇ *Gyara* & *Seripho*, de quibus *Sat.* 1. 73 & 6. 363. 33 *Babyloni-*
 am quam è cocto latere muris cinxit *Semiramis*, ubi periit *Alexander*. 34 *Se-*
 pulchro, è lapide *Asio*, dicto quod cadavera consumat ex *αἰσῶς* & *πάγω*. *La-*
 pis *Sarcophagus* intra quadraginta dies totum corpus absumit exceptis den-
 tibus. *Jul. Cæs. Scal. Exerc.* 191. sect. 2. 35 Mons altissimus *Macedoniæ* à *Xer-*
 xe *Perfarum* rege abscindit à continenti iussus & circumnavigatus. 36 *Histo-*
 rici *Græci* vani & mendaces, *Herodot.* &c. 37 Quibus *Athos* fuit velificatus:

38 Ponsè
navibus quo
Seston Abi-
do, Asiam
Europæ jun-
xit Xerxes,
suppositis
rotis curri-
num.
39 Exercita
& Medis &
Persis.
40 Furore
pœtico e-
brins verita-
tem & fidem
historie ex-
ceedit.
41 Pœta.
42 Insula in
mari Euboi-
co è regione
Atticæ, ubi
navali præ-
lio superatus
est a Thoni-
stocle Xer-
zes.
43 Ventos,
quod pon-
tem ejus
disjecerant.
Herod. 7.
44 Respicit
ad Æn.
Virg. 1. Lu-
Etantes ve-
nias vincis
& carcere
frænot. &c.
45 Trecenta
verbera Hel-
lesponto in-
fligi, & par
compedum
in pelagus
injici jussit.

Herodot. Polym. 46 Neptunum, ἀβροῦ & γαῖα, quod terram quatit.
A. Gel. 2. 18. 47 Ironice quod non & Neptunum notis injuri jussit.
47 Tam stulto & vesano & Herod. 8. 49 Scapha piscatoria. 50 Sanguis-
de Persarum. 51 Suorum exorum & in undis fluitantium. 52 Non de-
missu vultu aut arcano ore ut cætera. Pers. Sat. 2. vers. 8. 53 Auxius &
solicitus. 54 Olim juvenis. 55 In sylvis juxta Tabracham in Africa mi-
nori, simiarum plenis, sensis autem ἡ ὕψος τῆς γαῖας ἔχει. 56 Dissimili-
tudo in vultu plurima. 57 Calvum. 58 Instar infantium, quasi secunda
infantia. 59 Edentula. 60 Heredipetæ ipsi, Emphatice. 61 Hernia, sero-
ti tumore, Sat. 6. vers. 325. 62 Quod tamen omnium novissime, humore
radicali destitutum, canescit.

33 *Suppositumque rotis solidum mare: credimus altas*
Defecisse amnes, epotaque flumina 39 *Medo*
Prudente, & 40 *madidas cantat que* 41 *Sostratus alis.*
Ille tamen qualis redit 42 *Salamine relicta*
In 43 *Corum atque Eurum solitus servire flagellis* 180
Barbarus, 44 *Æolio nunquam hoc in carcere passos,*
Ipsum 45 *compedibus, qui vinxerat* 46 *Ennosigæum?*
47 *Mitius id sane, quod non & stigmatæ dignum*
Credidit. 48 *huic quisquam vellet servire deorum?*
Sed qualis rediit? nempe una 49 *nave* 50 *cruentis* 185
Fluctibus, ac tarda per densa 51 *cadavera prora.*
Has toties optata exegit gloria pœnas.

Da spatium vitæ, multos da Iuppiter annos,
Hoc 52 *recto vultu, solum hoc &* 53 *pallidus optas.* 189
Sed quam continuis & quantis longa senectus
Plena malis? *deforme & tetrum ante omnia vult-*
tum,

Dissimilemque 54 *sui, deformem pro cute pellem,*
Pendentisque genas, & tales aspice rugas,
Qualis umbriferos 55 *ubi pandit Tabracha saltus,*
In vetula scalpit jam mater simia bucca. 195
56 *Plurima sunt juvenum discrimina, pulchrior ille*
Hoc, atque ille alio: multum hic robustior illo.
Una senum facies, cum voce tremantia membra,
Et tam 57 *leve caput, madidique* 58 *infantia nasi.*
Frangendus misero gingiva panis 59 *inermi,* 200
Usque adeo gravi uxori, natisque sibi que,
Ut captatori moveat fastidia 60 *Cosso.*
Non eadem vini atque cibi torpente palato
Gaudia: nam coitus jam longa oblivio. vel si
Coneris, jacet exiguus cum 61 *ramice nervus,* 205
Et quamvis tota palpetur nocte, jacebit,
An ne aliquid sperare potest hæc 62 *inguinis ægri*

- Canities? quid, quod merito suspecta ⁶³ libido est,
 Quæ venerem affectat sine viribus? aspice ⁶⁴ partem
 Nunc damnum alterius, nam quæ cantante voluptas,
 Sit licet eximius citharædus? sitve ⁶⁵ Seleucus. 211
 Et ⁶⁶ quibus aurata mos est fulgere lacerna,
 Quid refert magni se deat qua parte theatri,
 Qui vix cornicines exaudiat, atque tubarum
 Conventus? clamore opus est, ut sentiat auris, 215
 Quem dicat venisse puer, quot nunciet horas,
 Præterea minimus gelido jam corpore sanguis
 Febre calet sola. circumfilit agmine facto
 Morborum omne genus, ⁶⁷ quorum si nomina quæras,
 Promptius expediam, quot amaverit ⁶⁸ Hippia mæ-
 chos, 220
 Quot ⁶⁹ Themison egros autumno occiderit uno
 Quot ⁷⁰ Basilus socios, quot ⁷¹ circumscripserit
⁷² Irus
 Pupillos, quot longa viros exorbeat uno
⁷³ Maura die, quot discipulos ⁷⁴ inclinet Amillus,
 Percurram citius quot villas possideat nunc, 225
⁷⁵ Quo tondente gravis juveni mihi barba sonabat.
 Ille humero, hic lumbis, hic coxa debilis, ambos
 Perdidit ille oculos, & ⁷⁶ luscis invidet, hujus
 Pallida labra cibum capiunt digitis alienis.
 Ipse ad conspectum cœnæ diducere rictum 230
 Suetus, hiat tantum, ceu pullus hirundinis, ad quem
 Ore volat pleno mater ⁷⁷ jejuna. sed omni
 Membrorum damno major ⁷⁸ dementia, quæ nec
 Nomina servorum, nec vultum agnoscit amici.
 Cum quo præterita cœnavit nocte, ⁷⁹ nec illos, 235
 Quos genuit, quos eduxit, nam ⁸⁰ codice servo
 Heredes vetat esse suos, ⁸¹ bonatota feruntur
 Ad ⁸² Phialen: tantum artificis valet halitus oris,
 Quod steterat multis in carcere fornicis annis.
⁸³ Ut vigeant sensus animi, ducenda tamen sunt 240
 Funera natorum, rogos aspiciendus amato
 Conjugis & fratris, plenæque ⁸⁴ sororibus urnæ.
⁸⁴ ⁷⁵ Sat. 1. 25. ⁷⁶ Ipse in totum cæcus habet quod luscis invideat. ⁷⁷ Ut ci-
 bet pullos ore pleno, ipsa ventre jejuno. ⁷⁸ Ubi memoria, ratio & omnia men-
 tis organa deficiunt. ⁷⁹ Nec liberos suos quos per oblivionem vel impietate
 exhereditat. ⁸⁰ Testamenti tabulis impiis. ⁸¹ Heredem ex asse instituit. ⁸² Fel-
 laticem, quæ ore impuro morigera senis demeruit hereditatem, sup. v. 208.
⁸³ Fac tamen vigeant sensus animi. ⁸⁴ Sororum ossibus & cinere,

53 Irram.
 quod de Ti-
 berio scribit
 Sueton. c.
 44. Pronior
 erat (inquit)
 ad id genus
 libidinis &
 natura & æ-
 tate, & Mar-
 tial. 50 epig.
 lib. 4.
 64 Auditus.
 65 Etiam e-
 ximius tibi-
 cen, qualis
 fuit Seleu-
 cus.
 66 Optimi n.
 tibicines ves-
 tes longas
 & splendi-
 das, pallam
 & tunicam
 talarem in-
 duti vaga-
 bantur per
 pulpita. Ho-
 ratius ad Pi-
 sones. Tibi-
 cen traxitque
 vagus per
 pulpita ve-
 stem.
 67 Hemistich.
 Ovid.
 68 De qua
 Sat. 6. 83.
 69 Medicus.
 70 Prætor
 spolians pro-
 vinciales.
 71 Defrau-
 dant.
 72 Impius
 tutor.
 73 De qua
 Sat. 6. v. 307.
 74 Sat. 9. v.
 26. Incur-
 ver. Martial.
 11. l. epigr.

85 Pullaslu-
gabri.
86 Nestor,
qui regnabat
in Pylo urbe
Laconiae.
87 Cum tres
hominum æ-
tates ab Ho-
mero vixisse
dicatur, pro-
xime recessit
ad ætatem
cornicis qua
novem vive-
re fertur.
88 Tria scil.
89 Videtur
P. et innue-
re Nestorem
300. annos
vixisse, cum
alii 30 annis
ætatem ter-
minantes.
90 Eam vi-
xisse dicant,
completo n.
centenario
numero in
sinistr. ulte-
riorem com-
putat vitæ
numerum in
dextra, & x.
πικρόν. Ly-
cophron. de
qua ratione
vide Cœl.
Rhod. 3. li.
c. 12 & Lili

Hæc data poena diu viventibus, ut renovata
Semper clade domus multu in luctibus, inque }
Perpetuo mœrore & 85 nigra veste senescant. } 245
86 Rex Pylius (magno si quicquam credis Homero)
Exemplum 87 vitæ fuit a cornice secunda.
Felix nimirum, qui 88 101 per secula mortem
Distulit, atque suos jam 89 dextra computat annos,
Quique novum 50 toties mustum bibit: oro parumper
Attendas, quantum de legibus 91 ipse queratur 251
Factorum, & nimio de stamine, 92 cum videt acris
Antilochi barbam ardentem. nam querit ab omni
Quisquis adest socio, cur hæc in tempora duret.
Quod facinus dignum tam longo admisit ævo. 255
Hæc eadem 93 Peleus raptum cum luget Achillem,
Atque 94 alius, cui fas 95 Ithacum lugere 96 nat antem.
Incolumi Troja Priamus venisset 97 ad umbras
98 Assaraci magnis solennibus, 99 Hectore funus
Portante ac 99 reliquis fratrum cervicibus, inter 260
1 Iliadum lacrymas, ut primos edere planctus
2 Cassandra inciperet, scissaque 2 Polyxena palla:
Si foret extinctus 3 diverso tempore, quo jam,
Cœperat 4 audaces Parus edificare carinas.
Longa dies igitur quid convulit? omnia vidit 265
Eversa, & flammis 5 Asiam ferroque cadentem.
Tunc 6 miles tremulus posita tulit arma 7 terra,
Et ruit ante aram summi 8 Iovis, ut vetulus bos,
Qui domini cultris tenue & miserabile collum
Præbet, ab 9 ingrato jam fastiditus aratro. 270
Exitus ille utcunque 9 hominis: sed torva canino

Gyraldi Dial. 2. & epigr. Græc. l. 2. c. 9. de ann præ qua Nestor non erat senex.
ὁ Χρῆς λαίω Δῆρας ἀριθμῶσαι δι' ἴσον ἀξίαν. Ecce a. avertit miles lava
dextra digitis rationem computat. Plaut. Miles 9. Tot autumnis. 91 Cui Parens
nimium parcant. 92 Cum videt fortem filium suum Antilochum jam grandem
& barbaturum occisum & rogo ardentem. οὐδ' ὀμῖθα καὶ τὸν Ἀντιλόχου ἡδὲ
Cui μὴ ὑπὸ πόντος πρὸς τὴν ἕκκ. Philostratus 2. l. Iconum. 93 Pater Achillis.
94 Laërtes 95 Ulysses filium suum, Ithacæ ducem. 96 Per maria decennali
errore jactatum, vel simpliciter à naufragio enatantem ad Calypsus insulam.
Odyss. 11. 97 Ad sepulchra majorum. 98 Avi sui fratris. 99 Filiis adhuc vi-
ventibus, qui patris funus efferrent. 1 Trojanatum mulierum. 2 Priami fi-
lia: illa vates præscia & prædicens excidium Trojæ: hæc in publica clade
& tot suorum funeribus lugens & vestes suas discindens. 3 Prius quàm 4 Qui-
bus Helenam raptaret, ipse audax. 5 Asiæ partem magnam 6 Æneid. 2. Ar-
ma diu desueta senex, &c. 7 Pileo Persico, vide Briss. 2. de regno Pers. 8 Her-
cili. * Pithos vel Metonym. ab ingrato agricola qui bovem jam per annos 20
gto colendo inutilem interficit. 9 Viri, vel non bellus, ut

Latravit rictu, quæ post hunc vixerat ¹⁰ uxor,
 Festino ad ¹¹ nostros, & ¹² regem transeo Ponti,
 Et ¹³ Cræsum, quem vox justi facunda Solonis
 Respicere ad longæ iussit spatia vitæ. 275
¹⁴ Exilium, & carcer Minturnarumque paludes,
 Et mendicatus victa Carthagine panis.
¹⁵ Hinc causas habuere, quid illo cive tulisset
 Natura in terris, quid Romæ beatius unquam, 279
 Si ¹⁶ circumducto ¹⁷ captivorum agmine, & omni
 Bellorum pompa, animam exhalasset ¹⁸ opimam,
 Cum de ¹⁹ Teutonico vellet descendere curru?
²⁰ Provida Pompejo dederat Campania febres
 Optandas, sed multæ urbes, & publica vota
 Vicerunt, igitur fortuna ipsius. & urbis 285
 Servatum victo caput abstulit, ²¹ hoc cruciatu
 * Lentulus, hæc pœna caruit, ceciditque * Cethegus
 Integer, & jacuit ²² * Catilina cadavere toto.

Formam optat modico pueris, majore puellis 289
 Murmure, cum ²³ Veneru sanum videt anxia mater,
²⁴ Usque ad delicias votorum. ²⁵ cur tamen, inquit,
 Corripias? pulchra gaudet Latona Diana.
 Sed vetat optari faciem ²⁶ Lucretia. qualem
 Ipsa habuit cuperet ²⁷ Rutila ²⁸ Virginia gibbum
 Accipere atque suam Rutila dare. filius autem ²⁹
 Corporis egregii miseros, ²⁹ trepidosque parentes
 Semper habet, rara est adeo concordia formæ
 Atque pudicitia. sanctos licet ³⁰ horrida mores
 Tradiderit ^a damus, ac veteres imitata ³¹ Sabinas,
 Proterea ^b castum ingenium, vultumque modestum
³² Sanguine ferventem tribuat ^b natura benigna 301

10 He-
 cuba uxor
 Priami in
 canem con-
 versa.

11 Romana
 exempla.
 12 Mithrida-
 rem, qui 40.
 annorum
 belli tædia,
 veneno, cum
 non posset
 gladio, fini-
 vit.

13 Lydiæ re-
 gem, longæ
 vitæ miseria-
 rum admo-
 nitum à So-
 lone Atheni-
 ensi, qui regi
 se beatum
 existimanti
 pronuncia-
 vit, neminē
 ante obitum
 felicem.

14 C. Marii
 ærumnæ, qui
 à Sylla super-
 ratus è pala-
 de in Mio-
 rurnis, ubi
 latuit, extra-
 ctus, & in
 carcerem
 conjectus,
 dein exul
 panem men-
 dicavit in
 Africa.

15 Ex vita longa. 16 In triumpho. 17 Cimbrorum & Teutonum. *I. y. lunders*
 & *Easterlings*. 18 Lætam, triumphantem & quasi opima spolia ferentem.
 19 Quo de Teutonibus triumphans vehebatur. 20 Cum Pompejus Neapoli
 in Campania gravi laboraret febre (que futuris malis voluit eum eripere)
 suscepta publice vota & maligna longi fati fortuna caput ejus à Cæsare ve-
 si gladiis Achillæ & Photini à Ptolomæo in hoc missum reservarunt. 21 Non
 capite abscisso. 22 Conjurator in patriam, notus ex Salustio. * 23 Quæ ve-
 nustatis dea est. 24 Delicias etiam votis concipit. 25 Et cur (objiciet aliquis)
 hæc vota reprehendas? & Latona ipsa gaudet Diana filia quia pulchra sit.
 26 Quæ propter formam à Tarquinio Sexto per vim constuprata sibi mortem
 conscivit. 27 Deformis & gibbosæ. 28 Filia L. Virginii, plebeji, quæ ne in
 libidinosum Appii Claudii servitium veniret, à patre fuit interfecta. 29 De
 castitate filii. a *Honestæ educatio*, & b *natura casta*. 30 Pauperies pudicitia
 mater. 31 Castissimas, Sat. 6; 163. 32 Pudibundum, rubescentem, quæ viceu-
 tis est iunctura.

33 *Cauta institutione.*
 34 *Sed vel corrumpuntur vel castrantur.*
 35 *Satyr. 6. v. 370.*
 36 *Sed pulcherrimum quoque ut Sporum, & alia ingeniorum pædagogia. Sueton. Nero. cap. 28.*
 37 *Ironice hæc ad matrem.*
 38 *Filii tui.*
 39 *Marte à Vulcano in adulterio cum Venere deprehenso & irretito.*
 40 *Piscis quem in supplicium adulteris deprehensis mariti per posteriora immittunt, ut & raphanum. patente porta percurrerant eos raphani mugilesque.*
 41 *Sed tuus forte filius pulcher &*

Larga manu, (quid enim puero conferre potest
33 plus
Custode (& cura natura potentior omni?)
 34 *Non licet esse viros, nam prodiga corruptoris*
Improbitas ipsos audet tentare parentes. 305
Tanta in muneribus fiducia. nullus 35 ephæbum
 36 *Deformem sæva castravit in arce tyrannus,*
Nec prætextatum rapuit Nero loripedem, nec
Strumosum, atq; utero pariter, gibboque tumentem,
 37 *Inunc & 38 juvenis specie letare tui, quem 310*
Majora expectant discrimina: fiet adulter
Publicus, & pœnas metuet quasunque maritus
Exigit iratus. nec erit felicior astro
 39 *Martis ut in laqueos nunquam incidat. exigit*
autem
Interdum ille dolor plus, quam lex ulla dolori 315
Concessit, necat hic ferro, secat ille cruentis
Verberibus quosdam mœchos & 40 mugilum intrat.
Sed tuus 41 Endymion 42 dilectæ fiet adulter
Matronæ. mox cum dederit 43 Servilia numos,
Fiet & illius quam non amat: 44 exuet omnem 320
Corporis ornatum. quid enim ulla negaverit 45 udis
Inguinibus, sive est hæc 46 Hippia, sive 47 Catulla?
 48 *Deterior totos habet illic fœminamores.*
 49 *Sed casto quid forma nocet? 50 quid profuit olim*
 51 *Hippolyto grave propositum: 52 quid Bellerophonti?*
Erubuit nempe 53 hæc ceu fastidita repulsa: 326
Nec Stenobæa minus, quam Cressa excanduit, & se
 54 *Concussere ambas. mulier sævissima tunc est,*
Cum stimulos odio 55 pudor admovet. elige
 56 *quid nam*

amabilis, ut Eudymion Lunæ dilectus, electas solas & formosas amabit fœminas. Imo, inquit Poëta, & mox etiam deformes & turpes, ubi pretium illi dederint. 42 Quam diligit & deligit, non ejus à qua precio corruptus est & conductus. 43 Deformis & dives, qualis erat Servilia Bruti mater, quæ Cæsari dedisse credebatur, referente Plutarcho 44 Ut adultero donet. 45 Venere. 46 Nobilis ac prodiga. 47 Plebeja ac avara. 48 In cæteris male morata, hic induit comitatem, liberalitatem, &c. ut mœchis largiatur. 49 *Objectione.* 50 *Responsio.* Neque enim grave propositum castæ vitæ periculis exemit Hippolytum & Bellerophontem. 51 Filio Thesei, qui à noverca Phædra, cujus incesto amori non respondebat, apud patrem stupri fallo accusatus, dum patris iram fugeret, ab equis territis disjectus curru & discerptus est. 52 Filio Glauci, qui Stenobæam Præti regis Argivorum uxorem ipsum ad adulterium pellicentem aspernatus post multa hinc pericula perit. 53 Phædra Minois regis Cretæ filia. 54 Se in ultionem excitare. 55 Furor ex repudiato amore. 56 Ducas Messalinam necne? utique enim mors,

Suadendum esse putes, 57 cui nubere 58 *Cæsaris uxor* 331
 Destinatus, optimus hic & formosissimus idem
 Gentis patriciæ rapitur miser extinguendus
 59 *Messalina oculis, dudum fedet illa parat o*
 60 *Flammeolo*, 61 *Tyriusque palam* 62 *genialis in*
 63 *hortu*
 Sternitur, & 64 *ritu decies centena dabuntur* 335
 Antiquo, veniet cum 65 *signatoribus* 66 *auspex*.
 Hæc tu secreta, & paucis commissa putabas?
 67 *Non nisi legitime vult nubere, quid placeat, dic:*
 Ni parere velis, 68 *pereundum est ante lucernas*: 339
 Si scelus admittas, dabitur mora parvula, dum res
 Nota urbi & populo contingat 69 *Principis aures*.
 Dedecus 69 *ille domus sciet ultimus, interea tu*
 Obsequere 70 *imperio, si tanti est vita dierum*
 Paucorum. 71 *quicquid levius, meliusq; putaris* 344
 Præbenda est gladio pulchra hæc & candida cervix.
 72 *Nil ergo optabunt homines? * si consilium vis,*
 73 *Permittes ipsis expendere numinibus, quid*
 Conveniat nobis, rebusque sit utile nostris.
 Nam pro jucundis aptissima quæque dabunt dii.
 Charior est illis homo, quam sibi. nos 74 *animorum*
 Impulsu, & cæca magna que cupidine ducti 351
 Conjugium petimus, partumque uxoris: at illis
 Notum, qui pueri, qualisque futura sit uxor.
 Ut tamen & pascas aliquid, voveasque sacellis
 75 *Extu, & candiduli* 76 *divina tomacula porci*, 355
 77 *Orandum est, ut sit mens sana in corpore sano.*
 Fortem posce animum, & mortis terrore carentem,
 78 *Qui spatium vitæ extremum inter munera ponat*
 lia festertium, qui in dote lautiorum mos & numerus legitimus nostræ mo-
 nete 78 i. l. 10. ff. 65 *Notariis, qui tabulas nuptiales signent. Consulem desi-*
 gnatum, cum uxore Principis, prædicta die adhibitis qui obsignarent velut susci-
 piendorum liberorum causa, convenisse: atque illam audisse auspicium verba, sub-
 isse, sacrificasse, &c. Tacit. 11. Annal. 66 *Auspices nuptiis interponuntur ex*
 more majorum, qui nihil sine auspicio gerebant. 67 *Idque vivo marito Clau-*
 dio Imp. tamque *Offitium tantum profecto sacrificii causa.* Tacit. 11. Ann. non
 adulterio contenta. 68 *Ante noctem interficiendus es à Messalina.* 69 *Claudii.*
 70 *Messalinæ imperio & amori.* 71 *Utrum optaris, tibi pereundum utique est.*
 72 *Objekt. * Resp.* 73 *Vide Socratis dictum in Val. Max lib. 7 c. 2. & ejusdem*
 Socr. apud Xenophont. ἀνομιμα, αὐτὸν ἄλλο πρὸς τὸν θεὸν ἀπολαύειν τὸ ἀγαθὸν ἐξ ἑ-
 ἑαυτοῦ τῆς θεῶν καλλίας ἐξ ἑαυτοῦ. ὁ ποῖα ἀγαθὰ ἵσται &c. 74 *Affectuum.* 75 *Quod*
 ea diis profecentur, quæ maxime extendunt eminentque (inquit Festus) ar-
 rectius quia exacta 76 *Farcimina è jecore & carnibus porcinis concisis, à τῆ-*
 μιν, sacrificiis adhibitis. 77 *Roga bonam mentem, bonam valetudinem animi,*
 deinde corporis, &c. Senec. epist. 10. 78 *Qui mortem esse naturæ munus ducat.*

57 C. Silium
 Cos. designa-
 tum juve-
 nem formo-
 sissimum de-
 peribat Mes-
 salina, cui
 nupta causa
 exitii fuit.
 Tacit. 12.
 Sueton. in
 in Claud.
 58 Messalinæ
 Claudii Cæ-
 saris uxor.
 59 Amore
 qui ex ocu-
 lis, vel Nece-
 ante Messa-
 linæ n. ocu-
 los occisus
 est.
 60 Veste nu-
 ptiali, Sat. 2.
 vers. 125.
 61 Purpurea
 roga, cel. Itra-
 gulo rectus.
 62 Lectus
 genialis, & α-
 λαιμὸς sterni-
 tur in hono-
 rem Genii
 Junonisque
 γαμνίᾳ. de
 quo vid.
 Pers. Sat. 2.
 vers. 3.
 63 Lucullia-
 nis
 64 Decies
 centena mil-

79 *Ærumnas* *Natura, qui ferre queat quoscunque dolores,*
 cum virtute *Nesciat irasci, cupiat nihil, 79 & potiores* 360
 præferat de- *Herculis ærumnas credat se vosque labores,*
 licis & vo- *Et Venere, & canis, & plumis 80 Sardanapali.*
 luptaibus. *Monstro, 81 quod ipse tibi possis dare. semita certe*
 80 Ultimi *Tranquilla per virtutem patet unica vitæ. 364*
 Assyriorum *Nullum nomen abest, si sit prudentia: sed te*
 regis, viri *82 Nos facimus Fortuna deam, cœloq; locamus.*
 mollissimi. *82 Per imprudentiam nostram locum Fortu-*
 81 Ut ex te *næ inter numina relinquimus.*
 & tua virtu-
 te omnia bo-
 na & felicitatem petere possis.

SATYRA XI.

Perfeco, quem ad cœnam invitat, frugalitatem com-
 mendat: pauperumque perstringens luxum, docet
 faciendos esse sumtus pro suarum cujusque faculta-
 tum modulo,

1 *Atticus eximie si cœnat, lautus habetur:*
 2 *Rutilus, demens. quid enim majore ca-*
 chinno

Excipitur vulgi, quam 3 pauper Apicius? 4 omnis
 Convictus, thermæ, 5 stationes, omne theatrum

De 6 Rutilo. nam dum valida, ac juvenilia membra
 Sufficiunt gales, dumque ardent sanguine, fertur 6
 Non cogente quidem, sed nec prohibente tribuno,

7 *Scripturus leges, & regia verba lanistæ,*
 8 *Multos porro vides, quos saepe elusus ad ipsum*
Creditor in rotam solet expectare macelli, 10
 Et quibus in solo vivendi causa palato est.

9 *Egregius cœnat, meliusque miserrimus horum,*
Et cito casurus jam 10 perluciente ruina,
Interea gustus elementa per omnia querunt,
Nunquam animo pretiis obstantibus: interius si 15
Attendas, magis illa juvant quæ pluris emuntur.
Ergo haud difficile est peritura 11 arcessere summa

11 Contrahere est.

Lancibus ¹² oppositis, vel matris ¹³ imagine fracta,
 Et quadringentis nummis condire ¹⁴ gulosum
 Fictile, sic ¹⁵ veniunt ad miscellanea ludi. 20
 Refert ergo quis hac eadem paret: in ¹⁶ Rutilo nam
 Luxuria est, in ¹⁷ Ventidio laudabile nomen
 Sumit, & à censu famam trahit. illum ego jure
 Despiciam, ¹⁸ qui scit quanto sublimior ¹⁹ Atlas
 Omnibus in Lyria sit montibus: hic tamen idem 25
 Ignoret, quantum ferrata distet ab ²⁰ arca
²¹ Saccubus. ²² è coelo descendit, γῶδι στυγῶδι,
 Figendum & memori tractandum pectore. sive
 Conjugium quæras, vel ²³ sacri in parte senatus
 Esse velis. nec enim ²⁴ lorica poscit Achilles 30
²⁵ Therites, in qua se ²⁶ traducebat Vlysses
 Ancipitem, ceu tu magno discrimine causam
 Protegere affectas, ²⁷ te consule, dic tibi quis sis.
 Orator ²⁸ uehemens an ²⁹ Curtius, an ³⁰ Mætho. bucca
 Noscenda est mensura tua, spectandaque rebus 35
 In summis minimisque etiam cum pisci tractur,
 Nec mullum cupias, cum sit tibi ³¹ gobio tantum
 In oculis. quis enim te deficiente crumena,
 Et crescente gula manet exitus, are paterno,
 Ac rebus mersis in ventrem fœnoris atque 40
 Argenti gravis & pecorum agrorumque ³² capacem?
³³ Talibus à dominis post cuncta novissimus exit
³⁴ Annulus, & digito mendicat ³⁵ Pollio nudo.
 Non præmaturi ³⁶ cineres, nec funus acerbum
³⁷ Luxuria, sed morte magis metuenda senectus. 45
 Hi plerumque ³⁸ gradus: conducta pecunia Romæ,
 Et coram ³⁹ dominis consumitur. inde ubi paulum
 Nescio quid superest, & ⁴⁰ pallet fœnoris author,
 Qui ⁴¹ vertere solum, ⁴² Bajas, & ad ⁴³ Ostia currunt.

12 Pignori.

13 Aurea, n-

gentea ahe-

na, ne co-

gnoscatuc

fracta.

14 A. plum.

15 Hypalla-

ge, sibi gulo-

fo.

16 Gula de-

veniunt ad

gladiatorum

patinas &

ludos.

16 Paupere

ex luxu.

17 Divite

Pers. Sat. 4.

v. 24

18 Qui extra

se & toris

capit, intus

& domi suæ

ospes.

19 Mons

Mauritaniæ,

Sat. 13. v. 48.

20 Divitis.

Sat. 10. v. 25.

21 Medicæ

opes suæ.

22 Divina il-

12 Chilonis

sententia

Nescit ip-

u-à, è coelo

descendisse.

23 Senator

vel magi-

stratus.

24 In certa-

mine de ar-

mis Achilles

donandis op-

time merito. 25 De quo Sat. 8. v. 269. 16 Per modestiam ambigere videba-
 tur, an & ipse peteret, vilem se & indignum ferens. 27 Tuas perpende vi-
 res, an terre valeas. 28 Optimus. 29 Medioeris ut Curtius Montanus. 30 In-
 finæ notæ tabula, ut Mætho, Sat. 1. v. 32. 31 Quo emas gobionem. 32 Ven-
 trem vere Eresichthonium. 33 Helliouibus. 34 E questre insigne. 35 De-
 coctor. 36 Non mors præmatura quam per ingluviem sibi accelerant, sed se-
 nectus morbis & inopia oppressa luxuriosus est misera & timenda. 37 Luxu-
 riosis est misera & timenda. 37 Luxurioso. 38 Perditæ gulæ in paupertatem
 se præcipitantis. 39 Creditoribus. 40 Timer fœnerator ne creditum perdat.
 41 Patriam mutarunt, fugerunt. 41 Sat. 3. v. 4. 43 Portum ad ostia Tiberis
 sexdecim à Roma miliaribus, hinc navigaturi,

44 Non com-
 parere in fo-
 ro. Ital. la
 Piazza.
 Germ. die
 Borse.
 45 Non ma-
 jori honoris
 jactura jam
 fit, quam per
 ætatis fervo-
 rem ex urbe
 media sece-
 dere in sub-
 urbanum, aut
 rusticari. to
 goetake the
 aire.
 46 Ad frigi-
 diorem lo-
 cum in colle
 Exquiliarum
 dicto, quod
 in eo Tull.
 Hostilius ex-
 cubias posue-
 rit. v. l. quod
 cum prius
 neglectum
 excoluerit.
 47 Frequen-
 tia & turba
 populi.
 48 Sat. 3. v. 3.
 49 Sat. 9. v.
 87. & Sat. 10.
 v. 18.
 50 Non eru-
 bescent.
 51 Vix repe-
 rias qui pu-
 dorem, cujus
 jam plerisque pudet, & qui ex urbe fugit, ut Justitia quondam & Verecun-
 dia ex orbe, retinere curet. 52 Laudatam à me frugalitatem. 53 Me hospitem
 frugalem qualis fuit Evander, qui Herculem ex Hispania redeuntem vili ex-
 cepit convivio, & postea Æneam. Virg. Æn. 8. 54 Hercules à Tirynto oppi-
 do Argivorum, patria ejus. 55 Æneas. 56 Ex Venere natus. 57 Æneas Numi-
 cio flavio submersus. 58 Hercules venenata tunica à Dejanira immissa furens
 pyram in O Eta monte extructam conscendit & absumptus est. 59 Virg. &
 Geor. Dapibus mensas onerabat inemptis. 60 Ubere non depulsus, non ablacta-
 tus. 61 Corruæ. 62 Intermissa colo cum fuso. 63 Calentia à sceno in nidum
 torto, i. e. recentia. 64 Gallinis. 65 A Signia Latii oppido. 66 Tarentina quæ
 primo è Syria advenere. 67 Hor. Sat. 4. l. 2. Picenis cedunt pomis Tiburtia.
 68 Quæ crudum & noxium, quem Autumno habuerant, humorem æstate
 mitia excoxerint. 69 Etiam luxuriosa, 70 Senatorum. 71 Curius Dentatus
 frugalitate abunde laudatus.

72 Squalidus in magna fastidit compede fossor, 80
 Qui meminit calida sapiat quid 73 vulva popine.
 74 Sicci terga suis rara pendentia crate
 Moris erat quondam 75 festis servare diebus,
 Et 75 nat alitium cognatis ponere lardum,
 Accedente nova, 76 si quam dabat hostia, carne: 85
 Cognatorum aliquis titulo ter consulis, atque
 Castrorum imperiis, & dictatoris honore
 Functus, ad has epulas 77 solito maturiusibat,
 * Erectum 78 domito referens à monte ligonem. 89
 Cum tremere autem 79 Fabios durumque Catonem,
 Et Scauros, & Fabricios, 80 rigidique severos
 Censoris mores etiam collega timeret.
 Nemo 81 inter curas, & seria duxit habendum,
 Qualis in Oceani fluctu 82 testudo nataret,
 Clarum 83 Trojugenis factura ac nobile fulcrum; 95
 Sed 84 nudo latere, & parvis 85 frons aerea lectis
 Vile coronati caput ostendebat aselli,
 Ad quod lascivi ludebant ruris alumni.
 Tales ergo cibi, qualis domus, atque supellex.
 Tunc rudis, & Grajas mirari nescius artes, 100
 Urbibus eversis 86 prædarum in parte reperta
 Magnorum artificum frangebat 87 pocula miles,
 88 Ut phaleris gauderet equus, cælatæque cassis
 Romulæ simulachra fera mansuescere iussæ
 Imperii fato, & geminos sub rupe Quirinos, 105
 Ac nudam effigiem clypeo fulgentis & hasta,
 Pendentisque dei, perituro ostenderet hosti,
 Argenti quod erat solis fulgebat in armis.
 Ponebant igitur 89 Thusco farrata catino

72 Sat. 8.
 183. & Perf.
 6. v. 40.
 73 Posterior
 pars porcæ,
 vel electitia
 suis primiparæ
 vulva delicate præpara-
 rata in popi-
 na.
 74 In crate
 lignea fumo
 & vento ex-
 positi ad sic-
 candum.
 75 Natali seu
 testo veluti
 pro summis
 deliciis.
 76 Si forte
 hostiam ma-
 ctarent.
 77 Tanquam
 ad appara-
 tum lautio-
 rem.
 * Humeris
 sublatum.
 78 Culto,
 subacto.
 79 Censores
 rigidos & lu-
 xui infestos.
 80 Fabium
 Maximum
 qui P. Deci-
 um collegam
 notavit, ut
 parum leve-
 rum censo-
 rem.

81 Ac si res
 seria esset & necessaria. 82 Cujus putamina secare in laminas, lectosque iis
 ornare Carvilius Pollio instituit, Plin. 9. lib. 11. c. cujusmodi lectos Clem.
 Alexand. *Χιλιώνων πιπρωκιδμ' ἄσχοι' ἔσ' vocat.* Lucian. *κλί' ἡμ' ἀπὸ χιλιώνων ἰδί-
 ας* vertit. Apuleii lectum indica testudine pellucidum *Mother of Pearle*. Se-
 nec. Elaboratam scrupulosa distinctione testudinem. 7 de Benef. 9. 83 Romanis.
 84 Sine fulero aut latere ad quod se inclinent. *pillar or backe.* 85 Anterior le-
 cti pars à re ornata sustinebat caput asini sermo coronati, ex Etrusca supersti-
 tione, quæ hinc agri incommodo arceri credebatur, vide Scopparæ collect. c. 27.
 86 Inter prædas. 87 Argentea sive aurea. 88 Ut inde phaleras equo confice-
 ret, & cælaret cassidem, quæ ostenderet perituro hosti effigiem lupæ, quæ im-
 perii fato iussu mansuescere & lac præbere Romulo & Remo sub rupe Qui-
 rinalis montis, & ostenderet perituro hosti ipsos geminos, & effigiem nudam
 Martis fulgentis clypeo, atque hasta, & pendentis in clypeo de sinistro hume-
 ro. 89 Ficili catino ex Hetruria, vel more Thusco. Perf. Sat. 2. v. 60. pone-
 bant clypea à farre & pulces, de quibus vide quæ ad 172. vers. Sat. 14.

90 A.M. Ce-
ditio, qui no-
ctu audivit
vocem huma-
na clariorem
in Capitolio;
Gallos adven-
rare. Liv 5.
* Pulmannus
legit. ab occi-
duo.
91 Diis ipsi
vaticinanti-
bus.
92 Fictilem
habens sta-
tuam, & sim-
pliciter cul-
tus, & cui fi-
ctiles illæ
cum simplici
probitate sta-
tue gratiores
erant quam
istæ autem
per vim, ra-
pinas & scele-
ra conflant.
sic Sat. 3. v.
20.
93 E fago non
è citro aut
cupressio ex
Africa.
94 Mensarū.
95 Serta è
rosis quibus
coronaban-
tur convivæ.
96 Mensas
rotundas citreas. *Orbes setulos Atlante sive.* Lucan. 9. 97. Pes eburneus in
formam pardi fabricatus. 98. Elephantinis qui ab insula Elephantide per
Syenen tanquam portam mittuntur in alias Ægypti partes inde Romam, ut
Sat. 3. *Lana Bajarum Cuma* 99. Urbis in confinis. Æthiopiæ directe sub Tro-
pico Caneri vicine insule Elephantidi. 1. Nigrior. 2. Arabico, Arabiæ a. tres
partes. 1. Deserta, quæ Scenitis. 2. Felix, quæ Saba, 3. Petra, quæ Nabathæa.
3. Elephas, qui dentes jam nimios capitique graves a thori impactos deponit.
4. Ex hac lautitia supellectilis, ex ebore quod majori in pretio est quam ar-
gentum. 5. Appetitus & stomachus latrans * Mensæ n. pes argenteas mensas
sustinens. (quas *καίνας ἀπὸ γόρδων* vocat Lucian. in *καὶ πάλ.*) æque vilis est ac
ferreus annulus in digito. 6. In abaco seu alveolo luforio. 7. Larrunculi. Ital.
Stacchi. 8. Proprie qui mensæ cibum imponit *ἡ ἀναζωμύς*, Athenæo. 4. *the*
server. sæpissime vero, ut & hoc loco, pro Carptore iumitur, qui cibum sem-
dens carpenque præministrat, *Petronio*, scissor. *Apulojo*, diribitor *the car-*
ver: *Staciono* cheironomon, ab agili manuum, ad leges quasdam, motu. Vide
Sat. 5. 118. 9. Schola (publica & aperta, in qua profitebantur, qui volebant in-
notescere artifices) & discipuli Tripheri, qui obsonia dissecandi artem chi-
rurgicam Romæ docuit in Suburra vico, vide Sat. 1. v. 120.

Sumine cum magnolepis atque aper, & ¹⁰pygargus
 Et ¹¹Scythicae volucres, & ¹²phœnicopterus ingens,
 Et ¹³Getulus orix, hebeti laetissima ferro 140
 Ceditur & tota sonat ¹⁴ulmea cœna Suburra.
 Nec frustum capreae subducere, nec latus ¹⁵Aphrae
 Novit avus noster tyrunculus, ac rudis omni
 Tempore, & exigua ¹⁶frustis imbutus osella.
 Plebejos calices, & paucis aëstibus emptos 145
 Porrigit incultus puer, atque ¹⁷à frigore tutus,
 Non Phryx, aut Lycius, non à mangone ¹⁸petitus
 Quisquam erit, & ¹⁸magno cum poscis, posce ¹⁹La-
 tine.
 Idem habitus cunctis, ²⁰consi, ²¹erectique capilli,
 Atque hodie tantum propter convivia pexi. 150
 Pastoris durus est hic filius, ille bubulci,
²²Suspirat longo non visam tempore matrem,
 Et casulam, & notos tristis desiderat hœdos,
 Ingenui vultus puer, ingenuique pudoris, 154
 Quales esse decet, quos ²³ardens purpura vestit,
 Nec ²⁴pugillares desert in balnea ²⁵raucus
 Testiculos, nec vellendas jam ²⁶præbuit alis,
 Crassa nec opposito pavidus tegit inguina ²⁷gutto.
 Hic tibi vina dabit diffusa in montibus illis
 Aquibus ipse venit, quorum sub vertice lusit. 160
 Namque una, atque eadem vini patria, atque mini-
 Forsitan expectes, ut ²⁸Gaditana canoro (stri,
 Incipiat ²⁹prurire choro, * plausuque probata
 Ad terram tremulo descendat clune puellæ
 Spectant hoc nuptæ juxta recubante marito, 165
 Quod pudeat narrasse aliquem presentibus ipsis,
 Irritamentum Veneris languentis, & acres
 Divitis ³⁰urticæ. major tamen ista voluptas
³¹Alterius sexus magis ille extenditur, & mox 169
 res ³¹compositis. 21 Nec calamistrati, pexi tantum, ut omnes Præcincti pueri
 recti, compositis ministrant. Horat. ser. 8. l. 2. 22 Suspirio se desiderare testatur.
 23 Prætexta fulgens purpura. 24 Grandes qui pugnum compleant. 25 Ex
 coitu, vel eunuchus. Sat. 4. 514. vel lege Draucum. 26 Δρακονίσσα, alipilario.
 Pers. Sat. v. 19. 27 Olei vasculo balnea intraturus, voraces drauci oculos ve-
 ritus. 28 Lasciva è Gadibus puella quæ cantet & saltet, cujus saltationis
 modus tres refert Jul. C. Scal. Poetices lib. 1. cap. 18 Marcial 2. lib. 42 epigr.
 & c. lib. 79. epigr. 29 Ad pruricum libidinis incitare. * Spectatorum ne? An
 improbi magistri qui saltatriculas has circumducebat ad quæstum, & ad sal-
 tandum provocabat plausu bene habitas testatus? vide Pers. 6. v. 78. 30 Acu-
 lei & pruriginis. 31 Fœminarum.

10 Caprea
 ylvestris.
 11 Phasiani.
 12 Avis à pu-
 nico alarum
 colore no-
 men habens.
 13 Caprea
 unicornis.
 Aristot. 3. lib.
 de partibus
 animæ &
 Plin. 11. nat.
 hist. 49. c.
 14 Fercula
 omnia è li-
 gno facta.
 15 Namidi-
 cæ. Aug. d.
 Turkie.
 16 Qui fru-
 sta carnis
 porcine tan-
 tum distri-
 buere novit.
 17 Vestibus
 munitus ma-
 gis quam or-
 natus.
 18 Precio.
 Maugo pro-
 prie avere-
 fos, canum
 nutritor: sed
 & longius
 tractum, pue-
 rorum altor
 & negotiator
 dicitur. vide
 Persii Sat. 6.
 v. 76.
 19 Italus n.
 est.
 20 Non co-
 mam alen-

32 Libido
 cantu & mo-
 tib. natum
 concepta u-
 rina move-
 tur. *πάταις*
πύλας τῆς ἡ-
δοῖης. καὶ δι'
χορῶς, δι' ὅ
θαλμῶν, δι'
ἄτων, &c. τῆ-
πόμῃσι χρο-
μάτων καὶ τῆ-
ριτιμῶτων
καὶ δι' ἰφθό-
ρότων ἄτα-
 τω. Lucian,
 in Nigrin.
 33 Tympano-
 rum &
 cymbalo-
 rum, dicunt
 interpretes.
 verum crora-
 la sunt è te-
 stis & con-
 chyliis, qui-
 bus in India
 foeminas in
 saltationibus
 ufus sepius
 vidi. eujus-
 modi crepi-
 taculis & mo-
 tibus utun-
 tur Hispani,
 vocantque

32 *Auribus, atque oculis concepta urina movetur.*
 Non capit has nugas humilis domus. *audiat ille*
 33 *Testarum crepitus cum verbis, nudum olido stans*
Fornice 34 *mancipium quibus abstinet: ille fruatur*
Vocibus obscœnis, omnique libidinis arte, 174
Qui Lacedæmonium 35 *petteumate lubricat orbem.*
 Namque ibi fortunæ veniam damus. *alea turpis,*
Turpe & adulterium mediocribus, hæc tamen illi
 Omnia cum faciant, 36 *hilares, nitidique vocan-*

III.

Nostra dabunt alios hodie convivia ludos:
 37 *Conditor Iliados cantabitur, atque Maronis* 180
Altisoni 38 *dubiam facientia carmina palmam:*
Quid refert tales versus qua voce legantur?
Sed nunc dilatis averte negotia curis,
Et gratam requiem dona tibi: quando licetbit
Per totam cessare diem, non fœnoris ulla 185
Mentio, nec prima si luce egressa, reverti
Noctæ solet, tacito bilem tibi contrahat uxor
Humida suspectis referens 39 *multitia rugis,*
 40 *Vexataeque comas, & vultum, auremque calentem.*
Protinus ante meum quicquid dolet exue limen, 190
Pone domum, & servos, & quicquid frangitur illis
Aut perit: 42 ingratos ante omnia pone sodales.
Interea 43 *Megalesiacæ spectacula* 44 *mappa*
Idæum solenne colunt, similisque triumpho

εἰς τὰς ἑλίας. ἡ τοὶ ἰσπαῖκοις κροῦσα. Aristoph. in *Βαρυχ.* vid. Jul. C. Scal. 1.
 Poët. 18. 34 *Serva meretrix, sed & harum liberrimæ turpissima sunt manci-*
piæ. 35 *Pytilismate.* Jul. C. Scal. 1. l. Poët. 22. c. & Politian. 2. Miscel. 38. & lib. 11.
 epist. *Poppismate* Flav. 4. conjectan. centuria. 1. *Pytilismate.* Turneb. 21. lib. Ad-
 vers. 18. c. *Pyreismate.* Alciat. *Parerg. juris.* 6. --- *Pygismate* contendit Lipsius
 lib. 4. epistolarum *Quæstionum.* 5. epist. Quarum lectionum expositione par-
 tim brevitatis studio, partim ut honestis paream auribus supersedeo, relegato
 ad ipsos Criticos lectore. & *vel* cum Brodæo *Miscell.* 5. l. 26. cap. lego *Pete-*
mate quod Lacedæmonia saltationis genus est, ad quod & Cicero in *Piso-*
nem respicere videtur, inquiens: Cum ipse nudus in convivio saltaret, &c.
 cum illum suum saltatorium versaret orbem, &c. *vel* cum Mureto 10. lib. 6.
 cap. lego *Petteumate,* ἂν τῆρος, talus: ut sit qui mensam rotundam è marmo-
 re Lacedæmonio talis vel aleis lubricat. atque hanc lectionem confirmat
 quod sequitur *Alea turpis,* &c. 36 Illi propter divitias non improbi & lascivi
 vi, sed hilares nitidique vocantur. 37 *Homerus.* 38 *Uter eorum præstantior*
 fit Poët. a. 39 *Sat.* 2. 66. 40 *Quas Suetonius vocat recemes laervie & peralla*
libidinis notas. c. 36. *Calig. & August.* 69. cap. 41 *Domesticas curas.* 42 *Men-*
 tionem & querelas de ingratis sodalibus. 43 *Ludorum Circensium instituto-*
 rum in honorem magnæ matris deum ex Ida advectæ. 54 *Suspensæ in si-*
 gnium & præmulum Circensium committendorum.

45 Prædo caballorum prætor sedet, ac mihi pace, 195
 Immensæ nimique licet si dicere plebis (rem
 Totam hodie Romam circus capit, & 45 fragor au-
 Percutit, eventum 47 viridis quo colligo panni.
 Nam si deficeret, mœstam, attonitamque videres 199
 Hanc urbem, veluti 48 Cannarum in * pulvere victis
 Consulibus. spectent juvenes, quos clamor & audax
 49 Sponsio, quos cultæ decet assedisse puellæ,
 Nostra bibat 50 vernum contracta cuticula solem,
 Effugiatque 51 togam. jam nunc in balnea 52 salva
 Frontelicet vadat, quanquã solida hora superfit 205
 Ad sextam. facere hoc non possis quinque diebus
 Continuis: quia sunt 53 talis quoque tædia vitæ
 Magna. voluptates commendat rarior usus.

45 Iniquus certaminum
 iudex, qui
 palma præ-
 mioque frau-
 dat meritos
 & victores e-
 quos, aliis
 bravia non
 ex æquo ad-
 judicans. vel,
 qui optimos
 equos vili
 precio domi-
 nis eripie-
 bat. & jocatus
 à Paranoma-
 sia.
 46 Clamor
 & applausus

spectatorum. 47 Parasinæ factionis aurigæ, cui factioni favebant Imperato-
 res. 48 Tristi clade Cannensi. * Signare & ex historia. Namque ventus quem
 Vulturum Appuli vocant, adversus Romanos coortus, multo pulvere in ipsa
 ora volvendo prospectum ademit. Liv. 22. 49 Utra factio vinceret, Veneta,
 Alba, Rubra, vel Prasina. 50 Perf. Sat. 4. v. 18. 51 Togatorum curas ut Mar-
 tial. 47. & 51. l. 10. vel exuat togam ad insolationem & balnea, 52 Salvo pu-
 dore, etiam hora quinta, cum legitima balnei hora sit hyeme nona, æstate o-
 ctava. Festis vero diebus horam tempestivam balnei atque cœnæ prævenire
 licebat absque gulæ nota. 53 Ociosæ & voluptariæ.

S A T Y R A XII.

Gratulatus Catullo incolumitatem ex sævissima ma-
 ris tempestate, quam obiter depingit, voti reus a-
 laeri animo se soluturum ait: nec tamen hoc fa-
 cere vulturino hereditarum animo, qui orbos
 quosque muneribus palpant, ut heredes inscriban-
 tur.

Natali, Corvine, die mihi dulcior hæc lux,
 Qua festus * promissa dies animalia 2 cespes
 Expectat: niveam 3 reginæ cædimus agnam;
 4 Par vellus dabitur 5 pugnanti Gorgone 6 Maura.
 Sed procul extensam petulans quatit hostia 7 funem
 Tarpejo servata Iovi, frontemque coruscet:

1 Votiva pro
 reditu tuo, &
 salute 2 Ara
 subita ex vi-
 vo cespice.
 3 Junoni,
 deorum regi-
 næ.
 4 Similis
 agna.
 5 Palladi
 quæ in cly-
 peo gerit ca-
 put Medusæ
 Gorgonis à
 6 γοργών. i. e.
 tracentia

distæ; quale vero animal Gorgo sit, cujus obtutu lapidescunt, & cujus gravi
 & pestifero anhelitu occiduntur homines, vide quæ ex Alex. Myndio referat
 Athenæus. l. 5. c. 20. 6 Quæ cum furiis sororibus Euryale & Schenone Dorca-
 das insulas in mari Atlantico juxta Mauritaniam incoluit. 7 Quo ducebatur
 ad aram Jovis Capitolini vitulus, qui coruscans & vibrans frontem ex corni-
 bus jam primum enascentibus prurientem feroculus vexat robora. Cui frons
 turgida cornibus Primis & Venærem & prælia destinat, ut de hœdo Horat. 3. 13.

3 In sacris.
 9 Fœmina obesa
 10 Fla. in agro Falisco, cujus aquam potam candidos facere boves, refert Plinius 2 naturalis hist. 10. cap.
 11 Efflueret sanguis, vel, ipse taurus irret.
 12 Quod evasit.
 13 Incendulum jam, non naufragium time-
 ret.
 14 Qualem Poëtae describunt: alii legunt *Pontica*, i.e. sœva qualis in Euxino.
 15 Pictura ab iis qui naufragium evaserant in templo Neptuni vel Ili-
 dis suspensa.
 16 Ex tabulis pingendis quas naufragio erepti Ili-
 di ex voto consecrant.
 17 Cum jam alveus, the-
 hold, esset semiplenus a-
 quis, Atque daret solus

Quippe ferox vitulus templis maturus & aræ,
 8 Spargendusque mero quem jam pudet uberama-
 Ducere, qui vexat nascenti ro ora cornu. (iris
 Si res ampla domi similisque affectibus esset, 10
 Pinguior 9 Hispulla traheretur taurus, & ipsa
 Mole piger, nec finitima nutritus in herba,
 Leta sed ostendens 10 Clitumni pascua sanguis
 11 Iret, & à grandi cervix ferienda ministro,
 Ob reditum trepidantis adhuc, horrendaque passi 15
 Nuper, & incolumem sese mirantis aræci.
 Nam præter pelagi casus & fulguris ictum
 12 Evasi, dense cælum abscondere tenebræ
 Nube una, subitusque an cinnas impulit ignis,
 Cum se quisque illo percussum crederet, & mox 20
 Attonitus 13 nullum conferri posse putaret
 Naufragium velis credentibus, omnia sunt
 Talia, tam graviter, si quando 4 poëtica surgit
 Tempestas genui ecce aliud discriminis audi,
 Et miserere iterum, quanquam sint cætera sortis 25
 Eiusdem, pars dira quidem, sed cognita multis,
 Et quam viviva testantur fana 15 tabella
 Plurima (16 pictores quis nescit ab Iside pasci?)
 Accidit & nostro simili fortuna Catullo,
 Cum 17 plenus fructu mediis foret alveus, & jam 30
 Alternam puppi latus evertentibus undis
 Arboris 18 incertiæ, nullam prudentia 19 cani
 Rectoris conferret opem, 20 decidere jactu
 Cœpit cum ventis, imitatus castora, qui se
 Eunuchum ipse facit, cupiens evadere damno 35
 Testiculorum adeo 21 medicarum intelligit inguen-
 Fundite quæ mea sunt dicebat cuncta Catullus,
 Præcipitare volens etiam pulcherrima, vestem
 Purpuream teneris quoque 22 Meccenatiis aptam,
 Atque 23 al as, quarum generosi graminis ipsum 40
 Infecit natura pecus, sed & egregius fons

intra cavata texta carinae Fluctus Ovid 11 Met. 18 Vacillantibus & fluctuantibus.
 19 Adeoque periti. 20 Projectis bonis vitam pacisci, non secus ac fibri, peri-
 culo à venatoribus imminente, teste sibi mordicus advulsoe projiciunt, ob
 hos se peti gnari. Plin. 8. 30. c. quod tamen negat idem Plin. 32 lib 2. c. ex
 autoritate Sextii medici Fibrum geninos suos devorare scribit. Solin. 13. c.
 & Marcellin l. 17. 21 In medicinis utile 22 Mollibus viris, cujusmodi erat Me-
 ccenas. 23 Vestes ex lana Bœtica in Hispania, cui nativum rutilum colorem
 dant gramen, aqua pota, & illius regionis aer,

Viribus occultis, & Roticus adjuvat aër.
 Ille nec argentum dubitabat mittere, lances
 24 Parthenio factas, urnæ cratera capacem
 Et dignum 25 sitiente Pholo, vel 26 conjugè Eufci; 45
 Adde & 27 bascaudas, & mille 28 escaria, multum
 29 Celati, 30 biberat quo callidus 31 emptor Olynthi.
 Sed quis nunc alius, qua mundi parte, quis audeat
 Argentopraeferre caput, rebusque salutem?
 Non propter vitam faciunt patrimonia quidam,
 Sed vitio cæci propter patrimonia vivunt. 51
 32 Iactatur rerum utilium pars maxima, sed nec
 Damna levant, tunc adversis urgentibus, illuc
 * Recidit, ut malum ferro summitteret, ac se
 33 Explicat augustum, discriminis ultima quando 5
 Presidia afferimus, navem factura 34 minorem.
 I nunc, & ventis animam committe, dolato
 Confusus ligno, 35 digitis à morte remotus
 Quatuor aut septem, si sit latissima 36 teda. 59
 Mox cum 37 reticulis, & pane, & 38 ventre lagenæ,
 39 Aspice sumendas in tempestate secures.
 Sed postquam jacuit planum mare, tempora post-
 quam

Prospera vectoris, faurumque valentius Euro,
 Et pelago: postquam Parca 40 meliora benigna
 Pensa manu ducunt hilares, & staminis albi 65
 Lanificæ, modica non multo fortior aura
 Ventus adest, inopi miserabilis arte cucurrit
 41 Vestibus extensis, & quod superaverat unum
 Velo prora suo iam deficientibus Austris,
 Spes vitæ 42 cum sole redit, tum gratus Iulo 70
 Atque 43 novercali sedes prælata Lavino
 Conspicitur 44 sublimis apex, cui candida nomen
 Scrofa dedit (letis Phrygibus mirabile 45 sumen,

tiorem. 35 Alludit ad illud quod refert Laërtius l. 1. *Tantum* (inquit
 Anacharsis) a morte absunt qui navigant. 36 Tabula ex teda vel pinu. 37 Peris
 ad modum retis textis, in quibus nautæ, milites & viatores panem & cibaria
 secum ferant. *κρυπτοίς*. Pers. 5 Sat. v. 140. 38 Ventricosa, ampla lagenæ.
 39 Vide *lumas*, vel lege, *Accipe* secures non minoris usus futuras in tempesta-
 te ad succidendum malum, quam quæ maximè, ut supra vers. 55. 40 Vitæ &
 felicitatis stamen trahunt. Alba siquidem stamina vitam, ut nigra mortem
 denotant. 73. epigr. l. 4. Martial. 41 Nautarum vestibibus velorum loco exten-
 sis. 42 Matutino ex oriente, vel discussis nubibus apparente. 43 Lavino quo
 novercæ Lavinio quo novercæ Lavinia cecidit Ascanius. 44 Mons Albanus,
 in quo Ascanius condidit longam Albam à sue alba ibi inventa ex oraculo.
 45 Sus, *Synecd.*

24 Artificia
 25 Bibaci
 centauro,
 σκευαίον τιλάει-
 26 πινον παύσι-
 27 πικρόμα 105, τα
 28 ρα 21. 1029-
 29 9ημι 90 λος
 30 κισέ'ας.
 Stelichorus,
 & Diod. 5.
 26 Vinosæ
 fœm.
 27 Vasa Br-
 tannica.
 Mart. 14.
 99 Barbara
 de pietis venē
 Bascauda
 Britannis.
 28 Patinas.
 29 Auri &
 argenti.
 30 Poculo
 aureo usque
 adeo dele-
 Et abatur Phi-
 lippus, ut &
 pulvino sup-
 poneret dor-
 miturus.
 31 Corruptio
 n. auro La-
 sthenem, ut
 Olynthum
 proderet.
 32 Projicitur
 in mare.
 * Alii le-
 gunt, *Dici-?*
 dit, ut con-
 stet versus.
 33 Succiso &
 ejecto malo.
 34 Leviozem
 & expedi-

46 Nunquam ante visis in alia sue.
 47 Portum Hostiensem magnis molibus à Claudio extructum Suet. Claud. 21. c. & Dio. l. 60.
 48 In Tyrreno mari positam.
 49 Turrim in portu Hostiensi quæ nocturnis ignibus nautarum cursum dirigeret, ad æmulationem Phari Alexandrinæ.
 50 Moles porrectas.
 51 Proten-duntur in altum mare longe à lito-rali.
 52 Nativos, quam hunc arte factum.
 53 Per quæ etiam Bajana cymba tuto meare possit.
 54 Suscepto voto, quod sit raso capite ex more reorum absolutorum ac fervorum in litoribus vindicatorum, urgente vero tempestate solebant nautæ capillos tondere, quod tamen in peccato mari ominis erat infasti. Petron. Arbitr. c. 10. v. 10. 55 De quibus garriant. 56 Taciti hoc agite & bona verba dicite (quod in rebus divinis imperatur.) 57 Molam ex farre, sale, aqua. 58 Supra. v. 2. 59 Quod optimum est, vel lege quod restat. 60 Lares, vide Perf. Sat. 5. 31. 61 Familiarem 62 Rem divinam facit, alii leg. operitur Lauro n. & pensilibus lucernis ornari solet janua infestis & Satyricæ addit Mututinis, ut quæ clara luce sint supervacue. 63 Neque enim hoc facio captandi animo. 64 Filios. 65 Expectet aliquis donec inveniatur alius quispiam. I would see one else. 48. v. sub. qui vel moribundam gallinam vovere, aut sacrificare velit pro eo qui filios tres habet. 66 Tam macræ parvæque spei. 67 Gallina. 68 Eo qui orbus non est, quique liberos habet. 69 Febrim. 70 Votivis, fixis ab heredi petis. vide Sat. 10. v. 55. Non desuerunt qui depugnatos se armis pro salute ægri, quæque capita sua titulo proposito voverent. Suet. Cal. 14. c. Ab opinione illa veterum. Mortem morte posse redimi, ortæ devotiones & hædumias.

Et 48 nunquam visis triginta clara mamillis.)
 Tandem intrat posita inclusa per æquora 47 moles, 75
 48 Tyrrhenamque 49 Pharon, 50 porrectæque brachia
 rursus
 Qua 51 pelago occurrunt medio, longeque relinquunt
 Italiam, non sic igitur mirabere portus,
 52 Quos natura dedit, sed trunca puppe magister
 Interiora petit 53 Bajana pervia cymba, 80
 Tutis stagna sinus gaudent ibi 54 vertice raso
 55 Garrula securi narrare pericula nautæ.
 Ite igitur pueri, 56 linguis animisque faventes,
 Sertaque delubris, & 57 farræ imponite cultris
 Ac molles ornate focos, 58 glebamque virentem, 85
 Iam sequar, & sacro, 59 quod præstat, rite peracto
 Inde domum repetam, graciles ubi parva coronas
 Accipiunt fragili 60 simulachra nitentia cera.
 Hic 61 nostrum placabo Iovem, laribusque paternis
 Thura dabo, atque omnes violæ jactabo colores, 90
 Cuncta nitent, longos erexit janua ramos,
 Et matutinis 62 operatur festa lucernis.
 63 Nec suspecta tibi sint hæc Corvine, Catullus,
 Pro cuius reditu tot pono altaria, 64 parvos
 Treis habet heredes. 65 libet expectare, quis agrum 95
 Et claudentem oculos gallinam impendet amico
 66 Tam sterili, verum 67 hæc nimia est impensa, coturnix
 Nulla unquam pro 68 patre cadet. sentire 69 calorem
 Si cœpit locuples Gallita, & Paccius orbi,
 Legitime fixis vestitur tota 70 tabellis 100

Porticus, existunt qui promittant 71 hecatomben.
 Quatenus hic non sunt nec venales 72 Elephanti,
 Nec Latio aut usquam nostro subsidere talis
 Bellua concipitur, sed 73 surva gente petita
 74 Arboribus Rutulis, & Turni pascitur agro 105
 Caesaris 75 armentum, nulli servire paratum
 Privato: siquidem 76 Tyrio parere solebant
 Hannibali, & 77 nostris ducibus, 78 regique Moloſſo.
 79 Horum majores, & dorso ferre cohortes 109
 Partem aliquam belli, & euntem in praelia turrim.
 Nulla igitur mora per 80 Novium, mora nulla per
 Histrum
 Pacuvium, quin illud 81 ebur ducatur ad aras,
 Et cadat ante lares Gallitæ victima sacra
 Tantis digna 82 deis, & captatoribus horum.
 83 Alter enim, si 84 concedas mactare, vovebit 115
 De grege servorum magna, & pulcherrima quæque
 Corpora: vel pueris, & frontibus ancillarum
 Imponet 85 vittas: & si qua est nubilus illi
 86 Iphigenia domi, dabit hanc altaribus, et se
 Non sperat 87 tragica furtiva piacula cerva. 120
 88 Laudo meum civem, nec comparo 89 testamento
 90 Mille rates: nam si 91 Libitinam evaserit eger,
 Delebit 92 tabulas 93 inclusus carcere nassa,
 94 Post meritum sane mirandum, atque omnia soli
 Forsan Pacuvio breviter dabit: ille superbus 125
 Incedet victis 95 rivalibus, ergo vides, quam
 Grande operæ pretium faciat jugulata 96 Mycenis.
 97 Vivat Pacuvius quæſo, vel 98 Nestora totum:
 83 Pacuvius. 84 Si lege liceat. 85 Quibus victimæ ornari solitæ. 86 Filia, ut
 illa Agamemnonis. 87 Cervam pro sua filia fore suppositam, quod in tragæ-
 diis de Iphigenia factum fingunt Poëtæ. 88 Iron. 89 Divitis. 90 Quibus A-
 gamemnon immolata sua filia ventum redemit. 91 Mortem. Libitina vero
 Dea funerum est, in cujus æde, quæ ad funera pertinent, veneunt. 92 Prior
 testamenti. 93 A captatore irretitus veluti nassa. nassa retis genus. *alti*
exp. inclusus domicilio Nassæ medici ut curaretur. Prior sensus mihi placet,
 cui consonat Luciani: τῆς δ' ἄλλης μᾶτην κίχουρας, εἰς ἀλλήλας ἀποβλεπόν-
 τας. κατὰ πῶν ἀληθῆς ἀγῶνας τοῦ πένθος, οἷός αὐτοῦ δὲ θυμὸς ἰκ μὴ χεῖ τῆς σα-
 ρῆος δι' οὐρανῶν, ἀκάλιστον τὸ δὲ λίαν καταπῶν. 94 Tui, qui filiam immolavisti
 tuam, ut dives convalesceret, atque hoc ex opinione veterum, quibus persua-
 sum fuit mortem morte redimi posse, atque hinc vota & devotiones. 95 Con-
 petitoribus herediperis. 96 Filia Pacuvii cæsa, ut Mycenis Iphigenia filia re-
 gis Mycenarum. 97 Avari enim diuturnior vita, diuturnior miseria, vivat ita-
 que precor in cruciatum sui, & omnium odium. 98 Tres ætates, Sat. 10 v. 230.

71 Sacrifi-
cium cen-
tum boum.

72 Quos im-
molec.

73 Maurita-
nia vel India.

74 In saltu
apud Lavi-
nium in E-
truria, cui

Turnus

quondam
imperavit.

75 Elephanti.

76 Afræ è
Carthagine,

quam condi-
dere duce

Didone Ty-
rii.

77 Scipioni
focero Pom-
peji, &c.

App. in 2. de
bello Croli.

78 Pyrrho
Epirotarum

regi, qui pri-
mus in Ita-

liæ Elephan-
tis usus est.

79 Elephan-
torum.

80 Heredi-
petam.

81 Elephas,]
Synecd.

82 Divitibus
orbis. Iron.

vel laribus.

99 Qui contra jura divina ac humana rapuit opes publicas ac privatas. Vide Sueton. Tacitum, Dionem.

S A T Y R A XIII.

Calvinum plus nimio dolentem propter X HS. ab eo, apud quem deposuerat, sibi negata, consolatus, ostendit non sine divini numinis providentia omnia fieri, quæ eadem sceleratos semper puniat malæ conscientia cruciatu & carnificina.

1 Facinore, cujus malum exemplum nocet, atque alios peccare docet.

2 Immo vindice.

3 Corrupti & iniqui iudicis.

4 In quam suffragia coniciebantur. i. e. iudicium.

* Retenti. i. e. depositi, abnegati ac non redditi, legendum autumat Jan. Rutgersius lib 2. var. lect. c. 17.

5 Ejus, qui tibi non reddit depositum.

6 Non è summis fortunæ incommodis.

7 Id est, fortis, præparati.

8 Iratus & indignatus animo. 9 Quod se sacramento jurisjurandi obstrinxit redditurum. 10 An tu hæc (quæ vulgo tamen sunt) scelera ad stuporem miraris? Enallage personæ. 11 Jam sexagenarius. 12 a. Philosophia moralis docet nonnullos contemnere fortunam.

13 b Alias docet experientia & vitæ usus. 14 Non reluctari necessitati. 15 Quæ non prodat & deprehendat. 16 Latrocinio. 17 Veneno in pyxide.

1 **E**Xemplo quodcumq; malo committitur, ipsi displicet auctori. *prima est hæc ultio, quod se*
2 *Judice, nemo nocens absolvitur, improba*
quamvis

Gratia 3 fallacis prætoris vicerit 4 urnam.

Quid sentire putas omnes, Calvine, * recenti

De 5 scelere, & fidei violatæ crimine? sed nec

Tam tenuis census tibi contigit, ut mediocris

lactura te mergat onus: nec rara videmus

Quæ pateris: casus multis hic cognitus, ac jam

Tritus, & 6 è medio Fortuna ductus acervo.

Ponamus nimios gemitus; flagrantior æquo

Non debet dolor esse 7 viri, nec vulnere major.

Tu quamvis levium minimam, exiguamq; malorum

Particulam vix ferre potes, 8 spumantibus ardens

Visceribus, 9 sacrum tibi quod non reddat amicus 10

Depositum. 10 stupet hæc, 11 qui jam post terga reliquit

Sexaginta annos Fontejo consule natus?

An nihil in melius tot rerum proficis usu?

12 Magna quidem sacris quæ dat præcepta libellis
Victrix Fortunæ a Sapiencia. Dicimus autem 20

13 Hos quoq; felices, qui ferre incommoda vitæ,

14 Nec jactare jugum vitæ b didicere magistra.

Quæ tam festa dies, 15 ut cesset prodere furem,

Perfidiam, fraudes, atque omni ex crimine lucrant

Quæsitum, & partos 16 gladios, vel 17 pyxide nummos!

Rari quippe boni, numero vix sunt totidē, quot
 18 Thebarum portæ, vel 19 divitis 20 ostia Nili.
 Nona etas agitur, pejoraque secula 21 ferri
 Temporibus, 22 quorum sceleri non invenit ipsa
 Nomen, & à nullo posuit natura 22 metallo.
 Nos hominum, divumque fidem clamore ciemus,
 Quanto 23 Fessidium laudat vocalis agentem
 24 Sportule, dic senior 25 bulla dignissime, nescis
 26 Quas habeat Veneres aliena pecunia, nescis
 Quem tua simplicitas risum vulgo moveat, cum 35
 27 Exigis à quoquam ne pejeret, & putet ullis
 Esse aliquod numen templis, araque 28 rubenti?
 Quondam hoc 29 indigenæ vivebant 30 more priusquā
 Sumeret agrestem posito 31 diademate falcem
 32 Saturnus fugiens, tunc cum virguncula Iuno 40
 Et privatus adhuc 33 Idæis Iuppiter antris:
 Nulla super nubes c^onvivia cœlicolarum,
 Nec puer 34 Iliacus, formosa nec 35 Herculis uxor
 Ad cyathos, & jam 36 siccato nectare tergens
 Brachia Vulcanus Liparæa nigra taberna. 45
 Prandebat 37 sibi quisque deus, nec turba deorum
 Talis ut est hodie, contentaque sidera paucis
 Numinibus nâserum urgebant 38 Atlanta minori
 Pondere: nondum 39 aliquis sortitus triste profundi 49
 Imperium, aut 40 Sicula torvus cum 41 conjugè Pluto.
 Nec 42 rota, nec furio, nec 43 saxum, aut 44 vulturis attri
 Pana. sed infernis hilares sine regibus umbra.
 Improbilas illo fuit admirabilis ævo.
 Credebant hoc grande nefas, & morte piandum,
 Si juvenis vetulo non assurrexerat, & si 55
 Barbato cuicumque puer, licet ipse videret
 Plura domi* fraga, & 45 majoris glandis acervos.
 ne, aut igni. 29 Aborigenes, antiquissimi populi Italiæ, in eodem loco nati,
 quasi dicitur. 30 Simpliciter. 31 Corona regali. 32 A filio Iove Creta ex
 pulsus. 33 Quo Rhea mater illum Nymphis alendum miserat, ne à patre vai
 detur voraretur, idque ex pacto cum Titane fratre. 34 Ganymedes. Sat.
 5. v. 56. 35 Hebe, Iovis & Junonis filia. 36 A nectare & conviviis deorum ad
 officinam reversus. 37 Privatim. 38 Regem Mauritanie, qui in montem ver
 sus cœlum sustinere fingitur. 39 Neptunus, cui sorte obtigit imperium ma
 ris. 40 Raptâ è Sicilia. 41 Proserpina Cereris filia. 42 Qua Ixion volvitur.
 43 Sisyphi. 44 Qui jecur Tycii seu Promethei depascitur. * Hanc lectionem
 altruunt, qui hæc ad aurea illa secula referunt, in quibus sponte sua natæ fru
 ges & glandes pro divitiis erant. Sylva natiwas opes, Et opaca dederunt antra
 natiwas domos. Sen. Hyppol. Nec tamen inepta est lectio farræ, credo n. re
 spexisse poëtam ad versum illum Ov. 5. Metam. quo non possederat alter La
 tus, aut totidem tollebat farris acervos. 45 Priscorum censum.

18 In Bœo
 tia, quæ se
 ptem habuit
 portas. vide
 Sat. 15. v. 6.
 19 Inunda
 tione Ægy
 ptum ferti
 lem facien
 tis.
 20 Quæ se
 ptem.
 21 Pejora
 ferrea ætate.
 22 Cæteris
 n. ætatibus
 Græci à se
 ptem metal
 lis, & electe
 ex auro &
 argento mi
 stis ficticia
 indidere no
 mina.
 23 Causidi
 cum patro
 num suum.
 24 Clientes
 vocales spor
 tula condu
 cti.
 25 Puero
 rum insigni.
 i. e. & senex
 puerilis.
 26 Quam
 dulcis sit
 fraudata pe
 cunia, & ut
 ait ille, furti
 vus panis.
 27 Nunc
 dierum.
 28 Sanguis

46 Quatuor annorum ætate superare alterum.
 47 Lanugoque prima par sacræ senectæ.
 48 Pecunia æruginosa, ut quæ jam diu deposita fuerit.
 49 Grumentam, sacculum.
 50 Prodigii instar.
 51 Inscrubenda Thuscorum aruspicum libris, vel, expianda tanquam monstrum ex disciplina Etrusca.
 52 In piaculum.
 53 Biformi & prodigioso partui.
 54 Mulæ a. non concipiunt, & ipsæ a specie differentes.
 55 Ac si lapidibus pluisset. quod in prodigiis sæpe refert Livius.
 56 In formam uvæ vel racemi. 80
 57 Atris, sanguineis, lacteis. * Secretæ fidei commissa & deposita. 57 b Jovis Capitolini. 58 Lauræam, ῥομπάριον. Tacit. de German. & A. Gell. 10. 15. 59 Apollinis, qui in Cirrha colitur. 60 Dianæ sagittas. 61 Ægyptio, acetum vero Ægyptium optimam esse, ut & Cnidum, Chrysippus affirmat, referente Athenæo l. 2. c. 26. Pharos autem insula Ægypti. 62 Diei, anni, temporum, motuum. 63 Aras, argentes veteres conceptis verbis jurabant. 64 Cogitat, dicit.

Tam venerabile erat 46 præcedere quattuor annis,
 47 Primaque par adeo sacræ lanugo senectæ.
 Nunc si depositum non inficietur amicus, 60
 Si reddat veterem cum tota 48 æruginè 49 sollem,
 50 Prodigiousa fides, & 51 Thuscis digna libellis,
 Quaque coronata lustrari debeat 52 agna.
 Egregium sanctumque virum si cerno, 53 biformi
 Hoc monstrum puero, & *miranti jam sub aratro 65
 Piscibus inventis, & 54 sœtæ comparo mula,
 Sollicitus tanquam 55 lapides effuderit imber,
 Exameneque apium longa confederit 56 uva
 Culmine delubri, tanquam in mare fluxerit amnis
 Gurgitibus 57 miris, & lactis vortice torrens. 70
 Intercepta decem quereris sestertia fraude
 Sacrilega. quid si bis centum perdidit alter
 Hoc * arcana modo? majorem tertius illa
 Summam, quam patula vix ceperat angulus arcæ?
 Tam facile & pronum est, superos contemnere
 testes 75
 Si mortalis idem nemo sciat. aspice quanta
 Voce neget, quæ sit ficti constantia vultus.
 Per Solis radios, 57 b Tarpejæque fulmina jurat,
 Et Martis 58 frameam, & 59 Cirrhæ spicula vatis,
 Per 60 calamos venatricis pharetramque puella, 80
 Perque tuum pater Ægæi Neptune tridentem,
 Addit & Herculeos arcus, hastamque Minervæ,
 Quicquid habent telorum armamentaria cæli.
 Si vero & pater est, comedam, inquit, flebile nati
 Sinciput elixi, 61 Pharioque madentis aceto. 85
 Sunt qui in fortuna jam casibus omnia ponunt,
 Et nullo credunt mundum rectore moveri,
 Natura volvente vices & 62 lucis & anni,
 Atque ideo intrepidi quæcunque 63 altaria tangunt,
 Est alius, metuens ne crimen pœna sequatur. 90
 Hic putat esse deos, & pejerat, atque ita 64 secum,
 Decernat quodcunque volet de corpore nostro

Isis, & 65 irato feriat mea lumina sistro.
 Dummodo vel cæcus teneam, quos abnego, nummos.
 Et phthisis, & vomica putres, & dimidium crus 95
 Sunt tanti? 66 pauper locupletem optare podagram
 Nec dubitet 66 Ladas, si non eget 67 Anticyra, nec
 68 Archigene. 69 quid enim velocis gloria plantæ
 Præstat, & esuriens 70 Pisææ ramus olivæ?
 71 Ut sit magna, tamen certe lenta ira deorum
 est.
 Si curant igitur cunctos punire nocentes, IOI
 Quando ad me venient? sed & exorabile numen
 Fortasse experiar; solet 72 his ignoscere: multi
 Committunt eadem diverso crimina fato.
 Ille crucem pretium sceleris tulit, hic diadema,
 73 Sic animum dira trepidum formidine culpæ 106
 Confirmant, tunc te 74 sacra ac delubra vocantem
 Præcedit, trahere 75 imo ultro, ac vexare paratus.
 Nam cum magna 76 malæ superest audacia causæ,
 Creditur à multis fiducia. 77 mimum agit ille, 110
 Urbani qualem fugitivus scurra Catulli.
 Tu miser exclamas, ut 78 Stentora vincere possis,
 Vel potius quantum 79 Gradivus Homericus: audis
 Iupiter hæc? 80 nec labra moves, cum mittere vocem
 Debueras vel marmoreus, vel abeneus? aut cur 115
 In 31 carbone tuo 82 charta pia thura soluta
 Ponimus; & sectum vituli jecur, 83 albaque porci
 Omenta? ut video, nullum discrimen habendum est
 Effigies inter vestras, statuamque 84 Batulli.
 Accipe quæ contra valeat solatia ferre, 120
 Et qui nec Cynicos, nec Stoica dogmata legit
 85 A Cynicis tunica distantia, 86 non Epicurum
 Suspicit exigui latum plantaribus horti.
 Here. Fur. v. 810. 71 Perjurus hæc secum. 72 Quibusdam, 73 Hæc Poëta.
 74 Exigentem ab eo iusjurandum de deposito. 75 Te quasi cunctantem.
 76 Tanquam bonæ causæ & innocentia. 77 Illa te calumniatur, non secus
 ac dominum servus ille nequam quem representat mimus in fabula mimo-
 graphi Catulli. 78 Οὐρανὸς ἐνὸς ἀστροῦ ἀναστρέφει. Homer. Iliad. 5.
 79 Mars apud Homer. l. 5. qui à Diomede vulneratus exclamavit quantum
 x millia virorum. 80 Nec indignatus buccas inflas. 81 Thuribulo. 82 Qua
 thura erant involuta. Jan. Rutgersius s. l. var. lect. 5. c. intelligit de ea char-
 ta, in qua vota obsignata fuerant, jam soluta. 83 Pinguis, vel albi porci.
 Hypall. 84 Cicharædi, cui statuam Sami in templo Junonis crexit Polycra-
 tes: ycaunus. 85 Cynici duplici pallio, Stoici simplici utebantur. Doctrina
 erat eadem. 86 Non admiratur Epicurum, qui in voluptate & tranquillitate
 summum bonum ponit.

65 Perf Sat.
 5. vers. 150.
 Hypallage.
 ipsa irata.
 66 Cursu ve-
 lox & expe-
 ditus, sed
 pauper, de
 quo Pausan.
 in Corinth.
 Solin. c. 6.
 Catullus ad
 Camerium.
 101
 Epig. Græc.
 4. l. c. 2.
 67 Nisi insa-
 nus sit. vel
 modo tolera-
 bilis sit po-
 dagra, quæ
 Elleboro ni-
 gro non sit
 curanda.
 Perf. 4. 16.
 68 Medio.
 69 Quo n.
 mihi in
 Olympicis
 palma, si in-
 terea fameli-
 cus peream?
 70 Olympi-
 cæ. Pisa n. ci-
 vitas in Eli-
 de, juxta
 quam Jovis
 Olympii
 templum: Et
 certamina
 quinto quo-
 que anno in-
 eunte cele-
 brabantur.
 vide quæ ad
 Senecæ.

87 Gravibus
afflicti ærum-
nis gravem
poseunt phi-
losofophum,
qui confole-
tur & curet.

88 Tu, cujus
damnum le-
vius est, non
ita gravi con-
solatore opus
habes.

89 Medico
rudiori.

90 Quam
ejus, qui te
fefellit.

91 Plangere
& lamentari.

92 Que clau-
di solet ut &
fenestrate in
signum lu-
ctus, vel

Quandoqui-
dem lubet
addere dolo-
rem damno.
vide Adagia
Erasmi.

93 In amissio-
ne honorum.

94 Dilacera-
re.

95 Lachry-
mis misere
terendo ocu-
los vix vi ex-
pressis.

96 Cum obli-
gatoria in-
strumenta in
tabulis cera-
tis scripta sæ-
pius coram
testibus fue-
rint lecta.

87 *Curentur dubii medicis majoribus ægri,*
88 *Tu venam vel* 89 *discipulo committe Philippi.* 125
Si nullum in terris 90 *tam detestabile factum*

Ostendu, taceo, nec pugnis cadere pectus

Te veto, nec 91 *plana faciem contundere palma:*

Quandoquidem accepto 92 *claudenda est janua*
damno,

Et majore domus gemitu, majore tumultu 130

Planguntur nummi quam funera. nemo dolorem

Fingit 93 *in hoc casu, vestem* 94 *didiscere summam*

Contentus, 95 vexare oculos humore coacto:

Ploratur lacrymis amissa pecunia veris.

Sed si cuncta vides simili fora plena querela, 135

96 *Si decies lectus diversa in parte tabellis*

97 *Vana supervacui dicunt* 98 *chirographa ligni,*

Arguit ipsorum quos litera, 99 gemmaque princeps

Sardoniches, loculus que custoditur eburnus.

Te nunc delicias 1 *extra communia censes* 140

Ponendum, quia tu 2 *gallinae filius alba,*

Nos 3 *viles pulli nati infelicibus ovis.*

Rem patris modicam, & mediocri bile ferendam,

Si flectas oculos majora ad crimina: confer

4 *Conductum latronem, 5 incendia sulphure cepta* 145

Atque dolo, primos cum janua colligit ignes:

Confer & 6 hos veteris qui tollunt grandia templi

Pocula 7 *adoranda rubiginis, & populorum*

8 *Dona, vel antiquo positas à rege coronas.*

9 *Hæc ibi si non sunt, minor extat sacrilegus, qui* 150

Radat 10 *inaurati femur Herculi, & faciem ipsam*

Neptuni, qui bracteolam de Castore ducat.

An dubitet solitus totum constare 11 *Tonantem?*

Confer & 12 artifices mercatoremque veneni;

Et 13 *deducendum corio bovis in mare, cum quo* 155

Debitores dicunt esse adulterina, quæ tamen vera esse arguit

scriptura & signa. 98 Propria manu scripta ligna, i. e. tabellas à ligno cera-

tas. in quibus scribebant veteres. 99 Sigillum in Sardoniche gemma precior-

sa. 1 Extra communem sortem, non vulgarem. 2 Tibi videris supra alios fe-

liciter natus. vel quia felicia omnia dicuntur alba: vel respicit ad gallinam

albam, quam raptam aquila in gremium Livie demisit. vide Sueton. Galban-

1 c. & Plin. l. 15. cap. ultimo. 3 Nullius precii homunculi. 4 Sicarium ad occi-

8 *Αραθ' ἡμαξ*, donaria diis consecrata. 9 Poculo & coronæ. 10 E statuis au-

culleo deducendum, Sat. S. v. 214.

11 Jovis statuam. 12 Veneficos. 13 Parricidam

Clanditur

Clauditur adversis¹⁴ innoxia simia fati.
 Hoc quot a pars scelerum, quæ custos¹⁵ Gallicus urbis
 Usque à Lucifero, donec lux occidat, audit.
 Humanigenis mores tibi nosse volenti
 Sufficit¹⁶ una domus, paucos consume dies, & 160
 Dicerete miserum, postquam illinc veneris,¹⁷ aude.
 Quis¹⁸ tumidū guttur miratur in Alpibus? aut quis
 In¹⁹ Meroe crasso majorem infante mamillam?
 Coerula qui stupuit Germani lumina, flavam
 Cesariem madido²⁰ torquentem cornua cirro? 165
 Nempe quod²¹ hæc illis natura est omnibus una.
 Ad²² subitas Thracum volucres,²³ nubemq; sonoram
²⁴ Pygmaeus parvis currit bellator in armis:
 Mox impar hosti, raptusque per aëra curvis
 Unguibus à sava fertur grue. si videas hoc 170
 Gentibus in nostris, risu quatere: sed illic
 Quamquam eadem assidue spectentur praelia, ridet
 Nemo, ubi tot a cohors pede non est altior uno.
²⁵ Nullane perjuri capitis fraudisquæ nefandæ 174
 Pœna erit? ²⁶ abreptum crede hunc graviore catena
 Protinus, & nostro (quid plus velit ira?) necari
 Arbitrio. ²⁷ manet illatamen jactura, nec unquam
 Depositum tibi sospes erit: ²⁸ sed corpore trunco
 Invidiosa dabit minimus solatia sanguis.
 At vindicta bonum vita jucundius ipsa. 180
²⁹ Nempe hoc indocti, quorum præcordia nullis
 Interdum aut levibus videas flagrantia causis;
 Quantulacunque adeo est occasio, sufficit ira.
³⁰ Chrysippus non dicet idem, nec ³¹ mite Thaletis
 Ingenium, dulciq; ³² senex vicinus Hymetto, 185
 Qui partem acceptæ savæ inter vincla cicutæ
³³ Accusatori nollet dare, plurima felix
 Paulatim vitia, atque errores exiit omnes

¹⁴ In sociam pœnam desti-
 nata, cum
 ipsa non oc-
 ciderit pa-
 rentem.
¹⁵ Gallus
 Rutilius sub
 Domitiano
 præfectus ur-
 bis.
¹⁶ Illius Ru-
 tilii.
¹⁷ Si potes.
¹⁸ Quis ea,
 quæ vulgo
 accidunt &
 quæ quoti-
 diana atque
 è loci quali
 natura sunt,
 miranda pa-
 tet? Romæ
 videre omnes
 scelere pro-
 lligatos non
 magis mirum
 est, quam in
 Alpibus o-
 mnes stru-
 mosos (à vi-
 tio aquæ,
 quam ibi po-
 tant. Plin. c.
 37. l. 11.)
 quam mani-
 mosas in Me-
 roe Ægypti
 civitate mu-
 lieres; quam
 Pygmaeos
 omnes esse
 breves, bella
 gruibus in-
 ferre, &c.
 Plin. l. 7. c. 2.
 Solin. c. 15.

¹⁹ Sat. 6. 527. ²⁰ Cincinnos in formam cornuum & annulorum obliquan-
 tem. Tacit. de Germanis. ²¹ Ut hæc illis à natura & more: ita nobis Roma-
 nis scelera. ²² Grues à Strymone fluvio Thraciæ ex improvise advenas.
²³ Cum clangore instar nubis gregatim volantes grues. ²⁴ Sat. 6. 305. ²⁵ Ob-
 ject. ²⁶ Resp. Ad supplicium. ²⁷ Object. è persona Calvini. ²⁸ Quod si mem-
 bri jactura vel sanguine falso ipsum pœnas luisse vidissem, sat haberem.
²⁹ Resp. Poeta, indoctos quidem & stultos imbecilles iræ esse ac vindictæ cu-
 pidos, doctos & sapientes non ita. ³⁰ Philosophus Stoicorum acutissimus,
³¹ Ipse Thales, unus è septem sapientibus Græciæ. ³² Socrate, qui sub falso
 crimine, quasi de diis male sentiret, capitis damnatus datam à ministro publi-
 co cicutam intrepidus hausit. ³³ Anyto, Melito, poëta, vel Lyconi oratori.

24 Philo-
sophia moralis.
* Sic argue,
conclude.
Fœminæ
maxime gau-
dent vindic-
tâ: Sed fœ-
minæ sunt
infirmi ani-
mi. Ergo. &c.
Quæd' i' ego-
tor luxuriosi
nati a xai' p' cō-
dos. o' s' xai' p'
i' xai' p' r' t' r'
i' p' r' d' i' p' u' d'
r' o' s' i' x' a' v' i' o'
p' u' t' a' d' e' r' i' n' i'
d' e' r' d' e' a' x' a' i'
d' e' p' r' i' d' e' r' i' n' i'
i' x' a' p' o' s' i' t' i' o'
x' a' i' p' a' n' t' i'
s' i' b' e' t'.

Philosofus
de sacrificio
Abelis.

35 Tacito
non audito.

36 Iudex sub
Vitellio se-
verus.

37 Unus è
iudicibus
apud inferos.

Jovis ex Eu-
ropa filius.

38 Conscien-
tiam carnifi-
cem.

39 Glaucō.
vide hanc hi-
storiam apud

Herodotum.

l. 6. & Tmesis
jurejurando.

40 Filiis Mi-
lesii qui de-
posuerat.

41 Vatis ex
adyto. i. e. loco templi intimo, inaccesso.

ab æ & d'v'w. responsum expertus est
verum, ipse cum universa sua familia paulo post extinctus

42 Quod si volun-
tas puniatur, quanto magis qui velle in æt'um produxerit?

43 Verustum &
pretiosum Albanum vinum.

44 Si offeras melius, etiam dulcissima & optima
vina illi acris sunt atque ingrata, neque mente ægra, palato sapient aut sto-
macho arrident.

45 Templum in quo pejeravit urget illum in somnis.

46 Ma-
jor effigie humana & angustior, quales solent apparere umbræ.

Prima docens rectum 34 sapientia: quippe minuti
Semper & infirmi est animi, exiguique voluptas
Ultio. continuo * sic collige, quod vindicta 191

Nemo magis gaudet quam fœmina. Cur tamen hos
Evasisse putes, quos diri conscia facti

Mens habet attonitos, & 35 furdo verberere caedit
Occultum quatiente animo tortore flagellum?

Pœna autem vehemens, ac multo seior illi,
Quas & 36 Ceditius gravis invenit, aut 37 Rhada-
mantus,

Nocte dieque suum gestare in pectore 38 testem.
39 Spartano cuidam respondit Pythia vates, 199

Haud impunitum quondam fore, quod dubitaret
Depositum retinere, & fraudem * jure tueri

* Jurando: querebas enim quis numinis esset
Mens, & an hoc illi facinus suaderet Apollo.

40 Reddidit ergo metu, non moribus & tamen omnem
41 Vocem adyti dignam templo, veramque probavit,

Extinctus tota pariter cum prole, domoque, 206
Et quamvis longa deductis gente propinquus.

Has patitur pœnas peccandi sola voluntas.
Nam scelus intra se tacitum qui cogitat ullum,

Facti crimen habet, 42 cedo, si conata peregit.
Perpetua anxietas, nec mensa tempore cessas, 215

Faucibus ut morbo siccis interque molares
Difficili crescente cibo: sed vina misellus

Expuit, 43 Albani veteris pretiosa senectus
Displicet, 44 ostendas melius, densissima ruga 215

Cogitur in frontem, velut acri ducta Falerno.
Nocte brevem si forte iadulsit cura soporem,

Et toto versata toro jam membra quiescunt,
Continuo 45 templum, & violati numinis aras, 220

Et quod precipuis mentem sudoribus urget,
Te videt in somnis: tua sacra, & 46 major imago

Humana turbat pavidum, cogitque 47 fateri.

47 Scelus suum.

Hi sunt qui trepidant, & 48 ad omnia fulgura pal-
 lent,
 Cum tonat, exanimis primo quoque murmure cœli,
 Non quasi fortuitum, nec 50 ventorum rabie, sed 225
 Iratus cadat in terras, & vindicet ignis.
 51 Illa nihil nocuit, cura graviore timetur
 Proxima tempestas, velut hoc dilata sereno.
 Præterea 52 lateris 53 vigili cum febre dolorem
 Si cœpere pati, missum ad sua corpora morbum 230
 Infesto credent à numine, saxa Deorum
 Hæc, & tela putant. 54 pecudem spondere sacello
 Bolantem, & laribus 55 cristam promittere galli
 Non audent. quid enim sperare nocentibus agris
 Concessum? 56 vel quæ nondignior hostia vita? 235
 Mobilis & varia est ferme natura malorum,
 57 Cum scelus admittunt, superest constantia.
 quid fas,
 Atque nefas, tandem incipiunt sentire peractis.
 Criminibus. tamen ad mores natura recurrit
 Damnatos, fixa, & mutarinescia. Nam quis 240
 Peccandi finem posuit sibi, quando recepit
 Ejectum semel attrita de fronte ruborem?
 Quisquam hominum est, quem tu contentum videris
 uno
 Flagitio? 58 dabit in laqueum vestigia noster
 Persidus, & nigri patietur carceris 59 uncum, 245
 Aut 60 maris Ægæi rupem, scopulosque frequentes
 Exulibus 61 magnis, pœna gaudebis amara
 Nominis inuisi, tandem que fatebere lætus
 Nec surdum, nec 62 Tiresiam quenquam esse
 Deorum.

48 Ut Cali-
gula.49 Ex Epicu-
ri opinione.50 Ex vulgi
opinione.51 Quod si
viderit pri-
mam tempe-
statem nihil
illi nocuisse.52 Pleuriti-
da.53 Cujus ca-
lor somnum
admit.54 Pro sani-
tate recupe-
randa vovero
ovem vel a-
gnum.55 Gallum
quem & Æ-
sculapio sol-
vit qui con-
valuit.56 Vel quæ-
nam pecus
non est di-
gnior vita,
quam scele-
rus?57 Ante sce-
lus perpetra-
tum abunde
confidentes,
post timidif-
simi, & sibi
sceleris male-
confetti resi-
piscere vo-
lunt. non ta-
men possunt
ipsi ad vitia

proni, dulcedine jam & consuetudine præpediti, atque abiecto pudore in vi-
 tiis confirmati. Nullum autem vitium definit ubi incipit. Sereca. 58 Alio de
 crimine dabit brevi in catenas pedes suos, qui te perfide decepit. 59 Sat. 10.
 60. 60 In exilii aliquam insulam in mari Ægæo, hoc est, Archipelago. 61 No-
 bilibus. 62. Nec cœcum ut fuit Tiresias. Metam. Ovid. 3.

Parentes reprehendit, qui, minus pie ac caste coram liberis viventes, malis exemplis & prava institutione iis autores sunt aleæ, gulæ, crudelitatis, libidinis, luxus in ædificiis extruendis, superstitionis & portentosæ avaritiæ.

* Quæ etiam res præclaras turpitudine inquinant.
 1 Filius adhuc puer bullam & prætextam gestans, Pers. Sat. 5. 31.
 2 Talos, aleas, & cætera ludi instrumenta.
 3 Vasculo oblongo, è quo mittebantur tessere vel tali in tabulam, vide quæ ad Marr. epig. 14 J. 4
 4 Quam de patre.
 5 Condimento.
 6 Aves, quod ficus edant, dictas.
 7 Cano patre guloso.
 8 Puer in his deliciis enutritus ad septimum ætatis annum, quo dentes renascuntur.
 9 Non desistere à pat-

Plurima sunt, Fuscine, & fama digna sinistra,
 * Et nitida maculam, ac rugam figentia rebus,
 Quæ monstrant ipsi pueris traduntque parentes.
 Si damnosa senem juvat alea, ludit & heres
 1 Bullatus, parvoque eadem movet 2 arma 3 fritillo.
 Nec de se 4 melius cuiquam sperare propinquo 6
 Concedit juvenis, qui radere tubera terra,
 Boletum condire, & eodem 5 jure natantes
 Mergere 6 ficedulas didicit nebulone parente,
 Et 7 cana monstrante gula: cum 8 septimus annus 10
 Transierit puero, nondum omni dente renato,
 Barbatos licet admoveas mille inde magistros,
 Hinc totidem, cupiet lauto cœnare paratu
 Semper, & 9 à magna non degenerare culina.
 10 b Mitem animum, & mores 11 modicis erroribus
 æquos 15
 Præcipit, atque animos servorum, & corpora nostræ
 Materia constare putat paribusque elementis?
 An c se vivere docet Rutilus qui gaudet acerbo
 Plagarum strepitu, & 12 nullam Sirena flagellis
 Comparat 13 Antiphates trepidularis, ac 14 Polyphemus?
 20
 Tum felix, quoties aliquis tortore vocato
 Uritur ardenti duo propter 15 lintea ferro.
 Quid suadet juveni latus stridore catenæ,
 Quem mire afficiunt 16 inscripta 17 ergastula, carcer
 Rusticus? expectas ut non sit adultera 18 Larga 25
 Filia, quæ nunquam maternos dicere mæchos

zerno luxu ad victum frugaliorem. 10 Pater crudelis dum in servos flagellis sævit, b clementiam quæro an c crudelitatem præcipit filio? proculdubio crudelitatem. 11 Paucissimis vitiis corruptos. 12 Nullius Sirenis cantum æque auditu jucundum putat, ac flagellorum sonum. 13 Domas suæ carnifex. Antiphate Læstrygonum rege non mitior. 14 Cycloperum immanissimus. 15 Furto subducta, vel amissa. 16 Caetero iniusti servi. 17 Sat. 8, 180, 13 Furto Adulteræ, sic Sat. 6, 240.

Tam cito, nec tanto poterit contexere cursu,
 Ut non ter decies ¹⁹ respiret? conscia matri
 Virgo fuit: ²⁰ coras nunc ²¹ hac dictante pusillas ²⁹
 Implet, & ad moechum dat ²² eisdem ferre ²³ cinadis.
 Sic natura jubet, velocius & citius nos (gnis
 Corruptum vitiorum exempla domestica, ²⁴ ma-
 Cum subeant animos autoribus, unus, & alter
 Forsitan ²⁵ hac spernant juvenes, quibus arte benigna
 Et ²⁶ meliore luto sinxit praecordia Titan: ³⁵
 Sed reliquos ²⁷ fugienda patrum vestigia ducunt,
 Et monstrata diu veteris trahit orbita culpa.
 Abstineas igitur ²⁸ damnis, hujusce etenim vel
 Una potens ratio est, ne crimina nostra sequantur
 Ex nobis geniti, quoniam dociles imitandis ⁴⁰
 Turpibus, ac pravis omnes sumus; & ²⁹ Catilinam
 Quocumque in populo videas, quocumque sub axe:
 Sed nec ³⁰ Brutus erit, Bruti nec avunculus usquam.
 Nil dictu foedum visuque hac limina tangat,
 Intra quæ puer est, procul hinc, procul inde ³¹ puella
 Lenonum, & cantus pernoctantis parasiti. ⁴⁶
 Maxima debetur puero reverentia: si quid
 Turpe paras, nec tu pueri contempseris annos,
 Sed ³² peccaturo obsistat tibi filius infans.
 Nam si quid dignum censoris fecerit ³³ ira, ⁵⁰
 (Quandoquidem similem tibi se non corpore tantum
 Nec vultu dederit, morum quoque filius) & cum
 Omnia deterius tua per vestigia peccet,
³⁴ Corripies nimirum, & castigabis ³⁵ acerbo
 Clamore, ac post hac ³⁶ tabulas mutare parabis. ⁵⁵
³⁷ Unde tibi frontem libertatemque parentis,
 Cum facias pejora senex? vacuumque cerebro
³⁸ Iampridem caput hoc ventosa cucurbita quarat?
³⁹ Hospite venturo cessabit nemo tuorum:
⁴⁰ Verre pavimentum, nitidas ostende columnas, ⁶⁰

¹⁹ Take breath. Ita multi sunt, ut numerari nequeant uno spiritu, imo sine crebra respiratione.
²⁰ Tabellas ad moechum.
²¹ Matre suo exemplo
²² praemonstrante, vel simpliciter dictante.
²³ Quibus mater dederat.
²⁴ Minutis turpibus.
²⁵ Parentibus, & majoribus.
²⁶ Declinent parentum vicia.
²⁷ Prometheus Titanis nepos, qui homines de luto formasse fingitur.
²⁸ καὶ τὸ πᾶσι καὶ τοῖς πᾶσι. Callicmach id est, quibus Deus ingenium dedit ad virtutem pronus.
²⁹ Parva exempla.
³⁰ Sceleribus, quæ te & filios perdent.

²⁹ Malos & patriam evertere conatos, qualis fuit Catilina. ³⁰ Boni & patricii assertores, qualis erat M. Brutus, & Gato Uticensis frater Servilii matris Bruti. ³¹ Meretrices & parasiti in alea, vino, & lascivis cantibus, pernoctantes. ³² Ne pecces in illius malum exemplum. ³³ Nota Censoris ³⁴ Iron. ³⁵ Acrisum. ³⁶ Tabulas testamenti mutare, & eum exheredare. ³⁷ Supplementum? ³⁸ Et tibi quasi phrenetico adhibenda est, occipitio inciso. Cucurbita, Angl. a cupping glass. ³⁹ Ut hospitem excipias, domum nitidam esse curas, cur non & sanctam? ⁴⁰ Uxor tua fremit. Verre pavimentum, &c.

41 Aridis gaudens.
 42 Alii legunt, *Leve argentum.*
 43 Caelata, & signis insculpta.
 44 Quod filium genueris.
 * b *Malus ne, exemplo Ciconia & Vulturis an*
 * c *Bonis, exemplo Aquila & accipitrum.*
 45 Pulli jam pennati.
 46 A cadaveribus jumentis, canum, aut furtum in cruce pendentium prædam refert vultur ad pullos, quem in excelssimis rupibus nidificare scribit Plinius lib. 10. c. 6. non in arboribus, ut noster hic. Atque hinc, ubi adoleverint illi vultures, assueti illo, & quo prius alebantur cibo, vescuntur.
 47 Aquilæ Jovis armigeræ, altivoletæ.
 48 Accipitres.

41 *Arida cum tota descendat aranea tela.*
 Hic⁴² lavet argentum, vasa⁴³ aspera tergeat alter,
 Vox domini fremit instantis, virgamque tenentis.
 Ergo miser trepidas, ne stercore fœda canino
 Atria displiceant oculis venientis amici, 65
 Ne perfusa luto sit porticus, & tamen uno
 Semodio scobis hæc emendat servulus unus:
 Illud non agitas, ut sanctam filius omni
 Aspiciat sine labe domum vitioque carentem?
 Gratum est, 44 quod patriæ civem, populoque
 dedisti, 70
 Si facis, ut patriæ sit idoneus, utilis agris,
 Utiles & bellorum, & pacis rebus agendis.
 Plurimum enim intererit, quibus artibus, & quibus
 hunc tu
 * *Moribus instituas, b serpente Ciconia pullos*
 Nutrit & inventa per devia rura lacerta: 75
 45 *Illi eadem sumptis querunt animalia pennis.*
 Vultur⁴⁶ jumento, & cambus, crucibusque relictis
 Ad fœtus properat, partemque cadaveris affert:
 Hinc est ergo cibus magni quoque vulturis, & se
 Pascentis propria cum jam facit arbore nidos. 80
 c *Sed leporem, aut capream 47 famulæ Jovis, &*
 48 *generosæ*
 In saltu venantur aves, tunc præda culili
 Ponitur: inde autem, cum se matura levabit
 Progenies, stimulante fame, festinat ad illam
 Quam primum⁴⁹ rupto prædam gustaverit ovo. 85
 Edificator erat Centronius, & modo⁵⁰ curvo
 Litore Cajetæ, summa nunc⁵¹ Tiburis arce,
 Nunc⁵² Prænestinis in moribus, alta parabat
 Culmina villarum, Græcis⁵³ longeque petitis
 Marmoribus vincens⁵⁴ Fortunæ, atque⁵⁵ Herculis
 ædem; 90
 Ut spado vincebat Capitolianostra⁵⁶ Posides,
 Dum sic ergo⁵⁷ habitat Centronius, imminuit rem,

49 Ovo exclusa & tenella progenies. 50 Portu in sinu Bajano, potius a curvo quod Lacones Cajetam vocant, quam ab Ænæe nutrice dicto. *Virg. Æneid. 7. Cajetta.* 51 Urbis editæ utpote in monte sitæ, in Sabinis ad lapidem ab urbe XVI. *Trivoli.* 52 Sat. 3. v. 190. 53 Ex Ægypto, Numidia, &c. 54 Præneste vel Romæ. 55 Tibure vel etiam Romæ. 56 Claudii Cæsaris eunuchus & libertus, qui balneas extruxit magnificas in litore Bajano. 57 Extruxit ædificia quæ habet.

55 Fregit opes nec parva tamen mensura reliquit
Partis erat, totam hanc 58 turbavit filius amens,
Dum meliore novas attollit marmore villas. 95

Quidam sortiti 59 metuentem 60 sabbata patrem,

61 Nil præter nubes, & cœli 62 numen adorant,

Nec distare putant humana carne 63 suillam,

Qua pater abstinnit, mox & 64 præputia ponunt:

Romanus autem soliti contemnere leges, 100

Iudaicum ediscunt, & servant ac metunt jus,

Tradidit arcano quodcumque volumine 65 Moses:

66 Non monstrare vias, eadem nisi sacra colenti:

Quæsitum ad fontem solos deducere 67 verpos

Sed pater in causa, cui septima quæque fuit luxios

Ignava, & partem vitæ non attigit ullam.

Sponte tamen juvenes imitantur cætera, solam

Inviti quoque avaritiam exercere 68 jubentur.

Fallit enim 69 vitium specie 70 virtutis & umbra,

Cum sit triste habitus, vultuque & veste severum. 110

Nec dubio tanquam frugi laudatur avarus,

Tanquam parcus homo, & rerum tutela suarum

Certa magis, quam si fortunas servet easdem

71 Hesperidum serpens, aut 72 Ponticus. adde quod

hunc de

114

Quo loquor, egregium populus putat, atque verendum

Artificem, quippe his crescunt patrimonia * fabris,

Sed crescunt quocumque modo, majoraque fiunt

* Incude assidua, semperque ardente * camino.

Et pater ergo 73 animi felicitis credit avaros,

Qui mirantur opes, 74 qui nulla exempla beati 120

Pauperis esse putant; juvenes hortantur, ut illam

Ire viam pergant, & eidem incumbere scētæ.

Sunt quædam vitiorum elementa, his protinus illos

Imbuit, & cogit 75 minimas ediscere sordes:

55 Φοιτῆς & Σοφιστῶν. Philo Judæus lib. de Agric. vide Sat. 6. vers. 161.
64 Circumdantur. 65 Propheta ex sacra pagina notus. 66 Non nisi eandem.
professis religionem præstare officium viam vel fontem monstrandi seu aliud
quodvis. 67 Circumcisos Judæos ob renudatam verpam ab ἄρρω. Lumbrico.
vide J. C. Scal. 1. 1. de causis Linguae Latine. 28. 68 A parentibus instituun-
tur. 69 Avaritia. vel generaliter omne vitium. 70 Frugalitatis. 71 Pervigil
draco cultus aureorum malorum in horto Hesperidum filiorum Atlantis.
72 Draco apud Colchos in Ponto aurei velleris à Phryxo suspensi custos.
* Metaph. à fabrilis arte. 73 Sup. esse, vel, nimirum felicitis, Hellenismus. 74 Qui-
neminem pauperem judicant beatum. 75 Tripares hujus & sordide avari-
tate principia & præcepta vide à Theophrasto expressa in characteribus E-
thicis, πρὸς τὴν ἀπολογίαν & πρὸς Βελλουπίαν.

55 Absumfit,
dilapidavit.
59 Supersti-
tiose colen-
tem. Ethnice,
60 Septi-
mum quem-
que diem
qui Judeis
sabbatum,
cessatio est;
61 Quippe
inter pre-
candum cœ-
lum suspici-
entes unum
tantum
Deum agno-
scunt Judæi,
mente sola nu-
numque nu-
men intelli-
gunt, &c.

Tacit. 5.
Hist. Nubila
de laqueari-
bus expectan-
tis, &c. Ter-
tullian. in A-
pol. getico.
& hinc præ-
ter Judæos
jactatus So-
crates ab A-
ristophane
in nubibus.
62 Alii Lu-
men legunt,
sed vide no-
tam præce-
dentem.

63 Qua abst-
inent Judæi
ex instituto
veteri ὁ τὸ δὴ
ἀνατῆμι.
ἀνατῆμι τὸ
ἀνατῆμι τὸ

- 76 Cibi de-
mer si qe d'w-
u'ca us' r'ga.
Theoph. π' r'p'
β' d' r' u' p' a' s.
77 E mucore.
78 Cibum ē
variis minu-
tatim concis-
sis.
79 Quo men-
se obsoniaci-
tissimē cor-
rumpuntur.
80 Sat. 3.
vers. 293.
81 Pisciculi.
82 Signo ap-
posito ad
fraudes ser-
vorum ca-
vendas.
83 Mendi-
cus, Sat. 4.
116.
84 Oleis flo-
re candidis.
85 Novallis
segetes &
fructus de-
pascantur
maeri lassiq;
boves.
86 Poten-
tum, qui coe-
gere paupe-
res vendere
agros.
* Obiectio.
87 Siliquam
lupini legu-
minis. Popu-
lus m' sibi lat,
at mihi plau-
do. Horat.
88 Parvæ
messis domi-
num.
89 Hæc Poë-
ta est irrisione.
90 Duce Sa-
binorum in
urbis partem
à Romulo ac-
cepto.
91 Adversus
Carthagi-
nenses in Si-
cilia, Italia, Africa. 92 Epirotarum regem, Molossia a pars Epiri est. Tandem
- Mox acquirendi docet insatiabile votum. 125*
Servorum ventres 76 modico castigat iniquo
Ipsæ quoq; furians, neq; enim omnia sustinet unquam
Mucida 77 cœrulei panis consumere frustra,
Hesternum solitus medio servare 71 minutal
79 Septembri, nec non differre in tempora cornæ 130
Alterius 80 concham, æstivi cum parte 81 lacerti
82 Signatum, vel dimidio, putrique siluro,
Filæque sectivi numerata includere porri.
Invitatus ad hæc aliquis 83 de ponte negabit.
Sed quo divitias hæc per tormenta coactas? 125
Cum furor haud dubius, cum sit manifesta phre-
nesis,
Interea pleno cum turget sacculus ore,
Crescit amor nummi, quantum ipsa pecunia
crescit,
Et minus hanc optat, qui non habet, ergo paratur
Altera villa tibi, cum rus non sufficit unum. 140
Et proferre libet fines, majorque videtur,
Et melior vicina seges, mercaris & hanc, &
Arbusta, & densa montera qui canet 84 oliva:
Quorum si pretio dominus non vincitur ullo,
Noctæ boves maeri, lassoque famelica collo 145
Armenta ad virides hujus mittuntur aristas:
Nec prius inde domum, quam tota 85 novalia sevos
In ventres abeant, ut credas falcibus actum.
Dicere vix possit, quam multa talia plorent,
Et quot venales 86 injuria fecerit agros. 150
* Sed qui sermones? quæ fœda buccina fama?
Quid nocet hoc? inquit, 87 tunicam mihi malo lu-
pini,
Quam si me toto laudet vicinia pago
88 Exigui ruris paucissima farra secantem:
89 Scilicet & morbis, & debilitate carebis, 155
Et luctum & curam effugies, & tempora vitæ
Longa tibi post hæc fato meliore dabuntur,
Si tantum culti solus possederis agri,
Quantum sub 90 Tatio populus Romanus arabat.
Mox etiam fractis ætate ac 91 Punica passis 160
Prælia, vel Pyrrhum immanem, gladiosque 92 Mo-
lossos

Tandem pro multis vix jugera bina dabantur
 Vulneribus, merces ea sanguinis, atque laboris
 Nullis visa unquam meritis minor, aut ⁹³ ingrata
 Curta fides patriæ: saturabat ⁹⁴ glebula talis 165
 Patrem ipsum, turbamque casæ, qua foeta jacebat
 Uxor, & infantes ludebant quattuor, ⁹⁵ unus
⁹⁶ Vernula, tres ⁹⁷ domini: sed magnis fratribus horum
⁹⁸ A scribe vel sulco redeuntibus altera cœna
 Amplior, & grandes sumabant * pultibus olla. 170
 Nunc modus hic ⁹⁹ agri nostro non sufficit horto.
 Inde fere scelerum causæ, nec plura venens
 Miscuit, aut ferro grassatur sæpius ullum
 Humanae mentis vitium, quam seva cupido
¹ Indomiti consensus. nam dives qui fieri vult, 175
 Et cito vult fieri: sed quæ reverentia legum?
 Quis metus, aut pudor est unquam properantis
 avari?

Vivite contenti casulis, & collibus istis
 O pueri, ² Marsus dicebat, & Hernicus olim,
 Vestinusque senex, panem queramus aratro, 180
 Qui satis est mensis, laudant hoc ³ numina ruris,
 Quorum ope, & auxilio grata post munus aristæ
 Contingunt homines veteris fastidia quercus.
 Nil ⁴ vetitum fecisse volet, quem non pudet alto
 Per glaciem perone tegi, quis summovet Euros 185
 Pellibus inversis. peregrina ignotaque nobis
 Ad scelus, atque nefas quodcumque est, purpura
 ducit.

Hæc illi veteres præcepta minoribus: at nunc
 Post finem autumnæ media de nocte supinum
 Clamosus juvenem pater excitat: accipe ⁶ ceras. 190
 Scribe puer, vigila, causas age, perlege ⁷ rubras
 Majorum leges, aut ⁸ vitem posce ⁹ libello.
 Sed caput ¹⁰ intactum buxo naresque pilosas
 Annotet, & grandes miretur ¹¹ Lætius alas. 194

93 Neque ingrata aut parca nimis videbatur patria, quæ tam bene meritis tantulam rependeret mercedem. 94 Duorum jugerum. Plin. 18. l. 2. cap. 95 E quibus unus, &c. 96 Ex serva natus. 97 Filii familias ingenuæ nati. 98 Posiundo vel arando. * Fiebat puls ex æquis partibus farinæ, frumenti, & fabarum aut hordei. Alex. ab Alex. c. 11. l. 3. Pulte aurem non pane vixerunt longo tempore Romani. Plin. l. 18. c. 8. Val. Max. l. 2. cap. 5. 99 Priscorum fundi. i. duorum jugerum. 1 Insatiabilis, infiniti. 2 Italiæ populi. 3 Liber & alma Ceres, nostro si munere tellus Chaoniam pingui glandem mutavit arista. Nihil admittet sceleris contra naturæ & patriæ leges, qui parvo contentus secundum naturam vivit. 5 Ventorum frigus depellit. 6 Tabellas cereas. 7 Pers. Sat. 5. 90 8 Centurionis munus, qui vitem gestabat, qua milites puniret. Livius l. 57. Plutarch. in Galba. L. Flo. Plin. l. 14. cap. 1. &c. Sat. 8. v. 247. 9 Libello suplice. 10 Pectine è buxo intactum. i. impexum, ut incultus etiam strenuus appareas. 11 Imperator.

12 Mapalia.
 13 Britannorum in septentrionali parte Albionis Insulæ, qui aliis Eboracenses sunt, aliis Galvrai.
 14 Ut sexagenarius & emeritus signiferi munere seu opibus honoris, vide Martialis ep. 58 l. 6. f.
 15 Musculi n. qui recrementorum meatus claudunt, animæ per timorem intro fugiente calore & virtute deficiunt laxant vincula. Aristot. probl. & Macrob. Sat. 7. c. 11. quo aureo imbri conspersum ac reprehensum intro ducit Dionysium Aristophanes in *Saxæ*.
 16 Dimidio pluris quam stetit.
 17 Trans Ti-

Dirus Maurorum 12 *Attegiæ, castella* 13 *Brigantium.*

14 *Ut locuspletom aquilam tibi sexagesimus annus
 Afferat. aut longos castrorum ferre labores
 Si piget, & trepido* 15 *solvunt tibi cornua ventrem,
 Cum lituis audita, pares quod vendere possis,*
 16 *Pluris dimidio, nec te fastidia mercis* 200

Ullius subeant ableganda 17 *Tiberim ultra,
 Nec credas ponendum aliquid discrimini inter
 Unguenta & corium.* 18 *lucri bonus est odor ex re
 Qualibet. illa tuo sententia semper in ore
 Versetur diis atque ipso Iove digna,* 19 *poëtæ.* 205
*Unde habeas quarit nemo, sed oportet habere.
 Hoc monstrant vetula* 20 *pueris poscentibus assen:
 Hoc discunt omnes ante alpha & beta puellæ.*

*Talibus instantem monitis quemcunque parentem
 Sic possum affari: dic o vanissime, quiste* 210

21 *Festinare jubet? meliorem* 22 *præsto* 23 *magistro.
 Discipulum securus abi, vinceris ut Ajax
 Præterit* 24 *Telamonem, ut* 24 *Pelea vicit Achilles:
 Parcondum est teneris,* 25 *nondum implevere medullas
 Nativæ mala nequitiæ: cum peccere barbam
 Cæperit, & longi mucronem admittere* 26 *cultri,* 216
Falsus erit testis, vendet perjuriam summa

Exigua, Cæxeris 27 *tangens aramque pedemque,
 28* *Elatam jam crede nurrum filimina vestra
 29* *Mortifera cum dote subit, 30* *quibus illa premetur
 Per somnum digitis? nam quæ terraque marique* 221
Acquirenda putes, brevior via conferet illi.

* *Nullus enim magni sceleris labor, 31* *hæc ego
 nunquam*

Mandavi, dices olim, nec talia suasti.

berim n. fœtida opera, ut Sulphurata, & excoriationses exercebantur: vide quæ ad Martialis ep. 42. l. 1. b. 18 Respicit ad notum illud Vespasiani, de venetigali è lorio. Sueton. Vespas. c. 23. 19 Enlli ab Euripidis Bellerophonte sumptum, qui tamen hoc ironice dixit. 20 Parvulis Sat. 3. 143. 21 Ante annos avaritia filium inquinare. 22 *Ille varrant bim.* 23 Te patre qui docuisti. 24 Ut illi patres suorum fortitudine, ita te filius tuus avaritia, nequitia, & omni scelere superabit. 25 Vicia patria nondum firmam ætatem nacta sunt. 26 Novaculæ ad barbam radendam, i. e. ubi adoleverit. 27 Jurantibus, aram tangere mos erat. 28 Proculdubio uxorem suam filius tuus veneno perempturum ad funus efferet. 29 Quanta sit illi exitii causa. 30 Aconito infectis, quibus si mulieris genitalia tractentur præsentanea mors est. hoc Calpurnio Bestiæ objecit M. Cæcilius. * Neque enim res ardua est perpetrare scelus aliquod magnum, præceptum est ad scelus via. 31 Excusat pater.

32 *Mentis causa mala tamen est, & origo penes*
te. 225 *Respondet*
Poeta.
 33 *Iniquo,*
inhonesto.
 34 *Etiam*
ultra patris.
præcepta
peccandi li-
centiam sibi
arrogabant.
 35 *Eum esse*
stultum qui
donet ami-
co.
 36 *Fraude*
excipere.
 37 *Quas di-*
vitias tu a-
mas, quanti
Decii pater
& filius pa-
triam, qui se
pro legioni-
bus Roman.
devoverunt.
Satyr. 3. v.
158.
 38 *Sat. 10.*
v. 174.
 39 *Qui ora-*
culi monitu
edoctus
Thebas non
capi posse si
se devove-
ret, gladio se
transfixit.
Papin. 10 l.
Thebaidos.
& Philostr-
tus l. Icon. 1.
ἀγίων γὰρ το
ὀ τειρίαις
ἀγίας, &c.
 40 *Hanc de*
Cadmo fa-
bulam, vide
in Meta-
morph. Ovid.
2. l.
 41 *Avaritiæ flammam.* 42 *Filius te patrem tollet, ut leo magistrum suum Do-*
miciani tempore. Martial. lib. Spectaculorum. 10. epigrammate. 43 *Ætatis tuæ*
longitudo ex horoscopo nativitatæ tuæ inquiratur à filio. Patrios inquit et in-
annos Filius. Ovid. 44 *Grave erit filio tuo expectare fatum tuum.* 45 *Parca-*
rum. 46 *Naturalis vitæ modo.* 47 *Longæva ut cervi; filio nimis longa vita.*
 48 *Medicum.* 49 *Antidotum, Sat. 6. ultima linea.* 50 *Alium videre autu-*
mmum. 51 *Aliud videre ver. i. in alium annum vivere.* 52 *Qui malos habet*
filios. 53 *Qui malos habet subditos.* 54 *Luos scenicos.*

55 Ad tem-
plum Casto-
ris, ex more
divitum qui
thesauros in
templis de-
ponere soliti
erant, quasi
jam securi
de iis que
Deorum tu-
telæ credi-
dissent. 56
Ἐξ οὗτος πει-
λαῖος τὰ
Χηναῖα ἐν
τοῖς ἱεροῖς
ταύταις.
Thucydidis
scholiastes.
56 Ex quo in
templo Mar-
tis compila-
tæ fuerunt
arca, ipsius-
que Dei ga-
lea furto sur-
repta, vide
Martialis
epigr. 72. l. 6.
& Antholo-
gia. l. 2. c. 25.
de Eutychi-
da.
57 Floralia.
Pers. Sat. 5.
178.

58 Ludos Ce-
reales, vide Ang. Politiani misc. c. 85. 59 Megalesia. 60 Sat. 6. v. 69. 61 Hæc
avarorum hominum negotia, & immodici labores ad augendam omni modo
rem, in tantum superant omnia ludorum genera. 62 Rota vel circulo ligneo
per quem saltando se jactabant Petauristæ. Manilius lib. 3. ibique Scalig.
63 Funambuli. 64 E Cilicia. Corycus autem promontorium seu n. n. 5 Ci-
licia, in quo antrum Corycæum, ubi optimum nascitur crocum. Est & no-
men promontorii Cretæ. * Alii legunt à Siculis. 65 Olentis mercem ali-
quam foetidam. 66 Liqueorem ex uvis ad solem passis. Columella 32. l. c. 39.
67 Vinum Cretense in lagenis. Jupiter enim in Creta natus est, ita Sat. 4.
v. 33. siluros appellavit *Crispini municipes*. 68 Funambuli tamen & petauri-
stæ hos subeunt labores & pericula, quo sibi ad vitam necessaria acquirant:
tu, ut immodica & superflua, tanto iis insanior es & dementior. 69 Frigus
brumæ, 70 Plures navigant jam quam terram colunt. 71 Extremum maris
mediterranei à Carpatho insula denominatum. 72 Lybica. 73 Altera ex
Herculis columnis in Hispania sita, *Gibraltar*. Altera in Africa sita, *Aby-
la*. hoc est, *Nautæ*, qui longe post se reliquerunt Herculis columnas, au-
dient in mari Atlantico, &c. 74 Quem Posidonius Philosophus atque
poëtis nonnulli finxerunt occidentem in æquore stridere uti candens fer-
rum in aqua. 75 Sacculo è corio nummis pleno.

Si spectos quanto capitis discrimine constant

Incrementa domus, ærata multus in arca

Fiscus, & 55 ad vigilem ponendi Castora nummi,

56 Ex quo Mars ultor galeam quoque perdidit, & res

Non potuit servare suas. ergo 57 omnia Floræ 261

Et 58 Cereris licet & 59 Cybeles 60 aulaa relinquant,

61 Tanto majores humana negotia ludi.

An magis oblectant animum jactata 62 pet auro

Corpora? 63 quique solent rectum descendere funem?

Quam tu, 64 Corycia semper qui puppe moraris, 266

Atque habitas Coro sempertollendus, & Austro

Perditus * ac vilis sacci mercator 65 olentis?

Qui gaudes pingui antiquæ de litore Cretæ

66 Passum & 67 municipes Iovis advexisselagenas?

68 Hic tamen ancipiti figens vestigia planta 271

Victum illa mercede parat, 69 brumamque famem-

que

Illam esse cavet: tu propter mille talenta,

Et centum villas temerarius. aspice portus,

Et plenum magnis trabibus mare: 70 plus hominum

est jam

275

In pelago: veniet classis quocunque vocarit

Spes lucri, nec 71 Carpathium, 72 Getulæque tantum

Æquora transiliet, sed longe 73 Calpe relicta

Audiet Herculeo 74 stridentem gurgite solem.

Grande operæ pretium est, tu tenesolle reverti: 80

Inde domum possis, tumidaque superbus aluta,

76 Oceani monstra, & 77 juvenes vidisse marinos.
 Non unus mentes agitat furor. 78 ille 79 sororis
 In manibus vultu⁸⁰ Eumenidum terretur, & 81 igni:
 82 Hic ovis percusso mugire Agamemnona credit, 285
 Aut Ithacum. 83 parcat tunicis licet, atque lacer-
 nis,
 84 Curatoris eget, qui navem mercibus implet
 Ad summum latus, & 85 stabula distinguitur unda,
 Cum sit causa malitanti, & discriminis hujus
 86 Concisum argentum in titulos, faciesque minutas.
 Occurrunt nubes, & fulgura: solvite funem 291
 87 Frumenti dominus clamat, piperisque cœmptor;
 Nil color hic cœli, nil 88 fascia nigra minatur,
 89 Æstivum tonat. infelix, ac forsitan ipsa
 Noctē cadet fractis trabibus, fluctuque premetur 295
 Obrutus, & 90 zonam levia morsuque tenebit.
 Sed cujus votis modo non suffecerat aurum
 Quod 91 Targus, & rutila volvit 92 Pactolus arena,
 Frigida 93 sufficient velantes inguina panni,
 Exiguusque cibus, mersa rate naufragus affem 300
 Dum rogat, & 94 picta se tempestate tuetur.
 Tantis parta malis, cura majore, metuque
 Servantur: misera est magni custodia census.
 Dispositis prædites 95 hamis vigilare cohortem
 Servorum noctu 96 Licinus jubet, at tonitus pro 305
 97 Electro, signisque suis, Phrygiæque columna,
 Atque 99 ebore, & 100 lata testudine. 2 dolia nudi
 Non ardent 3 Cynici: si fregeris, altera fiet
 Cras domus, aut eadem plumbo commissa manebit.
 Sensit Alexander, testa cum vidit in illa 310
 curatore dato. 85 Sat. 12. v. 58. 86 Nummi titulis & imaginibus principum
 signati. 87 Mercator. 88 Atriæ nubis circulus. 89 Brevis temporis est hoc
 tonitru, quale æstivum solet e calore. 90 Cingulum, in quo nummi recon-
 diti, levia manu vel ore tenebit mordicus, dum dextra dirigit tabulam, cui
 innititur. 91 Auriferi fluvii in Lusitania ———— 92 ———— & Lydia. 93 Post
 naufragium. 94 Sat. 12. v. 28. & Pers. Sat. 1. v. 82. 95 Uncis ferreis Turneb.
 19. 23. vasa aquaria intelligit in promptu ad extinguenda incendia, ab hamis,
 cum hamus penultimam habeat longam. *ἀμαρτὴν ἢ οὐκίονος*, &c. Plutarch. de
 animalium industriis, & Plin. Jun. l. pe. 10. L. nam salutem parat, ut curam H.
 de off. Præf. vigilum. Ut curam adhibeant omnes inquilinos admonere, ne
 negligentia aliqua incendii casus oriatur; præterea ut aquam unusquisque
 in cenaculo habeat, jubetur admonere. 96 Dives. Sat. 2. Pers. 97 Poculis
 ex electro 98 Scutis. 99 Sat. II. v. 123. 1 Eadem Sat. v. 93. 2 Dolia fictilia.
 Plin. 31. l. 12. c. 3 Diogenis & aliorum Cynicorum. 4 Per ferruminationem
 aut plumbationem, *μολυβδωσι*, erat ergo fictilis.

76 Monstra
 natantia,
 Horat. 1. lib.
 Od. 3. cete
 balanus.
 77 Tritonas
 & Sirenas.
 78 Orestes,
 ut est apud
 Euripidem.
 79 Electræ.
 80 Furiarum,
 quas ubi Ore-
 stes placet
 set, nomina-
 vit Eumeni-
 das à bene-
 voientia. So-
 phoc. in Oe-
 dipode in
 Colono.
 81 Facibus.
 82 Ajax a-
 pud Sophoc,
 mente ca-
 ptus duos
 oves pro
 Agamemno-
 ne & Ulys-
 se flagellat.
 83 Esi non
 laceret ve-
 stes more fu-
 riosorum
 mercator.
 84 Tamen
 infans est.
 hominibus
 vero nequam
 & male fanis
 interdicti bo-
 nis solebat.

5 Diogenem affectibus majorem.
 6 Alludit ad illud. Alexander nisi essem, Diogenes esset velim.
 7 Imo plures. Sat. 10. v. 168
 8 Eadem, Sat. 10. v. 263.
 9 Qui hortum colens olere, polenta & aqua contritus cum ipso Iove de felicitate contenderit.
 10 Frugalis Socratis domus.
 11 Ante Epicurum.
 12 Si te intra horum frugalitatis terminos coangustem.
 13 Liberior indulget opibus accumulandis & velificare divitiis, quod nos hodie facimus.

Magnum habitatorem, quanto felicior hic, qui Nil cuperet, quam qui totum sibi posceret orbem,
Passurus gestis equanda pericula rebus.
 8 Nullum nomen abest si sit prudentia, sed te Nos facimus Fortuna deam, mensura tamen quæ Sufficiat census, si quis me consulat, edam : 316
 In quantum litis, atq; fames & frigora poscunt,
 Quantum Epicure tibi parvis suffecit in hortis,
 Quantum Socratici ceperunt ante penates.
 Nunquam aliud natura, aliud sapientia dicit. 320
 12 Acribus exemplis videor te claudere. misce Ergo aliquid nostris de moribus, effice summam
 Bus septem ordinibus, quam lex dignatur Othonis,
 Hoc quoque si rugam trahit, extenditque labellum:
 Sume duos equites, fac tertia quadringenta: 325
 Si nondum implevi gremium, si penditur ultra:
 Nec Cræsi fortuna unquam, nec Persica regna Sufficient animo, nec divitiæ Narcissi,
 Indulsi Caesar cui Claudius omnia, 18 cuius Paruit imperiis uxorem occidere iussus. 330

14 Sat. 3. v. 154. 15 Non tibi arideat, sed te cogat, quod dicitur Anglice, to bind the breech, and hang the lip 16 Duorum equitum census octingenta H.S. nostræ monetæ 6250. lib. 17 Liberti Claudii ditissimi. Sueton. Claud. 28. c. 18 Neque enim Claudius Messalinam uxorem quæ nupsit Silio, Sat. 10. v. 330. interfecisset; nisi properasset index, delatorque adulterii, & quodam modo Imperator credis Narcissus. Tacit. Annal. 18.

SATYRA XV.

Egyptiorum superstitionem ridet. mox crudelitatem eorum execratus narrat, quam avide quidam ex Aegyptiis hostem captum discerpserint crudumque voraverint.

* Σι' εἶσσι μὲν τοι κροκοδί- λουσικύνας, εἰ δ' ἄρα σερπενταύνας. π' ἴσθ' εἰδὼς εἰ' ἄρα σαρκοφάγῳ, &c. Philo. Jud. lib. de decalogo. rationem vide apud Lucianum περὶ ἀπορολογίας τῆ ἐπιπέδου Μιμνῆ, &c. τῆ ἀγορῆ ἐν Μιμνῆ. τὸ κροκοδείλιον ἐν τῇ Μυρριδοσλίμῳ. Diod. Sic. l. 1. Οἱ ἰδίῳ ναιὶ καὶ λαλοῖ, &c. ἴδον ἴπ' ἕρτῆς τ' ἰδὼν τ' π' ἰσθ' εἰδὼς εἰ' ἄρα σαρκοφάγῳ, ἢ ἄλλοις. Lucian. εἰς εἰς. & Pomp. Mela. l. 1 Superstitiose veneratur. vide Diod. Sic. l. 1. 2 A. veni Ciconiæ similem, quæ angues & locustas vorat, atque hinc Aegyptiis guminis loco est, Plin. 29. cap. 10. lib.

Effigies

Effigies 3 sacri nitet aurea 3 Cercopitheci,
 4 Dimidio magica resonant ubi Memnone chordæ,
 Atque 5 vetus Thebe centum jacet obruta portis.
 Illic 6 cœruleos, hic piscem fluminis, illic
 Oppida tota 7 canem venerantur, nemo 8 Dianam:
 9 Porrum & cepe nefas violare, ac frangere morsu.
 O sanctas gentes, quibus hæc nascuntur in hortis. 10
 Numina! 10 lanatis animalibus abstinet omnis
 Mensa: nefas illic 11 fœtum jugulare capellæ.
 Carnibus humanis vesci licet. attonito cum
 Tale super cœnam facinus narraret Ulysses
 12 Alcinoos, bilem aut risum fortasse 13 quibusdam 15
 Moverat ut mendax 14 aretalogus, 15 in mare nemo
 Hunc abicit, sæva dignum 16 veraque Charybdi,
 Fingentem 17 immanes Læstrygonas, & Cyclopas?
 Nam 18 citius Scyllam, vel 19 concurrentia saxa
 Cyanes, 20 plenos & tempestatibus utres 20
 Crediderim, aut tenui 21 percussum verberare Circes:
 Et cum remigibus grunisse Elpenora porcis.
 22 Tam vani capitis populum Phæaca putavit?
 Sic aliquis merito nondum ebrius, & minimum qui
 De 23 Corcyraa temetum deduxerat urna: 25
 Solus enim hoc Ithacus 24 nullo sub teste canebat.
 Nos miranda quidem, sed nuper consule * Iunio

3 Simiæ cau-
 datae, sacrae,
 & pro Deo
 habitæ.
 4 Ubi dimi-
 dia pars Co-
 lossi saxei
 Memnonis
 (altera n.
 pars motu
 terræ corru-
 erat) solis O-
 rientis radice
 ista sonum
 vocalem ci-
 tharæ ede-
 bat, magica
 (ut credi-
 tum) arte.
 αὐτῶν τὸ
 ἦχος αὐτῶν ἴ-
 κειτο ἢ Μίμ-
 νου πρὸς ἀντιφῶ-
 νος ἢ ἄλλου.
 Lucianus φε-
 ρει, &
 idem in τῷ
 ἔργῳ Pausan-
 in Atticis.
 Philostratus
 in Iconibus.
 Plin. 36. l. 7.
 c. Strabo 17. l.

5 A Bufiride condita in Ægypto ἰκατόμυτος. vide & Sat. 13. 17. 6 Pisces
 maris cœrulei. vel lege *Aluros*, qui sunt & felleum genere πρὸς τὰς ἀσπίδας
 τῶν ἰχθύων δακτύλιος ἰχθύων. Diod. Sic. 2. l. & Herodot. 1. 2. & supra ex Luciano
 & Philone. * 7 Anubin. Sat. 6. 533. 8 Quæ tamen canum & venationis præ-
 fes est. in urbe tamen Bupasti coli eam tradit Herodot. 2. l. 9 Quod crescen-
 di & minuendi vices habeat Lunæ contrarias. & alias abstinentiæ & conse-
 crationis fructuum rationes, vide apud Sicul. 1. l. 10 Ovid. 11 Hædum. 12 Re-
 gl Phæacum in Coreyra, apud quem labores suos narrantem facit Ulyssæm
 Homerus Odys. 7. 8 9. 13 E Phæacibus accumbentibus. 14 Placentia nar-
 rans. ab ἀπρός, gratus, ἀγῶ. & Turneb. 10. 12. Casaubonus tamen ad Suetonii
 August. c. 74. *aretalogos* exponit, *parasitos philosophos*, & quos Seneca epist.
 29. vocavit *circulatores Philosophos* qui in conviviis lautiorum, quæ frequen-
 tabant, de virtutibus & vitiis disceptabant, qualem Antidoti refert Athe-
 næus 1. 6. c. 9. vide etiam quæ Jos. Scal. ad Auson. 1. 2. c. 5. 15 Quasi dicat, Phæ-
 acum quispiam indignatus Ulyssæm. 16 Non qualem iste fingit, voragine naves
 absorbente, sed vera immergendum. 17 Formiis in Italia & in Sicilia esse
 qui carnibus humanis vescuntur. 18 Citius hæc crediderim quam esse αὐ-
 τῶν τῶν ἀγῶ. 19 Scopulos sub Thracio Bosphoro, qui non multum à se in-
 vicem distantes navigantibus concurrere videntur, dicuntur & Symphlega-
 des. 20 Ventos in utre inclusos Ulyssæi ab Æolo datos. 21 Elpenorum cum
 aliis remigibus Circes virga tactos, in porcos & alias pecudes mutatos.
 22 Tam nullius cerebri crassique ingenii esse nos? 23 Vinum Corcyræ insu-
 læ Phæacum in mari Ionio. *Corfu*. 24 Ut qui solus enataverit. * Junio Sa-
 bino, qui Cos, cum Domitiano A. V. 836, *Synecphron* sis.

25 Quæ Tro-
pico subja-
cer.

26 Commu-
nis Arabum
& Ægyptio-
rum empo-
rii.

27 Tragœdiis
cothurnatis.

28 A diluvio.

29 Tragœ-
dias, Sat. 8.
219.

30 Immorta-
le odium ar-
det inter fi-
nicimas Æ-
gypti urbes
Ombos (sic
enim malo
legere cum
Ortelio) cu-
jus urbis in-
colæ croco-
dilum co-
lunt, &

31 Ten-
tyra civita-
tem Ægy-
pti, ubi Cro-
codilus in-
terficitur,
Accipiter
colitur.

32 Ombor-
um.

33 Aggredi-
endi & de-
prehendendi.

34 Tentyri-
tarum.

25 Festum.

36 Septem
dierum ac
noctium e-
pulis ac vi-
giliis cele-
brato.

37 Hæc pars
Ægypti, in
qua ego

sum, vel, in qua Ombos & Tentyra sita sunt. 38 Nequissimæ civitati, in qua
Serapidis templum, vide Sat. 1. v. 26. 39 De Ombi incolis ebriis. 40 Arabes
Æthiopes. 41 A Tentyritis. 42 Jurgia pro tubis sunt, quæ animos utrinque
acuunt, & facies truncatas, cruore & vulneribus ita immutatas, ut non ar-
gnoscas easdem esse. 43 Quoad neminem interfectum perspiciunt. 44 Quer-
sum vero hæc pugna sine cæde?

Gesta super 25 calidæ referemus mœnia 26 Coptis
Nos vulgi scelus, & cunctis graviora 27 cothurnis.
Nam scelus 28 à Pyrrha quanquam omnia 29 sym-
mata volvas, 30

Nullus apud tragicos populus facit. accipe nostro
Dira quod exemplum feritas produxerit a vo.
Inter finitimos vetus, atque antiqua simultas,
Immortale odium, & nunquam sanabile vulnus
Ardet adhuc 31 Ombos, & 32 Tentyra. summus ut-
trinque

Inde furor vulgo, quod numina vicinorum 36
Odit uterque locus, quum solos credat habendos
Esse deos, quos ipse colit: sed tempore festo

32 Alterius populi rapienda 33 occasio cunctis
Visa 34 inimicorum primoribus, ac ducibus, ne 40

35 Latum hilarumque diem, ne magna gaudia cœnæ
Sentiret positus ad templa, & compita mensis,

36 Pervigilique thoro, quem nocte ac luce jacentem
Septimus interea sol invenit. horrida sane

37 Ægyptus! sed luxuria, quantum ipse notavi, 45
Barbara famoso non cedit turba 38 Canope.

Adde quod & jaculis victoria de 39 madidis, &
Blæsis atque mero titubantibus, inde virorum
Saltatus 40 nigro tibiçine, quali acunque

Unguenta, & flores multæque in fronte coronæ: 50
41 Hinc jejunum odium. sed jurgia prima sonare

Incipiunt animis ardentibus: 42 hæc tuba rixæ,
Dehinc clamore pari concurritur, & vice telis

Sævit nuda manus, pauca sine vulnere mala,
Vix cuiquam aut nulli toto certamine nasus 55

Integer, aspiceres jam cuncta per agmina vultus
Dimidios, * alias facies, & hiantia ruptis

Ossa genis, plenos oculorum sanguine pugnos.
Ludere se credunt ipsi tamen, & pueriles

Exercere acies, 43 quod nulla cadavera calcant. 60
Et sane 44 quotot rixantis millia turbae,

Si vivunt omnes? ergo acrior impetus, & jam

Sum vero hæc pugna sine cæde?

Saxa inclinatis per humum quaesita lacertis
 Incipiunt torquere, 45 domestica seditione
 Tela: nec 46 hunc lapidem, quali 47 se Turnus 48 &
 Ajax,

Et quo 49 Tydides percussit pondere coxam
 Aeneas, sed quem valeant emittere dextra,
 Illis dissimiles, & nostro tempore natae.

50 Nam genus hoc vivo jam decrescerat Homere.
 Terra malos homines nunc educat, atq; pufillos.
 Ergo deus quicumque aspexit, 51 ridet, & odit. 71

52 A diverticulo repetatur fabula: postquam
 Subsidiis aucti, 53 pars altera promere ferrum
 Audet, & infestis pugnam instaurare sagittis,
 Terga fugae celeri praestantibus omnibus instant. 75

53 Qui vicina colunt umbrosa 54 Tentyra palmae.
 Labitur hic quidam, nimia formidine cursum
 Pracipitans capiturque: ast illum in plurima se dētū

Frusta, ac particulas, ut multis mortuus unus
 Sufficeret, totum corrosis ossibus edit
 Victrix turba: nec ardenti decoxit ahenis, 80

Aut verubus: longum usq; adeo tardumque putavit
 Expectare focos, contenta cadavere crudo:
 Hinc gaudere libet, quod non violaverit ignem,

Quem summa caeli 55 raptum de parte Prometheus
 Donavit terris. elemento gratulor, 56 & te 86

Exultare reor: sed qui mordere cadaver
 Sustinuit, nihil unquam hac carne libentius edit.
 Nam scelere in tanto ne queras & dubites an

Prima voluptatem gula senserit, ultimus autem 90
 Qui steterit absumpto jam toto corpore, ductis
 Perterram digitis, aliquid de sanguine gustat.

57 Vascones, ut fama est, alimentis talibus usi
 Produxere animas. sed res diversa, sed illic
 58 Fortune invidia est, bellorumque ultima, casus 95

Extremi, longe dira obsidionis egestas.
 gnis, tibi v. l. te & Volusi igni gratulari credo, qui tam infandi sceleris offi-
 cio non fuerit violatus. unde μιν ἴσως ἦν ἡ γ' ἰσ' ἰμοί' inquit Persa ille in epigr.
 Dioseorid. Anthol. l. 3. c. 13. Periae a. & Chaldaei ignem venerabantur inter
 summa numina, ut & aquam, tanquam rerum principia. Ab his per Troja-
 nos, perpetuus ille ignis Vestae sacer fluxit ad Romanos. 57 Calaguris urbs
 Vasconum p. p. Hispaniae citerioris ad Gallicum & Britannicum Oceanum
 à Pompejo & Metello obsessa, nihil non durum & in fame miserum experta
 est. Luc. Flor. 3. l. 22. c. Val. Max. 7. l. 6. c. Oros. 5. l. 23. c. 58 Non naturae aut

45 Seditiosis
 ad manum.
 Iamque sa-
 ces & saxa
 volant. Aen.
 65 Virg. l.

46 Non quan-
 tum olim.
 47 Aeneid.
 11. Saxum
 circumspicit
 ingens, &c.

48 Iliad. 5.
 λ' ἄρον μί' λ' α-
 νοι, τ' ε' α' χ' ο' ἴ' τ' ἴ'
 μί' γ' α' ν' τ' ἴ'.
 49 Iliad. 7.
 ο' ἰ' χ' ε' μ' α' δ' ἰ' ο' ρ'
 λ' α' β' ἴ' χ' α' ρ' ἴ'
 τ' υ' δ' α' ἴ' δ' η' ρ' ἴ'.
 μί' γ' α' ἴ' ε' ρ' ο' ρ'.

50 Quod &
 ipse Home-
 rus de suo
 tempore fa-
 tetur. ο' δ' ε' ὑ' ο'
 α' ἴ' δ' ε' ἴ' ρ' ἴ' ο' ἴ' ρ'
 ο' ἴ' ο' ἴ' ὑ' β' ρ' ο'
 τ' ἴ' α' ἴ' ο' ἴ' ν'. inid.
 meminit &
 Plin. 7. l. 16. c.

51 Ridet pu-
 fillos, odit-
 que malos.
 52 A digres-
 sione rever-
 tamur ad
 historiam
 pugnae.

53 Tentyri-
 tae.
 54 Accusati-
 vo plurali.
 55 Surre-
 ptum Iovi à
 Prometheo
 in concava
 ferula.

56 Te & i-

57 Calaguris urbs

58 Non naturae aut

59 Vascones. *Hujus enim, quod nunc agitur, miserabile debet*
 60 Fames. *Exemplum esse cibi. sicut 59 modo dicta mihi gens*
 61 Ex Inedia. *Post omnes herbas, post cuncta animalia, quicquid*
 62 Edere. *Cogebat 60 vacui ventris furor, hostibus ipsis 100*
 63 Viris tan fortibus, *l-* *Pallorem, ac maciẽ, & 61 tenues miserantibus artus,*
gitur & ur- *Membra aliena fame lacerabant, 62 esse parati*
bibus. *Et sua, quisnam hominũ veniam dare, quisve deorum*
 64 Stoicæ disciplinæ *63 Viribus abnuerit dira atque immania passis,*
 patris, qui *Et quibus ipsorum poterant ignoscere manes, 105*
 docet omnia *Quorum corporibus vescebantur? melius nos*
 pro vita non *64 Zenonis præcepta monent, nec enim omnia qua-*
 esse facienda. *dam*
 65 Unde vero Stoicum *Pro vita facienda putat. 65 sed Cantaber unde*
 hoc notum *Stoicus, antiqui præsertim et ate 66 Metelli?*
 haberent tu *Nunc totus 67 Grajas, nostrasque habet orbis 67 A-*
 des illi Can *thenas.*
 tabri? *Biscay-*
ners. Hinc
autem se in
Galliam
transfulere
Vascones, qui
hodie Gascons.
 66 Q. Metel *68 Gallia caesidicos docuit facunda Britannos,*
 li Pliã Sull. *De conducendo loquitur jam rhetore 69 Thule.*
 dictatore *Nobilis ille tamen 70 populus quem diximus, & par*
 contra Ser *Virtute atque fide: sed major clade 71 Saguntus*
 torium in *72 Tale quid excusat. 73 Maotide saevior ara 115*
 Lusitaniam *Aegyptus: quippe illa nefandi Taurica sacri*
 & Celtiberi *Inventrix, homines 74 (ut jam quæ carmina tradunt*
 am missi, cui *Digna fide credas) tamen immolat, 75 ulterius nil*
 postea addi *Aut gravius cultro timet hostia, quis modo casus*
 tus à senatu *Impulit hos? quæ tanta fames, infestaque 76 vallo 120*
 fuit Pompe *Arma coegerunt, tam detestabile monstrum*
 jus. Luc. Flo *Audere? an ne aliam terra 77 Memphitide sicca*
 rus 3. l. 22. c. *78 Invidiam facerent nolenti surgere Nilo?*
 67 Græcas & *Quæ nec terribiles, 79 Cimbri, nec 80 Brittones unquã*
 Romanas li *81 Sauromatæque truces, aut immanes 82 Agathyrsi,*
 teras atque *83 Hæc sevit rabies, imbellæ, & inutile 83 vulgus 126*
 Philosophi *am.*
 am. *68 Sat. 1.*
 68 Sat. 1. *v. 45. 69 Oceani septentrionalis insula supra Orcadas, nonnullis Schetlandt.*
 v. 45. *69 Oceani septentrionalis insula supra Orcadas, nonnullis Schetlandt.*
 Ottolio *Tilemarke qui Norvegiæ tractus. 70 Vascones 71 Civitas ultra Ibe-*
 Ottolio *Tilemarke qui Norvegiæ tractus. 70 Vascones 71 Civitas ultra Ibe-*
 rum in Hispania Rom. socia, ab Annibale expugnata, *Morvedre. 72 Cujus ci-*
 rum in Hispania Rom. socia, ab Annibale expugnata, *Morvedre. 72 Cujus ci-*
 ves si humanis vescerentur carnibus excusandi sunt: huc obsidione, constan-
 ves si humanis vescerentur carnibus excusandi sunt: huc obsidione, constan-
 tia fide adducti, sed Aegypt. &c. 73 Ara Tauricæ Dianæ in Scythia ad Mæ-
 tia fide adducti, sed Aegypt. &c. 73 Ara Tauricæ Dianæ in Scythia ad Mæ-
 otim lacum, in qua vivi immolabantur hospites, Diod. Sic. 4. l. 3. c. 74 Illa à
 otim lacum, in qua vivi immolabantur hospites, Diod. Sic. 4. l. 3. c. 74 Illa à
 Poëtis decantata posse vera esse, cum multa videamus immaniora fieri in
 Poëtis decantata posse vera esse, cum multa videamus immaniora fieri in
 Aegypto. 75 Non timet ne edatur qui immolatur. 76 Obsidione. 77 Aegy-
 Aegypto. 75 Non timet ne edatur qui immolatur. 76 Obsidione. 77 Aegy-
 ptia. Memphis enim nobilis Aegypti civitas, *Gran Cairo. 78 Possentne*
 ptia. Memphis enim nobilis Aegypti civitas, *Gran Cairo. 78 Possentne*
 facinore crudeliore irritare Nilum, non inundantem siccam Aegyptum, quam
 facinore crudeliore irritare Nilum, non inundantem siccam Aegyptum, quam
 hoc quod suavit Busridi Thrassus? 79 Sat. 8. v. 249. 80 Pop. Gallicæ Celticæ,
 hoc quod suavit Busridi Thrassus? 79 Sat. 8. v. 249. 80 Pop. Gallicæ Celticæ,
 Armorici, Britons, 81 Sat. 2. v. 1. 82 Pop. Scythiæ, *Virg. Fælique Agathyrsi.*
 Armorici, Britons, 81 Sat. 2. v. 1. 82 Pop. Scythiæ, *Virg. Fælique Agathyrsi.*
 83 Tentyritarum, Aegyptiorum.

Parvula ⁸⁴ scilicet solitum dare vela phaselis,
 Et brevibus picta remis incumbere testa.
 Nec poenam sceleri invenies, nec digna parabis
 Supplicia his populus, in quorum mente pares sunt
 Et similes, ira atque fames. Mollissima corda ¹³¹
 Humano generi dare se natura fatetur,
 Quae lacrymas dedit. ⁸⁵ haec nostri pars optima
 sensus.

Plorare ergo jubet causam lugentis amici,
 Squalorem queri, pupillum ad jura vocantem ¹³⁵
⁸⁶ Circumscriptorem, cujus manantia fletu
⁸⁷ Ora puellares faciunt incerta capilli.
 Natura imperio gemimus, cum funus adultæ
 Virginis occurrit, vel terra clauditur infans,
 Et ⁸⁸ minor igne rogi. ⁸⁹ quis enim bonus, aut
⁹⁰ face dignus ¹⁴⁰

Arcana, qualem Cereris vult esse sacerdos,
 Ulla aliena sibi credat mala? separat hæc nos
 A grege mutorum, atque ideo venerabile soli
 Sortiti ingenium, divinorumque capaces,
 Atque exercendis capiendisque artibus apti ¹⁴⁵
 Sensum à cœlesti demissum traximus arce,
 Cujus egent ⁹¹ prona & terram spectantia, mundi
 Principio indulsit communis conditor illis
 Tantum ⁹² animas, nobis ⁹³ animum quoque,
 mutuis ut nos

Affectus petere auxilium, & prestare juberet, ¹⁵⁰
 Dispersos trahere in populum, ⁹⁴ migrare vetusto
 De nemore, & ⁹⁴ proavis habitat as linguere sylvas,
 Aedificare domos, laribus conjungere nostris
 Tectum aliud, tutos vicinolimine formos
 Ut collata daret fiducia, protegere armis ¹⁵⁵
 Lapsam, aut ingenti nutantem vulnere civem,
 Communi dare signa tuba, defendier iisdem
 Turribus, atque una portarum clave teneri.
 Sed jam serpentum major concordia. parcit
⁹⁵ Cognatis maculis similis fera, quando leoni ¹⁶⁰
 Fortior eripuit vitam leo? quo nemore unquam

homines vivebant, atque domos & oppida condere. Hæc omnia quæ Aristot.
 Cicero, Horatius, alique accepta referunt orationi & eloquio, coquus Athe-
 nionis tribuit coquinarie, referente Athenæo. lib. 14. c. 23. nec ab arte sua
 recessit, ut ajunt, ⁹⁵ Pardus & Lynx parcit pardis & lyncibus,

⁸⁴ Testacei
 naviculis.
⁸⁵ Misericor-
 dia.
⁸⁶ Tutorem
 qui decepit
 pupillum.
⁸⁷ Ambi-
 guum vul-
 tum, puerne
 fit, an puella.
⁸⁸ Infantes
 ante natos
 dentes de-
 functi; non
 combure-
 bantur. *Plu-
 tarch. in con-
 solatoris ad
 uxorem. sed
 recondaban-
 tur in sug-
 grundario.*
⁸⁹ Quis bo-
 nus non co-
 gitet sibi ac-
 cidere posse
 quod alteri
 accidit.
⁹⁰ Castus &
 pius, qui e-
 nim curren-
 tes facem in-
 extinctam
 tenebant, o-
 lligebantur,
 ut integerri-
 mi ad sacra
 Cereris. Sat-
 6 v. 50. qua-
 lem se vel
 suos esse vult
 Cereris sa-
 cerdos.
⁹¹ Pecudes.
⁹² Vegetati-
 vam & sensi-
 tivam.
⁹³ Ratio-
 nem, men-
 tem.
⁹⁴ Relinque-
 re sylvas in
 quibus primi

96 Instru-
menta rusti-
ca.

97 Pentyri-
tas.

98 Ne vide-
ret.

99 Ne inju-
riam faceret
humanæ a-
nimæ, quæ
petiturus fu-
isset, quam
ille somnia-
vit, in bruta
migrasse
posset.

1 Fabis quip-
pe abstinuit
se fertur.

ἰσχυροῦ ἄνδρος ἡ
ἰσομασῆς ἄνδρ.

ῥῶν δὲ φωνῆς. πρῶτον μὲν ἴδω τὸ πᾶν γένος αἰσίου. ἔπειτα ἀποδοῦναι κτᾶμον ἴτε χαροῦν
ἐοικέν, ὁ ψυχὴ τῶν αἰσίων ἰσομασῆς ἄνδρος. ἰσομασῆς ἄνδρος ἴσομασῆς ἄνδρος
φῶν ἰσχυροῦ ἄνδρος ἰσομασῆς ἄνδρος. Pythag. apud Luc.
ἰσομασῆς ἄνδρος. iis tamen ulum esse Aristoxenus scripsit, ut refertur Gellio.

Expiravit aper majoris dentibus apri?

Indica Tigrus agit rabida cum Tigride pacem

Perpetuam: saxis inter se convenit urfis.

Est homini ferrum lethale incude nefanda

165

Produxisse parum est, cum 96 rastra & sarcula tantum

Assueti coquere, & 96 marris, ac 96 vomere lasi

Nescierint primi gladios excudere fabri.

Aspicimus 97 populos, quorum non sufficit ira

Occidisse aliquem, sed pectora, brachia, vultum, 170

Crediderint genus esse cibi: quid diceret ergo

Vel 98 quo non fugeret, si nunc hæc monstra videret

Pythagoras? 99 cunctis animalibus abstinuit qui

*Tanquam homine, & ventri indulsit non omne le-
gumen.*

S A T Y R A XVI.

Militiæ commoda & privilegia dum ironice laudat,
nimiam militum insolentiam taxat. Satyram hanc ple-
rique Juvenali abjudicant.

1 Si mihi mi-
litæ stipen-
dia auspican-
ti benigna
assulserit
constellatio,
non dubi-
tem etiam à
puero om-
nem in ca-
stris ætatem
degere.
2 Marti cõ-
lectæ.

Quis numerare queat felicis præmia, Galle,

Militiæ? nam 1 si subeantur prospera castra,

Me pavidum excipiet tyronem porta secundo

Sidere. plus etenim fati valet hora benigni,

Quam si nos 2 Veneris commendet epistola

Marti,

Et 3 Samia genitrix quæ delectatur arena. 6

Commoda tractemus primum communia, quorum

Haud minimum illud erit, ne te pulsare 4 togatus

Audeat: imo & si pulsetur, dissimulet, nec

Audeat 5 excussos prætori ostendere dentes, 10

Et 6 nigram in facie tumidis livoribus offam,

Atque oculos medico 7 nil promittente relictos.

8 Bardiacus judex datur hæc punire 9 volenti,

rís Ionii. 4 Immunis à militia. 5 A te per rixam. 6 Vibicem & lividum ex-
içto tumorem. 7 Nil salutis aut remedii. 8 Centurio, Bardiacus, i. cilicio sa-
go indutus, vel militaris, barbarus, à Bardæis Illyrici pop. Turneb. 23. 25.
Marci captivæ pellito iudice leges. Claudian. in Rufinum 1.1. Bardiacus me-
minit Plutar. in Mario. & Gloss. Latino-Græc. Ptol. ὁ ἀρδίασι. 9 Illi togato.
Calceus

Calceus & grandes magna¹⁰ ad subsellia¹¹ sura,
 Legibus antiquis castrorum, & ¹² more Camilli ¹⁵
 Servato, miles ne vallum litiget extra,
 Et procul à signis. justissima Centurionum
 Cognitio est igitur de milite, nec mihi deerit
 Ultio, ¹³ si justæ defertur causa querela.
 Tot a cohors tamen est inimica, omnesq; ¹⁴ manipuli ²⁰
 Consensu magno ¹⁵ officiant. ¹⁶ curabitis, ut sit
¹⁷ Vindicta gravior, quam ¹⁸ injuria? ¹⁹ dignum erit
 ergo

Declamatoris Mutinensis corde Vagelli,
 Cum ²⁰ duo crura habeas, offendere tot caligatos, ²⁴
²¹ Millia clavorum. ²² quis tam procul absit ab urbe?
 Præterea quis tam ²³ Pylades, ²⁴ molem aggeris ultra
 Ut veniat? lacrymæ siccentur protinus, & se
²⁵ Excusatos non sollicitemus amicos.
 Da testem, judex quem dixerit, audeat ille
²⁶ Nescio quis, ²⁷ pugnos vidit qui, dicere, vidi, ³⁰
 Et ²⁸ credam dignum barba. dignumque capillis
 Majorum, citius falsum producere testem
 Contra ²⁹ paganum possis, quam ver a loquentem
 Contra fortunam armati, contraque pudorem. ³⁴
 Præmia nunc alia, atque alia emolumenta notemus
³⁰ Sacramentorum. convallem juris aviti
 Improbus aut campum ³¹ mihi si vicinus ademit,
 Aut ³¹ sacrum effodit medio de limite ³² saxum,
³³ Quod mea cum vetulo coluit puls annualibo:
 Debitor aut sumptos pergit non reddere nummos, ⁴⁰
³⁴ Vana supervacui dicens chirographa ligni,
 Expectandus erit, qui lites inchoet ³⁵ annus
 Totius populi: sed tunc quoque mille ferenda
 Tadia, mille mora, toties, ³⁶ subsellia tantum
 Sternuntur, jam facundo ³⁷ ponente lacernas

45
 resti.) ²⁴ Qui veniat in castra testis contra militem. ²⁵ Ne veniant testa-
 tum, quo non audent. ²⁶ Si quis sit, vel nemo opinor. ²⁷ Qui vidit rixam
 & verbera, testari se vidisse. ²⁸ Judicabo illum antiquæ illius incomptæ &
 incorruptæ gravitatis & fidei esse. ²⁹ Rusticum, militiæ non adscriptum.
³⁰ Militum jurejurando adstrictorum. ³¹ Togato. ³² Agri limitem, quem
 loco movere execrandum erat, Iovi scilicet Terminali sacrum, nec ipsi Iovi
 cedentem. ³³ Supra quod quotannis Iovi Terminali pulles & liba sacri-
 ficabam. ³⁴ Sat. 13 137. Idem versus. ³⁵ Anni certum tempus quo conve-
 niant iudices, & totius populi causæ agi incipiant. vide Pithæi Adversar.
 cap. 20. ³⁶ Subsellia tribunorum & quæstorum ad judicia sternuntur. &
 moventur causæ, sed nihil promoventur. ³⁷ Agendo, vel expectando defa-
 tigato.

10 Cujus ad
 subsellia
 pendent ca-
 ligæ. Sat. 3.
 v. 312.
 11 Tibialia,
 ocreæ.
 12 Ex insti-
 tuto Camilli
 in obsidione
 Vejorum.
 13 Etiam si
 justæ causa
 me deferat.
 14 Milites
 manipulares
 q. i idem si-
 gnum se-
 quuntur.
 15 Querelam
 deferenti
 16 O togati.
 17 Petita.
 18 Jam ac-
 cepta.
 19 Opus est
 audacia Va-
 gelli è Mu-
 tina cu-
 jusdam te-
 merarii cau-
 sidici.
 20 In quibus
 tot militum
 clavi hære-
 ant. Sat. 3.
 v. 48.
 21 Apposui-
 ve.
 22 Quis tam
 civium inter
 milites inju-
 rias nescit?
 23 Tam fidus
 amicus tibi?
 (qualis erat
 Pylades O-

33 Mictum
exeuante ut
fiat mora.
vide Macrobr.
3. Saturnal.
16. cap. Index
restes pascit,
ipsius it mī-
ctum, &c.
39 Ita actio
ut praelium
nocte inter-
ueniente di-
rimitur.
Actionem
meam, ut pra-
lia solit, nox
diremit, Plin.
epist. 29. l. 7.
40 Metaph.
41 Milicibus.
42 Litis mo-
ra & opposi-
tione. Sat. 4.
148. 43 Testamenta condendi. 44 Militem strenuum Impera-
toris vexilla sequentem. 45 Stipendium. 46 Ut ab eo scribatur heres. 47 Ex
æquo & merito redditur honos labori. 48 Imo è re & dignitate Imperator
ris est virtutem militis præmiis honorare. 49 Aureis, militaribus donis. Sen.
de Benef. 1. lib. 5. cap.

Ceditio, & Fuscojam 38 micturiente, parati
39 Digredimur, lentaque fori pugnamus 40 arena,
Ast 41 illis, quos arma tegunt, & balteus ambit,
Quod placitum est illis præstatum tempus agendi,
Nec res atteritur longo 42 sufflamine litis. 50
Solis præterea 43 testandi militibus jus
Vivo patre datur: nam quæ sunt parta labore
Militiæ, placuit non esse in corpore census,
Omne tenet cuius regimen pater. ergo 44 Coranum
Signorum comitem, castrorumque 45 ara merentem
Quamvis jam tremulus 46 captat pater, 47 hunc la-
bor æquus 56
Provehit, & pulchro reddit sua dona labori.
48 Ipsius certe ducis hac referre videtur,
Ut qui fortis erit, sit felicissimus idem,
Ut leti phaleris omnes, & 49 torquibus omnes. 60

J U N I I J U V E N A L I S

F I N I S.

D. J U N I I
J U V E N A L I S
V I T A.

D. Junius Juvenalis liberti locupletis incertum filius an alumnus, oriundus ex Aquino Volscorum oppido, ad mediam fere ætatem declamavit, mox Poërices studio se ad Satyras scribendas contulit, quas non sine summo frequentis auditorii applausu recitavit. Inter alia vero indigna & præpostera urbis, quæ exagitavit, scelera, quum & Paridis histrionis gratiam nimiam & potentiam apud Domitianum carperet Satyra septima illis versibus:

Ille & militia multis largitur honorem, &c.
à Domitiano, instigante Paride per honorem militiæ urbe summotus est, & ad præfecturam cohortis (in jocularem ejus quod Paridi exprobrarat ultionem) missus ad Pentapolin in extremis Ægypti & Libyæ finibus. Ubi licet alii tradant ipsum jam octogenarium angore & tandem vitam cum morte commutasse: vero tamen similis est, imo constat, eum, post mortem Domitiani Romam reversum, quasdam ex his Satyris scripsisse. Vide Lips. Epistolic. Quæst. 4. lib. 20. epistol.

THOMÆ FARNABIO.

CArminibus tibi verba dedi, vel carmina verbis;
 Carmina sed mallet, quam tibi verba dare.
 Tu mihi das sensus, ego do tibi verba Poëtæ.
 Meque ama, amaque mea; ut teque amo, amoque
 tua.

- ¹ Vates. ² Hypocrite. ³ Roma urbs. ⁴ Rhombus.
⁵ parasitus.
⁶ Nupta. ⁷ ars sordet. ⁸ nobilitas vera. ⁹ impia.
¹⁰ vota.
¹¹ Cana. ¹² redux. ¹³ deposta. ¹⁴ parens. ¹⁵ Æ.
¹⁶ gypcia. ¹⁶ miles.

Tuus,

RUDOLPHUS GITTIN⁹.

Temporibus lux magna fuit Iuvenalis a vitis,
 Moribus, ingenis, divitiis, vitiis.
 Tu lux es luci Farnabi: operisque fugasti
 Temporis & tenebras, ingenii radiis.
 Lux tua parva quidem mole est, sed magna rigore,
 Sensibus & docti pondere iudicii.
 Maacte: tuo scriptores, lectoresque labore
 Per te alii vigeant, per te alii videant.

BEN. JONSONIUS.

A U L I
P E R S I I
F L A C C I
S A T Y R Æ S E X.

¹ Vates. ² vota. ³ ignavus. ⁴ princeps.
⁵ liber. ⁶ avarus.

AMSTELODAMI,
Apud JOANNEM JANSSONIUM.
M. DC. LXII.

A U L I
P E R S I I F L A C C I
V I T A.

Aulus Persius Flaccus pridie Nonas Decembris, Fabio Prisco, Lucio Vitellio consulibus, anno Tiberii vicesimo, natus est Volaterris Etruriæ civitate; qui, à patre equite pupillus relictus, bonis litteris operam dedit ad duodecimum ætatis annum Volaterris: deinde Romæ apud Rhemnium Palæmonem Grammaticum & Virginium Flavium Rhetorem, annorum vero sedecim tradidit se Annæo Cornuto, qui Romæ, Stoicam professus philosophiam, iuventuti ad sapientiæ studium præibat. decessit stomachi vitio, ad octavum in via Appia miliarium in suis prædiis, octavo Cal. Decembris, Rubrio Mario, Asinio Gallio cons. anno Neronis octavo, cum vixisset annos viginti octo.

Cum Iuvenale tuo, Farnabi, Persius exit,
Atque affectatis eruitur tenebris.
Quem legat, & quondam neglectum intelligat ille,
Qui Stridone satius, nomine sanctus erat.

B. K.

A U

A U L I
P E R S I I F L A C C I
S A T Y R Æ S E X.

P R O L O G U S.

Scribunt epica, dramatica, lyrica, & id genus poë-
mata alii ex *ἔδυστοσμή* opinione, gloriolæ fu-
mo, victus egestate, lucri spe poëtæ facti: ego au-
tem satyras, non tam ad poësin ingenio natus, quam
temporum corruptione huc adductus.

Ec fonte labra¹ prolui² Caballino:
Nec in³ bicipiti⁴ somniasse⁵ Parnasso
Memini, ut rep⁶ente⁶ sic poëta prodi-
yero. (renem

1 Non au-
rium tenus
ingurgitan-
do immerfi,
non plane
hausi Musarum
fontes.
5 Atque hic
perstringi
Hesiodum
volunt, qui
se quondam
à musis do-
ctum canit
in Theogonia
Hippo-
crenen hau-

7 Heliconidasque,⁸ pallidamque⁹ Pi-
20 Illis remitto, quorum imagines lambunt
Hederæ¹¹ sequaces: ipse¹² semipaganus.
Ad¹³ sacra vaturn carmen affero nostrum:
14 Quis expedivit psittaco suum *χρῖπε*,
Picasque docuit verba nostra¹⁵ conari?
16 Magister artis, ingenique largitor
10 Venter,¹⁷ negatas¹⁸ artifex sequi voces.

sisse, quod nusquam reperio, hoc tamen ipsis, quibus hic utitur Persius, ver-
bis attribuit Hesiodo Asclepiades l. 4. Anthologie c. 27. & Antipater l. 2.
Anthol. c. 47. verum hoc de Ennio refert Propert. 3. l. 2. el. 2 Equino, quem
ungula Pegasus aperuisse fabulantur, hinc Hippocrenen dictum. *Bellerophontei qua fuit humor equi.* Propert. 3 l. 2. el. 3 Duos habente vertices, *Ti-
thorea sc.* & *Hyampeum.* 4 Ut Ennius, qui Homeri animam in se migrasse
somniauit. Ipse in Annalibus & Epicharmo. 5 Monte Phocidos Baccho &
Apollini sacro. 6 Afflatu divino ex haustu fontis sacri & quasi per somnium.
7 Grandisonum hunc fastum, *vel*, ipsas Musas ab Helicone Bœotio monte
dictas. 8 A luctu Pirenes, cujus ex lacrymis manavit ille fons. *vel*, ab affe-
ctu, pallorem innuic à studio diuturno contractum. 9 Fontem in Acro-
corintho Musis sacrum. 10 Poëtis, quorum statuas in bibliothecam Apel-
linis receptas hederæ cingunt. 11 Errantes, adherentes, *vel* ultro dele-
tæ, ut Fannio, *Horat. Sat. 4. lib. 1.* 12 Subrusticus, semipoëta *al.* Sa-
tyricus, utpote agrestis. 13 In ædem Camœnarum & Apollinis ab Augu-
sto in Palatio extractam, ubi poëtarum opera asservabantur. *vel*, ad con-
venticula sacrorum vaturn privata sub Nerone. 14 Unde vero tot ubique
poëtæ? *vide argumentum prologi supra* & de psittaco, pica & corvo redu-
cis Augusti salutatore, quæ nos ad Martial. l. 14. epigr. 74. & 76. *Aquas*
vero, à musis alienos, nec ad Poësin natos (Gallos item, Hispanos, atque
Italo cælo non natos hic taxare videtur) egestate tamen adactos *vel* lu-
cro allectos ad scribendum comparat avibus, quæ blandiente cibo solent
15 eniti ut humanas voces assèquantur & expri-
mant. 16 Novorum scilicet artificiorum magistra & inventrix inopia.
Paupertas impulit audax, Ut versus facerem. Horat. 2. epist. l. 1. 17 A
natura. 18 Quæ facit sequi, *Hellenism.*

19 Quod si cui ulterio-
ris præmii
spes affulle-
rit, quam

19 Quod si dolosi spes refulserit nummi,
20 Corvos poëtas, & poëtrias picas
cantare credas Pegasium 21 melos.

quæ ineptos plerosque ad poësin excitat egestas, & quæ parasiticos alios
poëtaſtros famelici ventris sugina ————— Videbis hiantes
corvos factos poëtas, & loquaces picas audies poëtrias jam factas carmen
tentare Pierium, fonte Musarum, quem Pegasus aperuit ungula, dignum.
21 Choliambo huic ὄρισον ποδὲ χαλκῶ manum porrigunt non pauci: arque
ἐξεζοίε volunt sublevatum, alii geminando l. in melos, alii loco eius substiti-
tuendo nectar. Iratas, credo, hæc poetarum critica, qui auribus nectar-
reum præbent scyphum. vide Ang. Politiani Miscell. c. 14. Sed & Scoppæ
Collectan. c. 34. ubi ex autoritate Homeri & Martiani Capellæ, asseritur
priorem rē melos produci posse.

S A T Y R A I.

Reprehendit in nobilibus, ipsoque imprimis Nerone
ambitosam in poëmatis scribendis vanitatem,
in quibus ut & in causis forensibus ad voluptatem
& ostentationem, neglecto vero & honesto, obsole-
ta verba, figurarum pigmenta & rhythmicos nume-
ros affectabant. Perstricta itaque tum auditorum,
tum recitantium mollitie; qualem suarum satyra-
rum lectorem velit, docet

¶ O Quanta
est hominum
ubique in
studiis, vo-
cis, & actio-
nibus vani-
tas. Abrup-
tum ini-
tium & pla-
ne Satyri-
cum, videtur
autem imi-
tatus illud
Lucræti ex

P. 1 O Curas hominum! ô quantum est in rebus inane!
2 (M. Quis leget hæc? P. min' tu istud ais?
M. nemo hercule. P. nemo?)

M. 4 Vel duo, vel nemo, turpe & 5 miserabile. P. qua-
re?

6 Ne mihi Polydamas, & Troiades 7 Labeonem
Præulerint? 8 nugæ, non, si quid 9 turbida Roma
10 Eleuet, 11 accedas, examenve improbum in illa
Castiges trutina: 12 nec te quasi veris extra.

Nam Roma 13 quis non? ah, si fas dicere! sed fas

principio 2. 1. O miseræ hominum mentes, O pectora cæca. 2 Progressurum in
Satyra poëtam (introducitur ex Horatiana imitatione 1. Sat. 2 l.) monitor in-
terpellat, cum à scribenda Satyra dehortatus, M. itaque monitorem desi-
gnabit, P. Poëtam. 3 Has Satyras. 4 Pauci adeo. 5 Misere tibi peribit præ-
ma quod auctori, nemine legente, nihil allaturum sit gloriæ. 6 Hæcine adeo
miserum est, si ut Hector quondam verebatur ne Polydamas filius Antenor-
ris, Troes & Trojanæ mulieres ἐλαϊστικῶν (Homer. Il. 2) ipsum Achille
inferiorem censerent, si se reciperet intra muros cum cæteris Trojanis, ego
itidem vererem, ne Nero & molles atque effæminati Trojugenæ præulerint
mihi ——— 7 Actum Labeonem, qui Iliada Homeri inepte transfudit
8 Nugæ mihi sunt imperitorum iudicia. 9 Præcipitis & corrupti sensus.
10 Pro vili & levi habeat, vel contra ad sidera tollat. 11 Assentiaris, nec te
iniquo Romanorum iudicio censendum subicias. 12 Tu te iudica, tibi sa-
no & sapienti place, neque te ex opinione vulgi aestima. 13 Quis non se ex-
stra quærit? vel, quis non est iniqui iudicii.

Tunc, ¹⁴ cum ad canitiem, & nostrum ¹⁵ istud vive
re iriste

Aspexi, & ¹⁶ nucibus facimus quaecunque relictis, ¹⁰

Cum ¹⁷ sapimus patruos: tunc, tunc, ¹⁸ ignoscite.

M. ¹⁹ nolo:

P. Quid faciam? sed sum petulanti ²⁰ splene ²¹ ca-
chinno.) (ber,

Scribimus ²² inclusi, ²³ numeros ille, ²⁴ hic pede li-

Grande aliquid, ²⁵ quod pulmo animæ prælargus an-
helet.

²⁶ Scilicet hæc populo, * pexusque togaque recenti.

Et ²⁷ natalitia tandem cum ²⁸ sardoniche ²⁹ albus, ¹⁶

Sede leges celsa, liquido cum ³⁰ plasmate guttur

Mobile collucris, ³¹ patranti ³² fractus ocello.

Hæc, neq; more probo videas, ³³ neque voce serena ¹⁹

Ingentes ³⁴ repudare ³⁵ Titos, cum carmina ³⁶ lumbum

Intrant, & tremulo ³⁷ scalpuntur ubi intima versu.

³⁸ Tun' vetule auriculis alienis colligis escas?

Auriculis, quibus & dicas ³⁹ cute perditus, ⁴⁰ ohe!

⁴¹ Quo didicisse, nisi hoc ⁴² fermēt ū, & qua semel intus

Innata est, rupta ⁴³ jecore exierit ⁴⁴ caprificus? ²⁵

mus vivere pro vita ——— ¹⁷ ——— Et rigidi aliorum censores sunt. ut patri

nepotum. *subtimida autem est* ——— *prehensio in prima persona videntur* item hæc

omnia abusq; *sed fas* Tunc non inepte dici posse ex persona Monitoris poë-

tam monentis, ne sibi juvenis censoriam arripiat virgam; majoris fore auto-

ritatis & ponderis si quando canorum & annorum gravitate spectabilis & ve-

rendus in vitia invehatur. ¹⁸ Si urbem Satyrico perfundam aceto. ¹⁹ Hoc

etiam ex poëte persona potest intelligi fluctuanti & nolentis quidem, ut præ-

se fert, scribere, tandem vero victi vitiis Romanorum, atque natura sua in ri-

sum & rigidum cachinnum proclivi. ²⁰ Qui æquo major intemperantiam ri-

sus ciet. Cum itaque natura ——— ¹ ——— irrisor, Satyricus. ²² Includi Museo

feressu. *Qui facis parva* ²³ *subtimia carmina cello.* Juve. 5. Sat. 28. v. ²³ Carmina

poëte. ²⁴ Orator prosa. ²⁵ Quod non sine anhelitu recitet, etiam cui pulmo-

nes validi, quæ spirandi instrumenta & officina. ²⁶ Scilicet is studiorum finis

ut lauderis, ut recites, crines vel toga pexa indutus vide Mart. epigr. 58. l. 2.

²⁷ Natali die vel muneri missa vel gestari solita. ²⁸ Annulo cui includitur

Sardonix. ²⁹ Veste candida indutus. ³⁰ Potione ad leniendam vocē. ³¹ Li-

bidinanti & in lasciviam profuso, vel quales Juvenalis dixit, *oculosque in sine*

trementes Sat. 7. v. 240 ³² Solurus. ³³ Turbida & confusa acclamatione. ³⁴ Ge-

stire, exilire ³⁵ Nobiles Romanos Titi & Marci prænon ine insignes, vel Au-

gustanos satellites à Nerone delectos. ³⁶ Sedem libidinis, renes. ³⁷ In libidi-

nē excitata prurient, & tiillantur præcordia obsceno versu tremula voce

recitato. ³⁸ Quem tibi solide sapere oportuit, tu aliis voluptatē carminū paris?

³⁹ Perfrixi tui frontē. Impudens, vel studio aut etiam senio cutem contractus.

⁴⁰ Vox senis juveniliter exultantis, & sibi in obsceno teneroq; carmine ap-

plaudenti. *Et induit quæ sequuntur.* ⁴¹ Quid mihi profuerit didicisse nisi hæc

————— ⁴² ——— Scientiā quæ me fervefacit & attollit, non secus ac massā fer-

mentum ——— ⁴³ ——— E sede scientiæ prodierit tandem in aliorum

usum in meam laudem? ⁴⁴ Gloriæ cupiditas. caprificus vero è muris erum-

pens saxa disjicit, Plin. 16 l. 19. Mart. 10. l. 2. epigr. Javen. Sat. 10. v. 145.

45 Ingeniū
hæc offen-
tatio, inquit
Poëta Iron.
ampla satis
merces est
palloris ex
studio & per-
ditæ senio
cutis.
46 Instat cu-
te perditus
poëtafter, in-
quiens. Dul-
cis tamen
est fama &
populi præ-
conium, ubi
prætereun-
tium digito
monstrat, at-
que puero-
rum mani-
bus in scho-
lis terror. Ne-
roa. carmi-
na sua publi-
ce in scholis
prælegi im-
perabat.
47 Puerorum
mobiliū il-
la in scholis
ediscuntium

45 En pallor, seniumque. ô mores ! usque ad cône
Scire tuum nihil est, nisi te scire hoc sciat alter ?
46 At pulchrū est digito monstrari, & dici, hic est.
Tun' 47 cirrorum centum dicta fuisse
Pro nihilo pendas ? 48 Ecce inter pocula quæ erunt 30
49 Romulidæ saturi, 50 quid dia poëmata narrent.
Heic aliquis, cui circum humeros hyacinthinas lana est
Rancidulum quiddam 52 balba de nare locutus,
53 Phyllidas, Hipsipylas, vatum & 54 plorabile si quid
55 Eliquat, & tenero 56 supplantat verba palato. 35
57 Assensere viri, 58 nunc non cinis ille poëta
Felix ? non 58 levior cippus nunc imprimit ossa ?
Laudant conviva, nunc non è 59 manibus illis
Nunc non è tumulto, fortunataque favilla
Nascentur 60 viola ? Rides (61 ait) & nimis 62 unciis 40
Naribus indulges. an erit qui velle recuset
63 Os populi meruisse : & 64 cedro digna locutus,
Linguere 65 nec scombro metuentia carmina, nec
thus ?
66 Quisquis es, ô modo quem ex adverso dicere feci,
Non ego, cum scribo, si forte quid aptius exit, 45
67 Quando hæc rara avis est, si quid tamen aptius
exit,
Laudari metuam. 68 neq; enim mihi cornea fibra est :

ciros. i. cincinnos alentium, qui iis grandioribus tondebantur. 48 Laudem
Respondet Poëta, volo, sed sobriam, non inter pocula & epulas à temulentis.
Mart. l. 4. 49 Romani proceres, Romulo oriundi 50 Ansam fabulandi. 51 Cui
hyacinthina vestis, qua in convivio & triclinio uti licebat, non foro, accu-
satoria, à *χλωρα*. nobilem autem & divitem imuit. 52 Emissio per nares spi-
ritu. 53 Babulas è trivio amatorias. Phyllidos amantis Thesea, & Hipsipy-
les Jasonem. 54 Elegiacum. 55 Liquida voce pronunciat. 56 Palato illud
& infringit, *trippeth out*, ut blæse & dulcius sonent, non viriliter. *Metapho-
ra à luctatoribus*. 57 Iron. molles auditores adclamant. vide que ad Mar-
tial. epigramma 4. l. 1. th. 58 Post illorum assentationes, annon illi mortuo-
ssa molliter quiescunt sub tenui & sine pondere terra ? *Ironice*, vide que
adnotavi ad ultimum vers. Hippolyti Senec. 59 Sepulchris. 60 Flores Ju-
ven. Sat. 7. & in urna perpetuum ver. quos è supulchro natos, pacatæ & feli-
cis defunctorum conditionis argumentum credebat superstitiosum vulgus.
61 *Ait monitor*. 62 Crispante naso nimis satyricè irrides, naso suspendis ut
lance. Turn. 49. 63 Pamam, laudem. 64 Carmina diuturnitatem & immor-
talitatem promerita. cedri autem succo peruncta tineas & cariem non sen-
tiunt. 65 Non metuentia ne aromatis & salsamentis, garo è scombris vel ipsi-
scombris *anchors* involvendis mendentur, ineptas enim chartas manet hic
fatum, ut thuris piperisque fiant cuculi. Mart. epigr. 2 & 49. l. 3. 66 *Quisquis
es, inquit Poëta*, quem induxi modo me monentem & mihi objicientem, ca-
pe jam animi mei sententiam manifestam. 67 Licet concinnum poëma ra-
ra avis sit, & Phoenix alter. 68 Neque enim mihi est cor durum, insensum,

69 Sed recti finemque extremumque esse recusato
 Euge tuum & Belle. 70 nam belle hoc excute totum,
 71 Quid non intus habet? 72 Non heic est Ilias 73 Actus
 74 Ebria 75 veratro, non si qua elegidia 76 crudi 51
 Dictarunt proceres, non quicquid denique lectis
 Scribitur in 77 citreis, 78 calidum scis ponero sumen,
 79 Scis comitem horridulum trita donare lacerna:
 Et, verum, inquis, amo, verum mihi dicito, de me. 55
 * (80 Qui pote? 81 Vis dicam? nugaris, 82 cum tibi
 Pinguis aqualiculus propterea sesquipede extet. (calve
 83 O Iane, à tergo quem 84 nulla ciconia pinxit,
 Nec 85 manus auriculas imitata est mobilis albas, 59
 Nec linguae, quantum 86 sicut canis 87 Apula, tantum.
 Vos o 88 patricius sanguis, quos vivere fas est
 89 Occipiti caeco, 90 postice occurrere sanne)
 Quis populi sermo est? 91 quis enim? nisi carmina
 molli
 Nunc demum numero fluere, 92 ut per leve severos
 Effundat junctura unguis. scit tendere versum 65
 Non secus ac 93 si oculo rubricam dirigat uno:
 nitatis? 72 Verum hoc meum carmen non pro fine habet laudem sed hone-
 stum & bonum, non itaque est Ilias ————— 73 ————— Labeonis
 v. 4. supra. 74 Digna elleboro, quod Labeonis insaniam & phrenesim
 purget, vel, Ad quam scribendam Labeo tardum ingenium excitavit &
 coegit, sumpto ————— 75 ————— Elleboro albo, quod cerebrum
 purgat acutque quod sumitasse fertur Carneades adversus Zenonis libros
 scripturus. 76 Gulosi, temulenti, à coena & poculis crudi stomacho. 77 Di-
 vitum è citro factis triclinariis, aut etiam lucubratoriis, vide quæ ad Ju-
 ven. 7. Sat. 104. v. 78 Dare coenam lautam. (de sumine vide quæ ad Marti-
 13. 44. vide & epigr. Ο μοχλὸς μοι παραθεῖς τόμος. Anthol. l. 2. c. 10.) &
 ————— 79 ————— Vestes dopexas clienti tenuiori. * Septem lineas
 sequentes interrupto interserit Poëta. 80 Qui fieri potest ut donis corroga-
 tus verum dicat? 81 Vin' ut ego tuis largitionibus non corruptus verum
 dicam? 82 Cum tibi (& calve & infulse) venter obesus instar aqualiculi
 prominens arguat ingenium obtusum, fieri potest ut subtile quid à te aut
 acutum expectemus. 83 Bifrons, id est, sapiens qui videt ἑσθῶν & ὀπίσσω
 & te beatum. 84 Nullus digitus in formam rostri ciconiæ incitat, pecketh. à
 tergo extentus deridet. 85 Afini aures intus albis pilis hirsutas, easdemque
 mobiles, quas expriment duo digiti extenti & moti. 86 Nec tantum lin-
 guæ quantum sicut canis exerit. 87 Apullæ enim intensus calor exiecat.
 88 Senatorum filii, nobiles. 89 Absque oculis ab occipito. 90 Derisioni
 à tergo obviam ite, ab adulatore vobis cavete. 91 Respondet essentator mu-
 neribus corruptus. Quis enim alius populi de te sermo est, quam te esse ex-
 actissimum peccatam, omnibus numeris absolutum atque extra iudicii aleam
 positum? 92 Metaph. à marmorariis ducta, qui inter expoliendum jun-
 cturæ levitatem ungue explorant, ne qua sit scabrities vel asperitas. 93 Me-
 taphora à fabris lignariis, qui ad amussim creta vel rubrica norant quod ra-
 male colliment.

69 Sed nego
 ad clamatio-
 nes tuas, Es-
 ge belle, &c.
 de quibus
 vide quæ ad
 Mart. epigr.
 4. l. 1. th. ne-
 go inquam
 laudationem
 tuam esse fi-
 nem & sco-
 pum studio-
 rum & actio-
 num.
 70 Si enim
 velis exami-
 nare & per-
 pendere has
 adulatorum
 & sportula
 conducto-
 rum clien-
 tum accla-
 mationes.
 71 Quid non
 habet adula-
 tionis & va-

94 Sive opus sit scribere Comœdiam quæ morum & vitæ humanæ speculum: sive 95 Satyræ, quæ luxum, delicias aliæque vitia carpit: sive 96 Tragedias, quarum argumenta prandia regum inopia, ut Atræi, Thyestæ, Tereï, imo grande & grave epicum carmen summa dexteritate, &

Sive opus in 94 mores, in 95 luxum, in 96 prandia regum

Dicere, res grandes nostro dat musa poetæ.

97 *Ecce modo heroas sensus afferre videmus*

Nugari solitos Græce, 98 nec ponere lucum 70

Artifices, nec rus saturum laudare, ubi corbes,

Et focus, & porci, & 99 fumosa Palilia fano:

Unde 1 Remus, sulcoque terens dentalia, 2 Quinti,

Quem 3 trepida ante boves Dictatorem induit uxor:

Et tua aratra domum lictor tulit. 4 euge poetæ. 75

4 *Est nunc 5 Brisæi quem 6 venosus liber Acci,*

Sunt quos Pacuviusque, & 7 verrucosa 8 moretur

9 *Antiopa, 10 arumnis cor luctificabile fulta,*

Hos pueris monitus patres infundere * lippo 79

Cum videas, quarisne, unde hæc 11 sartago loquendi

Venerit in linguas? unde istud dedecus, in quo

12 *Trossulus exultat tibi per subsellia levis?*

13 *Nilne pudet, capiti non posse pericula cano*

arte scribere novit noster poeta. 97 Videmus Neronem & alios, inquit poeta, qui solebant à Græcis transferre, & certamina artium in ludis Græcis inire; modo audere & proferre heroica argumenta, cujusmodi sunt Troica Meronis & Ilias Labeonis. 98 Qui ne lucum quidem cucurbitam cupressumve simulare sciunt; imo ne rus quidem laudare: quæ poetices tyrunculis progymnasmata sunt. 99 Festa in honorem Palis deæ pastorum 1. Kal. Majas. qui dies natalis fuit urbis Romæ quibus rustici coniectis in ignem feno & stipula fumum & flammam transilientes se expiari credebant. Victoriano autem Palilia dicuntur, quod illo anni tempore omnia sata parturiant, pariuntque, & Athenæo, 8 l 16 c. πᾶσιλιᾶ. 1 Unde frater Romuli ortum habuit. 1 unde authores Romani generis ortum habuerunt. 2 Et tu ô Quinti Cincinnato, quem arantem missus à S. P. Q. R. viator Dictatorem salutavit. Plin. 8 l. 3. c. 1. unde & nobiles & patres prodierunt. 3 Racilia, festiva vel perterrita toga induit maritum Dictatorem jam salutatum, & viator te dictatorem salutatum missus aratrum tuum portavit domum. 4 Sceptice. Egregius sane poeta, qui alia illa & sublimia aggrediatur, præludiis hisce poeticeis non exercitatus * Alius est qui a spera & obsoleta veterum poetarum verba affectat. 5 Bacchici, & Baccho qui Brisæus dictus, quod Accius scripsit Bacchas Tragediam: & legi potest Brisæi, ut sit nomen tragediæ scriptæ ab Accio, ut Antiopa tragediæ scripta à Pacuvio, veteri item tragediographo. 6 Turgens & sufflatus. 7 Salebrosa & aspera. 8 Delectet. 9 Tragediæ de Antiopa uxore Lyci regis Thebarum, qui eam à Iove sub specie Satyri compressam repulavit, superinducta Dirce, à qua multis modis cruciata est Antiopa. 10 Cuius hæc ex Pacuvio ut impropria audacia, & affectati soni. * Vide Sat. 2. v. 72. 11 Locutio contusa, aspera, & odiosa instar urepitis sartaginis. 12 Trossuli dicti equites Romani, quod Trossulum oppidum sine peditum auxilio ceperint, & leves. i. delicati & molles auditores exultant & applaudunt tibi. 13 Tu autem patrone. hic a. obiter perstringit Oratorum vanitatem, qui laudant & fame artificii sui student magis quam clientum capiti & vitæ. cur non potius à sene ac misero reo capitale periculum avertis, quam laudem eloquentiæ affectas? Cupit se approbarem non causam tenocinia & flores artis Conquiris, &c. de Montano, Seneca præfatione ad 4 l. Controvers.

Pellere, quin ¹⁴ tepidum hoc optes audire: decenter!
¹⁵ Fur es, ¹⁶ ait Pedio: ¹⁷ Pedius quid crimina ¹⁸ tra-
 sis
¹⁹ Librat in antithetis. ²⁰ doctas posuisse figuras ²¹ 86
 Laudatur, ²² bellum hoc. ²³ hoc bellum? an Romule
 ceves?
²⁴ Men' moveat quippe. & cantet si naufragus, assen-
 Protulerim? cantas cum fracta re in trabe pictum
 Ex humero portes? verum ²⁵ nec nocte paratum ²⁶ 90
 Plorabit, qui me volet ²⁷ incurvasse querela.
²⁸ Sed ²⁹ numeris decor est, & unctura addita ³⁰ cru-
 dis:
 Claudere sic versum didicit, ³¹ Berecynthius ³² At-
 tin,
 Et, qui cœruleum dirimebat ³³ Nerea ³⁴ delphin,
³⁵ Sic, costam longo subduximus Apennino. ³⁶ 95
³⁷ Arma virum, nonne hoc ³⁸ spumoso & cortice
 pingui?
³⁹ Ut ramale vetus prægrandi subere coctum.
⁴⁰ Quidnam igitur tenerum, & laxa cervice legen-
 dum?

14 Tepidam
 & modicam
 laudationē.
 15 Expilasti
 fanum Æ-
 sculapii.
 16 Ait accu-
 sator Pedii,
 patronus Ci-
 renensium.
 17 Quid con-
 tra refert Pe-
 dius, v. l. Pe-
 dii patronus?
 non diluit
 crimina la-
 lacertis ar-
 gumento-
 rum, sed sen-
 tentiis & fi-
 gurarum flo-
 sculis usus,
 Neroni vel
 iudicibus
 placere stu-
 det.
 18 Nimum
 politis.
 19 Expendit,
 ut sint invi-

tem parisa & isocola. 20 Alii legunt doctus, ut sit qui sciat posuisse figuras.
 Hellenismus. 21 hoc, inquit, Auditor es, pulchre & belle dictum est. 22 Hoc-
 cine bellum? repetit cum indignatione poëta. Heu quantum degeneratis à ma-
 scula & Romana virtute, qui verboso & λυγρὰ δαδ' ἀλαῶ tabulæ applauditis, a-
 dulatorie & quasi canum more clunes agitantest. 23 Ego certe non magis mo-
 veor huiusmodi oratione præpostera, quæ causa deserta lenociviis artis se
 venditat; quam si quis tabulam naufragii sui (pro more naufragorum) pictam
 ex humero portans cantaret, cum fletu eum & voce lamentabili me ad mise-
 ricordiam movisse oportuisset, quo illi assen darem. 24 Non meditatam &
 effectum. 25 Flectere, & movere ad misericordiam. 26 Redit poëta ad sui
 temporis poëtas & ut ita dicam, carminifices, qui omnem carminis lau-
 dem in concinna versus structura & rhythmo positam credebant.
 27 Versibus ipsis, ut eunquere rerum pondere & loriditate destitu-
 tis, nec ad iudicii solem excolis, figuratis nimum & caudacibus, atque com-
 positione tesserata scrupulosis. 28 Videntur ista citari ex Attine Neronis,
 de quo Dio: in his autem poëta rhythmum improbat. 29 Puer ad amatus Cybe-
 le dictæ Berecynthiæ à monte Phrygiæ Berecyntho, ubi colebatur. 30 Mare.
 Metonym. deum scilicet maris. 31 Vehens Ariona. 32 Et hic versus de Pæ-
 ninis partem Apennini dirumpentibus, ineptus est; habet enim ultimam Pen-
 nineris similiter cadentem, & in quinto asse ratum pondus quem costam subdu-
 ctam quidam exponunt. 33 Siquidem (obicit turgidorum versuum affecta-
 tor) grandia carmina & sublimia non probas: quid tibi viderur Virgilii
 Ænei? annon & hæc
 34 turgescens caractere infla-
 to? 35 Est sane, respondet Persius, ramus vel arbor grandis corticeis, sed cu-
 jus humorem decoxit ætas. i. sublime carmen & solidum est. 36 Quodnam
 igitur carmen est minus asperum, elegantia gestus & molliter flexa cervi-
 ce inter pronunciantum?

37 *Resp. Poë.* 37 Torva 38 Mimalloneis implerunt cornua
 39 bombis
 Et raptum 40 vitulo caput ablatura 41 superbo 100
 42 Bassaris, & 43 lyncem 44 Manas flexura 45 co-
 rymbis
 45 Evion ingeminat, 47 reparabilis adsonat Echo.
 48 Hæc fierent, si 49 testiculi vena ulla paterni
 Viveret in nobis? summa 50 delumbe saliva
 Hæc natat in labris: & in 51 udo est Manas, & Attis,
 52 Nec pluteum cedit, nec demorsos sapit unguis. 106
 M. * Sed quid opus teneras mordaci radere vero
 Auriculas? 53 vide sis ne majorum tibi forte
 Limina 54 frigescant: 55 sonat heic de nare caninis
 Litera. P. Per me equidem sint omnia protinus 56 al-
 ba.
 Nil moror, euge, omnes omnes bene miræ eritis res.
 Hoc juvat: 57 heic, inquis, veto quisquam faxit olet

secundo. 38 Mimallones dicuntur Bacchæ à Mimante Ionie monte, Baccho
 sacro, vel à *μυκάροισι*. 39 Proprie apum sono, hic tubarum & cornuum
 40 Pentheo, quem mater alieque Bacchides furore correptæ vitulum esse
 putantes disceperunt. 41 Bacchi & Orgiorum contemptori. 42 Agave ma-
 ter Penthei. Bassaris vero est Bacchi ministra, dicta à Bassareus, quod nomen
 Bacchi est, à *βάζειν*, i. vociferando, al. à pelle vel genere vestis, qua indu-
 bantur Bacchi sacerdotes. *lateri cervina sinistro Velleræ dependent.* Ovid. 61
 Met. de Progne habitum Bacchæ sumente. 43 Qui currum Bacchi trahit.
 44 Baccha à *μυκάροισι*, furere. 45 Fræno ex hederis seu corymbis intortis or-
 nato, vel virga è thyrso. 46 Bacchum à voce bacchantium *ἰούει*, vel à Iove
 salutatam: *ἰούει*, ob res strenue gestas in bello adversus gigantes. 47 Reper-
 cussa resonans. 48 *Huiusmodi carmina.* 49 Priscæ & masculinæ virtutis. 50 Hæc
 enervia non petuntur ex imo pectore, blæse tantum & tenere formantur in
 extremis labris, & primore lingua quæ saliva scatet. 51 Liquida & molli vo-
 ce recitantur illæ fabulæ Neronis, Bacchis & Attis. 52 Non sapit intenti
 studii notas, ubi poëta cogitabundus *Sæpe caput scaberet, viros & roderet un-
 guis.* Horat. Sat. 10. lib. 1. * Sint hæc ita sane, quid ad te? tun' solus contra
 53 Vide si vis: de autem corripitur, tanquam à vido, olim 3. conjug. ut
 cave, vale, fervere. 54 Ne potentum fores, sportulæ & mensæ frigide mi-
 nusque grate te excipiant. Joven. 3. Sat. *Limine submoveor.* Alii exponunt,
 Ne quis potentiorum tibi mortem frigidam inferat, allusumque volant ad
 illud Horatii. Sat. 1. l. 2. *O puer ut sis Vitalis metuo, majorum ne quis amicum
 Frigore te feriat,* nec male. 55 In his enim potentiorum liminibus facilis est
 ira, vel, In his Satyris tuis nimium est mordacitatis & caninæ facundiæ. R.
 enim litera est irritati & hirrientis canis. 56 Quando ita vis: sint quidem
 per me omnia, quæ faciunt, scribunt, dicunt, pulchra, honesta, proba. *Con-
 cessio Ironica,* hoc nimirum te aliosque Romanos delectat, ut laudemini, ut
 approbemini ubique. 57 Ut nefas ducitur in sacro loco alvum exonerare vel
 mejere, ejusque religionis symbolum appinguntur angues tanquam genii
 loci, & qui inde terreat & submoveant pueros: ita (inquis) sacrosancta
 sint Neronis & nobilium carmina: cautum sit ne quis ea Satyrico aspergat
 aceto vel urina; discedo itaque.

Pinge duos angues; pueri, sacer est locus: extra
 Me jite, discedo. 58 Secuit 59 Lucilius 60 urbem,
 61 Te Lupe, te Muti, & 62 genuinum fregit in illis. 115
 Omne vaser vitium 63 videnti 64 Flaccus amico
 Tangit, & admissus circum præcordia ludit,
 Callidus 65 excusso populum suspendere naso:
 Mæni mutire nefas, nec clam, nec 66 cum serobe?
 M. Nusquam. 119
 P. 69 Hæc tamen infodiam. Vidi vidi ipse, libelle:
 68 Auriculas asini quis non habet? 69 Hoc ego oper-
 tum,
 70 Hoc ridere meum tam nil, nulla tibi vendo
 71 Iliade. 72 Audaci quicumque afflate Cratino,
 73 Iratum 74 Eupolidem 75 prægrandi cum senec 76 palles.
 Adspice & 77 hæc, si forte aliquid decoctius ausu,
 78 Inde 79 vaporat a lector mihi ferveat aure. 126
 80 Non hic, 81 qui in crepidas Grajorum ludere gestit
 Sordidus, & 82 lusco qui poscit dicere, lusce:
 Sese aliquem credens, Italo quod honore 83 supinus
 Eregerit 84 heminas 85 Areti 86 ædilis iniquas: I 30
 Nec qui 87 abaco numero, & 88 secto in pulvere metas
 Scit risisse vaser, multum gaudere paratus,
 Si 89 Cynico barbam petulans 90 Nonaria vellat.
 91 His mane 92 edictum, post prandia 93 Callirhoën do
 & epistolis perstringere, 65 Salse deridere & teste, naso in iras & irisiones
 non rugato, vide supra vers. 40 66 Ut Midie tonsor, *fab. nota.* 67 Huic li-
 bro infufurrabo, ut ille tonsor serobi. 68 Omnes perverse judicant de car-
 minibus, ut Midas de musicis: sonora modulatis præferunt. 69 Hoc allego-
 ria rectum, ut illud serobe. 70 Satyricam hanc ridendi libertatem tibi tam
 pro levi habitam. 71 Illius Labeonis, supra. v. 4 & v. 50. 72 Quicumque af-
 flatus es legendo Cratino, qui maxima veteris comædiæ libertate Athenien-
 sum vitia carpebat. 73 Infestum vitiiis. 74 Priscæ comædiæ scriptorem 75 A-
 ristophane item comico. 76 Studiose seu *ἰμωδῶς* legendo hos. 77 Mea.
 78 Ab his tribus Poëtis Comicis eorumque lectione. 79 Calefacta, præpara-
 ta. 80 Non hic mihi lector sit. 81 Qui Græcorum cultus elegantiam, insti-
 tuta & studia spernit. 82 Qui corporis vitium alteri exprobare gaudet. Na-
 turalia vero corporis vitia non sunt in aliis reprehendenda. Plato in Pro-
 tagora commiseratione potius digna. Aristot. Ethic. Nicom. 3. l. c. 5. 83 Vul-
 tu elatus, inflatus, quod in municipio aliquo obscuro Italiæ magistratu fun-
 ctus sit, utcumque imo. *Ædilatu* scilicet. 84 Ab *ἡμισ*, dimidios sextarios,
 hic pro omni mensura. 85 Oppidi in Tuscia. Alii legunt *Eretis* quod Sabi-
 norum oppidum. Stephano *ἡντρος*. 86 *Ædilium* inter alia munera erat ini-
 quas mensuras frangere. 87 Arithmeticoꝝ tabula. 88 Figuras, quas Geo-
 metriæ virga in pulvere depingunt. hoc autem extremæ est dementiæ &
 impudentiæ, res per se laudatas deridere velle, artibus & Philosophis illu-
 dere. 89 Alludit ad Diogenem, cui barbam vellebat *Lais*. 90 Meretrix. que
 à nona hora prostat. 91 Hujusmodi auditoribus, & lectoribus vanis atque
 ineptis. 92 Edictum prætoris & forum, ad avaritiam. 93 Scortum ad libi-
 dinem.

58 Cur au-
 tem disce-
 dam, cum
 Lucilius ur-
 bem libere
 norarit?
 56 Qui pri-
 mus Latino-
 rum Satyras
 scripsit Ju-
 ven. Sat. 1.
 v. 20.

60 Mores
 Romanæ ur-
 bis.

61 Etiam
 nobiles no-
 minatim;
 Rutilium
 Lupum
 Cos. & Mu-
 tium Albu-
 rium.

62 Mordicus
 carpando.

63 Non in-
 dignanti,

64 Horatius,
 mirus arti-
 fex per jo-
 cum & ami-
 citiam, ci-
 vium Rom.
 viria Satyris

S A T Y R A I I.

Gratulatus Macrino sapientiam, quæ sola recte orare docet; *a* aliorum impia, stulta & inutilia vota damnat. *b* Illos deinde taxat, qui aliud voto velle, aliud re agere videntur. *c* Eos denique rider, qui deos, cupiditatis suæ modulo eos metientes, opimis hostiis & muneribus colunt: cum revera dii non munus sed mentem, non plenas sed puras respiciant manus.

1 Natalem.
2 Niveo, albo: à Thracum more, qui faustos dies albis calculis, infelices nigris computarunt.

3 Felix ipse & faustus.

4 Angelo, quem crederat antiquitas una genitum, prædædagogum custodemque datum, cui saucius indulta natali quoque die sacra fiebant, preces ac vota concipiebantur, hunc itaque quum qui injusta & impia precantur, exis

victimis sibi propitium imo obsequentem reddere volunt, ut justa & pia precatus, vino & thure placat. 5 Conditionali, ἰμπερικῆ Horat. 29 od. 3 l. *Votis Pacisci* 6 Nisi semotis ab arbitris, ne audiant homines quæ tu à diis potes. 7 Magna. 8 Ipsi taciti, submissa voce & ore. 9 Turibulo. 10 Tacitas preces. 11 Nihil deum rogare quod non palam liceat. Martial. epig. 40 l. 12 Contingant mihi. 13 Scilicet precatur. 14 Pro Ebullierit, ut dedim pro dederim; Casaub. Metaph. ab aqua ebulliente. O utinam patruus meus dives efferatur, funeralibus seu funebri pompa splendidus, mihi relicturus præclaram hereditatem! 15 Inventa mihi fodienti arantive. 16 Propitio, favente. 17 Operto- rum thesaurorum præside, vel παρρηγορία, cui eo nomine decimæ penduntur. 18 Subsequor, in secunda cera substitutus heres. 19 Ex tabulis testamenti relictis de medio tollam i. ex vita. 20 Namque & spem & rationem voti facit ipsius κατὰ χροίαν; ex suffusa enim bile est valetudinarius. 21 Ad sepulchrum vel in matrimonium, foeneratori illi tertia ducitur uxor. mea tamen vivit. 22 Vota aut sacra facturis mos erat se viva aqua purificare. Juven. Sat. 6. vers. 524.

Hunc, Macrine, ¹ diem numerat ² meliore lapillo,
Qui tibi labentes apponit ³ candidus annos.

Funde merum ⁴ Genio, non tu prece poscu ⁵ emaci,

Quæ ⁶ nisi seductu nequeas committere divu,

At ⁷ bona pars procerum ⁸ tacita libabit ⁹ acerra. ⁵

Haud cuivis promptum est, ¹⁰ murmurque hu-
milesque susurros

Tollere de templis, & ¹¹ aperto vivere voto.

¹² Mens bona, fama, fides, hæc ¹³ clare, & ut au-
diat hospes:

Illa sibi introrsum, & sub lingua immurmurat: ¹⁰ si

¹⁴ Ebullit patrum præclarum funus! & ¹⁰ si

Sub raastro ¹⁵ crepet argenti mihi seria ¹⁶ dextro

¹⁷ Hercule! pupillum ve utinam, quem proximus heres

¹⁸ Impello, ¹⁹ expugnam: namque est ²⁰ scabiosus,

& acri

Bile tumet, Nerio jam tertia ²¹ ducitur uxor.

Hæc sancte ut poscat, ²² Tiberino in gurgite mergis ¹⁵

Mane caput bis, terque, & 23 noctem flumine purgas. 23 Noctis
 Heus age, responde, (minimum est quod scire laboro.) 24 pollutionem,
 De Iove quid sentis? 24 estne ut praeponere cures aurisomnia.
 Hunc cuiquã? cuinam? vis Stajo? an scilicet hæres? 24 An censes
 Quis potior iudex, puerisve quis aptior orbis? 20 Jovem justio-
 25 Hoc igitur quo tu Iovis aurem impellere tentas, rem esse ali-
 Dic agendum Stajo: pro Iuppiter ô bone clamet, quo hominæ?
 Iuppiter! at sese non clamet Iuppiter ipse? quo? an Sta-
 26 Ignovisse putas, quia cum ðmat, ocyus illex 24 jo Albio Op-
 27 Sulfure discutitur 27 sacro, quam tuque domusque? planico judi-
 28 An quia non fibris ovium, 29 Ergennaque iubente, ce corruptis-
 Triste jaces 30 lucis, 31 eust andumque 32 bidental, simo? an du-
 33 Idcirco stolidam præbet tibi vellere barbam 28 bitas præfer-
 Iuppiter? aut quidnam est qua tu mercede deorum re Jovem Sta-
 34 Emeris auriculas? 35 pulmone, & lactibus unctis? jo? quis aut
 * Ecce avia, aut 36 metuens divum matertera, cunis justior aut
 Exemit puerum, frontemque atque uda labella 32 melior tutor
 37 Infami digito, & 38 lustralibus ante salivis Jove?
 Expiat, 39 urentes oculos inhibere perita, (voto 25 Audiât ta-
 Tunc manibus quatit, & spem 40 macram supplice men scelera-
 Nunc 41 Licini in campos, nunc Crassi 42 mittit in ædes. tissimus ille
 Nunc optent generum Rex & Regina; puella 37 veneficus &
 indignabundus, O Iuppiter, quanto magis ipse Iuppiter fulmine vindicabit corruptissi-
 impias has preces? 26 Tu tamen credis Jovem tibi veniam ad omnia indul- mus Iudex
 gere, quia vides arbores fulguritas te sospite, tuisque salvis 27 Fulmine, quod Stajus vota
 28 An quia tu non fulguritus taces & expiandus con- hæc impla,
 sultis ovium extis à — 19 — Fulguritorum procuratore & expiatore E- quæ tu ad Jo-
 trusco — 30 — Ut illex fulmine ista in lucis parum castis, vel in biden- vem concipis,
 tali quod æque ac lucus est colliculus septimine conferatus & — 31 — ille statim
 sacrum, quod qui calcarit incestatur — 32 — cui fulgurito consecratur exclamabit
 bidental, hoc est, locus in quem decidit fulmen circumseptus adjecta ara in
 qua bidentibus expiatur — 33 — An ideo credis Jovem se tibi præ-
 bere ludibrio & contemptui habendum? alludit ad Dionysium, qui auream
 Esculapio barbam detraxit. 34 Scipulatus tibi obnoxios reddidisti? 45 An
 forte pinguibus extis? * Ab impiis avarorum precibus descendit pœta ad su-
 perstitiosa muliercularum vota. 36 Superstitiosa. Pulchra est hæc diei lustrici
 hypotyposis, qui puellarum octavus est, puerorum nonus. quo die puerum
 lustrabant, votis pro eo conceptis & nomine illi indito, unde & Nominalis
 dictus. 37 Medio: qui cæteris contractis extendi solet in cinædorum & mol-
 lium notam, quod penem representet. 38 Saliva purgatoriam vim habere
 credebatur, & ad fascino inhibenda valere. Bona vero scævæ causæ & ad pla-
 candam Nemesein, quam enormiori gloriæ invidere credebant, saliva, infam-
 is digitus, & 39 Fascinantium oculorum, qui intuendo enecant, perniciem amo-
 liri perita. 40 Ancipitem. lentam. vel ipsum puerum tenellum, de quo spes
 nondum magna. 41 Licinii Stolonis. alii intell. Licinum Augusti liberrum &
 tonsorem, & M. Crassi divitis. 42 Votis illi optat latifundia Licini & ædes
 Crassi, in quorum quasi possessionem mittit puellum votis suis superstitio-
 sa mulier.

43 Hæc im-
pia, stulta,
noxia vota.
44 Candida
& pura veste
amicta.
45 Precaris à
Diis robur,
vires, & —
46 — Vali-
dum, quod
sustinet se-
nectutem,
corpus, —
37 — Immo-
dicus tamen
cibus tuus,
& —
48 — Mul-
tiplex, varia
concoctio-
nis, cuiusmo-
di sunt tuce-
tum & minu-
tal è suillis
carnib. mi-
nutim concis-
is —
49 — Votis
hisce tuis re-
spondere

Hunc rapiant : quicquid calcaverit hic, rosa fiat,
Ast ego nutrici non mando 43 vota, negato
Iuppiter hæc illi, quamvis te 44 alba rogavit. 40
45 Posci opem nervis, 46 corpusque fidele senectæ:
Esto, age : sed 47 grandes patina, 48 tuc et aque crassa
49 Annuere his superos vetuere, 50 Iovemq; morantur,
51 Rem struere exoptas caso bove, 52 Mercuriumque
53 Arcesis fibra : 54 da fortunare penates,
Da pecus, & gregibus factum. 55 quo pessime pacto
Tot tibi cum in flammis junicum omentaque scant?
Et tamen hic extis, & opimo vincere 56 farto
Intendit : 57 jam crescit ager, jam crescit ovile,
Iam dabitur jamjam : donec deceptus, & ex spes 50
Ne quicquam fundo 58 suspiret nummus in imo.
C Si tibi crateras argenti, 59 incusaque 60 pingui
Auro dona feram, 61 sudas & pectore 62 lato
Excultas 63 guttas, 64 latari prætrepidum cor;
64 Hinc illud subit, auro sacras quod 65 ovato 55
66 Perducis 67 facies. nam 68 fratres inter ænos,
Somnia 69 pituita qui purgatissima mittunt.
Præcipui sunt, sit quo illis aurea barba.
Aurum, 70 vasa Numa, 71 Saturniaq; 72 impulit æno

non patiuntur deos — 50 — Jovisque hæc in re indulgentiam vel re-
tardat, vel irritam facit. 51 Rem familiarem ἰπτορωπιῶν, augere exoptas,
prodige interim boves mactans, superstitione sc. proventum è crebris victimis
sperans, tanquam apes seu Phœnices è cinere & rogo. 52 Deum Lucrium.
53 Jugibus vocas victimis. 54 Da, inquit, ut fortunet res familiaris. 55 Respon-
det Mercurius, vel Pœtra, Quo pacto fortunet & crescat tibi pecus, cum tu
insanis sacrificiis tot pecudes absumas & peculii tui proprius carnifex & lu-
pus. 56 Vel libo è farre, vino, melle, &c. 57 Et falsa spe lactans, sibi dicit
Jam, &c. 58 Tinniat jam rarior in fundo crumena prope exhausta sacrificiis.
vel Pathos numo attributum. 59 Cælata. 60 Solido, vel, crassa lamina. 61 Præ-
gaudio. 62 Perverso, vel sinistro à vehementiori cordis commotione. 63 Su-
doris, vel lachrymarum, quæ repentino sæpe gaudio oboriuntur 64 Quid tibi
bi cordi est aurum, diis etiam credis esse, vitis tuis illos æstimans : & hinc
&c. vel, Credis supersticiosus tibi evenisse hoc aurum à Diis missum, quo-
rum facies & femora auro illinis. 65 Triumphato & ex hostibus prædator.
66 Illinis. 67 Statuarum in Pantheo Romæ. 68 Stabant in Apollinis Palatii
porticu effigies æneæ quinquaginta filiorum Ægypti, quibus ut & Apollini,
Æsculapio, Isidi, &c. attribuit vetustatis superstitio vim in somnis indicandi
curaciones & remedia morborum. Quod si cui persuasum esset se ab his vel
illis istorum fratrum certius ac verius somnium accepisse, eos præ cæteris con-
sult & inauravit. Alii ad Castorem & Pollucem referunt. 69 Pituita deseca-
ta, discussisque humoribus vitiosis, certiora sunt somnia. 70 Et quoniam no-
bis homunculis aurum in deliciis & votorum summa est, hoc diis & quo gra-
tum opinamur : atque hinc aurea jam omnia in templis, atque aurum per sce-
lus, & nefas conflatum expulit è templis simplicitatem fictilium, qualia Nu-
ma in sacris adhibebat. Jæven. Sat. 1. v. 116. 71. Præcis in usu & in Saturni
æde condita. 72 Loco & precio movit,

73 Vestalesque urnas, & 74 Thuscum fictile mutat. 60
 O 75 curvæ in terras animæ, & cœlestium inanes!
 Quid juvat hoc, templis 76 nostros immittere
 mores,
 Et 77 bona diis ex hac scelerata ducere pulpa?
 78 Hæc sibi 79 corrupto 80 casiam dissolvit olivo:
 Et 81 calabrum 82 coxit 83 vitiato murice vellus; 65
 Hæc 84 baccam 85 conchæ rasisse, & 86 stringere ve-
 nas
 Ferventis 87 massæ 88 crudo de pulvere jussit.
 89 Peccat & hæc, peccat: vitio tamen utitur; at vos
 Dicite Pontifices, 90 in sancto quid facit aurum?
 Nempe hoc, quod 91 Veneri donatæ à virgine
 pupæ 70
 Quin damus id superis de magna quod dare
 92 lance
 Non possit magni 93 Messalæ 94 lippa propago?
 Compositum 95 jus 96 fasque 97 animo, sanctos-
 que recessus
 Mentis, & 98 incoctum generoso pectus honesto.
 Hæc cedo ut admoveam templis, & 99 farre li-
 tabo. 75

73 Capedines
 & lavaera
 Vestæ.

74 Testas,
 vasa ex Etru-
 ria Romam
 allata, vel re-
 ligionem
 simplicem ab
 Etruscis du-
 ctam.

75 Cernuræ
 & pronæ ve-
 lut pecudes.

76 Inducere
 cupiditates
 & alia vitia
 nostra.

77 Existima-
 re quæ diis
 bona sint, ex
 affectu no-
 stro carnali.

78 Hæc pulpa,
 i. carnalis
 corruptio, non
 contenta na-
 turali verum
 simplicitate,
 miscet & vi-
 tiat omnia,
 his tamen ita

vitatis utitur, saltem fruitur: diis tamen nulli sumi usui. Quorsum itaque diis
 hæc dicamus? emacti nempe mundinatione ut meliora ab iis accipiamus.
 79 Dum unguentum conficit & casiam & oleum perdit. 80 Sat. 6. vers. 36.
 81 Tarentinam lanam, quæ optima. 82 Coquendo infecit, tinxit. 83 Liquo-
 re è conchylio muricis, qui & ipse perit. 84 Margaritam. Pearle. 85 È con-
 chæ radere, conchæ enim adhærescunt, neque avelli queant, nisi lima. Plin. 9.
 lib. 35. cap. 86 Conflare. 87 Metallum. 88 Ramentis & ballacis, quæ è fodinis
 eruuntur. Care. 89 Vitiosa est hæc luxuria. vide supra 78 notam. usus tamen
 aliquis ex his vitiis, sed auri in templis nullus. 90 Templis vel Deorum sa-
 cris 91 Ut ephœbi bullas penatibus, sic pauperes virgines Veneri pupas
 consecrabant, à quo pro pupis, Angel. Babies, vero infantes precabantur:
 hæc secus faciunt qui aurum diis offerunt. 92 Patella. divites è lance pau-
 peres ex acerra libabant. 93 M. Val. Corvini Messalæ, vel Aurelii Mess.
 Synecd. pro quovis divite & nobili. 94 Qui animo & oculis erat vitiosus, gu-
 losus quippe & majoribus indignus. 95 Quoad legem humanam. 96 Quoad
 divinam legem. 97 Intima animi penetralia & cogitationes. 98 Animum pe-
 nitus imbutum. 99 Mola salsa. Hor. 23. Od. lib. 3. Farra pio saliente mica, i.
 ipse si purum & simplicem attulerò animum, parco ac simplici sacrificio
 deum placabo.

S A T Y R A I I I.

Sub persona Stoici philosophi monet juvenes, ne desidie & mollitie indulgentes, nedum patrimoniis & natalibus freti, philosophiae studia negligant: Quae vitiorum morbis medetur, virtutem & honesta officia docet, animum bene conscium, & vitae felicitatem largitur.

7 *Inclamat dormientes discipulos philosophus, vel qui nobili juveni additur comes pedagogus.* infra not.

10 Nunc autem inquit Taurus apud A. Gell. l. 6. c. 10. expectant philosophi ad fores juvenum, donec hesternam edormierint crapulam.
2 *Latiores apparere facit vel extendere videtur, cum sol per rimas lumen transmittat.*

1 **N** Empe haec assidue? jam clarum mane fenestras
Intrat, & angustas 2 extendit lumine rimas:
3 Stertimus 4 indomitum quod de spumare Falernum
Sufficiat, 5 quinta dum 7 linea tangitur 7 umbra. 4
En quid agis? siccas 8 insana 9 canicula messes
Iam dudum coquit, & patula pecus omne sub ulmo est,
10 Unus ait comitum, verumne: itane? ocyus adsit
Huc 11 aliquis nemon? turgescit 12 vitrea bilis: 8
13 Findor. 14 ut Arcadia, 15 pecuaria rudere credas.
Iam liber: & 16 bicolor 17 positus membrana capillis
Inque manus chartae, 18 nodosaeque venit 19 arundo.
Tunc 20 queritur, crassus calamo quod pendeat humor,
21 Nigra quod infusa vanescat sepia limpha: 13
Dilutas queritur 22 geminet quod 23 fistula guttas.
24 O miser. inque dies ultra miser, buccine rerum
Venimus? at cur non 25 potius, 26 teneroque columba

3 O juvenes, discipuli mei: & est subtimida reprehensio, in prima persona.
4 Durum, concoctum difficile, vel non dilutum, quod vix plurima aqua temperari possit. 5 Decoquere, edormiscere. 6 Solaris horologii, inaequalis planetarii ad diem civilem. 7 Gnomonis quinta umbra meridionali proxima. *Hy-pallage.* Dum quinta linea tangitur umbra. 8 Quae insanos i. morbosos redat homines, vel, quae in rabiem agat canes. 9 Sol in Cancro, cujus indicium est ortus stellae Canicularis. 10 Praedagogus, ut supra not. i. vel, *Inveniens condiscipulorum, experges factus:* ait unus verumne? Irane? 11 E. famulis. 12 A calore vel effectu. Horat. lib. 1. Sat. 3. *Splendida* quae se de splendore prodic. 13 Ita cogor in vociferationem. 14 *Resp. Philosophus cum indignatione.* Juvenis indignatur & disaceruatur vociferans instar asini rudentis. 15 Asinos, quos Arcadia habet maximos. 16 Introrsum candida, extrorsum crocea. 17 Ubi ipsi juvenis compsit capillos, vel membrana pumice levigata demptis capillis, *καλαχρησμός* pro pilis. 18 Interstitiis & geniculis. 19 Calamus scriptorius; *Metonym.* 20 Caussatur atramentum spissum nimis lentum esse, hinc rere calamo, non fluere. 21 Infusa mox aqua, praetendit nimis liquidum esse, hinc atramentum de succo sepiæ, atque vanescere. 22 Liquidius fluat & maculet. 23 Calamus scriptorius. 24 O miser adolescens, futureque indies miserior: hinc tandem laboris ac spei fructus, ut ridiculas ignavie praetendens causas, studium fictis excusationibus supplere velis? 25 Quam philosophiae operam des. 26 Quem sua mater vel puella delicate alit.

Et similis regum pueris, 27 pappare minutum
 Poscis, & iratus mamma 28 lallare recusas? 18
 29 An tali studeam calamo? 30 cui 31 verba? quid istas
 Succinus 32 ambages? 33 tibi luditur: 34 effluus amens,
 Contemnere, 35 sonat vitium percussa, 36 maligne
 37 Respondet 38 viridi non cocta fidelia 38 limo.
 39 Udum & molle lutum es, 40 nunc nunc properan-
 dus, & 41 acri
 Fingendus 42 sine sine 42 rota. 43 sed rure paterno 24
 Est tibi 44 sar modicum, 45 purum & sine labe salinum.
 Quid metuas? 46 cultrixque foci 47 securapateLLa est.
 Hoc satis? an deceat 48 pulmonem rumpere ventis,
 49 Stemmata quod 50 Tusco 51 ramum millesime ducis,
 Censoremve 52 tuum vel quod 53 trabeate salutas?
 Ad populum 54 phaleras, ego te intus, & in cute
 novi. 30
 Non pudet ad morem discincti vivere 55 Nattæ?
 Sed stupet hic vitio, & fibris increvit 56 opimum
 Pingue, 57 caret culpa: nescit quid perdat: & alto
 Demersus 58 summa rursus non bullit in unda.
 Magne pater divum sævos punire tyrannos 35
 Diffuis mollitie & voluptatibus ut viciatum vas. 35 *Ut fictile vas ex argilla
 non probe cocta digito tactum & exploratum, tinnitu raucò vitium, rimas &
 crudam materiam prodit: ita tu futili & rudi sermone ignorantiam tuam.*
 36 Raucum, non acutum & tinnulum. 37 Resonat. 38 Vas fictile ex argilla
 cruda, nec bene cocta. *Metaph.* 39 Rudis es materia, capax tamen formæ si
 te submiseris figulo, i. magistro. 40 In juventute. 41 Accurata & severiori
 disciplina. 42 Sine intermissione aut mora. 43 *Tu vero obijcitur, tibi non tam
 artibus opus esse, cui sit à patre domus & res medioris.* 44 Censuræ dicitur.
 45 A majoribus non fraude quæsitum, vel ex argento puro, i. non celato, vel
 mundum, ut sit supellex lauta & nitida, salinum autem sacram mensam fa-
 cit, ut quo primitiæ cum sale diis offerebantur. *Lips. Saturnal.* 12. 46 Qua li-
 bationes ad focum feruntur. 47 Quæ te securum reddat. 48 Inflari & osten-
 tare te. 49 Generis ordine, stirpe. *Juv. Sat. 8. vers. 1.* 50 Nobilissimæ & anti-
 quissimæ Romanorum familiæ ex Etruria ortum habuere. 51 Successionis li-
 neam, vide quæ ad Sat. 8. *Juven. vers. 1.* 52 E tua familia. 53 In atrio inter
 imagines majorum, vel in recognitione equitum, tu eques trabeatus, vide
Juv. Sat. 8. vers. 259. 54 Insignia equestris, vel ornamenta externa fortune,
 quæ te non magis reddunt nobilem, quam phaleræ equum. 55 Dissoluti cu-
 jusdam, intemperantis, perditæ, qui obduruit in vitiorum callum, & quasi ha-
 bitum malitiæ, ita ut se peccare non sentiat, Sordidi Nattæ meminit *Horat.*
 6. Sat. lib. 1. *Turneb.* 23. lib. 33. c. legit *Nattæ*, i. fullonis. 56 Quod sensum
 a semir. *Metaph.* à corpore. 57 Excusandus & aliqua dignus venia ob stupo-
 rem & callum vitiorum, perditæ jam & profligatæ nequitie. 51 Non emer-
 git è barathro vitiorum, nec tangitur conscientia scelerum, cum tamen te at-
 que alios qui per incontinentiam prudentes scientesque virtutem deseruerunt,
 gravis maneat conscientie cruciatus. Atque huc spectat digressio insequens
 poëtæ docentis non esse aliam pœnam graviolem atque ipsis tyrannis digni-
 orem, quam desertæ virtutis conscientiam; & pœnam (ut ita dicam) damni.

59 Crude-
latis & vi-
tiorum.

60 Quam ut
videant vir-
tutem. alii
legunt *virtu-
ti invident*,
quam scili-
cet ab aliis
cultam ipsi
deforuerint.

61 Discer-
entur, quod
eam relinque-
runt.

62 Miseri
homines in-
clusi in tauro
illo ahenæo,
quem Phala-
ridi tyranno
Siculo Peril-
lus inven-
tum, dedit.

63 Damocli
unius ex as-
sentatoribus

Dionysii vide hist. in 5. Tasculan. quæst. à Cic. plenius expositam. 64 Ordo,
quam si sibi dicat: Imus, imus præcipites in vicia & exitium nulla virtute suf-
flaminandi, omni salutis spe destituti. 65 *Fecimus & nos Hec juvenes.* Sat. 8.
Juvenal. Ego quidem hoc puer, &c. tu autem juvenis es. vers. 52. infra. 66 Ad
simulandam lippitudinem, ut à recitatione eximerer. 67 Deliberativa, mori-
riatur necne, vel Ethopœiam. 68 Uticensis, devicto Pompejo morituri.
69 Clamose. *al.* vehementi & acri, unde & Domitio Grammatico Insani co-
gnomen inditum. A. Gell. 9. 18. 70 Labore corrogandi amicos ad filium au-
diendum, aut lætitia. 71 Convenienter puerilibus annis. 72 Jactus tessera-
rum seu talorum summus. faustissimus vero qui omne tollebat depositum,
quod erat *Venus.* vide quæ ad Martial. epig. 14. l. 14. *thesicæ.* 73 Canis, unio,
jectus damnosus. 74 Quantum mihi detraheret, vel ex reliquo talorum nu-
mero demeret, quod erat quinque. 75 Non errare. 76 Vasis, in quod nuces
pueri conjiciebant. Ovid. de Nuce, *Vas quoque sæpe carvum spatio distante
locatur.* In quod missa levi nux cadit una manu. alii de pyrgo intelligunt, non
recte. Quorsum enim ars, ne fallaris ad conjiciendas in curriculam seu fritel-
lum alas, de quo puerum fuisse sollicitum dicit hic poëta seu philosophus?
de Fritillo vide quæ nos ad Mart. epigr. 14. lib. 4. 1. 77 Trochum, vel turbi-
nem è buxo. 78 Jam juveni, relictis nucibus, atque liberaliter hæctenus in
studiis philosophiæ educato. 79 Prævos à rectis distinguere. 80 Et præcepta
quæ docentur in *soa* porticu Athenis, in qua Zeno & alii Philosophi (inde
Stoici dicti) docebant disputabantque. 81 Indutis bracciis. i. femoralibus, à
πᾶκος. Æolice adjecto β. 82 In qua picti erant Persæ à Miltiade, Themis-
toele, & Atheniensibus devicti. 83 *σοῶν ποταμῶν.* 84 In qua juvenes studiis
invigilant. 85 Stoici rondebantur ad cutem. cum vero hic agatur studiis
de porticu Stoica, male ab aliis ingeritur lectio quibus *indetonsa*, quod de
Romanis cirratis intelligi volunt. 86 Victu tenui, leguminibus & crassa pul-
te ex farina & lacte.

*Haud alia ratione velis, cum dira libido
Moverit ingenium ferventi tineta 59 veneno:
60 Virtutem videant, 61 intabescantque relicta.
Anne magis Siculi gemuerunt æra 62 juveni,
Et magis auratis pendens laquearibus ensis 40
Purpureas subter 63 cervices terruit, 64 Imus,
Imus præcipites, quam si sibi dicat, & intus
Palleat infelix, quod proxima nesciat uxor?*

*Sæpe oculos memini tangebam 65 parvus 66 olivo,
Grandia si nollem morituri 67 verba 68 Catonis 45
Discite, ab 69 insano multum laudanda magistro,
Quæ pater adductis 70 sudans audiret amicis.*

*71 Iure etenim id summum, quid dexter 72 senio ferret
Scire, erat in voto; damnosa 73 canicula quantum*

*74 Raderet, angustæ collo non 75 fallier 76 orca: 50
Ne quis callidior 77 buxum torquere flagello.*

*Haud 78 tibi inexpertum 79 curvos dependere mores.
80 Quæque docet sapiens 81 braccatis 82 illita Medis*

*83 Porticus, 84 insomnis quibus & 85 detonsa juvenus
Invigilat, 86 siliquis & grandi pasta polenta 55*

quæ si sibi dicat: Imus, imus præcipites in vicia & exitium nulla virtute suf-
flaminandi, omni salutis spe destituti. 65 *Fecimus & nos Hec juvenes.* Sat. 8.
Juvenal. Ego quidem hoc puer, &c. tu autem juvenis es. vers. 52. infra. 66 Ad
simulandam lippitudinem, ut à recitatione eximerer. 67 Deliberativa, mori-
riatur necne, vel Ethopœiam. 68 Uticensis, devicto Pompejo morituri.
69 Clamose. *al.* vehementi & acri, unde & Domitio Grammatico Insani co-
gnomen inditum. A. Gell. 9. 18. 70 Labore corrogandi amicos ad filium au-
diendum, aut lætitia. 71 Convenienter puerilibus annis. 72 Jactus tessera-
rum seu talorum summus. faustissimus vero qui omne tollebat depositum,
quod erat *Venus.* vide quæ ad Martial. epig. 14. l. 14. *thesicæ.* 73 Canis, unio,
jectus damnosus. 74 Quantum mihi detraheret, vel ex reliquo talorum nu-
mero demeret, quod erat quinque. 75 Non errare. 76 Vasis, in quod nuces
pueri conjiciebant. Ovid. de Nuce, *Vas quoque sæpe carvum spatio distante
locatur.* In quod missa levi nux cadit una manu. alii de pyrgo intelligunt, non
recte. Quorsum enim ars, ne fallaris ad conjiciendas in curriculam seu fritel-
lum alas, de quo puerum fuisse sollicitum dicit hic poëta seu philosophus?
de Fritillo vide quæ nos ad Mart. epigr. 14. lib. 4. 1. 77 Trochum, vel turbi-
nem è buxo. 78 Jam juveni, relictis nucibus, atque liberaliter hæctenus in
studiis philosophiæ educato. 79 Prævos à rectis distinguere. 80 Et præcepta
quæ docentur in *soa* porticu Athenis, in qua Zeno & alii Philosophi (inde
Stoici dicti) docebant disputabantque. 81 Indutis bracciis. i. femoralibus, à
πᾶκος. Æolice adjecto β. 82 In qua picti erant Persæ à Miltiade, Themis-
toele, & Atheniensibus devicti. 83 *σοῶν ποταμῶν.* 84 In qua juvenes studiis
invigilant. 85 Stoici rondebantur ad cutem. cum vero hic agatur studiis
de porticu Stoica, male ab aliis ingeritur lectio quibus *indetonsa*, quod de
Romanis cirratis intelligi volunt. 86 Victu tenui, leguminibus & crassa pul-
te ex farina & lacte.

87 Et tibi quæ Samios deduxit 88 litera ramos,
 Surgentem dextro monstravit limine 89 callem,
 Stertus adhuc? 90 laxumque caput compage soluta
 90 Oscitat hesternum, 91 dissutu undique malis, 59
 92 Est aliquid quo tendis, & in quod dirigi 93 arcum?
 94 An passim sequeris corvos, 95 testa que lutoque,
 Securus quo pes ferat, atque 96 ex tempore vivis?
 97 Helleborum frustra cum jam cutis agra tu-
 mebit

Poscentes videas, venienti occurrere morbo. 64

93 Et quid opus Cratere magnos promittere 99 montes?

Disciteq; o miseri & 1 causas cognoscite rerum,

2 Quid sumus, & 3 quidnam victurigignimur, 4 ordo

Quid datus, aut 5 met a 6 quam mollis flexus, & 7 unda

Quis modus 8 argento, 9 quid fas optare, quid 10 asper

11 Utile nummus habet: patriæ carisq; propinquus 70

Quantum 12 elargiri deceat: 13 quem te deus esse

Iussit & 14 humana qua parte locatus es in re.

15 Disce: nec invidias, 16 quod multa fidelia putet

In locuplete penis, 17 defensis pinguibus Umbris,

Et piper & pernae Marsi 18 monumenta clientis? 75

19 Mena que quod prima nondum defecerit orca:

20 Heic aliquis de gente 21 hircosa Centurionum

91 Scilicet oscitatione. 92 Estne scopus vel finis aliquis vitæ tibi propositus?

93 Actiones. 94 Vagus erras pueri more qui corvos testa lutoque petit.

95 Temere, nec viarum nec consiliorum ratione habita. 96 In diem sine

Proposito. 97 Pharmaca vitiosos humores purgantia sero posesas, ubi jam in-

valuit hydrops, Sat. 4. v. 16. 98 Et quid opus medico insigni, qualis fuit Cra-

terus tempore Augusti, ad restituendam sanitatem, cum in manu tua sit præ-

cavere morbum qui premit? *Metaph. à corpore ad animum.* 99 Aureos num-

morum. 1 Rerum expetendarum & fugiendarum ad felicitatem assequen-

dam. *Juven. vivendi causas,* vel etiam, *causas naturales.* 2 Quæ hominis sic

natura. 3 In quem finem. 4 Patorum certa lex, qua fieri omnia asseruere

Stoici, vel gubernatio divina. 5 Felicitatis, aliis vitæ quam breve sit spatium,

& unde mors imminet. *Metaph. à meta Circensi, quam in flexu evitare peri-*

ti aurige erat. 6 Quantæ sit artis & operæ regere. 7 Unde, ut sit quasi me-

ta ad quam circumflectenda est remigatio in navali certamine. alii leg. *un-*

de, ut supra, nota. 8 Quærendo, & erogando. 9 Quæ vota. 10 Signatus re-

cens. 11 Utilitatem, usum. 12 Ex officio debeas. 13 Cujus qualitatibus, *quæ*

14 Quæ pars sit universi. 15 Hanc sapientiam edisce. nec invidendo doleas,

si advocatis & patronis Romanis uberius munerum copia suppetat quam ti-

bi. 16 Quod vasa præ copia & affluentia patent advocatis in cella pennaria.

17 Divitibus, uberis soll dominis Umbris, *Italiae populus* quos ille in iudicio

defenderit. 18 Missa à clientibus donaria. 19 Et quod falsamentum illud su-

persit è prima orca vel prima seria ac parte orce, nec deficiat, pluribus à

olentibus in dies donatis. 20 *Neque movearis, quod indocti milites aspernentur*

philosophos. Quorum alæ hircum olent. al. *hirtosa.*

87 Nec tibi
 inaudita aut
 incognita est
 virtutis via,
 quam Pytha-
 goras Samius
 indigitare
 voluit ex-
 pressam in
 bicorni litera
 -- 88 -- Y.

quæ in duos
 ramos se di-
 videns bi-
 vium vitæ
 monstrat; at-
 duam & an-
 gustam virtu-
 tis viam ex-
 tendens à
 dextra, mol-
 lem & latam
 vitii à sini-
 stra.

89 Virtutis
 crebris actio-
 nibus & la-
 boribus tri-
 tum.

90 Hesternam
 evaporat cra-
 pulam.

22 Ego non studeo esse philosophus, qualis fuit ille Arcefilas, qui cum nihil sciri affirmaret, dictus est philosophiae professor. neque esse volo sapientum unus ut ... 23. Solon legislator Atheniensis, qui me vigiliis, studiisque macerem, ærumnosus deinde futurus.

24 Quod attententi & cogitabundi signum est.

25 Quæ furor sapiunt. rabidi autem canes non latrant.

26 Meditantes nugantem

Dicat, Quod sapio, satis est mihi, non ego cura esse quod 22 Arcefilas 23 ærumnosique Solones, 24 Obstipa capite, & 24 fingentes lumine terram, 80 Murmura cum secum, & 25 rabiosa silentia rodunt, Atque exporrecto trutinantur verba labello,

Ægroti veteris meditantés somnia, 26 Gigni De nihilo nihil, in nihilum nil posse reverti. 84

27 Hoc est, quod palles? cur quis non prandeat, hoc est?

28 His populus ridet multumque 29 torosa juvenus Ingeminat tremulos naso 30 crispante cachinnos.

* Inspice: 31 nescio quid 32 trepidat mihi pectus, & agris

Faucibus exsuperat gravis halitus, inspice, sodes, Qui dicit medico, 33 jussus requiescere, 34 postquam

Tertia compositas vidit nox currere 35 venas 91

36 De majore domo 37 modice sitiente lagena,

38 Lenia 39 loturo sibi 40 Surrentina rogavit.

41 Heus bone, tu palles: 42 Nihil est. 42 Videas tamen i stud

Quicquid id est: surgit tacite tibi 43 lutea pellis. 95

44 At tu deterius palles: ne sis mihi tutor:

45 Iam pridem hunc sepeli. 46 tu restas. 47 perge, tacebo.

quale hoc est, Ex nihilo nihil, &c. 27 Hoc tanti est, inquit Centurio, ut ad pallorem studeas? 28 Philosophiæ placiti. Alii legunt, Hes. i. philosophos. 29 Robusta, militaris? 30 In rugas præ effuso risu contracto. 4 Ut vero æger, respondet philosophus, neglectio medico perit: ita vitiosi isti, qui philosophos animi medicos ludibrio & contemptui habent, miser eperibunt. 31 Ordo est, Qui dicit medico, inspice: nescio quid sibi velint hæc

32 Febris symptomata & gravis morbi indicia, cordis palpitatio, respiratio ægra & spiritus graveolentia: jussus requiescere ad quartum diem non abstinere, sed in gravem morbum labitur. 33 Ut ex requie & abstinentia convalescat, quod sit inter initia morborum. 34 Ubi æger videt nocte tertia moderate & iusti convenienter fluere 35 arteriarum pulsus, vel, venas simpliciter.

36 Ibi neglecto medici consilio, tanquam de morbo securus, poscit, vel deficiente sua è domo divitis cujusdam amici 37 in lagena non admodum capaci vel deficiente sua 38 Vina quorum austeritatem cecoxit ætas 39 Sibi balneum ingressuro 40 è Surrento Campaniæ oppido. 41 Medici intervenientis vi cuique ægri, um verba.

42 Æger respon. let morbum vel dissimulans, vel non sentiens. 43 Pallida cutis ab aqua intercuti intumescit. 44 Tu potius ð medice, inquit deplorata spe æger, nihili pallere & ægotare videris, quin me mittis, & te curas? nihi te tuore nini! est opus, idem faciunt perditis, qui correpti maledicta ingerunt.

45 Hunc, ait Philosophus, incontinentem ægrum, medicus contempnentem jamdudum sepelii, efferetur mox mortuus, tam scio quam si jam extulisset. 46 Tu contemptor philosophorum restas efferendus. Possunt & hæc esse verba ægroti dicentis; unde novus hic mihi tutor? priorem illum qui eadem quæ tu usque canebat, neque monendo inhibebat ne viverem meo arbitrio jamdudum extulit, spero & te propediem. Omnis composui felices. Nunc egoresce.

Inquit Horat. 9. Serm. I l. 47 Deride, vive, inquit Medicus, tuis moribus, ede bibe, lava, animo tuo morem gese. Quantum ad me, taceo, & abeo. 48 Tura

48 Turgidus hic epulis, atq; 49 albo ventre, 50 lavatur, 48 Ille quidem
 Gutturis sulfureas lente exhalante s' mephites. 99 49 ger spreto
 Sed tremor inter vina subit, calidumque 52 trientali medico interi-
 Excudit è manibus: 53 dentes crepuere relecti, i, & hic etiam
 Unctæ cadunt laxis tunc 54 pulmentaria labris. qui medici
 Hinc 55 tuba, candela: tandemque beatulus alto consilium. i.
 Compositus 56 lecto, crassisque 57 lutatus amomis, philosophiam
 In 58 portam rigidos calces extendit: at illum 105 49 Pallida
 59 Hesterni 60 capite induto 61 subiere 62 Quirites. vel cibus di-
 63 Tange miseræ venas, & pone in pectore dextram. stento.
 Nil 65 calet hic: summosque pedes attinge, manusque. 50 Balnea in-
 Non 66 frigent. 67 Visa est si forte a pecunia, sive trat, quod æ-
 Candida vicini subrisit molle puella, 110 51 Graveo-
 Cor tibi rite salit? c Positum est 69 argente catino lentes à eru-
 Durum olus & 70 populi cribro decussa 71 farina. ditate spiri-
 72 Tentemus fauces: tenero latet 73 ulcus in ore tus. Mephitis
 Putre, quod haud deceat plebeja 74 radere beta. proprie est
 Alges, cum 75 excussit membris timor albus ari- & corruptis
 stas: 115 aquis ascen-
 Nunc 76 face supposita fervescit sanguis, & ira dens.
 Scintillant oculi: dicisque facisque quod ipse 52 Calicem
 Non sani esse hominis, 77 non sanus juret Orestes. capientem
 re capitis, & totius soluta compage dentes relecti labijs retractis strident. tertiam sex-
 54 Cibi lautis evomuntur. 55 Mox illi mortuo apparantur quæ ad funeris so- tarii partem.
 lennitatem spectant, tubæ, tibie, faces, &c. 56 Ferali. 57 Unctus & pollin- 53 Ex tremo-
 tus, ut Sat. G. v. 35. 58 Καὶ ἔξαρτικὸς pro janua. versis in januam pedibus re-
 pro more componendi mortuos in feretro, qui cum ut plurimum in caput turam
 nati fuerint in vitam, ita in pedes rursus efferuntur ad sepulturam, vel na- turam
 turam civitatis extra quam efferebantur, sepeliebantur, urebantur, 59 Re- cens
 censi manumissi ex testamento defuncti. 60 Pileo donati. 61 Feretro, præsti- curi
 curi patrono supremum hoc officium. 62 Cives Romani à Quirino. i. Romu- lo.
 63 Inquit medicine. i. philosophie contemptor. Quo mihi hæc de febre & morte? ego
 64 Arteriam. 65 Non arguit calorem è febre. 66 Nec frigent extremæ par- pulchre
 tes. 67 Resp. philosophus, Immo gravioribus labores morbis a avaritia, b libi- dine,
 dine, c mollitie, d timore, e iracundia. 68 Annon cordis abdito motu prodis animi
 animi morbum? 69 Olus ipsum in catino algens. i. frigidum. 70 Non polli- natio
 natio & subtili. 71 Panis cibarius. 72 Si possis his vesci. 73 Ulcus delicatæ gula.
 74 Exasperare vili cibo, & fabrorum prandio, beta. Martial. 13. l. 13. epigr. 75
 75 Negabas te pallere aut algere, exangulis tamen timor te horrere fa- cit,
 cit, erexitque tibi pilos, aristarum more. 76 Dicebas modo nil caluisse, ecce autem
 autem bile suffusus sanguis circa cor ebullit velut igne supposito, & ira scin- tillant
 tillant oculi. 77 Exagitatus furiis matris Clytemnestræ, quam patris necem ultus,
 ultus, cum adultero Agistho occiderat, hoc est, ipsi insani te insa- num
 num judicabunt,

S A T Y R A I V.

Sub persona Socratis Alcibiadem objurgantis, invenitur in Neronem, qui nobilitatis suæ ostentatione & populi assentatione inflatus Remp. est aggressus: ad cujus administrationem (bene licet ad tempus dissimulet) nullis prudentiæ civilis, ne scientiæ quidem moralis sit remis instructus.

1 Tunc rempublicam administras?
2 Barbas alebant philosophi promissas ad gravitatem.
3 Socratem magistrum tuum & Alcibiades, vel, magistrum cujus è schola tanquam ex equo Trojano prodierunt Philosophorum sectæ: Socratem autem inducit momentem & corripientem

1 **R**em populi tractas? 2 (barbatum hæc crede
3 magistrum

Dicere 4 sorbitio tollit 5 quem dira cicutæ)

7 Quo fretus? Dic hoc magni 7 pupille Pericli,

Scilicet 8 ingenium, & 9 rerum prudentia 10 velox

Ante pilos venit, dicenda tacendaque calles.

Ergo cum mota 11 fervet plebecula 12 bile,

Fert animus calidæ fecisse silentia turba

Majestate 13 manus: quid deinde loquere? Quiritis,

Hoc, puto, non justum est, illud male, rectius illud.

14 Scis etenim justum gemina suspendere lance 10

Ancipitis libræ: rectum discernis, ubi 15 intor

Curva subit, vel 16 cum fallit 17 pede regula varo:

Et potis es nigrum 18 vitio præfigere 19 theta.

Quin tu igitur summa nequicquam 20 pelle decorus

Ante diem blando 21 causam jactare popello 25

Desinis, 22 Anticyras 23 melior sorbere meracas 3

Alcibiadem, quo à se amoveat periculum & suspicionem taxati Neronis Imperatoris 4 Haustus cicutæ, pœna capitalis apud Athenienses. 5 Fraude & invidia circumventum, quasi de diis male sentiret, &c. Xenoph. *ἐπιπομπή*.
6 Qua arte? 7 Alcibiadis tutela avunculi, cui Periclis insignis & jactabunde: Et Neronem Poppea pupillum vocavit, ut cui tutores essent Burrhus & Seneca.
8 Ironice. Tibi proculdubio contigerunt artes & scientiæ ~~—————~~ 9 *τιχρη* *πολιτικῆς*, & experientia rerum ~~—————~~ 10 ~~—————~~ Præcox, ante barbam & annorum maturitatem. 11 Secitiosa sævit. 12 1 a & tumultu. 13 Porrectæ vel motæ, in signum silentii. 14 Quatuor sequentes versus legi Ironice, vel interrogatorie. 15 Inter duo extrema vitia injusta. 16 Ubi legis norma varianda est propter variam circumstantiæ alicujus exceptionem, vel, ubi lex ipsa non recta sit: poteris tu vitiosam regulam coarguere. 17 Crute regulæ intorto. *Metaph. à fabrilis arte.* 18 Vitiis rebus & convictis. 19 O litteram condemnatoriam, notam mortis, *θάρσος*. 20 Alcibiades forma: Nero triumphali veste, vel simulata probitate, vultu etiam pulebro: 21 Pavonum more expansa cauda te venditare, vel instar canis mota cauda adulari, & capere auram popularem. 22 Elleborum in insula Anticyra copiose natam, ortam ex melancholia insaniam purgans. 23 Aptior, cui ipsi magis opus erat amentia & vitiis purgari, quam curam aliorum suscipere, regi quam regere.

24 *Qua tibi* 25 *summa boni est?* 26 *uncta vixisse patella* 27 *curata cuticula* 28 *sole.* 29 *Expectata: haud aliud respondeat haec anus, Inunc,*
 30 *Dinomaches ego sum: 31 susta, sum 32 candidus.* 33 *Esto*
 Dum ne deterius sapiat pannucia 34 *Baucis,*
 Cum bene 35 *discincto* 36 *cantaverit* 37 *ocima verna.*
 38 *Ut nemo in sese tenat descendere, nemo:*
 39 *Sed praecedenti spectatur mantica tergo.*
 40 *Quaeris: Nostin' Vectidi praedia? 41 cuius?* 25
 Dives 42 *arat* 43 *Curibus quantum non milvus* 44 *ob-*
 erret:
 Hanc ais? 45 *hunc diis iratis,* 46 *genioque sinistro:*
 Qui 47 *quandoq;* *jugum* 48 *pertusa* 49 *ad compita figit,*
 Scriola veterem metuens deradere 50 *linum,* 25
 51 *Ingemit, Hoc bene fit: tunicatū cum sale mordens*
 52 *Cape, & 53 farratam* 54 *pueris plaudentibus ollam,*
 55 *Pannosam facem morientis sorbet acci?*
 56 *At si unctus cesses, & 57 figas in cute solem,*
 Est prope resignotus, 58 *subito qui tangat, & 60 acre*
 per, inquit, Poeta. Tu princeps (si diis placet) nihilofanius statuis de summo
 bono, quam muliercula haec in transitu, quae olera venalia clamitat. 30 No-
 bilissimae foeminae filium te iacta & Alcibiades, sic Nero Agrippae. 31 Hoc so-
 lum habes quod glorieris tumidus, & opponas. 32 Speciosus & pelle decorus.
 33 Quid hoc? si nihilo plus sapias quam Baucis pannosa. Donatus multis con-
 globata pannis, alibi rugosa, ut Plin. 15. 14 pannucea mala. 34 A Poëtis uter-
 patum nomen vetulae olitricis. 35 Dissolutio. 36 Promericalia clamitaverit,
 37 Βαρικκόν pro quovis olere positum, v. l. cantando ocyumum quod Graeci
 etiam μὲν ἔδαρ appellat, servis exprobrat conditionem suam. 38 Vide quam
 nemo se nosse laboreat aliam omnis. Tu princeps alio un vicia inquit, & repre-
 hendis, & imitas: ad tua interim convives, ac illa putas luctere, nec tamen latent,
 dum enim tu de nostris moribus cognoscis, & nos de tuis. 39 Ex apologo Aescopi
 praecedentium vicia cornentur à sequentibus. 40 Tu quaeris, annorum divitis
 illius praedia, cuius avari iam in seclari vis. 41 Ego requiro, cuius? an illius
 qui ———— 42 ———— Possidet, vel simpliciter arat? 43 In Sabinis,
 44 Circumvolando non emeritatur. 45 Tu refers. Dico istam ipsum Vendi-
 tium, natum, vel viventem diis, hoc i. i. bus atque sibi male. 46 Quem defrau-
 dat. 47 Quandocumque, si quando. ———— 48 ———— Ad pervia, ta-
 mola, hinc inde patentia compita ———— 49 ———— suspenso jugo,
 compitalia, celebrat vel ipso die fetto vix solvat jugum. 50 Picem. i. relin-
 re. vide Juven. Sat. 6. 533. 51 Cum gemitu faustum hoc verbum Bene sit pro-
 nunciatis, quod Virgilius 8. eclog. bonum sit. 52 Non purgatum 53 Pulcem e
 farte in olla coctam 54 Familia, libertis suis & servis exultantibus, ac si
 laute tractentur. 55 In hoc versu quavis dictio est emphatica. Vappam cui in-
 sunt floeces, floeci quidam & panniculi. 56 Tu, in vero, qui in alienam avari-
 tiam & sordes paratus es dicere, probrosam libidinem est qui videat & repre-
 hendat. 57 Ad solem te ungas, ut oleum imbitum cutim reddat nitidam.
 58 Quem tu non cogitas. 59 Animadvertat & arguat. Nonne vidis, aliquis cu-
 b. i. 2. flantem prope tangit. Horat. 60 Acriter excretur.

61 Radieitus *Despuat in mores : penemque arcanaque lumbi* 35
 evellentem, depilantem. 61 *Runcantem populo marcentes* 62 *pandere vulvas.*
 62 Ut patiaris muliebria. 63 *Tu cum* 64 *maxillis* 65 *balanatum* 66 *gausape peccas,*
 63 *Cur capillos & barbam* *Inguinibus quare detonsus* 67 *curgulio extat ;*
alens depilas *Quinque* 68 *palæstritæ licet hæc* 69 *plantaria vellant,*
prudenda ? ut 70 *Elixasque nates labi factent forcipe adunca.* 40
se — τ' εσ. 72 *Cedimus, inque vicem præbemus crura sagittis.*
 64 *πεττινε* *dentato in-* *Vivitur hoc pacto : 73 sic novimus. ilia subter*
dentato in- 74 *Cacum vulnus habes ; sed lato* 75 *balteus auro* 44
star maxill. *Prætegit : 76 ut mavis, da verba, & 77 decipe nervos.*
alii cum ma- *Si potes. 78 Egregium cum me vicinia dicat,*
xillis. i. & *Non credam ? 79 viso si* 80 *palles improbe a nummo,*
maxillas, hoc *b Si facis, in penem quicquid tibi venit* 81 *amarum,*
est, mentum 82 *Si* 83 *Puteal multa c cautus vibice flagellas :*
& genas. *Nequicquam populo* 84 *libulas donaveris aures.* 50
 65 *Balanino* 85 *Respice quod non es. 86 tollat sua munera*
unctum. *cerdo :*
 87 *Tecum habita, & noris quam sit tibi curta*
supellex.

66 Capillitium, instar gausapis villosi, alii barbam. 67 Muto à similitudine curgulationis, vel columellæ, vel verniculi. 68 Depilatores robusti, vel ut palæstritæ. 69 Pilos. 70 Assiduis balneis, vel ad δ' ψ' κ' α' ι' σ' μ' ο' d' lotas. 71 Isti pili nullo psilothro vel forcipe penitus evelluntur. 72 Ut gladiatores dum adversarium petunt se telo exponunt : ita & nos aliorum vitia inquirendo præbimus iis occasionem de nostris cognoscendi. 73 Ex tua in aliis vitiis acri disquisitione. 74 Libidinem dissimulatam. 75 Potentia tua & imperium tua vitia tegunt. 76 Sed te non latent, quin te decipe si potes, & —
 77 — Finge te sanum, vel imperit onus suscipe ultra vires. 78 Inquit Alcibiades aut Nero. 79 Si sis avarus, inquit Poeta, b libidinosus, c Injustus, rejectu popelli offentatione, ne affectes Remp. tibi conscius quam prud. nita sit constitutus 80 Desiderio nummi. 81 Π' λ' κ' ε' τ' ι' ν' ε' s' t, libidini enim non raro acerbi exitus. 82 Si delatorum litigiis forum vexari patiaris, vel, si primos urbis vicos noctu cum gladiatoribus pererrans, obvios exdis, vel, si puteal gravissimæ foeneratorum usuræ, te permittentē, vexent. 82 Puteo labrum magnificum impositum juxta Fabianum arcum, in portu Juliana, ubi foenatores versari, & iudices jurare soliti, ibidemque tribunal. 84 Laudis sitibundas credulas. 85 Noli tibi arrogare & sumere, quod non habes. 86 Ne crede assentationibus, sed sibi habeat vanas suas laudes levis & vilis populus. 87 Tu te examina, & comperto quantula sit tibi prudentiæ civilis ad remp. administrandam vis, intra pelliculam tuam te contine.

S A T Y R A V.

Gratum erga Cornutum præceptorem suum testatur
animum. Deinde quæ sit vera libertas ostendit, id
que juxta Stoicorum paradoxon: *solum sapientem li-*
berum esse.

¹ *V* Atibus hic mos est, centum sibi poscere voces,
Centum ora, & linguas optare in carmina cen-
tum:

^b Fabula seu mœsto ² ponatur ³ hianda tragædo.

^c ⁴ Vulnere seu Parthi ⁵ ducentis ab inguine ferrum.

⁶ Quorsum hæc? aut quantas robusti carminis offas

⁸ Ingeris, ut par sit centeno gutture niti?

Grande locuturi ⁹ nebulas ¹⁰ Helicone legunt:

¹¹ Si quibus aut ¹² Progenes, aut si quibus olla ¹³ Thyestæ

¹⁴ Feruebit, sæpe insulso ¹⁵ cananda ¹⁶ Glyconi.

¹⁷ Tu neque anhelanti, ¹⁸ coquitur dum massa camino,

Folle premis ventos: nec clauso murmure raucus ¹⁹

Nescio quid tecum grave cornicaris inepte,

Nec ²⁰ scloppo tumidas intendis rumpere buccas.

²¹ Verba togæ sequeris, ²² junctura callidus acri,

Hujus tempo-
poris Poëtis
qui — b —
tragædias &
(Neroni adu-
lantes) —

Par-
thica scri-
bunt bella.

mos est cen-
tum poscere
voces, in imi-
tationem Ho-
mer. 2. Iliad
Virg. 6. Æn.
Ov. 12. Met.

A Poëta
Tragico
scribatur.

— 3 —
summa vo-
cis conten-

tione pronuncianda à mœsticiâ præ se ferente Tragædo. i. actore seu histrio-
ne. 4 Data, 9. I accepta. 5 E. vulnerato inguine extrahentis vel Parthi, dum
fugere se simulat, sagittas mittentis in hostes ab inguine ductas, ut aliis ja-
culandi mos ab auricula, mamma, vel humero. *Vi gatis jaculantis ab ingui-
ne braccis.* Propert. 4. l. ubi Ios. Scal. Jaculari ab inguine barbarum est: ut à
capite Græcam. 6 Fingit Cornutum quasi præsentem quærere, *In quem fi-
nem linguas & voces istas poscat Satyricus?* 7 Fortis epici carminis ampullas
& globulos verborum. *Metaph. durior.* 8 Intendis, objicis, ut opus sit cente-
no gutture niti? 9 Timida figmenta specie magna, nugas sonoras. 10 Vide
Prologi vers. 4. 11 Quicumque scripturi sunt tragædias, quarum argumenta
sunt filii olla cocti & appoliti patribus Tereo & Thyestæ. 12 Qui Ictyn fi-
lium Tereo marito coctum apposuit, ultra vim ejus & stuprum Philomelæ
illatum. 13 Cujus filios decoctos Atreus frater illi apposuit cœnandos in
ultrionem incestus cum Europa uxore. vide quæ nos ad Senecæ Thyesten.
14 Maxima animi concitatione & acri studio describenda servabit *continua-*
21 allegoria ab olla, ut & ————— 15 ————— cœn. i. agenda & repræ-
sentanda. 16 Tragædiarum illi actori insulto, ut cui crambe toties repetita
non patiat nauseam. 17 Tu non scribis argumenta inflata & versus ampul-
losos, quibus meditandis pronunciandisque anhelantes opus sit agitare pul-
mones, non secus ac conclusæ auræ follibus vexantur, dum igni mollietur
ingens ferri massa. 18 Imitatio Horat. Sat. 4. l. 1. 19 Nec alte cogitabundus
inepte vel expatiaris, vel rauca & compressa voce more cornicum tibi ob-
murmuras. 20 Sonantiore inter recitandum emisso spiritu, ex aère buccis
Incluso. 21 In communi usu posita. *alii* Satyram intelligunt, quæ tota Ro-
mana est, ut & toga. 22 Compositione accurata. Sat. 1. v. 65.

23 Concinnus, stylo modesto, non hianti & turgido ore, alii legunt *teris*, i. explicas, expolis.
 24 Quos quis male conficius horret, arubescens, mores, quorum mentione & conscientia pallet aut rubet, *Changerb co. Jour. auditor cui frigida mens est. Juven. 1.*
 25 Reprehendere, carpere, perstringere.
 26 Sciens.
 27 Urbanis & falsis jocis.
 28 Ex eadem mente, eodem stylo & subiecto.
 29 Tragica illa argumenta relinque ———— 30 ———— Graecis tragicis atque iis, qui grande & tumidum carmen affectant. 31 Capite, pedibus & manibus Pliſthenis & aliorum filiorum Thyestæ, quæ retervavit Atreus inspicienda fratri, vide Sen. Thyest. 32 Tu mores populi Satyrico sale frica. 33 *R. sp. Persius:* Non posco centenas voces ad turgida illa atque Tragica, sed quibus sufficiam tuis erga me meritis 6 Cornute, tibi que gratis agendis. 34 Ampullosis, vanis. 35 Speciosis pigmentis. 36 Carmine gravi argumentum leve exornare, atque extoltere. 37 Ingenue, sincere, perinde ac si secreti loqueremur. 38 Grata ac simplici iussa, *vel versu.* 39 Quam pars melior & major sis animæ nostræ. i. meæ. 40 Tange, pulsa digito, ut qui fictilia explorant. 41 Quid integrum & verum sonet ———— 42 ———— quid simulatum & iucatum. *M. taphora à parietum in crustationibus.* 43 Ad animum sincere gratum exprimendum, non ad sonoras fabulas & inflatas nugas. 44 Intimis penetralibus, & ipsis animi mei latebris. 45 Ingenue proferam. 46 Una mea lingua. 47 In imo cordis recessu. 48 Sub præceptoris imperio, *vel vim timendi aliunde* 49 Pudicitie & verecundie, cujus tinctura & symbolum purpura. 50 Toga, cui prætextur purpura: qua Romanorum filii ad pubertatem ætatis sc. annum xvj. amiciebantur. 51 Reliquit me, sumpta jam virili toga. 52 Cordis figuram habens ante pectus ingenuis annexa nobilium filiis aurea, tenuiorum filiis coriacea, *Juven. Sat. 5. v. 163.* 53 Gabino cinctu, *vel habitu peregrinantium formatis, & caninis pellibus amictis.* 54 Pueris, cum ex ephebis excederent, bullas & prætextas laribus consecratas ad suam cujusque effigiem appendere mos erat. 55 Assentantes, non rigidi ut prædagogi. 56 Vico Romano quod sub urbe antiqua esset dicto. infami & lubrico, in quo habitabant meretrices. vide que ad Mart. ep. 1. 1. e. 57 Clypeus qui mihi, pro more Romano in viros iam transcripto, mei juris factus, & tyroni datus est *Abus. i. insigni vacuus, stipendiis & rebus pulchre gettis postmodo insigniendus: vel centram plicarum togæ virilis albæ in umbonis formam corrugatum.* Casaub.

Cumque 58 iter ambiguum est, & vita nescius error
 Diducit 59 trepidas 60 ramosas in compita mentes, 35
 Me tibi supposui teneros tu suscipis annos
 61 Socratico Cornuto sum, tunc 62 fallere solers
 Apposita 63 intortos 63 extendit 63 regula mores:
 Et premitur ratione 64 animus, vincique 65 laborat,
 66 Artificemque tuo ducit sub pollice vultum. 40
 Tecum etenim longos memini consumere 67 soles,
 Et tecum 68 primas epulis decerpere noctes.
 Unum opus, & requiem pariter disponimus ambo,
 Atque 69 verecunda laxamus seria 69 mensa. 44
 Non equidem hoc dubites, amborum 70 fœdere certo
 Consentire 71 dies, & ab uno sidere duci,
 * Nostra vel equali suspendit tempora 72 libra
 Parca 73 tenax veri, seu 74 nata 75 fidelibus hora
 Dividit in Geminos concordia fata duorum. 49
 76 Saturnumque gravem nostro 77 Iove 78 frangi-
 mus una.
 79 Nescio quod, certe est quod me tibi temperat, a-
 strum.
 80 Mille hominū species, & rerum discolor usus:
 81 Velle suum cuique est, nec voto vivitur uno.
 a Mercibus hic Italus mutat 82 sub sole recenti
 Rugosum piper, & 83 pallentis grana cumini: 55
 b Hic satur 84 irriguo mavult 85 turgescere somno,
 Hic campo indulget: hunc alea 86 decoquit: ille
 translata à fabrilis arte. 64 Appetitus & mollior pars irrationalis animi sub-
 jugatur, & docetur parere rationis imperio. 65 Egredere, nec sine luctu vincitur.
 66 Pollice artificis. Hypallage, vel rectius induit, sumit institutionis formā ante-
 laboratam. à figuris translato. Juven. Sat. 7. v. 236. 67 Dies. 68 Primas partes
 noctium 69 Refectione, vel faciliis & salibus modestis. 70 Situ & consensu
 siderum, qui plurimum valet ad similitudinem morum, unde amicitia. 71 Nati-
 vitates seu vitas * Sive utriusque nostrum natiuitatibus præferat Libra
 vel Gemini, seu alia quævis constellatio, ex cuius influentia nobis iidem mo-
 res, eadem dispositiones, eadem studia. 72 Sub Geminis, Libra, & Aquario na-
 ti. Unum pectus habent, fideique immobile vinculum. Manil. 1. lib. 73 Veritatis &
 Justitiæ, ut quæ sub Libra vel non mendax, ut Horat. Od. 10. lib. 2. immutabilis.
 74 Horoscopus. 75 Quæ nascuntur fideles. Hypallage 76 Saturni inimici fide-
 ris malignitatem. 77 Clementia benigni Jovis qui nos nascentes aspexit.
 78 Temperamus, mitigamus, impedimus. Horat. Od. 17 lib. 2. seu libro, seu mo-
 &c. 79 Vel aliud quod sidus nos inclinât ut amice conspiremus. 80 Et cum
 varia sint vitæ instituta: a alii divitias, b voluptates sibi proponant alii, c eis
 Sapientiæ amistes præis juveniui Rom. ad artes & mores. 81 Voluntas, vitæ
 Institutum. 82 In regionibus Orientalibus hic mutat merces surgente à sole
 Horat. lib. 1. ser. 4 83 Quod potum gignit pallorem. vel simpliciter pallentis.
 84 Sublati à stomacho vapores & à frigore cerebri in humores resoluti irri-
 gant sensoria, obstruuntque meatus, unde somnus. 85 Saginat enim somnus.
 86 Consumit.

58 Alludit ad
 bivium Her-
 culis Proci
 apud Xeno-
 noph. 2. A-
 poinn.

59 Anxie
dubias.

60 Alludit ad
litteram Py-
thagoræ Y.
ubi se via fir-
du in ambas.
sup. Sat. 3.

v. 56.
61 Instituc-
tione Stoica
è Socratis
schola.

62 Absque
tudio aut ri-
gore flectere
& emendare.
vel lege ostē-
dit: & ordina-

to, solers re-
gula apposita
ostendit
intortos mo-
res fallere. i.
quod pravi-
tiores in et-
rores exitu-
umque tra-
hunt.

63 Intortos
extendit reg-

87 In Venerem solutus, & exhaustus ad putredinem usque. 88 Propter lapillos qui arthriticis in articulis concretescunt, materiam scilicet calculosam, quæ Tartarus dicitur à similitudine. 89 Manus & pedes, homo enim assimilatur arbori inversæ. 90 In luxu, & ignorantia caliginosa actos. 91 In voluptatum cœ-

In 87 Venerem est putru: sed cum 88 lapidosa chiragra
 Eregerit articulos veteris 89 ramalia fagi, 59
 Tunc 90 crassos transisse dies, lucemque 91 palustrem.
 Et sibi jam seri vitam ingemuere 92 relictam.
 At c te nocturnis juvat 93 impallescere chartis,
 Cultor enim juvenum 94 purgatas inseris 95 aures 63
 96 Fruge Cleanthea. Petite 97 hinc juvenesq; senesq;
 98 Finem animo certum, 99 miserisque viatica

1 canis,

2 Cras hoc fiet. 3 Idem cras fiet: quid? quasi magnum
 Nempe diem donas? 4 sed cum lux altera venit, 67
 Iam cras hesternum consumsimus: ecce aliud cras
 6 Egerit hos annos, & semper paulum erit ultra.
 7 Nam quamvis prope te, quamvis temone sub uno
 Virtutem sese, frustra sectabere 8 canthum. 71
 Cum rota posterior curras, & in axe secundo
 * Libertate opus est: non 9 hæc, ut quisque 10 Velina.
 11 Publius 12 emeruit, 13 scabiosum 14 tesserula far 74
 Possidet. 15 Hen steriles veri, quibus una 16 Quiritem

no & impuritate. 92 Vide Sat. 3. 38. 93 Ex studio pallorem contrahere. 94 Purg. à vitiis. vel preparatas, dociles. 95 Animum, & est Hypallage, pro, auribus frugem Cleanthis inseris. Metaphora. 96 Disciplina Ethica, Stoica. Cleanthes enim Zenonis fuit discipulus & successor. 97 Ex hac disciplina, & philosophia. 98 Qui finis est virtus & honestum. 99 Præsidia adversus miserias, quas fert senectus, è mente Biantis, qui filio suavitissimum senectuti comparare viaticum Virtutem & Sapientiam. 1 Capillis, canities, senectuti. Hic autem ignavus juvenis procrastinabit studia dicitque: Cras vacabo philosophiæ. 3 Imo inquit Poeta, idem cras facies quod hodie, & differes usque. 4 Quid, inquit Juvenis? Adeone magna res est una ad voluptatem diecula concessa mihi cras aliam vivendi rationem in futuro? 5 Sane, respondet poeta, non ita gravis est unius diei jactura, si modo unius tantum esset; verum ubi perit hesternus ille, quem tibi indultum fore petebas, neque hic dies videtur te saniolem, quin & alterum petis cras: ecce prorogatum hoc indies cras 2- illud protrudit aliud: absumitque totos annos, atque ita in teternum compe- rendinabitur. vide Martial. epigr. 59 lib. 5. 6 Pellit, trudit, proterit, ab Egero, egressi. 7 Quamvis enim tu ut posterior rota in axe secundo curras: priorem rotam, procrastinam di- m prope te videas, & mox te posse assequi putes, cum ta- men illa sub eodem temone i. tenore & cursu aufugiat, frustra attingere co- naris. 8 Ferrum quo rota munitur pro rota. 9 Quisigitur felicitatem tibi pro- ponis, Philosophiæ absque mora vaca. huic infernas oportet, ut vera tibi con-ingat libertas. Non differitur in diem qui se illi subiecit, statim circumagitur, inquit Seneca. Quæ tamen non est hæc civilis, &c. 9 Non hac civili, qua ut quisque servus ————— 10 ————— in tribum aliquam relatus. Velina aurem nomen tribus, quæ numero aliarum accessit. 11 Nomine patroni as- sumpto, qui libertis mos erat. 12 Cui jam emerito & manumisso præbetur frumentum. 13 Corruptum, alii legunt Scabiosum. 14 Tessera est signum quod accipiebant cives à curatore annonæ, à quo frumentum publice erogabatur ad pauperes cives sublevandos. 15 Quam falluntur? 16 Civei Ro- manum.

17 Vertigo facit! 18 hic Dama est non 19 tressis agaso!
20 Vappa, 21 & lippus & 22 in tenui farragine men-
dax.

23 Verterit hunc dominus, momento 24 turbinus 25 exit
26 Marcus Dama, papa! Marco b spondente recusas
Credere tu nummos? Marco sub c iudice palles? 80
27 Marcus d dixit: ita est. e ad signa Marce tabellas.
Hæc mea libertas, hanc nobis 26 pilea donant.

27 An quisquam est alius liber, nisi ducere vitam
Cui licet, ut voluit? licet, ut volo, vivere: non sim
Liberior 28 Bruto? 29 Mendose colligis, inquit 85
Stoicus hic, aurem mordaci lotus aceto,
30 Hoc reliquum accipio. 31 Licet illud & Ut volo
tolle,

32 Vindicta postquam 33 meus à prætoris recessi,
Cur mihi non liceat iussit quocunque voluntas,
34 Excepto si quid 35 Masuri 36 rubrica vetavit? 90

37 Disce: sed 38 ira cadat naso, rugosaque sanna,
Dum 39 veteres avias tibi de 40 pulmone revello.

41 Non prætoris erat stultus dare 42 tenuia rerum
Officia, atque usum rapida permittere vitæ.

43 Sambucam citius caloni aptaveris alto. 95
Stat contra ratio, & secretam * garrit in aurem,
Ne liceat facere id, quod quis vitiabit agendo.

Publica lex hominum, naturaque continet hoc fas,

17 Circum-
actio. manu
mittendum
dominus co-
ram prætoris
dextra pre-
hensum in
orbem rota-
bat, & è ma-
nu mittebat,
ut sure esset
potestatis,
quasi signifi-
cans licere
jam illi ire
in quam-
cumque par-
tem vellet.
18 Nuper
Dama ser-
vus, nunc
Marcus Da-
ma liber &
civis.
19 Vix trio-
bularis mu-
lio, i. servus
infimæ con-
ditionis.
20 Moribus
nequam, in-
sultus ut
vappa, i. vi-
num insipi-
dum & cor-
ruptum per

interitum caloris vitalis. 21 Scientiæ rudis. Translatio à corpore in animum.
22 In rebus vilissimis, etiam jumentorum cibariis fallax & fraudulentus.
23 Postquam tamen verterit hunc dominus. 24 Circumactionis. 25 Factus est,
a civis & liber b sponsor, c iudex, d testis, e testator. & hæc dicit recens ma-
numissus Dama, seu fautor ejus, reletiam Pætæ Ironice. 26 Servi manu emissi
raso capite à dominis pileum libertatis insigne sumebant 27 Etiam syllogizat
M. Dama 28 M. Junio Bruto qui regibus exactis libertatis auctor fuit. 29 Hic
philosophus Stoicus acutus & acrimonia judicii, Dialectica autem instructus
respondet: Falso argumentaris. 30 Majorem propositionem crebe intelle-
ctam accipio. 31 Minorem nego. 32 Dama assumptionem probatum iturus in-
quit: Postquam virga prætoris (qua manumissis caput tangit jubens eos, Libe-
ros esse) pronunciatus sum liber. 33 Mei juris & arbitrii, i. liber. 34 Præter-
quam quod legibus cautum est. 35 Masurii Sabinii jurisconsulti celeberrimi
tempore Tyberii Imp. 36 Legum tituli minio notari 37 Resp. Stoicus vel Poe-
ta. 38 Nec irascere, neque irride, quod te doceam. 39 In veteratas opiniones
& aniles de libertate, dum civilis ista pro vera illa animi ab imperitis habe-
tur. 40 Imo pectore. 41 Non in manu prætoris, sed philosophi erat. 42 Sub-
tilia per differentias & circumstantias officia. 43 Neque exigas à stupido pue-
ro militis (qui quod *υδρα*, i. ligna bajulabat, vel quod clavam ligneam gere-
bat. Calo dictus est) ut lyram scire tangat, alius ut machinam illi in portu et-
eam intendat ac trauset, atque ab hoc Dama, quem prætor civili donavit li-
bertate, ut libere & secundum rationem agat. Alii gannit,

44 Ut pro
vetitis habe
at ea que
quis non di
dicat, ut tan
quam pro
hibitus ab
stineat, ne
que profite
atur exerce
atve artem
quam non
novit.

45 Medicam
artem exer
ces? de elle
boro Satyr.
4. vers. 16.
46 Nec certa
habitacogni
tione phar
maci diluen
di & prepa
randi, nec
morbi, tem
pestatis an
imi, aproti
constitutio
nis, virtum,
&c.

- 44 *Ut teneat vetitos inscitia debili actus.*
 45 *Diluis helleborum* 46 *certo compescere puncto* 100
Nescius examen? vetat hoc 47 *natura medendi.*
 48 *Navem si poscat sibi peronatus arator*
 49 *Luciferi rudis, exclamet* 50 *melicerta perisse*
 51 *Frontem de rebus.* 52 *Tibi* 53 *recto vivere talo*
 54 *Ars dedit? &* 55 *veri speciem dignoscere calles,*
 56 *Ne qua subarato mendosum tinniat auro?* 106
 57 *Quæque sequenda forent,* 58 *quæque evitanda vi
cissim,*
Ille prius 57 *creta, mox* 58 *hæc carbone notasti?*
Et modicus voti, 59 *presso lare, dulcis amicus?*
 60 *Iam nunc astringas, jam nunc granaria la
xes:* 110
Inque luto 61 *fixum possis transcendere nummum:*
Nec 62 *glutto sorbere salivam* 63 *Mercurialem?*
 64 *Hæc mea sunt, teneo, cum vere dixeris; esto*
 65 *Liberque ac sapiens,* 66 *Prætoribus ac Iove dextero.*
 67 *Sin tu cum fueris nostræ paulo ante farine,* 115
 68 *Pelliculam veterem retines, & fronte politus*
 69 *Astutam vapidam servas sub pectore* 69 *vulpem:*

47 Ars quæ naturam imitatur, Medicina. 48 Gubernandam. 49 Stellarum
etiam medioeri cuivis gubernatori notarum. 50 Deus marinus qui Palæ
mon, & Portumnus. i. *quis exclamet.* 51 Pudorem, cuius sedes frons est.
52 Quod si philosophia te docuerit hæc officia sequenda. 53 *O' p' d' o' o' d' a' i' o*
walks uprigibly. 54 Philosophia, recte vivendi ars. 55 Quo verum esse vide
tur, nec est: apparens bonum à vero bono discernere. 56 Ne qua simulata hy
pocrisis, vel species veri aut boni, velut numus subaratus & adulterinus,
qui raucum & sardum sonat, te fallat. 57 Approbas bona. 58 Damnas mala,
à more illorum qui bona lapillo albo, mala nigro signabant Satyr. 2. v. 1.
Creta an carbone notandi? Horat. lib. 2. 3: Serm. 59 Frugalis, medico
contentus cum lare fundo. 60 Prout occasio postulat liberalitatem exerce
re. 61 Si potes præterite nummum à pueris in via vel elavo fixum, vel funi
lae inclinavit se ad tollendum nummum, retracto eo pueri derideant. *In*
trivis fixum qui se domittit ob assent. Horat. 16. epist. lib. 1. 62 Ille colli par
te, vel ipse gluto. i. belluo qui deglutias salivam tuam ex spe lucri velut ex
edendi appetitu natam. ubi enim quid palato gratum occurrit, affluit saliva
quasi linguæ & gustatus ministra. 63 Lucrosam. Mercurius enim lucri velut præ
ses credebatur. 64 *Ordo est,* cum vere dixeris, hæc mea sunt, teneo. i. hæc
jura & officia vere colo. 65 Corpore & animo te liberum pronuncio.
66 Prætor te civili, Iove liberatore te philosophica libertate donante.
67 Sin tu dudum nostræ. i. servilis conditionis & vitiorum, civili tantum
libertate donatus veterem retines nequitiam, nego te liberum esse & ser
vum pronuncio. 68 *Alludit ad Leberidem* si antiquos mores obtines. 69 Fal
saciam & fraudes callide regis corde corrupto.

- 70 Qua dederam supra repeto, 71 funemque reduco. 70 Liberta-
 72 Nil tibi concessit ratio, 73 digitum exere, peccas. tem & sapi-
 74 Et quid tam parvum est? 75 sed nullo thure litabis. entiam. que
 76 Hereat in stultu brevis ut 77 Semuncia recti. 121 supra tibi
 78 Hac miscere nefas: 79 nec cum sis 80 cætera fossor, concesseram,
 81 Treis tantum ad numeros satyri moveare Bathylli. à te repolco,
 82 Liber ego 83 unde datum hoc sumus tot subdite re- 71 Tibi rur-
 bus? 124 sus injicio
 84 An dominum ignoras, nisi quæ 85 vindicta relaxat? frenum ser-
 86 I puer, & 87 strigiles Crispini ad balnea defer; vitoris. v. l.
 88 Si increpuit, cessas nugator? 89 servitium acre alludit ad
 Te nihil impellit? 90 nec quicquam extrinsecus intrat puerilem lu-
 Quod nervos agitet? 91 sed si intus, & jecore agro sun: *ἐλαττοῖσι*
 Nascantur 92 domini, 93 qui tu impunitior exis, 130 *δαρ*. per fu-
 Atque hic, quem ad strigiles scutica & motus egit nem utrin-
 herilis? que attra-
 94 Mane a piger stertis: 95 Surge, inquit b Avari- ctum, Horat.
 tia: Eja ep. 10. lib. I.
 Surge. Negas, instat, Surge, inquit. Non queo. Surge. Tortum di-
 Et quid agam? rogitas? 96 saperdas advehe Ponto gna sequi po-
 tem. 72 Philosophia Stoica ne minimam quidem tibi veræ libertatis parti- tuis quam
 culam dedit. 73 Ne digitum quidem movere potes quin pecces, *Stoice sitis*. ducere fu-
 74 Quid autem tam parvum est, inquit *Dama*, quem movere digitum. 75 *Stoi-* nem. retra-
 cus respondit nullis tamen victimis impetrabis à Deo. 76 hens funem,
 ut qui perfecte non sapit, aliquid sapiat: æque enim peccatum est digitum ac & tibi ne-
 corpus movere male. *Stoice*. 77 Vel minima etiam sapientiæ mica aut par- gans quam
 ticula. 78 Servitutem ac libertatem: sapientiam ac stultitiam. 79 Nec pote- modo dede-
 ris, stultus cum sis, etiam in minimis ex sapientia agere: non magis quam ram liberta-
 qui 80 cætera *Hellenism. sub. κατὰ* i. quoad cætera ru- tem.
 sticus est 81 poterit saltare tres staticulos ex arte *Ba-* 72 Philosophia Stoica ne minimam quidem tibi veræ libertatis parti-
 thylli Alexandrei Pantomimi Satyram saltantis. vide *Juv. Sat. 6. v. 64 legas* culam dedit. 73 Ne digitum quidem movere potes quin pecces, *Stoice sitis*.
 & aque Satyram. sic *Horat. epist. 2. lib. 2. Tunc Satyram nunc agrestem Cyclo-* 74 Quid autem tam parvum est, inquit *Dama*, quem movere digitum. 75 *Stoi-*
 po movetur. 82 Instat *Dama*, se liberum esse elimitans. 83 Refert *Stoic.* unde cus respondit nullis tamen victimis impetrabis à Deo. 76
 tibi liberi nomen usurpas, cum tot vitiis imperiis subditus sis? 84 Nullum ut qui perfecte non sapit, aliquid sapiat: æque enim peccatum est digitum ac
 tibi credis esse dominum præter externum illum corporis? 85 Prætoris vir- corpus movere male. *Stoice*. 77 Vel minima etiam sapientiæ mica aut par-
 ga. supra vers. 88 86 Distinguit libertatem philosophus. Tibi quidem concedo, ticula. 78 Servitutem ac libertatem: sapientiam ac stultitiam. 79 Nec pote-
 inquit, te liberum esse corpore ex jure civili, sed liberum esse animo ex Phi- ris, stultus cum sis, etiam in minimis ex sapientia agere: non magis quam
 losophiæ regula nego. Si quis enim herus iubeat: I puer &c. 87 Ad sudorem qui 80 cætera *Hellenism. sub. κατὰ* i. quoad cætera ru-
 in balneis detergendum. *ἐλαττοῖσι* 88 Et his verbis te increpet, cessas nuga- sticus est 81 poterit saltare tres staticulos ex arte *Ba-*
 tor? 89 Civile illud servitium acre te nihil impellit, qui jam corpore liber es. thylli Alexandrei Pantomimi Satyram saltantis. vide *Juv. Sat. 6. v. 64 legas*
 90 Neque extrinsecus habes dominum aut motorem, qui te impellat & co- & aque Satyram. sic *Horat. epist. 2. lib. 2. Tunc Satyram nunc agrestem Cyclo-*
 gat. 91 Sed si nascuntur tibi in jecore quod concupiscentiæ sedes est (ut vo- po movetur. 82 Instat *Dama*, se liberum esse elimitans. 83 Refert *Stoic.* unde
 lunt medicorum filii) vel in corde affectuum sede 92 Quanto minores tibi liberi nomen usurpas, cum tot vitiis imperiis subditus sis? 84 Nullum
 Affectus mali qui tibi dominantur 93 Nec unum iatus habes dominum, sed plures eosque diversa imperantes, sc. a *Pigrissi-*
 ponas & cruciatus pateris, quam servus ille quem ad strigilem, &c. 94 Nec am. b *Avaritiam*, c *Luxuriam*, d *Libidinem*, e *Ambitionem*, f *Superstitionem* &
 unum iatus habes dominum, sed plures eosque diversa imperantes, sc. a *Pigrissi-* 95 *Dialogismus*, inter pigrum *Dama*, *Avaritiam* & *Luxuriam*. 96 Quæ ad
 am. b *Avaritiam*, c *Luxuriam*, d *Libidinem*, e *Ambitionem*, f *Superstitionem* & 95 *Dialogismus*, inter pigrum *Dama*, *Avaritiam* & *Luxuriam*. 96 Quæ ad
 95 *Dialogismus*, inter pigrum *Dama*, *Avaritiam* & *Luxuriam*. 96 Quæ ad victum conducunt, ut *saperdas*, piscis genus, quæ capiuntur in *Ponto* seu
Mæotide, *Synecdo. bicc.*

97 — Phar- 97 Castoreum, 98 stupas, 99 hebenum, 1 thus, 2 labrice
 maca ad me- 3 Coa : 135
 dicinam, cu-
 jus generis
 sunt restes
 castoris —
 98 — Ad
 vestium, &
 stupa vili li-
 ni genere.
 — 99 —
 Ad ædificia,
 ligna; —
 1 — Ad
 sacra; —
 2 — Ad
 voluptatem,
 vina & aro-
 mata, mollia
 scil. & lenia
 — 3 —
 Vina ex Coa
 insula.
 4 In empo-
 riis Orien-
 talibus, ita
 sub sole re-
 centi, v. 54.
 vel novum,
 seu modo
 advectum.
 5 Preoccupa
 alios merca-
 tores.
 6 Sitis tole-
 rantissimo, ad quartum usque diem. 7 Commuta merces, negociare. 8 Et pe-
 jera, 9 Inquit Dama. 10 Resp. Ava tua. heu Stolidæ! Varones autem fuerunt
 militum servi, calones seu caculæ grandes & stupidi. 11 Regustatum digito
 terebrare (i. saltem lingere) contentus perages, i. vives, quævis dictio est em-
 phatica. 12 Si intendis vivere julle & sancte, Jovem veritus. 13 Scorteam
 manticam, vidulum, vel segettre. 14 Imponis servis arcinas deferendas ad
 navim. 15 Mare rapidè seces, naviges. 16 Ad corrumpeudum ingeniosa. 17 Un-
 de tibi excrevit, inquit luxuria, atra hæc bilis ad infantiam usque? vel mascu-
 la, i. quam ego effeminatam malim. 18 Largiter epota cicuta herba frigidis-
 sima. 19 Tibine in fune nautico sedenti transtrum pro mensa erit? 20 Vinum
 pan. 21 Corruptum, & olens picem vasis ac navis. 22 Latum habens ven-
 trem seu fundum. 23 Ufura modica, intra semissem, quinque per duodecim
 sine in oberevelib. 24 Auxeras. 25 Cui sudore, molestia & periculo lacri-
 facere & parere — 26 — Undecim per duodecim uncias i. af-
 sem. 27 Festis & voluptati. 28 Vita vitæ acta, ea denique vita est, & mu-
 neris mei. 29 Meritis descendesque ad inferos, de quibus tam multa somni-
 ant & fabulantur cum nocte cum phil. sophis, Horat. 4 od. 1. l. iam te premet
 nox fabulæque manus Vita igitur, quæ datur, utere. 30 Ibidem 21 od. dum
 inquitur sugerit invidia. 31 Stoici verba vel Poeta. 32 Avaritiæ simul
 atque luxuriæ. 33 Alternis vicibus, & — 34 — Incerto ser-
 vitio subeat oportet Avaritiæ & Luxuriæ dominum.

Nec tu, cum obstiteris semel, instantique negaris
 Parere imperio, Rupi jam 35 vincula dicas.
 Nam & luctata canis 36 nodum abripit: attamen illi
 Cum fugit, à collo trahitur 37 pars longa catena. 160
 38 Dave, cito, hoc credas jubeo, finire 39 d dolores
 Præteritos meditor: (40 crudum Chærestrius unguē
 Abrodens ait hæc) an 41 siccis dedecus obstem
 Cognatis? 42 an rem patriam rumore sinistro 164
 Limen ad obscœnum 43 frangā, dum Chryside 44 udas
 Ebrius ante fores 45 extincta cum face canto?
 46 Euge puer, 47 sapi u, 48 diis depellentibus agnam
 49 Percute. 50 sed censen' s' plorabit Dave relicta?
 52 Nugaris. 53 solea, puer, objurgabere rubra 169
 54 Ne trepidare velis atque arctos rodere casses.
 55 Nunc ferus, & violens: aut si vocet. Haud mora
 dicas, (cultro
 Quidnam igitur faciam? ne nunc, cum accersat, &
 Supplicet, accedam? 56 Si totus & integer illinc
 Exieras, nec nunc. 57 hic hic quem quærimus, hic est,
 Non in 57 festuca, 58 listor quam jactat ineptus. 175
 Jus habet ille sui 59 palpo quem ducit 60 hiantem
 35 Servitu-
 tem vitio-
 rum.
 36 Vincula)
 catenæ suæ.
 37 Qua ite-
 rum in ser-
 vitudinem re-
 digatur. Ita
 stultus dum
 non simul &
 semel se to-
 tum & inte-
 grum vindic-
 at è vitio-
 rum servitio,
 recurrit ad
 veteres mo-
 res, neque
 propter unā
 actionem &
 quod semel
 restiterit, li-
 ber pronun-
 ciandus est.
 Atque ad
 hoc in libidi-
 nis imperio,
 probandum
 38 — Exa-
 mplum adducit Chærestrius è Menandro, cum Davo servo de Chryside despo-
 da deliberantis, nec tamen graviter perficientis. vide Eunuch. Terentii, & Hor.
 2. lib. 3. ierm. 39 Meretricis amoris molestias quas tull. Supra not. 94. 40 Ad
 vivum rodens, serio cogitabundus. 41 Sobriis, frugi. 42 Egon' per infamiam
 & nominis jacturam ad obscœnam meretricis domum, patrimonium —
 43 — Inmainuam, perdam? 44 Unguento seu vino ex profusione Græco-
 rum amatorum: aqua, quam fallendis maritis mulierculæ januæ cardinibus
 affundebant, vel lacrymis miseri amatoris: sed vide Lips. epist. quæst. 22. ep 4.
 lib. 45 Juvenes commessatum euntes ad amicas, faces præferabant, quibus
 cum ad fores ventum esset, ne à prætereuntibus agnoscerentur, exinctis can-
 tabant. 46 Ait Davus, qui Terentio Parmeno, herum collaudans, quod ad sa-
 nio-rem mentem rediisse videtur. 47 Sapere aude, vel sapias tandem. 48 Can-
 stori & Polluci, seu aliis diis avertentis, stultitiam tuam amoventibus 49 Ma-
 gis 50 Dicit Chærestrius si non constans. 51 Chrysis plorabit relicta? 52 Nu-
 garis, inquit Davus, qui labascis & ad miseriam redis. 53 Vapulabis. sic Juven.
 Sat. 6. v. 61. i. Solea pulsare nates. vel commigabitur tibi caput aurato seu
 purpureo meretricis sandalio — 54 — Ne vacilles in poste-
 rum & dubius relucteris: neque audeas subtrahere collum jugo, aut tentare
 effugium arrodendo laqueos, quod irretitæ solent ferre. 55 Et quod nunc tute
 tecum iratus cogitas, Egone, &c. ut Phædria ille Terentianus. 56 Quod si te
 plene & constanter assereres in libertatem, neque nunc labasceres redires-
 que victus. Apostopesis. Aliis placet lectio nunc, nunc i. in ipso hoc nunc, hoc
 temporis articulo, absque mora. 57 Hic vere liber & sapiens est. 58 Non
 quem festuca. i. vindicta & virga prætoris factum manumissumque liberum
 pronunciarit vox listoris, unius è sex ministris qui prætori apparebant 6 &
 lege quem. 59 Adulator populi ambiciosus. ordo est, habet ille palpo jus sui
 palpare est manu mulcere. 60 Honoribus inhiantem, magistratus & honores
 ambientem.

61 Candidati
(inquit Lip-
sius El' est.
lib. 1. c. 13.)
& Petitores
magistratu
non conten-
ti infito la-
næ candore.
cretam ad-
debant in
vestem ut
splenderet.
e vid. not. 94
ad vers. 132
supra.
62 Et jubet
vigilare ad
salutationes
antelucanas.
63 Missilia
sparge in Æ-
dilatu. Ædi-
les vero, quo
sibi viam
sternerent

61 *Cretata e ambitio?* 62 *Vigila,* & 63 *cicer ingerere largo*
64 *Rixanti populo,* 65 *nostra ut Floralia possint*
66 *Aprici meminisse senes. quid pulchrius? Et cum*
67 *Herodis venere dies, ænctaque fenestra* 180
Dispositæ 68 *pinguem nebulam vomuere & lucernæ*
69 *Portantes h violas, 70 rubrumque amplexa cati-*
nium
1 *Cauda natat thynni,* 72 *tumet alba fidelia k vino:*
73 *Labra moves tacitus. 74 recutitaque sabbata*
75 palles,
76 *Tunc nigrilemures, 77 ovoque pericula rupto: 185*
Hinc 78 grandes 79 Galli, & cum 80 sistro Siluseæ
sacerdos,
Incussere 82 deos inflantes corpora, 83 si non
Predictum ter mane caput gustaveris ali,
Dixeris 84 hæc inter 85 varicosos 86 centuriones,
Continuo 87 crassum ridet 88 Vulsenius ingens, 190
Et 89 centum Græcos curto centusse licetur.

ad cæteros honores, ut populi promerentur suffragia, fabam & cicer in vulgus spargebant. 64 Inter captandum & legendum missilia. 65 Munificentiæ nostram in Flore ex meretrice deæ factæ ludis, quorum celebratio ad Ædiles spectabat. 66 Inter apricandum f. vide not. 94 ad vers. 132. supra. 67 Quos colit populus, qui Herodi paret, sc. Judæi. vel Herodis Aiscalonitæ natalis, seu suscepti regni dies celebratus, g. lucernis, h. floribus, i. conviviis, k. vi-
ni, l. precibus, &c. 68 Fuliginem. 69 Coronatæ seu ornatæ floribus. 70 Ficti-
le miniatum, vel è terra rubra. 71 Hinc amplitudo thynni colligitur. vel Hy-
pallige catinum amplexum caudam thynni, Synædochice pro thynno vel
quavis parte, vel in contemptum Judæorum, vilissimam thynni partem po-
nit. 72 Plena est. 73 Concipis vota tacito murmure. 74 Recutitorum, i. cir-
cumcisorum Judæorum sabbata. 75 Superstitioso metu, vel ex jejuniis, vel
cinere & luto conspersus collis sabbata. 76 Adde his inania terri culamenta,
quæ superstitionis hæc obijciuntur: qualia sunt, quæ timentur umbræ no-
cturnæ, & ————— 77 ————— pericula quæ portendi creduntur si ovum
igni impositum rumpatur. 78 Ingentes semiviri, ut qui castrati in altum cre-
scant, vel veneratione ingentes. 79 Sacerdotes Cybeles. 80 Isiaci sistrum
crepitaculum ex ære aut argento tinnulum ferebant in sacris, ut Gallici
cymbalum Apul. 11. 81 Cui Isis irato percussit lumina sistro. Juven. Sat. 13.
vers. 73. vel ad mores potest referri, ut Dippus. 82 Metum dearum Cybeles &
Isidos: quarum illa furore, hæc Syriis rumoribus, ulceribus & morbis instat.
83 Nisi expient & amoliantur inflationem amulero, quod & magis inflat.
quodque Ægyptiorum religione in diis numeratur. Juven. Sat. 15. vers. 9.
84 Hæc Stoicorum scita de veræ libertate utcunque derisuri sunt stupidi
milites, vera tamen sunt. 85 Labore militiæ varicosos, vel, ut corpore ita a-
nimo tumidos. 86 Ignaros literarum ofores, cujusmodi sunt militares. 87 Ru-
fice aut militariter. 88 Miles procerus, robustus, ut in prima Sat. Ingentes
Titos. 89 Centum philosophos totidem assibus iisque curtatis æstimat, i. sin-
gulos philosophos vix singulis assibus.

S A T Y R A V I.

In avaros, qui parce & fordide vivunt, ut relinquunt
heredibus quod nequiter profandant.

¹ Admovit jam bruma focote, ² Basse, Sabino?
Iamne lyra, & ³ tetrico vivunt tibi peccine
chordæ?

⁴ Mire opifex numeris, veterum primordia vocum,
Atque ⁶ marem strepitum fidis intendisse Latina,

Mox ⁷ juvenes agitare jocos, & pollice honesto

⁸ Egregios lusisse senes? Mihi nunc ⁹ Ligus ora

¹⁰ Intepet, ¹¹ hybernaeque ¹² meum mare, qua latius
ingens

Dant scopuli, & multa litus se ¹³ valle receptat.

¹⁴ Lunae portum est opera cognoscere, cives:

¹⁵ Cor jubet hoc Enni, postquam ¹⁶ destertuit esse

¹⁷ Mæonides ¹⁸ Quintus, pavone ex Pythagoræo.

Exordium
sumit à statu
Bassi, ad
quem scribit,
querens ubi
nam licorum
si, quid agat,
qui us stu-
dit intendat
animum,
quam suo
contentus vi-
vat. Mox vi-
ta sua ratio-
nem exponit
illi peccata, &
mentem e-
quam. Deni-
que insur-
it in eos, quibus
non idem ani-

mi & vite institutum. ¹ Equid in agro Sabino, quo secessisti hîematurus, lyricis usque vacas carminibus, & ² Basse, Sabino, graviore atque se-
veriore, quam Horatius plectro, i. argumento (ut mox marem strepitum)
pulsas fideles lyrae? ³ Cael. Bassus Lyricus Poëta fuit, de quo Priscianus &
Fabius lib. 10. ⁴ Mire & perite artifex ad aptanda citharæ numeris argu-
menta seria & gravia. *Hellenism.* ⁵ Forte idem est, quem A. Gellius lib. 2.
c. 19 & 5. 7. & 11. 17. scripsisse de originibus testator. sin minus intellige
tub soci' & *Ποσειδών*. alii legunt *primordia rerum*: ut canat, unde hominum
genus & pecudes, &c. quod Virg. 1. *Æneid.* de Jopa Lyrico. ⁶ Carminibus
lyricis Latinis adaptare severam poësin. vel sortem, qualis fuit Pindari, qui
cecinit *divos & heroesque decorum*. i. heroes, & pugilem victorem, &c. Horat. ad
Pitones. vel Alexei, qui sonuit plenius aureo plectro dura navis, dura fuga,
mala, dura belli, Od. 13. lib. 2. Horat. ⁷ Juvenum amores & convivia refer-
re. ⁸ Senum bene de republica meritorum laudes honesto carmine cele-
brare. ⁹ Ligustica. ¹⁰ A tepore maris exagitati, vel situ inter montes mi-
rior est. *Sævit.* vel pro hybernis est mihi. ¹¹ Hetruscum. Persius enim pa-
triam habuit Volaterras in Hetruria ¹² Sinu vel curvatura portus Lunæ,
primi oppidi in Hetruria, dicti quod Lunæ formam litus referret. ¹³ En-
nius in *Annal.* ab hoc versu incipit inscribere lunæ portum. *Est opera præ-*
cium, O cives cognoscere portum Lunæ. ¹⁴ Ipse Ennius, alludit ad tria corda
que se habere dixit Ennius, quod Græce, Osce & Latine sciret. ¹⁵ Post-
quam desit stertere i. somnare. *Hellenism.* postquam destertuit se esse
Mæonidem, hoc est, Statim à principio *Annalium*, in quo exposuit som-
nium suum, quo somniarat animam Homeri in se transmigrasse per *Μίσση-*
Λύζωρον seu *παιδίον* Pythagoricam quæ eadem in Pavonem transierat
ex Pythagora. ¹⁶ Homerus, à patre Mæone, vel patria Mæonia. vide Plu-
tarch. de Homero lib. 18. ¹⁷ Euphorbus. ¹⁸ Pythagoras. ¹⁹ Panus. ²⁰ Home-
rus. ²¹ Ennius vel postquam desit somnare se fuisse Homerum, agnovitque
se esse Quintum Ennium, ut Quintus sit prænomen Enni.

19 Non sollicitus, quid de me dicat vulgus sentiatve.
 20 Noxius, morbos inferens.
 21 Non curans, non invidens si vicini fundus meo sit fertilior.
 22 Inferiori quam ego loco, vel homines pessimi.
 23 Nolim tamen ob ista demisso esse vultu, atque per invidiam senium præproperum accersere, dum sordido victu eorum divicias æmulor.
 24 Admoto naso observare an læsa sint signa lagenæ, quæ etiam vappam habet, vel non resignare & depromere, sed ad motis labris & naso vappam ebibere. 25 Nec tamen cuivis hæc liberalis mens, quæ mihi. 26 Fratres iisdem parentibus ortos. 27 Vario ingenio profert idem Horoscopus. i. Astrum natale, seu horæ inspectio, qua quis nascitur *Apostrophe*. 28 Quorum a alter tripareus. *Omnia heic emphatica & signata*. 29 Aqua salsa, vel liquamine ex thynnorum lanie. 30 Quod solent parci & sordidi 31 Cui parci tanquam rei sacræ. b 32 Hic magnanimus puer, *the youth that heareth a brave minde*. 33 Gula, luxu. 34 Absumit. 35 Mihi, *inquit Poëta*, & *ἔμυλα* erunt *ἔμυλα*, utat iis, non abucat per miseram sordos, aut effusam prodigalitatem. 36 Laurus ponere. *Hellenism*, ut & solers nosse. 37 Pisces in deliciis habitos. *ἰσθῦες* pro lautis epulis. 38 Subtilem gustum & saporem discernere 39 Nihil ex annuo proventu reliquum facias. 40 Molendo contume. 41 Glebas frange, agrum exerce. 42 *Facerem, inquit avarus prætexens avaritiæ suæ causam, quod mones, laxarem, & vivere messe tenuis, I would make even with the yeares end. Sed me jubent charitatis atque humanitatis officia, ut ex proventibus, meis aliquid reponam quo succurrerem miseris amicis laborantibus, eorumque damna resarciam.* 43 Pulchre dicis, *inquit Poëta*. Sed ecce amicus tuus fracta navi & universa re perditæ enatans prendit sepulos Bruttii promontorii Italici Siciliam versus, &c. cur non illum relevas & sustentas ne cogatur stipem emendicare. 44 Diis non exaudita. 45 Dii tutelares navis, qui in puppi sacrarium habebant, erepti secum è naufragio 46 Avib. marinis. 47 Non de messe tantum, sed & de fundis aliquid imperti. 48 Ne naufragii pictam tabulam portans hinc inde mendicet. *Sat. I v. 90.* 49 *Sed inquit*, Si quid de fundo aut patrimonio imminuam, heres meus intensus mihi negabit funebrem apparatus & sumptum. 50 Feralem, funebrem, quæ cum cadavere ipso cremetur, silicernium. *Negabit*

Negliget, iratus quod 51 rem curta veris, urnæ 34 51 Bona mi-
 52 Ossa inodora dabit: seu spirent cinnamas 53 surdum, 52 Ossa & ci-
 Seu 54 ceraso peccent 55 casia, 56 nescire paratus, neres aro-
 57 Tunc bona incolumis minuas? sed 58 Bestius urget maris mista
 Doctores Grajos: Ita fit postquam sapere urbi urnæ dari
 * Cum pipere & palmis venit nostrum hoc 59 maris mos erat.
 expers. quod ille non
 60 Fornifeca crasso vitiarunt unguine pultes. 40 faciet, &c.
 Hæc 61 cinere ulterior metuas? at tu, meus heres 53 Non acu-
 Quisquis eris, paulum 62 à turba seductior audi. tum qui vix
 O bone num ignoras? missa est à 63 Casare 64 laurus sentiatur.
 Insignem ob cladem Germanæ pubis, & 65 aris 44 duriuscula
 65 Frigidus excutitur cinis: ac jam 66 postibus arma, translatio.
 Iam 67 chlamydes regum, jam lutea gausapa captis, 54 Gummi d
 68 Effedaque ingentesque locat 69 Casonia 70 Rhenos ceraso, vel
 Diis igitur, genioque ducis 71 centum paria, ob res corice cera-
 Egredie gestas, induco: quis verat? 72 aude, si adulteratæ
 Ve, nisi connives. 73 Oleum, artocreasque popello 50 sint casia.
 Largior: an prohibes? dic clare: 74 Non adeo, inquis, 55 Canella
 Matthiol. in
 Diose. lib. 1.
 c. 11. & 13.
 56 Negli-
 gens.
 57 Dicit me-
 hi heres.

Tunc ipse salvus, cum opus sit, in nescio quos tua profundas, quæ mihi he-
 redi potius debentur? 58 Imperitus aliquis hereditaria crimini dabit hanc
 officiosam largitionem ut & lautiores victum Græcis Philosophis & clami-
 tans hæc non prius solita fieri quam sapere, i. sapientia Græca cum mercib.
 peregrinis (quæ mentem effremant) è Græcia in urbem nostram mari ad-
 venissent. * Sic Juv. Sat. 3. v. 83. *Advectus Romam quo pruna & coclana ven-*
 59. 59 Nihil masculi habens, vel mari advecta: ut expers significet & v. 105 &
 60. *Curiosos.* Casaub. *ahj* postquam rigide nostra cismarina philosophia corrupta
 fit molli & transmarina Græcorum *supere*. pro sapientia. Enallage. 60 Ipsi
 rustici cibos prius simplices corrumpunt & condunt lautius. 61 Heredem,
 inquit Poëta, mortuus metuas? Hor. epist. 2. l. 2. *Nec metuum quid de me judi-*
 cet heres, *Quod non plur a datis invenerit* 62 A vulgi ignorantia & odio.
 63 Claudio Caligula 64 Litteræ laureatæ, quæ tanquam victoriæ indices tri-
 umphum imperent, cum tamen nihil dignum eo fecisset. 65 priore sacrificio
 derelictus amovetur, & nov. sacra parantur. 66 Templorum postibus spolia
 hostium affigenda curat. 67 Parat coecinea paludamenta, quibus amicti reges
 Germanorum, & crocei coloris gausapa, quæ villosæ militares vestes sunt,
 quib. induti milites Germanorum ducantur in triumpho. 68 Germanorum
 vehicula, *Coaches*. 69 Caligulæ uxor per procuratores. 70 Rhenanos Rheni
 accolas, è quib. procerissimum quemque ad pompam elegit Suet. Calig. c. 47.
 71 Diis igitur, victoriæ auspiciis, & Imperatoris Genio indice, C. paria gladi-
 atorum, qui ad bustum dimicantes se invicem immolent, ad placandas defun-
 ctorum animas, quas humano sanguine propitiandas credebant, vide Læp.
 Saturn. 18. 71 Verare aude d. heres, si ita visum est tibi *Epitrope*. Sed vix ti-
 bi nisi assentiaris 73 Quinetiam congiarium & epulum populo largior, tunc
 illud fieri veras? noli mustare, dic clare 74 Neque n. contradico aut prohi-
 beo, inquis potest etiam nulli interposita distinctione post. inquis, *continuari*, ut
 hic sensus sit: Agellus tuus, inquis d. heres. suburbanus non adeo cultus aut
 fertilis est, ut sufficiat huic profusioni, vel ut ego ita curem tibi heres esse *A-*
 liæ persona poëta intelligunt quæ sequuntur, dicentis: Superest mihi subur-
 banus fundus probe cultus & saxis expurgatus, at. jngi cultura exhaustus.

75 Si mihi nullus cognatus sit, nec affinis quem heredem institutam.

76 Vicum inter Romanam & Ariciam in via

Appia, ubi sedebant mendici, ut & prope nemus Dianæ, ubi Hippolytus colebatur.

77 Mendicus quispiam (vide infra not. 83.) scribetur mihi heres, facillè inventu.

78 Itane referet heres, scribetur heredem hominem obscuro lo-

co natum, terre filium, familia tua non oriundum? 79 Sit ita sane. Quod si ex me quæras, quis fuerit mihi abavus? ———— Sc ———— quis Atavus ———— 81 ———— quis tritavus, fuit ille æque ignotus atque obscurus, & proinde ———— 82 ———— ratione generis & stemmate ———— 83 ———— Aliquis mendicorum ex Aricino colle & lupo, quem Diana consecravit Manius, mihi major avunculus vel cognatus est. 84 Tu autem qui mihi propior es, & cui lege naturali consanguinitatis prius ventura esset hereditas, cur me vivo illam exigis: alii referunt ad *παιδὸς πομῆ* certamen, in quo stadiodromo Prometheo sacro currebant facem quatientes, primus autem defatigatus tradidit facem secundo, secundus tertio, & ita deinceps, vide lib. 4. Rhet. ad Herennium quasi dicat, cur tu natu major mei junioris hereditatem posceres? 85 Mea hereditas tibi est lucrum insperatum & *ἄμετον*, perinde ac si in via inventum. 86 Ad te, 87 Mercurius qui pingitur marsupium dextra tenens, quod tibi advolans gratuitum & præter expectationem atque meritum adfero. 88 Tibi à me, 89 Verba heredis. 90 Cui testatur. Meo damno perit, non tuo ò heres. 91 Noli impudenter à me exigere rationem, quid factum sit de bonis, quæ mihi testamento legarat hic vel ille. 92 Nequeingere mihi verba, quæ patres liberis suis præcipiant, cujusmodi sunt hæc, Pœnoris accedat merces: hinc exime sumptus. 93 Ex pœnore. 94 Dicit heres. 95 Testator indignus mer refert. 96 Quando iniquo & ingrato accepturus es, quæ reliquero, lautius & largius insulam: appara itaque ò famule lautio remensam. 97 Egone meis sordide paream, ut ille hæc nepotum more prodigat? 98 Durum & agreste olus. 99 Porcini capitis in fumo, per aurem perforatam suspensi pars. * Ex cognatione heres idemque luxuriosus, ambigue & acute. I Jecore anserino quod Romanis in delicis. * Ex cognatione heres idemque luxuriosus ambigus acute. Cum

Exossatus ager juxta est. Age, 75 si mihi nulla iam reliqua ex amitis, patruelis nulla, proneptis Nulla manet patrui, sterilis matertera vixit, Deque avia nihilum superest: accedo 76 Bovillas. 55 Clivumque ad Virbi: 77 præsto est mihi Manius heres.

78 Progenies terræ? quære ex me quis mihi 79 quartus Sit pater: haud prompte, dicam tamen, adde etiam 80 unum,

81 Unum etiam terræ est jam filius, & mihi 82 ritus 83 Manius hic generis prope major avunculus exit. 60

84 Qui prior es, cur me in decursu lampada poscas? 85 Sum tibi Mercurius: venio deus 86 huc ego, 87 ut ille Pingitur, an rennis? vin' tu gaudere 88 relictus? (est,

89 Deest aliquid summe. 90 minui mihi: sed tibi totum Quicquid id est. 91 Ubi sit, fuge quærere, quod mihi quondam 65

Legarat Tadius: 92 neu dicta reponere paterna: Pœnoris accedat merces: 93 hinc exime sumptus.

95 Quid reliquum est? 95 reliquum? 96 nunc nunc impensius unge,

Unge puer carles. 97 Mihi festa luce coquatur 98 Urtica, & 99 fissa fumosum sinciput aure;

Ut tuus iste * nepos olim satur? anseris exis,

Cum * morosa² vago³ singultiet inguine * vena,
 4 Patricia immejat vulva? 5 mihi trama figura
 Sit reliqua: ast illi tremat omento⁶ popa venter?
 7 Vende animam luoro, mercare, atque excute so-
 lers

Omne latus mundi, ne sit⁸ praestantior alter 76
 9 Cappadocas rigida¹⁰ pingues¹¹ plausisse¹² catasta,
 Rem duplica, Feci: jam triplex, jam mihi quarto,
 Iam decies¹³ redit in rugam.¹⁴ Depunge, ubi sistam,
 Inventus,¹⁵ Chrysippe, tui finitor acervi.

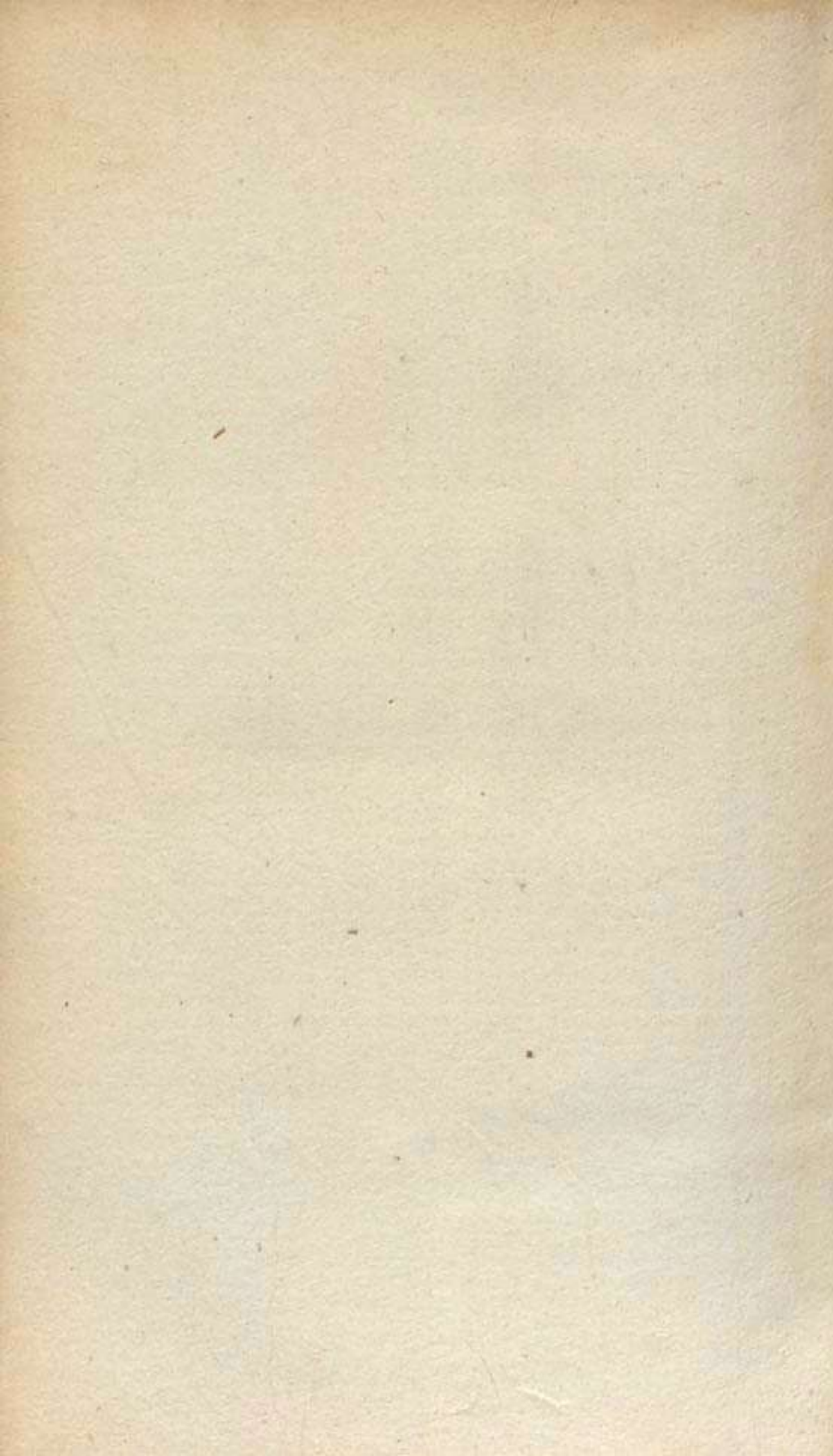
2 Varia vel concessa & licita Venere.
 3 Copiam fastidiet. a. palpabit.
 4 Muto fastidiens plebeiam Venerem.
 4 Rem habeat cum nobili femina.

5 Egone me macerem instar decotis & defloccatæ vestis, cui detritis villis & subtegmine modo apparet trama: ita in corpore meo ossa & nervi? vel, Mihin? sit corpus tenue & gracilentum instar staminis tramæ? vel lineæ picturæ, quali depingunt homines monogramos, quasi procul apparentes?
 6 Pinguis, obesus ut popa. i. victimarius minister hostiarum, visceribus probe saginatus. 7 Inunc, & nihil non turpe, sceleratum, sordidum facito, ut heredi placeas. Epitrope. 8 Mangonii peritior. 9 Servos à Cappadocia. 10 Biberi placeas. 11 Pegmate ligneo, in quo venales quasi multiplicatur, exponebantur servi. 12 Decuplatur, à vestibus metaph. quasi multiplicatur, 13 Alii Depunge, statue, præscribe, quem modum ponam multiplicandæ rei familiaris meæ immensæ tanquam sortitæ? 14 Stoicorum acutissime (qui argumentationis acervalis in infinitum progredientis finem invenisti, jubendo *ἄν σου χυλάσαι* priusquam ad multa ventum esset) dic ubi ego sistam, modumque ponam in congerendis opibus. Atque simul allusum credo ad τὰς τῶν τῶν τῶν, quos sapienti licere accipere existimavit Chrysippus. Audi quid ipse dicat apud Lucianum, in *vitarum auctione*: τὸ δὲ γινώσκον ἀνδρῶν, τὸ δὲ ποικυλάσαι; &c. Latine sic. Esse vero (inquit Mercator) voracem & avaram fœneratorem, an & hoc dicemus esse viri, qui helleborum biberit, & qui jam ad virtutem sit idoneus? Certe: responder Chrysippus) solum enim sapientem fœnerari decet. Quoniam enim illius est proprium syllogismis concludere: fœnerari certe usuramque computare, atque colligere. Namque hæc parum differre videntur, studiosi quippe quod hoc sit æque ac illud. Neque decet illum simplicem exercere usuram, quemadmodum solent alii, vetum, & alterius fœneris accipere fœnus, &c.

A. PERSII FINIS.

A. J. B. 1832

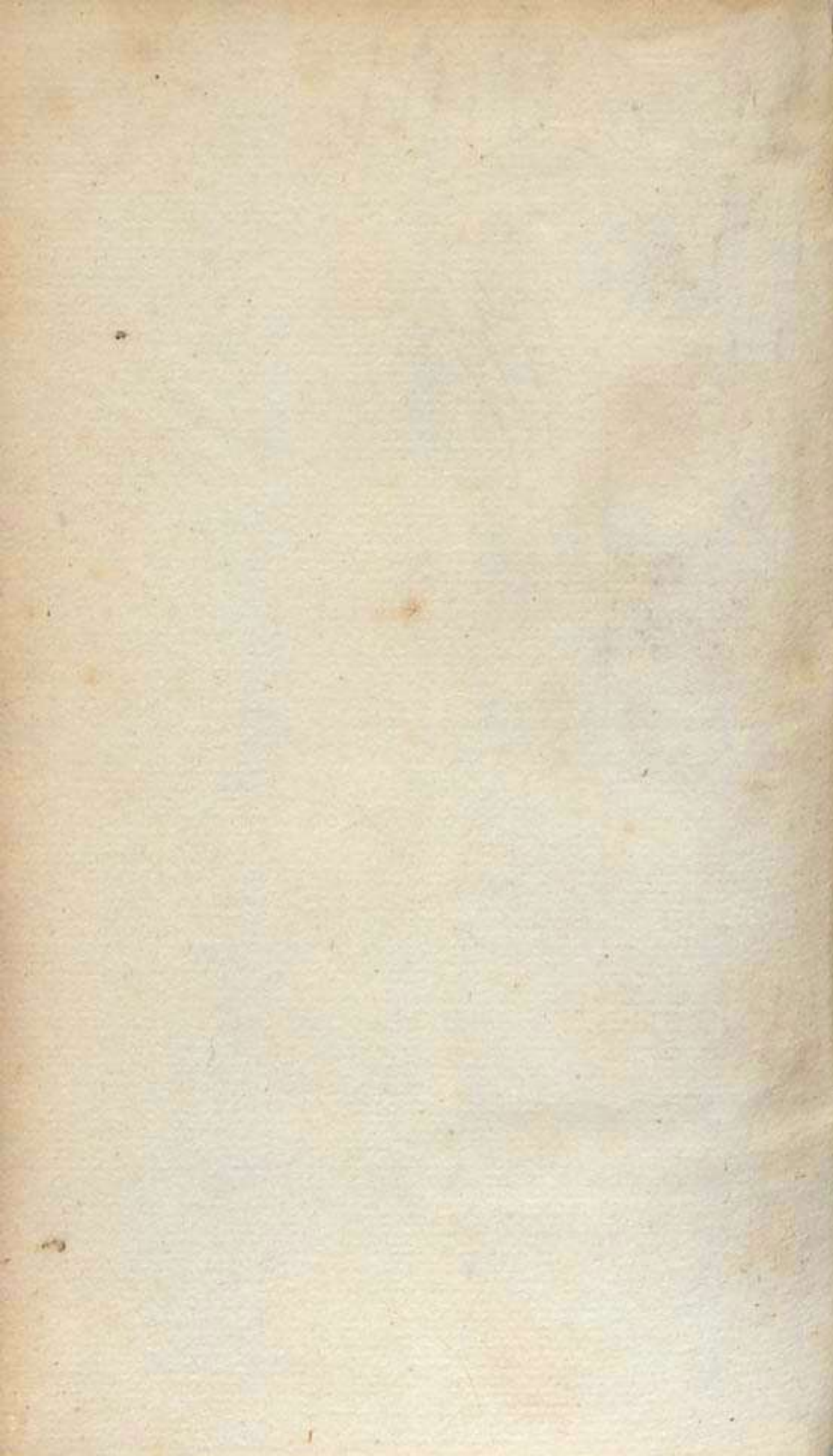

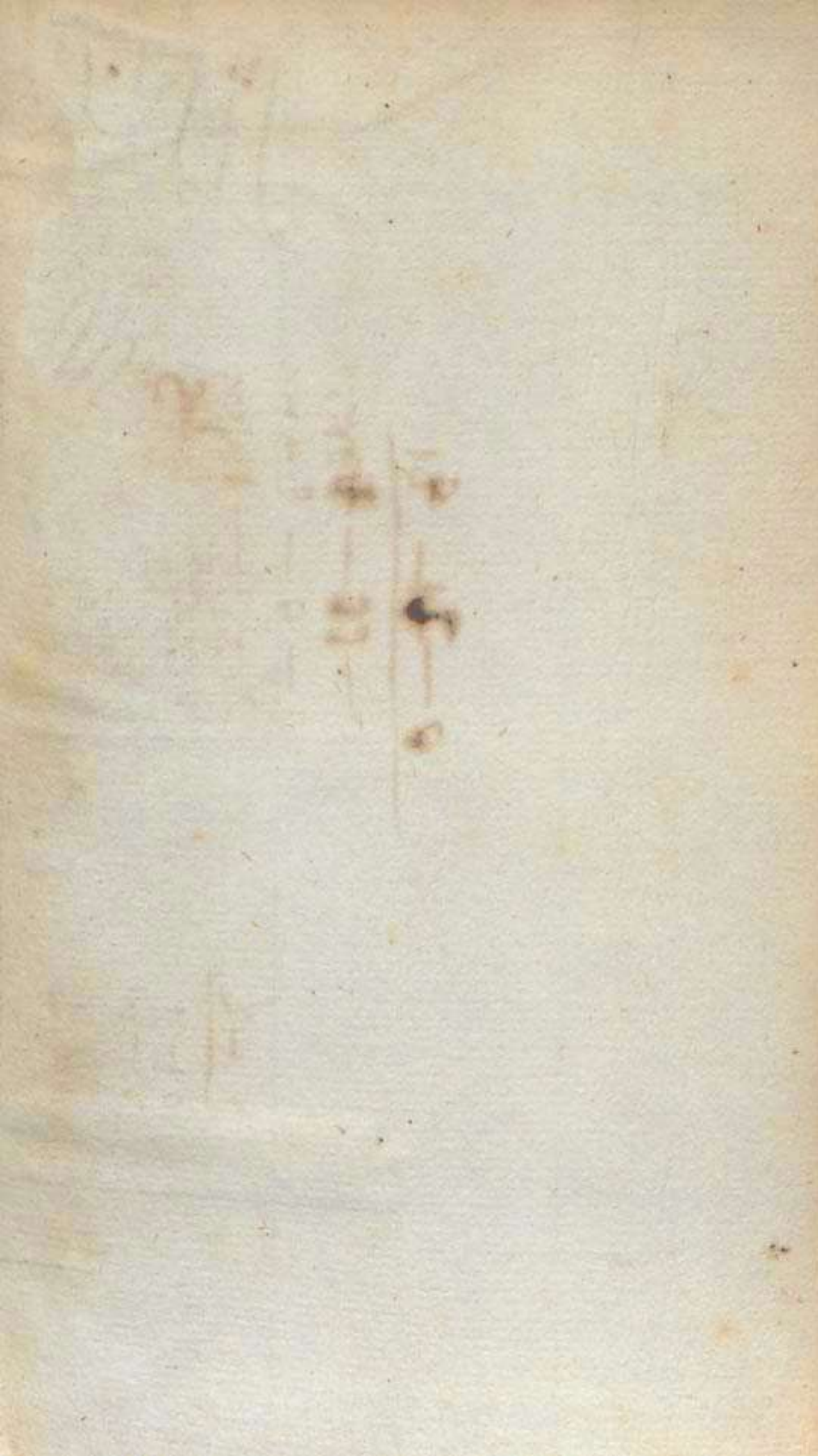

Malaxis licet in p... et ut 14
 laboris admodum dicitur p...
 hinc eade n... ad p...
 et p... p... p...
 Jul 8va pag 84.

S...	9		5		0
M...	1		10		0
W...	3		6		0
A...	4		11		0
	13		14		0

13-12
6-10
7-2

5 sous

64

Permet de qu'on le veut

$$\begin{array}{r}
 6135 \\
 \hline
 6009 \\
 \hline
 \end{array}$$

---

uck

$$\begin{array}{r}
 22 \\
 \hline
 3-6
 \end{array}$$

~~22~~

